fete
Echitate Toleranță Egalitate

Raport de monitorizare media

Chipuri ale adolescenţei în media. Cum sunt portretizate adolescentele în ziare, reviste şi pe forumurile de profil?

Silvia Burcea
Expertă monitorizare media

Mulțumim pentru ajutor voluntarelor noastre:
Maria-Laura Cămăruț
Florina Georgiana Lazăr
Maria-Mirabela Vlăsceanu

Aprilie 2016

FETE – Fete Echitate Toleranţă Egalitate
este un proiect finanțat prin granturile SEE 2009 - 2014, în cadrul Fondului ONG în România.
Pentru informații oficiale despre granturile SEE şi norvegiene, accesați
www.eeagrants.org, www.fonong.fdsc.ro

CUPRINS

Aspecte privind cadrul metodologic 3

Adevărul 10

Libertatea 33

Reviste pentru adolescente 62

Forumuri pentru adolescenţi şi adolescente 91

Concluzii 129

Recomandări 131

ASPECTE PRIVIND CADRUL METODOLOGIC

Publicația de față a fost realizată în cadrul proiectului FETE – Fete Echitate Toleranță Egalitate, reprezentând rezultatul unei analize cheie pentru implementarea proiectului, respectiv aceea de a dobândi un nivel crescut de înțelegere a modului în care adolescența și în special adolescentele sunt portretizate în media. Astfel, analiza a avut rolul de a răspunde la întrebări importante despre tipurile de mesaje și conținuturile care vin către adolescente dinspre media și care reflectă diverse poziționări sau prescripții în legătură cu rolurile fetelor și femeilor, valoarea atribuită acestora, relaționările privite drept adecvate sau inadecvate ale acestora la nivel social, standardele de comportament asociate, precum și cele legate de personalitate, aspect fizic, alegeri personale, viață intimă și intimitate etc.

Pentru a putea studia maniera în care sunt portretizate adolescentele în mass-media, analiza s-a desfăşurat cu ajutorul a patru instrumente: a) presa tabloidă, b) presa generalista, c) revistele pentru adolescente şi d) forumurile pentru adolescente.

Monitorizarea s-a desfășurat pe parcursul a 3 luni (aprilie, mai, iunie 2015), o perioadă ulterioară de 6 luni fiind alocată analizei primare cantitative de conținut a articolelor monitorizate și analizei din perspectivă calitativă, precum și redactării prezentului raport.

Metodele utilizate pentru monitorizarea media au fost, prin urmare, analiza cantitativă şi calitativă de conţinut a mesajelor. Grila de analiză a fost compusă din itemi focalizati pe teme. Elementele care au fost luate în calcul în analiza discursivă au fost: tendinţele prezente la nivelul cadrului general şi al temelor abordate, imaginile asociate articolelor care au că subiect principal fete şi femei, limbajul şi atitudinea jurnaliştilor faţă de fete şi femei, ipostazele şi mediul în care sunt prezentate personajele principale, experţi şi experte, stereotipurile de gen utilizate și/sau promovate. În ceea ce priveşte subiectele specifice adolescenţei, au fost în mod special luate în calcul următoarele:

a) Imaginea asupra corpului fetelor şi femeilor;
b) Comportamentele sexuale promovate;
c) Rolurile sociale şi de gen: relaţia cu familia, relaţia cu alte femei şi relaţia cu bărbaţii/băieţii, precum şi consecinţele acestora în viaţa adolescentelor.

Prin prezenta cercetare ne-am propus să analizăm maniera în care mass-media portretizează adolescentele, precum şi maniera în care mass-media are capacitatea de a influența imaginea adolescentelor şi a publicului despre cum este sau cum ar trebui să fie o fată sau o femeie.

În cadrul analizei calitative am urmărit atât cum se construieşte portretizarea neetică a fetelor şi a femeilor în media, cât şi metodele utilizate pentru portretizarea supra-sexualizată a acestora.

a) Portretizarea neetică poate reflecta situaţiile în care se fac referiri la viaţa privată a fetelor/femeilor, se insistă pe aspectele negative din viaţa acestora, se subliniază eşecurile, se fac

referiri negative la aspectul fizic sau la corpul femeilor, se face o critică nejustificată sau se fac aluzii tedenţioase, jurnaliştii emit opinii personale despre fete sau femei. Aceasta permite culpabilizarea fetelor, perpetuarea de mituri şi stereotipuri, precum şi promovarea unui anumit profil al fetelor/femeilor.

b) Portretizarea supra-sexualizată: mass-media promovează mesaje care induc ideea că valoarea fetelor stă în principal în aspectul fizic şi în sexualitate.

De ce presa?

Presa constituie o sursă indispensabilă de date pentru a studia opinia publică, întrucât contribuie nu numai la reflectarea acesteia, ci şi la formularea ei. Informaţiile cuprinse în presă pot cel mai bine stabili cursul general al evenimentelor sociale studiate. Se impune, desigur, a se realiza o analiză de conţinut ştiinţifică a materialelor consultate şi o confruntare a informaţiilor culese din publicaţii cu alte surse de date, în limitele contextului social în care au fost elaborate.

De ce presa scrisă din mediul online?

- În mediul urban, peste 95% din tinerii cu vârste între 14-24 de ani utilizează Internetul. În mediul rural, procentul este de 82%.
- 84% dintre utilizatori folosesc internetul pentru căutare de informaţii şi 89% utilizează internetul de acasă (51% femei şi 49% bărbaţi).
- 48% dintre utilizatori citesc ziare online (16% in 2005) şi 46% citesc site-uri ale unor reviste online (14% în 2005).
- Media tradiţională (TV, radio şi presa scrisă) au tendinţă descrescătoare, în timp ce timpul petrecut pe Internet a crescut de 6 ori din 2005 până în 2016.
- Presa are un rol important în promovarea stereotipurilor, în special în mediul online unde informaţia circulă mai repede.
- Presa constituie o sursă indispensabilă de date pentru a studia opinia publică.
- În demersul de a contura un profil al adolescentelor în România, analiza de conţinut a presei reprezintă un instrument important, capabil să pună în lumină realităţile sociale.

Medii analizate şi descriptori eşantion:

a) Presa tabloidă varianta on-line:
– **Libertatea** – Afişări: 1.666.928; Vizite: 732.823.Clienţi unici: 591.326[1]

b) Presa generalistă varianta on-line:
– **Adevărul** – Afişări: 1.219.126; Vizite: 620.877; Clienţi unici: 502.465[2].

c) Reviste pentru adolescente varianta tipărită:
– **Super Bravo Girl**. Tiraj brut: 40.000.Total vânzări: 21.917. Total difuzat: 22.678.[3]

d) Reviste pentru adolescente varianta on-line:
– **http://www. kfetele. ro/** – 50.696 likes pe Facebook
– **www. bravonet. ro.** Afişări: 53.416. Vizite: 23.154.Clienţi unici: 21.578.[4]
– **http://teen. unica. ro/**. – 241.718 likes pe Facebook.

[1] http://www. brat. ro/sati/site/libertatea-ro/trafic-total/, rezultate din 15 aprilie 2015.
[2] http://www. brat. ro/sati/site/adevarul-ro/trafic-total/, rezultate din 15 aprilie 2015.
[3] http://www. brat. ro/audit-tiraje/publicatie/super-bravo-girl/, rezultate din 15 aprilie 2015.
[4] http://www. brat. ro/sati/site/bravonet-ro/trafic-total/, rezultate din 15 martie 2015.

e) Forumuri pentru adolescente:
– **http://www. egirl. ro/forum/**: 103.146 articole pe forum, 13.017 likes pe Facebook.
– **http://www. tpu. ro/adolescenti**: 558. 797 întrebări.

f) Forumuri pentru femei:
– **http://unica. ro/forum/,** Afişări: 630.466, Vizite: 350.762, Clienţi unici: 308. 933[5].
– **http://www. eva. ro/forum/**, Afişări: 340.478, Vizite: 111.079, Clienţi unici: 100.833[6].

Indicatori:

– În ceea ce priveşte presa generalistă şi presa cotidiană, indicatorii care au alcătuit grila de monitorizare sunt: număr de articole, număr de articole cu conținut de gen relevant, categorie, teme principale abordate, atitudinea jurnalistului faţă de personajul principal al articolului, atitudinea personajului principal în raport cu celelalte personaje din articol, ipostaze de vulnerabilitate, ipostaze de putere, imagini asociate articolelor, mediul în care este prezentat personajul principal, domeniile cu care sunt asociate personajele principale, stereotip promovat.

– În ceea ce privește revistele pentru adolescente, indicatorii urmăriți au fost: număr de articole, categorie, teme principale abordate, atitudinea jurnalistului faţă de personajul principal al articolului, atitudinea personajului principal în raport cu celelalte personaje din articol, ipostaze de vulnerabilitate, ipostaze de putere, imagini asociate articolelor, mediul în care este prezentat personajul principal, domeniile cu care sunt asociate personajele principale, stereotip promovat.

– În ceea ce privește forumurile, indicatorii urmăriți au vizat: numărul de întrebări, numărul de răspunsuri per întrebare, atitudinea emiţătorilor, temele principale abordate.

Mai mult, atunci când ne referim la articole pozitive, negative sau la ipostaze stereotipe sau discriminatorii luăm în calcul, după cum urmează:

- Articole pozitive: care redau fapte pozitive, realizări ale fetelor şi femeilor, care nu conţin informaţii tendenţioase, nu propun stereotipuri şi reţete.
- Articole negative: care conțin remarci critice, blamează, subliniază eşecuri, fac aluzii, propun stereotipuri şi reţete.
- Ipostaze stereotipe sau discriminatorii: prescripții de gen, obiectificare, accent pus pe aspectul fizic sau pe o anumită parte a corpului, referiri la viaţa privată. Stereotipurile de gen în mass-media se reflectă în special în portrete inflexibile și limitative, care prezintă hipermasculinitatea și hiperfeminitatea ca fiind reale și generalizate, ignorând diferențe, nevoi și preferințe individuale. Hipermasculinitatea este tradusă în comportamente, atribuiri sau trăsături legate de violență, dominare și putere, în timp ce hiperfemininitatea în comportamentele, atribuirile și trăsăturile opuse, precum cele legate de docilitate, subordonare, dependență și slăbiciune.

Întrebări relevante pentru cercetare:

Ce tip de informaţii vin către tineri?

Ce tip de informaţii solicită tinerii?

[5] http://www. brat. ro/sati/site/unica-ro/trafic-total/, rezultate din 15 aprilie 2015.
[6] http://www. brat. ro/sati/site/eva-ro/trafic-total/, rezultate din 15 aprilie 2015.

Ce tip de conţinut fabrică tinerii?

Ce ideal tip feminin este promovat?

Cum sunt prezentate adolescentele?

Este problematica adolescentelor un subiect mainstream sau marginal?

Care sunt mecanismele care duc la portretizare neetică?

Cum se realizează portretizarea suprasexualizată?

Care sunt categoriile de adolescenţi prezenţi în special?

INDICATOR	DETALIERE/OBSERVAȚII
Ziua	Este inclusă ziua pentru care se realizează monitorizarea (din intervalul de monitorizare 01.04-30.06).
Numar total de articole	Este precizat numărul total de articole incluse în ziar pentru ziua respectivă, pe toate temele.
Numar de articole relevante/genderizate	Este precizat numărul de articole care, din perspectiva monitoarelor, include o tematică, o componenta de gen sau este relevant din această perspectivă.
Titlul articolului analizat	Este inclus titlul articolului.
Categoria în care apare articolul	Este inclusă categoria în care apare articolul, conform categoriilor prestabilite din ziar (ex: economie, sănătate, stil de viață etc.).
Tema abordata	Este încadrabilă într-una dintre următoarele categorii: – abordează o temă specifică de gen, precum drepturile femeilor în general, drepturi și oportunități pe piața muncii, politici și legislație relevante, programe pentru fete și femei, educația fetelor, modele feminine, educație sexuală, sfaturi specifice pentru fete/femei, trafic de fete și femei pentru exploatare sexuală, violență în familie, violență la școală, violență sexuală, hărțuire sexuală, hărțuire stradală, sărăcie care afectează predominant fetele/femeile, declarații sexiste ale unor persoane publice, drepturi sexuale și reproductive, femei în politică, femei în funcții de conducere, femei profesioniste, sănătate feminină, modă, îngrijire corporală etc. – se adresează în mod direct fetelor/adolescentelor sau femeilor – conține și promovează stereotipuri/roluri de gen sau aduce în discuție tematica stereotipurilor și rolurilor de gen – prezintă experiențe directe ale unor fete/femei, prin intermediul unor interviuri, testimoniale etc.

Autor	Se va face diferențierea între autorii bărbați și autoarele femei. Dacă nu există indicii privind autorul sau sunt incluse numai inițialele, se va trece autor neprecizat.
Imagine asociată articolului	Imaginea asociată va fi descrisă ținând cont de următoarele elemente: – fotografie naturală sau „jucată“ – fotografie cu accent asupra unor părți ale corpului specifice, obiectivizate/sexualizate (sâni, buze, picioare, fund etc.) sau cuprinzând doar aceste elemente sau fotografie care ilustrează ținuta/hainele femeii din imagine – fotografie care prezintă femeia în ipostaze vulnerabile, de victimă, care inspiră teamă și/sau neputință (femei lovite, legate, cu vânătăi și/sau răni, femei în posturi de apărare, femei foarte sărace etc.), în ipostaze casnice sau care au legătură cu rolurile private, de familie (mamă, gospodină, bucătăreasă etc.) sau în ipostaze publice, care au legătură cu munca, competențele, poziția ocupată, școala etc. – raportul în care se află femeia/femeile cu bărbatul/bărbații din fotografie, atunci când există personaje multiple în ilustrație
Atitudinea jurnalistului	Atitudinea poate fi descrisă în următorii termeni: – pozitivă – negativă – neutră față de tematică, situația prezentată în articol, personaj principal etc. Atitudinea poate fi analizată și luând în calcul dacă autorul/autoarea prezintă doar fapte, prezintă fapte și judecăți de valoare/opinii sau prezintă doar judecăți de valoare/opinii.
Limbajul utilizat	Acolo unde există, vor fi evidențiate următoarele elemente, fiind incluse și exemple de fomulări/citate: – formulări sexiste, peiorative, care blamează, care sunt intruzive și nu țin cont de intimitatea persoanei, care oferă judecăți de valoare, care discriminează, care degradează, încalcă demnitatea persoanei etc.
Atitudinea personajului principal	Atitudinea poate fi descrisă în următorii termeni: – pozitivă – negativă – neutră față de tematică, situația prezentată în articol etc. Va fi urmărit și cum reacționează/se poziționează femeile în raport cu alte femei/în raport cu bărbații etc.

Ipostaza de putere, sau vulnerabilitate	Fata/femeia care face subiectul articolului este portretizată ca femeie/fată: – de afaceri – în politică – de carieră (de inclus profesia) – pensionară – elevă – studentă – cu resurse materiale – săracă – șomeră – vedetă – sportivă – cu hobby-uri/pasiuni – agresoare – infractoare – coruptă – supraviețuitoare – cu probleme de sănătate – soție/mamă/soră/fiică etc. a unei personalități – victimă a violenței în familie – victimă a hărțuirii sexuale sau a altor violențe sexuale – victimă a discriminării – victimă a traficului pentru exploatare sexuală – care oferă servicii sexuale – de altă etnie/naționalitate/rasă/orientare sexuală etc.
Mediul in care este prezentat personajul principal	Se vor lua în considerație următoarele: – mediul public vs. mediul privat – mediul rural vs. mediul urban – mediul privilegiat vs. mediul defavorizat/vulnerabil etc.
Domeniul cu care este asociat personajul principal	Se vor lua în considerație următoarele categorii: – în funcție de rolul social jucat – în funcție de relația cu alte persoane – în funcție de activitatea prestată – în funcție de prefesie și competențe – în funcție de realizări etc.
Expertiza în articol și sursa de informații	Numărul de femei citate și numărul de bărbați citați în articolul respectiv din poziția de experți și profesia acestora (ex: psiholog/ă, doctor/ă, jurist/ă etc.) sau legătura cu personajul principal/situația din articol (vecini, rude etc.).

Stereotip promovat	Exemple: – femeile/fetele intră în relații pentru că sunt interesate de banii bărbaților, sunt materialiste – femeile/fetele sunt ușuratice – femeile/fetele sunt proaste – femeile/fetele sunt incapabile – femeile/fetele sunt irațională – femeile/fetele sunt potrivite pentru roluri private – femeile/fetele sunt neajutorate – femeile/fetele sunt sensibile – femeile/fetele sunt slabe – femeile/fetele sunt cicălitoare – femeile/fetele sunt isterice – femeile/fetele merită să fie bătute – femeile/fetele merită să fie violate – femeile/fetele sunt provocatoare etc.

ADEVĂRUL

1. Tendinţele privind cadrul general şi temele abordate

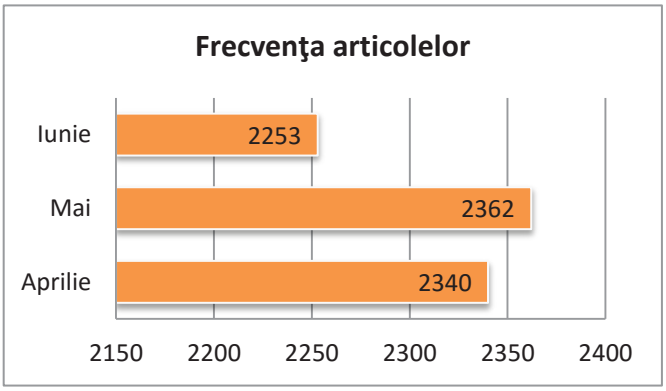

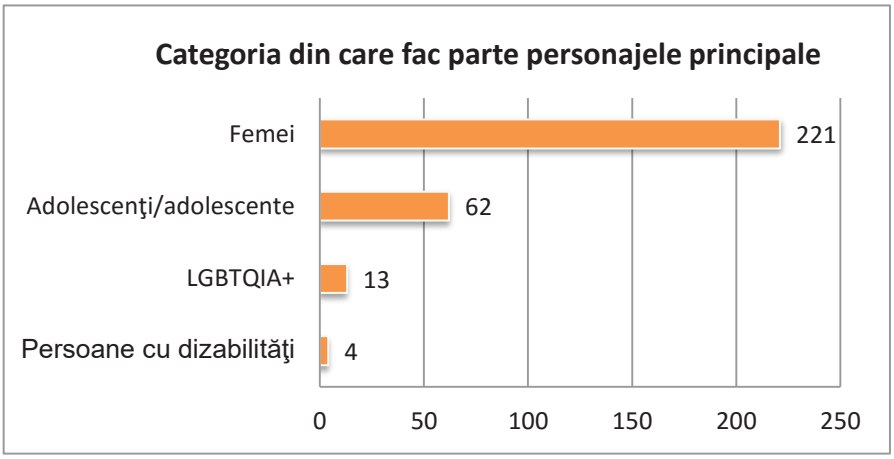

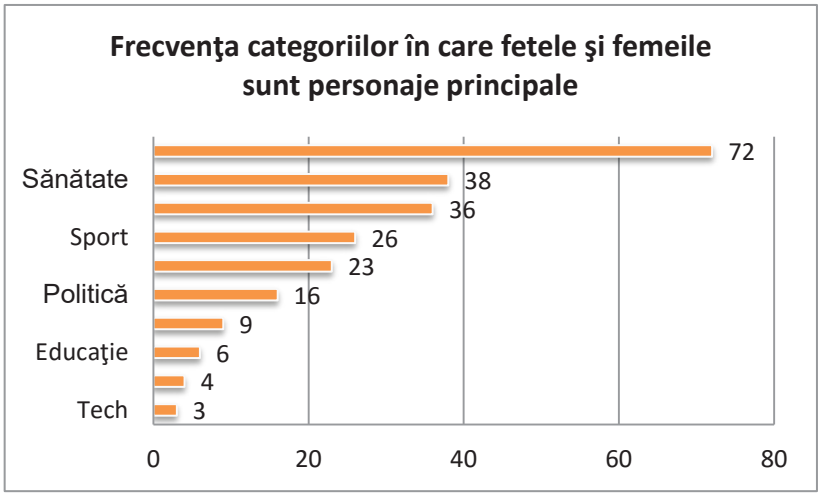

Frecvenţa temelor abordate în cadrul articolelor în care fetele şi femeile sunt personaje principale

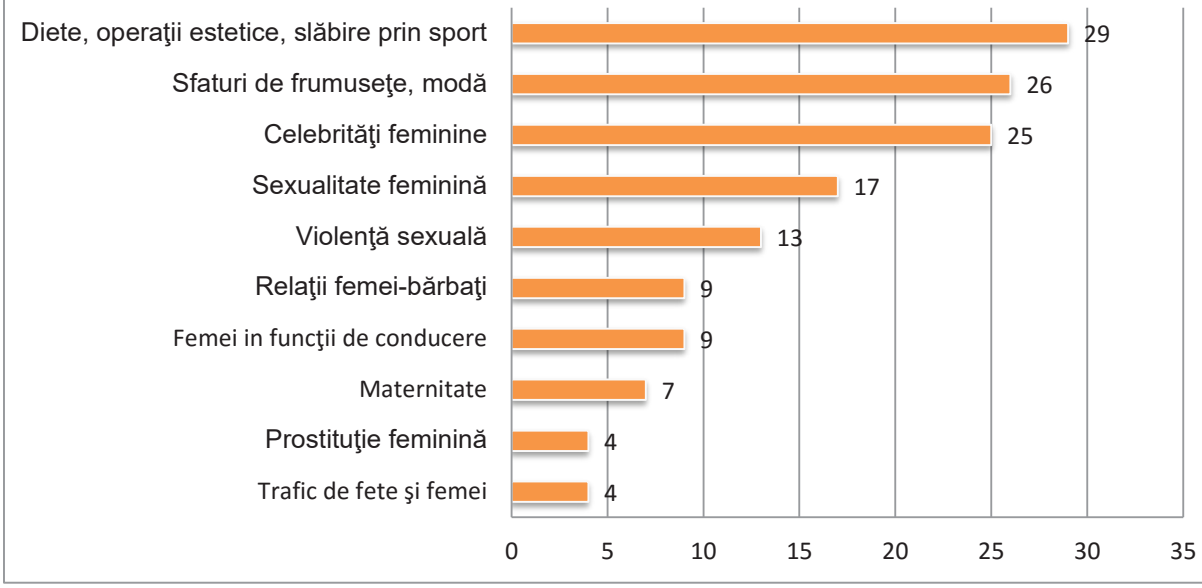

De-a lungul perioadei de monitorizare, cotidianul Adevărul a înregistrat 9295 de articole, dispuse aproximativ proporţional între cele trei luni. Dintre aceste 9295 articole, în doar 221 de articole femeile sunt personaje principale şi doar 62 de articole au ca subiect principal adolescenţii şi adolescentele. De asemenea, persoanele aparţinând categoriei LGBTQIA+ şi persoanele cu dizabilităţi sunt sunt aproape invizibile în articolele monitorizate în perioada de referinţă. În ceea ce priveşte categoriile în care fetele sau femeile sunt personaje principale, pe primul loc se situează categoria *Life&style*, urmată de cea de *Sănătate.* Mai mult, temele cel mai frecvent abordate în cadrul articolelor în care fetele şi femeile sunt personaje principale sunt cele ce ţin de diete, operaţii estetice, slăbire, frumuseţe, modă sau sexualitate.

2. Imagini asociate articolelor ce au ca subiect principal fete şi femei

Cele mai frecvente imagini care însoţesc articolele în care femeile şi fetele sunt personaje principale sunt cele în care acestea apar sexualizate, în ipostaze senzuale, cu accent asupra unei

Frecvenţa imaginilor în care fetele şi femeile sunt personaje principale

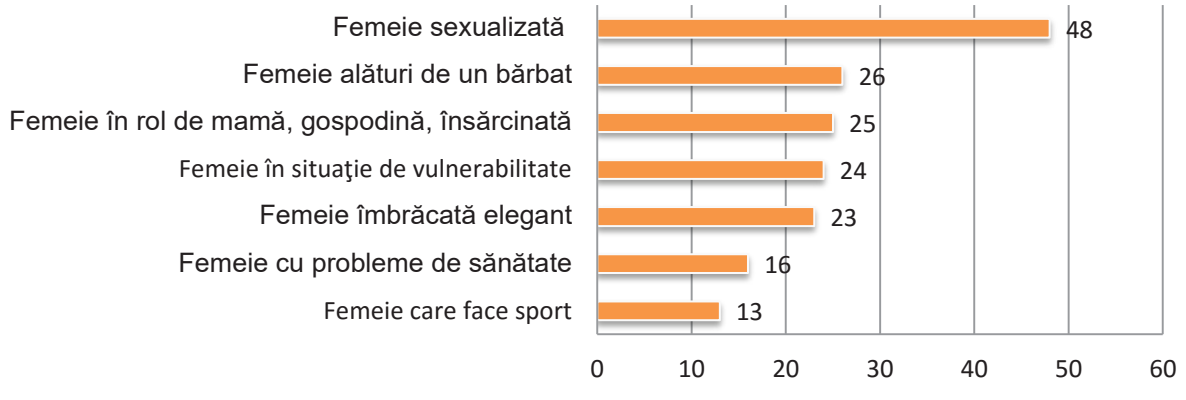

anumite părți a corpului. Printre ipostazele în care regăsim fete şi femei în imagini se numără şi cele în care ele sunt alături de un bărbat, în rol de mamă sau viitoare mamă, de gospodină. În ceea ce priveşte imaginile care le înfăţişează pe femei în situaţii de vulnerabilitate, este vorba în principal ipostaze în care apar femei vizibil temătoare, obosite, nesigure sau care sunt victime ale unui abuz.

3. Limbajul şi atitudinea jurnaliştilor faţă de fete şi femei

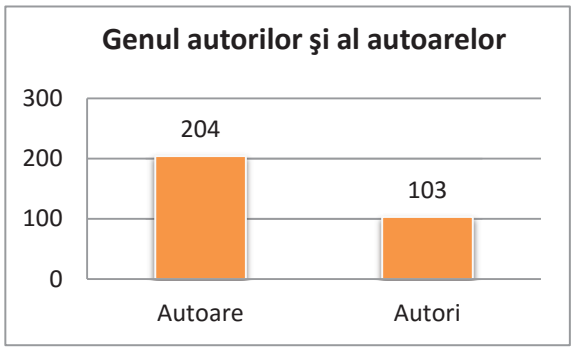

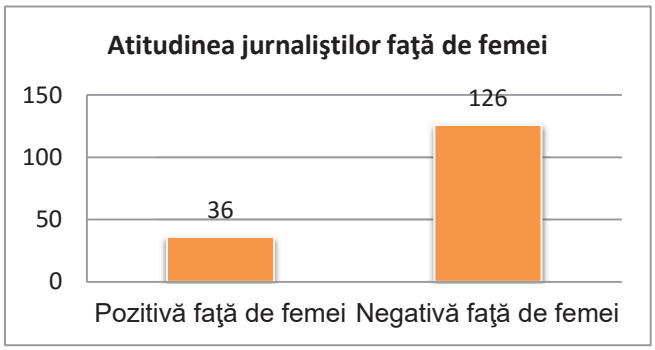

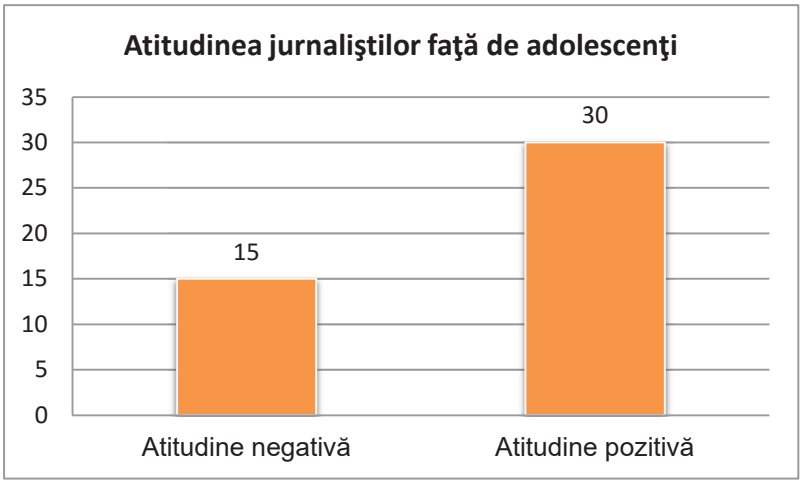

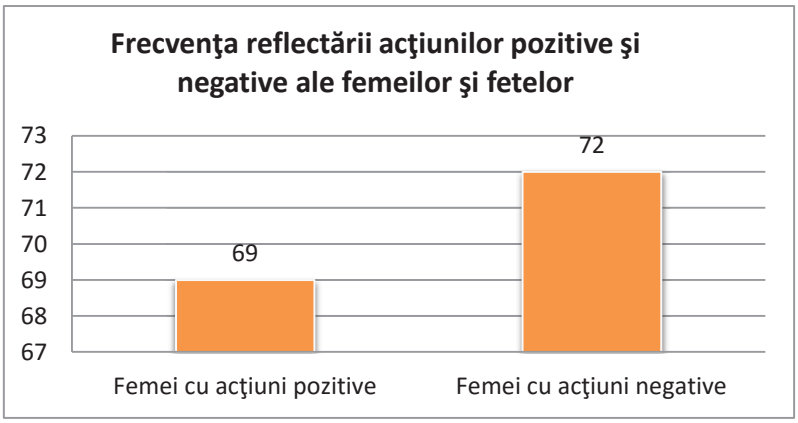

În ceea ce priveşte genul persoanelor care scriu articolele în care fetele sau femeile sunt subiecte principale, majoritatea sunt femei. Acest procentaj se explică prin faptul că cele mai frecvente articole alese spre analiză se află în cadrul rubricilor de Life&style, Sănătate şi Divertisment, categorii preponderent feminizate.

De asemenea, frecvenţa articolelor în care atitudinea jurnaliştilor este negativă faţă de fete şi femei este mai mare faţă de cea a articolelor în care atitudinea lor este pozitivă.

Acest lucru se poate observa şi din analiza limbajului. Trebuie menţionat faptul că limbajul negativ este folosit preponderent pentru a portretiza femeile fără notorietate. În cazul femeilor cu notorietate se observă formulări ce transmit ideea de putere şi inteligenţă, lăudarea performanţelor sau anumitor acţiuni ale femeilor. De cealaltă parte, se observă formulări ce oferă indicaţii, sfaturi, precauţii, se împărtășesc detalii despre vieţile private ale femeilor, jurnaliştii îşi exprimă uimirea, critică, acuză, fac judecaţi de valoare, fac aluzii, se pune accentul pe vârstă, aspect şi kilograme, se recurge la formulări sexiste, jurnaliştii ţin în mod explicit cu o anumită parte, blamează sau nu ţin cont de intimitatea persoanei.

În ceea ce priveşte adolescenţii şi adolescentele, frecvenţa atitudinii pozitive a jurnaliştilor este mai mare atunci când subiecte principale sunt şi fetele şi băieţii sau doar băieţii. În ceea ce priveşte atitudinea faţă de fetele actriţe principale, atitudinea negativă este mai frecventă.

4. Ipostaze şi mediu personaje principale

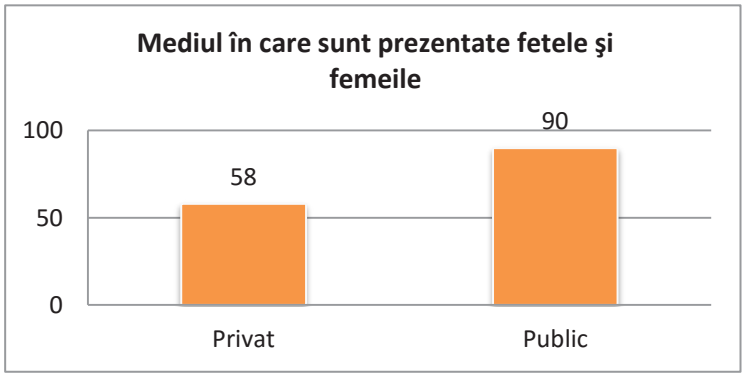

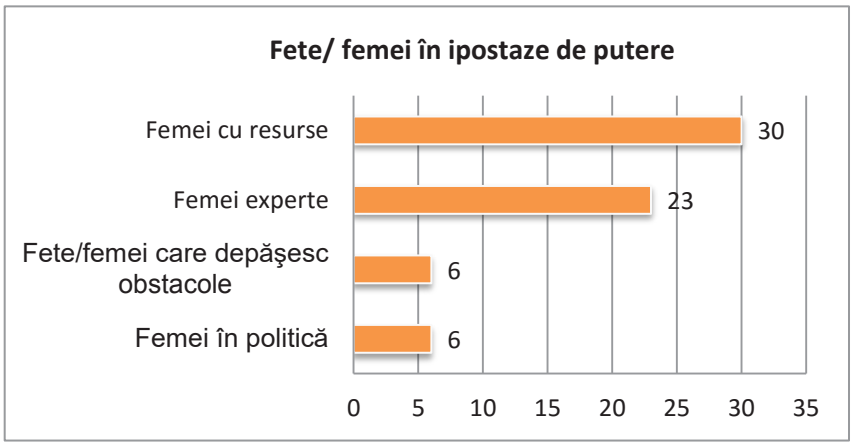

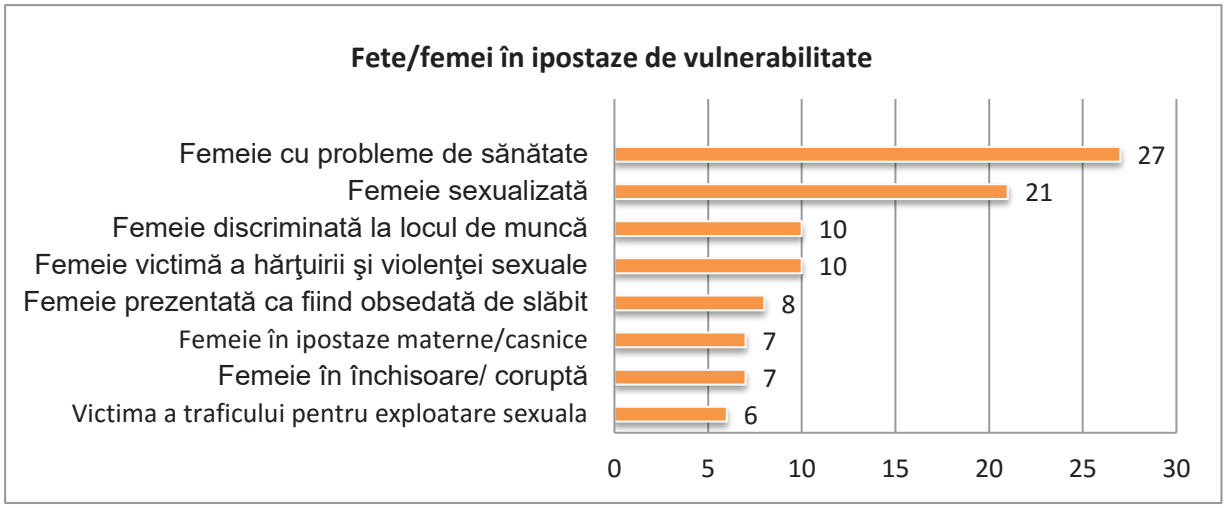

În ceea ce priveşte femeile în situaţii de putere, se disting mai multe tipologii: femei care avansează în carieră sau îşi consolidează cariera, femei care vorbesc în calitate de experte, femei care au notorietate sau resurse, femei care reuşesc să obţină premii sau să îşi depăşească limitele.

> *„Românca Anda Gânscă (26 de ani), absolventă a Universităţii Stanford, se numără printre cei mai „de viitor“ 30 de antreprenori cu vârsta sub 30 de ani, potrivit unui top întocmit de publicaţia economica INC, datorită Knotch, o platforma de opinii care poate ajuta companiile de media şi brandurile să-şi eficientieze conţinutul.*[7]*“*

> *„Jessica are 32 de ani şi are brevet de pilot, devenind prima femeie care a ţinut manşa unui avion cu picioarele, fiind astfel înscrisă în Cartea Recordurilor, în anul 2008. Tânăra ţine discursuri motivaţionale, în care vorbeşte despre viaţa ei şi cum a reuşit să depăşească toate dificultăţile provocate de handicapul cu care s-a născut. Chiar dacă cei din jur consideră că viaţa ei este grea, fiindcă nu are mâini, ea nu s-a considerat niciodată dezavantajată, scrie Daily Mirror.*[8]*“*

> *„Prima Doamnă a SUA, Michelle Obama, a vizitat marţi o şcoală din Londra, marcând astfel începutul unui turneu european pentru promovarea educaţiei fetelor din întreaga lume, un program în valoare de 200 de milioane de dolari. […] Prima Doamnă a dezvăluit planurile celor două ţări de a le oferi educaţie adolescentelor, cu accent pe „ţările fragile“. Ea a declarat că 62 de milioane de fete din lumea întreagă nu merg la şcoală, numind această situaţie o „nedreptate care îţi frânge inima“, cauzată de factori precum căsătoria forţată, sarcina prematură, abuzul sau sexismul.*[9]*“*

> *„Echipa de scrimă a României şi-a păstrat titlul de campioană europeană, câştigând competiţia continentală de la Montreaux. Primavara aceasta culegi roadele unui nou inceput cu imprumutul potrivit. Scrima este unul dintre puţinele sporturi în care*

[7] „O româncă, printre cei mai „de viitor“ tineri antreprenori“, *Adevărul*, 29 aprilie 2015…
[8] „S-a născut fără mâini, dar poate pilota un avion, înoată şi are centura neagră la arte marţiale“, *Adevărul*, 30 iunie 2015.
[9] „Turneul lui Michelle Obama pentru educaţia fetelor: prima doamnă a SUA a luat ceaiul cu Prinţul Harry şi s-a întâlnit cu David Cameron“, *Adevărul*, 17 iunie 2015.

România mai are rezultate de valoare. Aproape că nu există competiţie la care fetele şi băieţii să nu se numere printre câştigători. Echipa feminină de spadă a reuşit aseară să câştige din nou titlul european, după ce a învins în finală Estonia, scor 45-35.[10]*"*

„Pentru prima dată de la înfiinţare, în 1230, Universitatea Oxford, una dintre cele mai prestigioase din lume, va fi condusă de o femeie. Informaţia a fost confirmată, joi, de reprezentanţii instituţiei britanice de învăţîmânt superior. În vârstă de 56 de ani, Louise Richardson va prelua funcţia de vice-cancelar al Universităţii la începutul anului viitor, pentru un mandat de şapte ani. Richardson a fost aleasă de comitetul special din cadrul universităţii datorită „puternicei adeziuni la principiile educative şi universitare respectate la Oxford", a declarat Lordul Patten, care deţine funcţia onorifică de cancelar al Universităţii Oxford.[11]*"*

„Într-un sector dominat de bărbaţi, Denise Coates a reuşit în 12 ani să facă din Bet365 un colos pe piaţa pariurilor pe plan mondial şi să devină lider în Marea Britanie. Bet365 are peste 14 milioane de clienţi, 2.000 de angajaţi şi venituri anuale de peste 650 de milioane de lire sterline (890 de milioane de euro).[12]*"*

În ceea ce priveşte femeile vulnerabile, după categoria prezentată și conținutul asociat se disting mai multe tipuri: femei prezentate ca fiind obsedate de slăbit sau cu kilograme în plus, femei corupte, gospodine, femei în sfera privată, lucrătoare sexuale, femei kamikaze, femei însărcinate, femei care se ceartă, femei care se despart, femei sărace, femei nesigure, femei înşelate, femei răpite sau exploatate, femei care au probleme de sănătate, femei sărace, femei discriminate la locul de muncă, femei care suferă în urma unei despărţiri, femei hărţuite.

„O altă femeie, care terminase facultatea de teologie, a fost pusă într-o situaţie jenantă când angajatorul a vrut să afle dacă suferă de sindrom premenstrual, în condiţiile în care aproximativ 90% dintre femei au această problemă. O absolventă de jurnalism a fost întrebată dacă poate să flirteze cu clienţii, ca să-i determine să stea mai mult în magazin[13]*."*

„În Nigeria, traficanţii se foloseau de unghiile tăiate ale femeilor, sau de şuviţe de păr pentru a le convinge că sunt supuse unei vrăji, „ca să facă tot ce voiau ei, sub ameninţarea cu moartea, pentru ele sau pentru familiile lor", spune poliţia. Apoi acestea călătoreau spre Spania, ilegal, pe jos şi pe bărcile de imigranţi. După sosire, ele erau obligate să se prostitueze, fiind în continuare ameninţate cu vrăjile făcute acasă. „Femeile acceptau că sunt datoare cu 50.000 de euro şi jurau supunere unei matroane sau traficanţilor", potrivit poliţiei din Mallorca.[14]*"*

[10] „Fetele ţin spada sus! România e din nou campioană europeană la scrimă", *Adevărul*, 9 iunie 2015.
[11] „Universitatea Oxford va fi condusă de o femeie pentru prima dată de la înfiinţare, acum 800 de ani", *Adevărul*, 30 mai 2015.
[12] „Fondatoarea Bet365, una dintre cele mai de succes femei din lume. Cum a făcut Denise Coates o avere de miliarde construind un colos al pariurilor online", *Adevărul*, 8 mai 2015.
[13] „Eşti de acord să flirtezi cu clienţii? Cele mai stupide întrebări pe care le poţi auzi la un interviu de angajare", *Adevărul*, 3 iunie 2015.
[14] „O celulă de traficanţi de persoane, care folosea magie neagră pentru a forţa nigeriene să se prostitueze, a fost anihilată în Spania", *Adevărul*, 10 iunie 2015.

„Un bărbat din Ankara şi-a bătut soţia atât de tare încât i s-a umflat mâna. Femeia a fost salvată de vecini şi dusă de poliţie la un centru pentru femei abuzate. Deşi victima nu a depus nicio plângere, autorităţile s-au autosesizat şi a fost demarat un proces în care procurorii au argumentat că „soţii s-au rănit reciproc". Un judecător a condamnat-o pe femeie şi a obligat-o să plătească amendă pentru că soţul ei s-a rănit în timp ce a bătut-o.[15]*"*

„Jihadiştii au decis să ofere stimulente adepţilor Statului Islamic pentru a învăţa pe de rost cartea de căpătâi a islamului. Astfel, în prima săptămână de Ramadan, fundamentaliştii au organizat un concurs de memorare a Coranului: bărbaţii care vor memora cât mai multe pasaje vor fi răsplătiţi cu câte o sclavă sexuală, cel mai probabil femei din tribul kurd Yazidi, capturate în ultimul an de jihadişti. Locurile patru şi cinci vor fi premiate cu bani peşin.[16]*"*

Apar în articolele monitorizate şi ipostaze de vulnerabilitate în care regăsim fete: anorexice, cu dizabilităţi, agresate, forţate să se prostitueze, violate, răpite, aflate în ipostaze ridicole.

„Când Kieu avea 12 ani, mama ei i-a spus că e cazul să înceapă să muncească. Şi, de parcă nu era de ajuns că micuţa a fost nevoită să renunţe la copilărie de la o vârstă atât de fragedă, Kieu a fost trimisă la un doctor care, după ce a examinat-o, a eliberat un certificat care îi atesta virginitatea. De aici, fetiţa a fost livrată la un hotel unde un bărbat a violat-o timp de două zile.[17]*"*

„O adolescentă care a supravieţuit masacrului de la Universitatea din Garissa, în estul Kenyei, a fost găsită sâmbătă, la două zile după ce extremişti islamişti au ucis 147 de persoane, a anunţat Crucea Roşie, citată de NBC News. ŞTIRI PE ACEEAŞI TEMĂ Atac terorist într-un campus universitar din Kenya. 147 de persoane au… Primăvara aceasta culegi roadele unui nou inceput cu imprumutul potrivit. Sume intre 500 si 10000 de lei, rate fixe saptamanale sau lunare Cynthia Charotich, în vârstă de 19 ani, a declarat că s-a ascuns într-un dulap şi a refuzat să iasă chiar şi când unii dintre colegii ei au părăsit locurile unde se refugiaseră, de teamă că atacatorii ar putea fi încă la locul masacrului.[18]*"*

„Pe 23 aprilie, o fetiţă de 10 ani a fost internată într-un spital din Paraguay. Ea se plângea de dureri de stomac, dar analizele au arătat că este însărcinată în 21 de săptămâni. După acest moment, mama sa a cerut autorităţilor să realizeze un avort. În Paraguay, avortul este interzis dacă viaţa mamei nu este pusă în pericol. De asemenea, doctorii şi autorităţile au aflat că fetiţa a fost violată de către tatăl său vitreg. Doctorii au cerut, după aflarea veştii, să poată face avort. Cu toate acestea, în Paraguay nu contează dacă un copil a fost făcut ca urmare a incestului sau a violului. Guvernul a decis că viaţa copilei nu este pusă în pericol, iar ea ar trebui să nască.[19]*"*

[15] „Turcia: femeie bătută de soţ, obligată să plătească amendă pentru că bărbatul s-a rănit la mână în timp ce o lovea", *Adevărul*, 7 iunie 2015.
[16] „Învaţă pe de rost fragmente din Coran şi câştigă o sclavă sexuală!", *Adevărul*, 25 iunie 2015.
[17] „Primul „loc de muncă", la doar 12 ani: vândută de mama sa pentru a fi violată", *Adevărul*, 5 aprilie 2015.
[18] „O adolescentă a stat ascunsă două zile într-un dulap din universitatea kenyană în care 147 de persoane au fost ucise. Primele imagini cu masacrul", *Adevărul*, 4 aprilie 2015.
[19] „Înapoi în Evul Mediu: avort interzis pentru o fetiţă de 10 ani, însărcinată după ce a fost violată de tatăl vitreg", *Adevărul*, 2 mai 2015.

„Până în urmă cu doar câteva săptămâni, nimeni din Rusia nu ştia cine este cuplul senzaţional format dintr-o liceană de 17 ani din Cecenia şi un bărbat cu 30 de ani mai mare ca ea, colonel în cadrul poliţiei cecene. Acum, nunta celor doi reprezintă cel mai fierbinte subiect din Rusia, potrivit „Daily Beast“, mai ales că fata a devenit cea de-a doua soţie a oficialului. ŞTIRI PE ACEEAŞI TEMĂ Preşedintele cecen Kadîrov va deporta familiile „teroriştilor“ şi le v… Un nou inceput cu imprumutul potrivit. Sume intre 500 si 10.000 de lei, rate fixe saptamanale sau lunare. Nunta dintre o adolescentă şi un colonel din poliţia cecenă a atras atenţia către poligamia care se practică în partea musulmană a Rusiei. Liceana de 17 ani a devenit cea de-a doua soţie a colonelului. Aşa că, întrebare se pune dacă poligamia este permisă de legea rusească. Răspunsul este că nu, dar nici Cecenia nu este Rusia, notează „Daily Beast“. În Cecenia se practică o moralitate proprie, legi diferite şi toată lumea ascultă de liderul republicii, Ramzan Kadîrov.[20]*“*

„Noi dovezi au ieşit la iveală despre cum membrii organizaţiei teroriste Statul Islamic (SI) cumpără copii ca să-i folosească drept sclavi sexuali şi apoi îi forţează să se căsătorească. Fete din Irak şi Siria au mărturisit în faţa unui oficial ONU că au fost dezbrăcate, vândute şi apoi supuse la zeci de operaţii de reconstrucţie a virginităţii, după violuri repetate. Statul Islamic a ucis 300 de ostatici Primavara aceasta culegi roadele unui nou inceput cu imprumutul potrivit. Sume intre 500 si 10000 de lei, rate fixe saptamanale sau lunare „Fetele sunt pur şi simplu dezbrăcate şi examinate în târgurile de sclavi de militanţii SI“, a declarat Zainab Bangura, reprezentant special al secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru violenţa sexuală dintr-un conflict.[21]*“*

Între ipostazele de putere în care regăsim fetele se numără acelea de tinere antreprenoare, tinere care câștigă concursuri, inventatoare.

„Două eleve de la Liceul Internaţional de Informatică din Bucureşti au fost medaliate cu aur la concursul Infomatrix, desfăşurat în Capitală, pentru un proiect de cercetare vizând reabilitarea medicală a mâinilor cu microsenzori. ŞTIRI PE ACEEAŞI TEMĂ Două medalii de bronz pentru România, la Olimpiada Internaţională de F… Culege roadele unui nou inceput cu imprumutul potrivit. Sume intre 500 si 10.000 de lei, rate fixe saptamanale sau lunare. Echipa Medical Rehabilitation Monitoring, compusă din Ana Maria Tudorache şi Miruna Ojoga, eleve ale Liceului Internaţional de Informatică a obţinut medalia de aur la concursul Infomatrix, potrivit unui comunicat al Institutului Naţional de Cercetare-Dezvoltare în Inginerie Electrică, în cadrul căruia funcţionează liceul. Cele două eleve au fost premiate pentru proiectul „Microsenzori destinaţi procedurilor de reabilitare medicală a membrului superior.[22]*“*

„Olimpicii români şi-au trecut în palmares două medalii de bronz la Olimpiada Internaţională de Filosofie, desfăşurată în perioada 14-18 mai, la Tartu (Estonia). Performanţa a fost reuşită de Teodora Groza de la Colegiul Naţional „Mihai Eminescu“ din

[20] „Nunta cu sila în Cecenia, între o minoră şi şeful poliţiei. Cum au scăpat de sub control aliaţii lui Vladimir Putin“, *Adevărul*, 18 mai 2015.

[21] „Raport ONU despre atrocităţile Statului Islamic: fete violate şi operate forţat pentru a li se reconstrui virginitatea“, *Adevărul*, 10 mai 2015.

[22] „Eleve premiate pentru un proiect de reabilitare medicală a mâinii“, *Adevărul*, 21 mai 2015.

Oradea şi de Anda Maria Zahiu de la Colegiul Naţional „Ion Luca Caragiale“ din Ploieşti. ŞTIRI PE ACEEAŞI TEMĂ O elevă de la „Grigore Moisil“ a câştigat Olimpiada Naţională de Şah… Alexandru, elevul genial dintr-un sat din Suceava: face zilnic 50 de k… PUBLICITATE Primavara aceasta culegi roadele unui nou inceput cu imprumutul potrivit. www. provident. ro/imprumut-la-domiciliu Sume intre 500 si 10.000 de lei, rate fixe saptamanale sau lunare. Cele două eleve au obţinut participarea la Olimpiada Internaţională de Filosofie în urma rezultatelor înregistrate la Olimpiada Naţională de Filosofie şi la testul de limbă străină.[23]*“*

5. Experţi şi experte

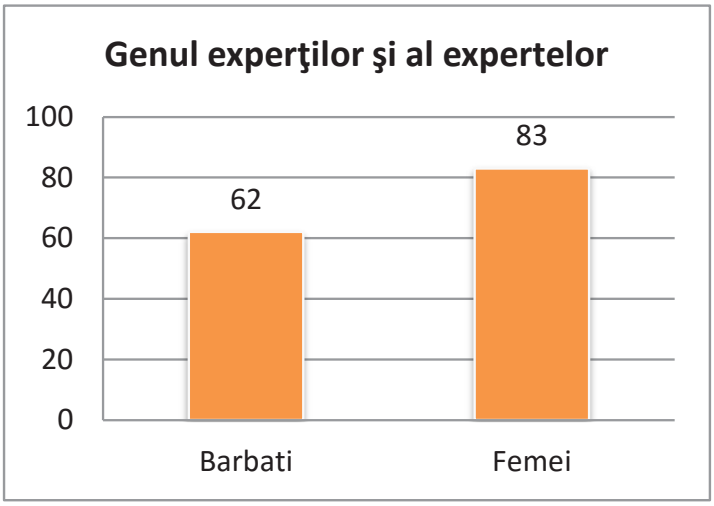

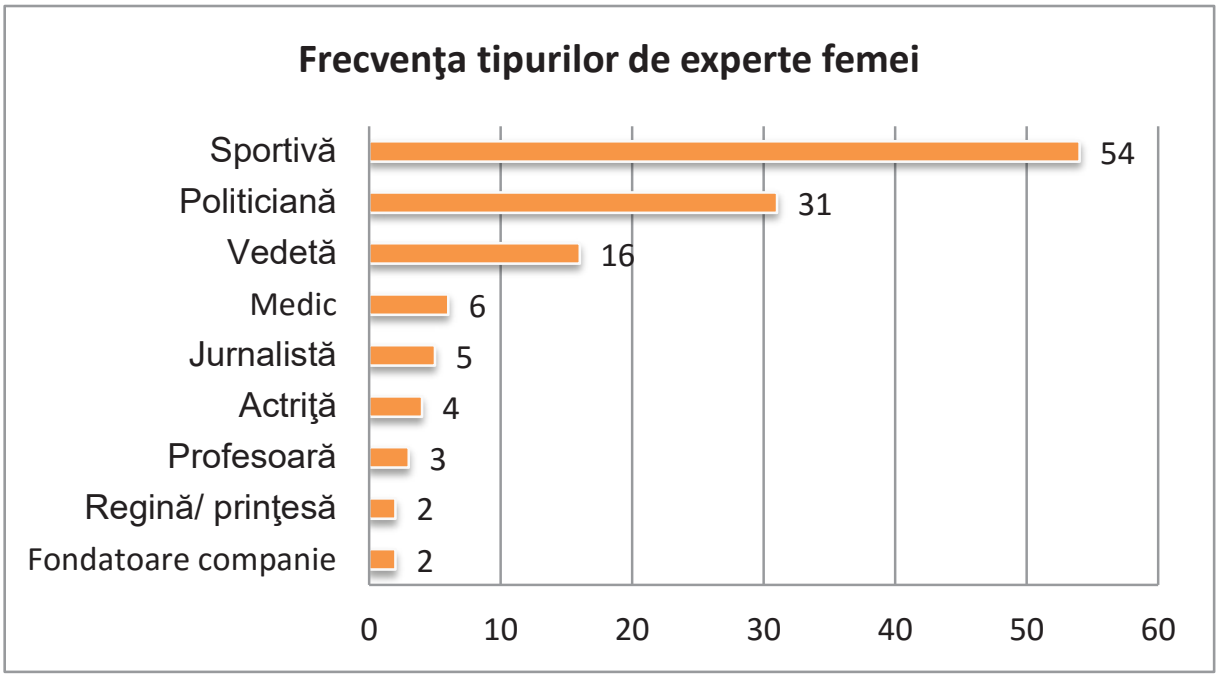

[23] „Două medalii de bronz pentru România, la Olimpiada Internaţională de Filosofie“, *Adevărul*, 20 mai 2015.

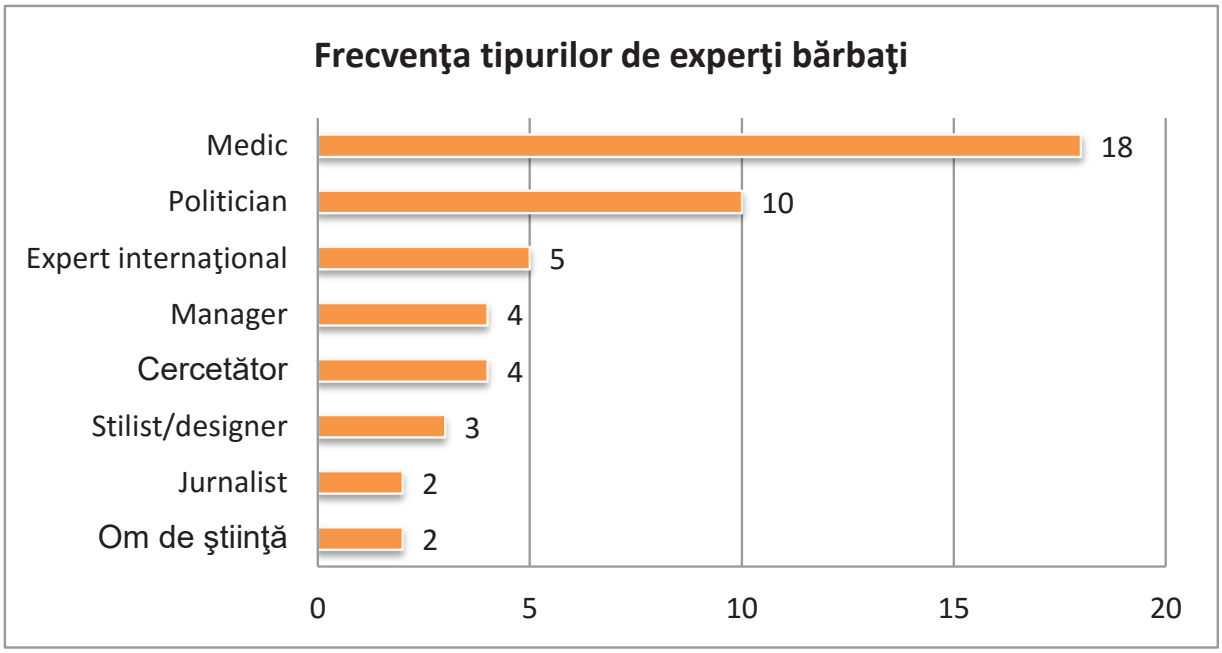

Important în analiza articolelor este şi genul experţilor sau expertelor care vorbesc despre anumite subiecte. Astfel, deşi mai multe femei sunt prezentate ca fiind experte, ele sunt experte în domenii cu importantă redusă, în timp ce bărbaţii sunt asociaţi domeniilor cu importantă crescută. Pe primele trei locuri în clasamentul expertelor se află: sportivele, femeile din politică şi vedetele. Pe de altă parte, în cazul bărbaţilor, pe primul loc se află medicii, pe locul doi politicienii, iar pe locul trei experţii internaţionali.

6. Stereotipuri

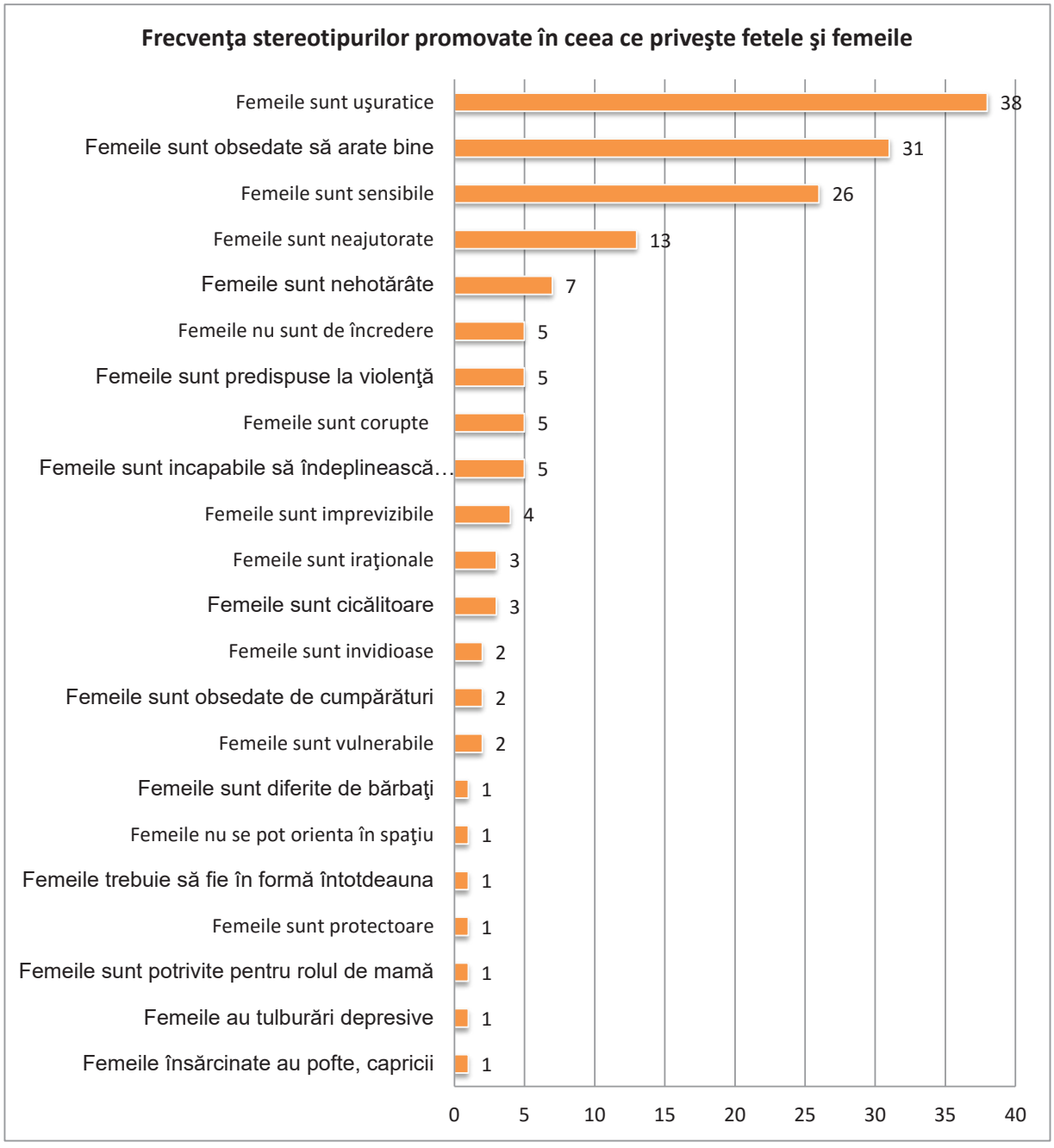

Analiza calitativă a principalelor teme abordate

a) Imaginea corpului la fete şi femei

Informațiile legate de corpul feminin sunt transmise prin intermediul a două canale: prin limbaj (fie că este prin intermediul unor sfaturi, fie prin prezentarea frecventă a corpurilor în formă) şi prin imagini.

În ceea ce priveşte corpul femeilor, analiza calitativă a articolelor din cele trei luni de monitorizare reflectă două categorii de interes: greutatea corporală şi aspectul fizic. Aşadar, din

perspectiva frecvenţei temelor legate de greutate, două sunt preponderente, respectiv dietele şi slăbitul. În cadrul acestor articole se promovează un singur model de feminitate, un model care are anumite forme şi o anumită greutate. Pentru a atinge acest ideal de corporalitate feminină, se dau sfaturi imperative, se prescriu reţete unice de succes, remarcându-se, în acelaşi timp, absenţa fundamentării afirmaţiilor pe vreo bază solidă. Se induce ideea că este uşor să slăbeşti în câţiva paşi, că aspectul fizic feminin poate fi, este şi trebuie să fie evaluat şi de alţii, iar în cadrul articolelor limbajul utilizat transmite şi face evidentă atitudinea jurnaliştilor faţă de fete şi femei. Jurnaliştii îşi exprimă uimirea faţă de corpul femeilor care iese din tipare şi reguli, le critică, le acuză, fac judecăţi de valoare, aluzii, pun accentul pe vârstă, subliniază kilogramele văzute ca fiind în plus, recurg la formulări sexiste, dau sfaturi, oferă reţete, blamează.

Locuri comune, vizibile explicit sau implicit în cadrul articolelor sunt acelea că femeile trebuie să arate bine, trebuie să fie într-o formă perfectă, să aibă sânii mari, să pară tot timpul tinere, să îşi etaleze fundul, să fie slabe.

> *„[…] Acest mic „munte“ este considerat inestetic de fetele care vor să fie cât mai slabe. […] în afară de operaţie mai există şi alte soluţii de eliminarea a acestui ţesut inestetic. […] această modă, ca şi „tight gap“ sau „bikini bridge“, riscă să alimenteze obsesiile tinerelor legate de propria imagine. Fetele riscă astfel să devină anorexice şi să îşi dorească să fie cât mai slabe cu orice preţ*[24]*“.*

> *„Importanţa siluetei şi a greutăţii, prejudecăţile pe care le au unele persoane faţă de femeile cu câteva kilograme în plus, dar şi problema stimei de sine au determinat o jurnalistă americană să îşi facă două profiluri care o înfăţişează la greutăţi diferite pe un site de întâlniri. Rezultatele experimentului au bucurat-o.*[25]*“*

În ceea ce priveşte aspectul fizic general, întâlnim frecvent articole prin intermediul cărora fetelor le sunt prescrise reţete despre fiecare parte a corpului, despre cum ar trebui să arate şi cum ar trebui să se raporteze atât posesoarea, cât şi cei din exterior, la acestea.

> *„[…]Fetele din Japonia îşi doresc să aibă un piept foarte ridicat şi voluminos, chiar dacă nu au fost dotate de la natură cu sâni prea mari, scrie Mirror. co. uk. Modelul lor este Hestia, un personaj din desenele animate japoneze, Anime, care are sâni foarte mari şi ridicaţi. Hestia apare purtând o panglică legată sub sâni, astfel că de fiecare dată când ridică braţele i se ridică şi pieptul, care devine astfel mai senzual. Tinerele care au luat-o drept model au început să poarte sub sâni panglici similare, in speranţa că vor obţine acelaşi rezultat. O fată care a încercat noua metodă s-a declarat însă dezamăgită. Panglica nu i-a ridicat deloc sânii şi i-a rănit braţele, fiind foarte inconfortabilă, spune ea.*[26]*“*

> *„[…]Fiecare mişcare a acestei prinţese a secolului 21, fiecare rochie purtată de ea şi fiecare pieptănătură a sa vor fi analizate şi reproduse în toată lumea. […]industria*

[24] „Liftingul pubian, noua modă care a devenit obsesie în rândul tinerelor anorexice“, *Adevărul*, 28 aprilie 2015.
[25] „Experimentul care arată cât de mult apreciază bărbaţii o femeie plinuţă în comparaţie cu una slabă“, *Adevărul*, 7 mai 2015.
[26] „A apărut moda piepturilor ridicate ca-n desene animate: tinerele îşi „sugrumă“ sânii cu panglica, să pară mai dotate“, *Adevărul*, 29 aprilie 2015.

de modă şi frumuseţe care va exploata imaginea prinţesei. […] o prinţesă cu „o valoare" de peste un miliard de lire sterline pentru această industrie. […][27]".

„Turistele care fac plajă în staţiunea spaniolă Magaluf au inventat un nou tip de poză selfie, spre încântarea bărbaţilor care asistă la întregul „proces de creaţie", dar şi prietenilor care admiră imaginile pe reţelele sociale. Fetele îmbrăcate în costume de baie folosesc băţul pentru selfie pentru a-şi fotografia posterioarele, scrie publicaţia mirror. co. uk. Mai exact, acestea îşi introduc prelungitorul pentru telefon mobil printre picioare, se apleacă senzual şi îşi pozează astfel fundul în toată splendoarea, imaginile fiind mai apoi postate pe reţelele sociale. […][28]".

„[…] ziua de joi este momentul când reprezentantele sexului frumos au impresia că sunt extrem de neatrăgătoare, iar senzaţia se accentuează pe măsură ce se apropie ora 16. 05, din cauza oboselii acumulate la locul de muncă şi nivelului de stres. […][29]".

„Pasiunea pentru sâni imenşi l-a transformat pe Ivan LeCasque într-un adevărat guru al bărbaţilor care îi împărtăşesc preferinţele. […] LeCasque a scris un manual intitulat „Cum să o convingi să îşi mărească sânii", pentru a-i învăţa şi pe ceilalţi bărbaţi care îşi doresc ca jumătatea lor să aibă un bust mai generos cum să facă să le fie îndeplinită dorinţa. Impresionant este faptul că nu doar Victoria a fost convinsă să îşi mărească bustul după ce l-a cunoscut pe Ivan. Alte două iubite ale bărbatului au recurs la operaţii de mărire a sânilor în timp ce se întâlneau cu el, potrivit Daily Mirror[…].[30]"

„Mustaţa şi excesul de păr facial sunt într-adevăr inestetice, însă această metodă este prea agresivă pentru pielea de la nivelul tenului, care este cu mult mai sensibilă decât cea de pe corp. În timp, vei observa că ridurile şi semnele de îmbătrânire a pielii vor fi evidente mult mai repede, pentru că epilarea cu ceară este agresivă şi poate traumatiza foliculii, rămânând cicatrici foarte greu de tratat. Demachiază-te zilnic! Chiar şi în lipsa machiajului, tenul tinde să acumuleze impurităţi care trebuie curăţate atent pentru a regenera celulele şi a păstra un aspect sănătos şi luminos al tenului. După ce te demachiezi, spălarea feţei cu apă este obligatorie, pentru că ajută la curăţarea în profunzime a pielii şi la revigorarea ei, oferindu-i un aspect proaspăt.[31]"

„Părul de pe picioare este, de asemenea, văzut ca un semn de sănătate, în special pe partea de sistem cardiovascular. Constantinos Kyriakides, chirurg la Institutul Barts Health, spune că există chiar şi un simptom îngrijorător la care ar trebui să fim atenţi: Dacă părul de pe picioare creşte greu sau deloc, este foarte posibil să existe o problemă de sănătate la mijloc, cel mai probabil boala periferică arterială, adică o circulaţie sanguină defectuoasă care nu permite sângelui să ajungă în toate

[27] „Bebeluşul regal. Mica prinţesă, mană cerească pentru comercianţii din Marea Britanie", *Adevărul*, 3 mai 2015.
[28] „Ultima modă la mare: pozatul printre picioare", *Adevărul*, 4 mai 2015.
[29] „Ziua în care femeile se simt cele mai frumoase şi perioada din săptămână când au impresia că sunt neatrăgătoare", *Adevărul*, 12 mai 2015.
[30] „Cum o convingi să îşi mărească sânii", un manual metodic pentru bărbaţii care vor iubite cu busturi generoase lansat de un american împreună cu soţia sa", *Adevărul*, 15 mai 2015.
[31] „Opt obiceiuri care îţi distrug pielea", *Adevărul*, 5 aprilie 2015.

ţesuturile corpului. Un argument al oamenilor de ştiinţă pentru a păstra părul de la subraţ este cel conform căruia părul din această zonă ar juca un rol în atragerea partenerilor de sex opus, prin eliminarea unor mirosuri speciale produse de feromoni. Sprâncele groase sunt din nou în trend iar savanţii aduc în discuţie şi beneficiile pe care le implică această modă. Ei spun că sprâncenele stufoase protejează mai bine zona ochilor de transpiraţie, praf şi alte particule care pot ataca vederea.[32]*"*

„Aspectul fizic este esenţial pentru femei, lucru relevat de un sondaj realizat de o clinică de înfrumuseţare la care au participat 1.000 de reprezentante ale sexului frumos. […] Nu în ultimul rând, femeile încep săptămâna în forţă şi din punct de vedere vestimentar, când aleg cele mai elegante ţinute, însă pe măsură ce se apropie ziua de joi ajung să facă compromisuri şi la acest capitol, devenind mai ponderate.[33]*"*

Este important de menţionat faptul că în cazul femeilor reprezentate în situaţii de putere – femei în politică, sportive, femei cu resurse şi notorietate sau experte, acestora nu li se aplică în general acelaşi tratament. Excepţie face Carmen Iohannis, care este prezentată în principal prin prisma ţinutelor pe care le poartă.

„Carmen Iohannis, Prima Doamnă a României, a reuşit în scurt timp să atragă atenţia prin eleganţa şi prestanţa sa, ţinutele vestimentare purtate la ceremoniile oficiale devenind subiect de discuţie în spaţiul public. Bineînţeles, aşa cum se obişnuieşte la acest nivel, şi Prima Doamnă a României colaborează cu anumiţi creatori de modă pentru realizarea ţinutelor purtate în cadru oficial.[34]*"*

„Alegerea vestimentară a primei doamne a stârnit numeroase critici pe reţeaua socială, unii utilizatori considerând că rochia este mult prea strâmtă şi nepotrivită cu statutul de soţie a preşedintelui ţării. Printre cei care au criticat-o pe Carmen Iohannis se numără şi Oana Roman Elisei, fiica politicianului Petre Roman. „NU fără mânecă şi NU cu genunchii la vedere. […]Carmen Iohannis, nevasta preşedintelui ales de Popor să conducă ţara şi nu să-şi promoveze nevasta pe post de top model, depăşeşte în materie de Cult al Personalităţi toate soţiile de şefi de stat români de pînă acum, de la Elena Cuza pînă la Elena Ceauşescu. De sesizat că acest Cult al personalităţii are drept notă de esenţă transformarea peste noapte a unei banale femei din provincie, trecută prea mult de prima tinereţe, într-o întruchipare a frumuseţii răpitoare, a eleganţei exemplare, a atracţiei irezistibile. Toţi cei din jur cad în fund la apariţia ei. E atît de răvăşitoare, vorba celor de la Realitatea tv, cînd apare, că pînă şi drapelul de stat încremeneşte de uimire deşi bate vîntul, notează Ion Cristoiu în articolul intitulat „Carmen Iohannis depăşeşte în materie de Cult ridicol al Personalităţii toate soţiile de şefi de stat români de până acum, de la Elena Cuza până la Elena Ceauşescu.[35]*"*

[32] „Toată lumea vrea să scape de părul de pe corp, dar ştii că te poate feri de multe boli?", *Adevărul*, 22 aprilie 2015.
[33] „Ziua în care femeile se simt cele mai frumoase şi perioada din săptămână când au impresia că sunt neatrăgătoare", *Adevărul*, 12 mai 2015.
[34] „Cine o îmbracă pe Prima Doamnă Carmen Iohannis la ceremoniile oficiale din România şi de peste hotare", *Adevărul*, 29 aprilie 2015.
[35] „Carmen Iohannis, criticată pe reţelele sociale din cauza unei rochii cu paiete pe care a îmbrăcat-o la Festivalul de Teatru de la Sibiu", *Adevărul*, 21 iunie 2015.

La nivelul imaginilor întâlnim femei sexualizate, obiectificate, accentul fiind plasat pe o parte anume a corpului.

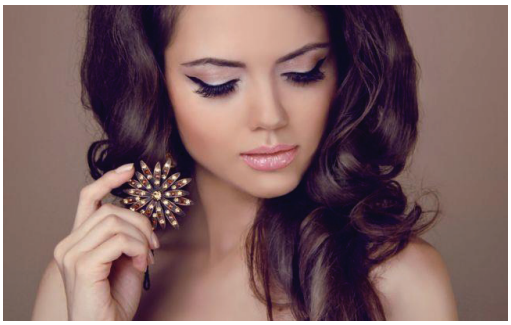

Cu toate acestea, cotidianul Adevărul prezintă şi imagini de modele feminine nesexualizate, care de cele mai multe oriaparţin sferei politicului sau sportului.

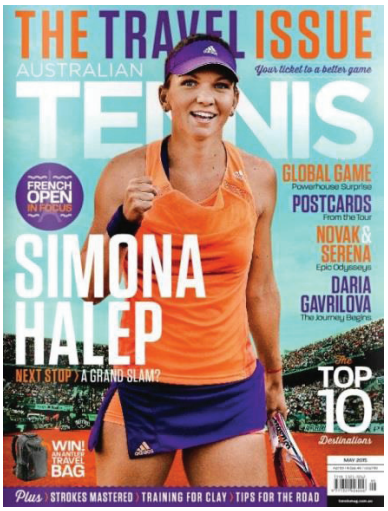

În contextul mesajelor legate de aspectul fizic și de greutatea potrivită pentru ca o femeie să poată fi considerată atrăgătoare, se remarcă lipsa totală a unor articole în care să se trateze subiecte ce ţin de sănătatea corpului sub diferite aspecte, care să promoveze o atitudine echilibrată în ceea ce priveşte nutriţia şi sportul, care să nu blameze, să nu impună judecaţi de valoare sau reţete unice de succes.

Consecinţele prezentării acestor modele inflexibile și punitive pot fi, la nivelul adolescentelor, creșterea nivelului de nesiguranţă față de propriul corp, tulburări alimentare, vinovăţie, ruşine, scăderea stimei de sine, interiorizarea unor norme drept normale şi considerarea unui singur tipar de frumuseţe ca fiind valid.

b) Comportamente sexuale prezentate

Comportamentele sexuale și valoarea simbolică a acestora sunt prezente atât la nivelul limbajului, cât şi la nivelul imaginilor.

Astfel, la nivelul limbajului se induce ideea că pentru femei plăcerea este un subiect tabu, iar acestea se simt vinovate sau ruşinate când abordează această temă. Cu toate acestea, prezentarea subiectelor legate de sexualitate se petrece în contextul unui stil senzaţionalist, fără bază ştiinţifică. Remarcăm frecvenţa crescută a judecăţilor de valoare, a presupunerilor despre ce le place femeilor şi ce le place bărbaţilor în materie de sexualitate şi totodată a promovării ideii conform căreia femeile trebuie să fie active din punct de vedere sexual dacă doresc să fie sănătoase.

> *„[…]există concluzii la care s-a ajuns în mod ştiinţific, pe care reprezentantele sexului frumos, dar şi bărbaţii ar trebui să le cunoască pentru o viaţă sexuală de care să se bucure cu adevărat. […] Iar starea necesară pentru a atinge acest punct culminant nu poate fi obţinută decât dacă sunt relaxate şi renunţă să-şi facă griji în legătură cu aspectul corpului sau pentru că durează prea mult să ajungă la orgasm. […] Concluziile unui studiu publicat în Journal of Sex Research demonstrează că femeile care nu au parte de complimente din partea partenerilor, referitoare la aspectul fizic, nu*

au curajul de a se manifesta liber în timpul actului sexual şi sunt mai puţin experimentate în pat, ruşinate de felul în care consideră că arată sau de felul în care cred că le văd partenerii. […] Bărbaţii nu sunt distraşi la fel de uşor ca femeile […] Femeia are prioritate la orgasm. […] Bărbaţii ar trebui să fie gentlemani şi în pat şi să le lase pe doamne să ajungă primele la orgasm[36]*."*

„Autostimularea sexuală este un subiect tabu… […] chiar dacă masturbarea este considerată un aspect important al vieţii sexuale 58% din respondente nu au îndrăznit să discute sau ar fi extrem de stânjenite să abordeze acest subiect cu partenerii de viaţă sau cu prietenii apropiaţi.[37]*"*

„Lenjerii intime pe care bărbaţii le adoră. Stimularea vizuală contează foarte mult pentru reprezentanţii sexului puternic când vine vorba de satisfacţia sexuală. Tocmai de aceea, imaginaţia bărbaţilor dă naştere la scenarii incendiare încă din clipa în care întrezăresc lenjeria intimă pe care partenera o poartă. Bărbaţilor le place să vadă că femeia din viaţa lor s-a străduit să aleagă o lenjerie intimă sexy, menită să le atâte simţirile. Nu toate alegerile făcute de acestea îi stârnesc în egală măsură. […] Un trup pe care lenjeria se mulează exact cum trebuie, fără să sugrume sânii excesiv, este de preferat. Bărbaţii consideră ridicolă o femeie preocupată să nu-i iasă sânul din cupa sutienului sau care se simte incomodată în mod evident de chilotul prea mic atunci când ar trebui să fie relaxată şi sexy. […]Bărbaţilor le displace să ghicească modul în care se deschid sau se dau jos anumite piese de lenjerie intimă atunci când tensiunea sexuală aproape că le întunecă mintea. În cazul în care femeia doreşte, totuşi, să-l surprindă cu o astfel de lenjerie intimă, preferă ca ea să fie cea care o dă jos într-o manieră senzuală. […][38]*".*

„Ştiai că atunci când faci dragoste nivelul de stres scade considerabil? Stresul este un inhibitor atât pentru femei, cât si pentru bărbaţi. Beneficiile sexului în eliminarea stresului şi pentru calmarea depresiei au fost atent studiate. În cazul bărbaţilor, ejacularea destinde sistemul nervos şi stimulează eliberarea de endorfine, substanţe ale plăcerii secretate de creier. De ce este important să ai o viaţă sexuală activă: scade tensiunea arterială Sexul scade presiunea arterială şi îmbunătăţeşte sănătatea cardiacă, reducând riscul infarctului. Totodată, o viaţă sexuală activă creşte forţa, flexibilitatea şi tonusul muscular.[39]*"*

„Unii psihologi evoluţionişti cred că acesta a fost la început şi rostul orgasmului feminin, de a-i da şanse bărbatului pe care femeia îl place să devină tatăl copiilor ei. Pentru ambii parteneri este important să stea destul timp la soare, ca să asimileze o cantitate suficientă de vitamina D. Aceasta echilibrează sistemul imunitar al femeii, care trebuie să nu fie prea activ pentru a permite dezvoltarea unui fetus, care are doar jumătate din ADN-ul mamei. Un sistem imunitar foarte activ la femeie va tinde să elimine orice corp străin detectat în trup. Un alt sfat dat de nutriţionistă este ca femeile să renunţe la consumul de cafea dacă vor să rămână însărcinate.

[36] „10 secrete ale orgasmului feminin, explicate ştiinţific", *Adevărul*, 29 aprilie, 2015.
[37] „Masturbarea feminină, obiceiuri dezvăluite de 2.500 de femei", Adevărul, 7 mai 2015.
[38] „Lenjerii intime pe care bărbaţii le adoră: ce gândesc despre femei în funcţie de ceea ce aleg să poarte în dormitor", *Adevărul*, 20 iunie 2015.
[39] „De ce este important să ai o viaţă sexuală activă", *Adevărul*, 21 aprilie 2015.

Suplimentele de coenzima Q10 sunt de asemenea recomandate pentru femei, dar şi pentru bărbaţi, deoarece cresc motilitatea spermatozoizilor. De asemenea, nutriţionista recomandă ca femeile să nu mai folosească folie alimentară pentru împachetarea mâncării, ci pungi de hârtie. Studiile sugerează o posibilă legatură între plasticul din aceste folii (PVC) şi dezechilibrele hormonale.[40]*"*

„Femeile au mai multă încredere în propria persoană Unul din motivele pentru care sexul devine mai bun cu vârsta, spun experţii, este faptul că femeile devin mai încrezătoare. În jurul vârstei de 20 de ani, reprezentantele sexului frumos experimentează pentru a-şi da seama ce le place şi ce nu, însă pe măsură ce îmbătrânim, lucrurile devin din ce în ce mai puţin ciudate, pentru că rar apar siuaţii noi. Femeile ştiu destul de multe lucruri despre propria sexualitate când ating pragul de 40 de ani, aşa că se simt şi mult mai confortabil în propria piele.[41]*"*

„Sexul oral, un act intim şi o dovadă de încredere într-un cuplu, se poate transforma într-o experienţă deosebită pentru ambii parteneri dacă nu este privit ca o corvoadă. De fapt, pentru multe din reprezentantele sexului frumos sentimentul de putere pe care îl au atunci când se simt în totalitate responsabile de plăcerea partenerului este extrem de excitant.[42]*"*

„Se întâmplă uneori ca un bărbat să nu găsească cele mai potrivite cuvinte când se află în faţa unei femei, mai ales când aceasta este dezbrăcată. Acest lucru este normal, imaginea trupului gol al unei femei „scurtcircuitează" creierul bărbatului şi îl poate face să strice seara spunând lucruri nepotrivite.[43]*"*

În ceea ce priveşte contracepţia, în cele trei luni de monitorizare nu întâlnim articole educative pe acest subiect. Singurele menţiuni despre metodele contraceptive sunt despre prezervative şi anticoncepţionale, însă acestea conţin relatări ale unor evenimente senzaţionale. Aşadar, întâlnim subiectul prezervativelor distribuite sub formă de premii, prezervativul care îşi schimbă culoarea la contactul cu o boală cu transmitere sexuală, prezervative care se vând la automate sau curiozităţi despre prezervative.

În ceea ce priveşte anticoncepţionalele şi steriletul, în cele trei luni de monitorizare, singurele articole legat de aceaste metode de contracepţie se referă la contraindicaţiile pe care le au acestea, sau la lipsa de informaţii a femeilor.

„Potrivit unui studiu publicat recent în revista Obstetrics & Gynecology, steriletul este o metodă contraceptivă foarte sigură, ce poate fi folosită inclusiv de către adolescente, iar efectele adverse au loc extrem de rar. Având în vedere că prezervativul nu este tocmai pe placul bărbaţilor atunci când vine vorba de protecţie, doamnele sunt nevoite să ia pilule contraceptive orale, care au destul de multe efecte secundare, sau pot apela la sterilet. La acest capitol însă stăm destul de prost, dacă luăm seama de rezultatele unui studiu realizat de Institutul pentru Politici Publice,

[40] „În ce moment al actului sexual trebuie să ai orgasm dacă vrei să rămâi însărcinată? Sfaturile inedite ale unei experte în sănătate feminină", *Adevărul*, 26 iunie 2015.
[41] „Vigoarea tinereţii versus experienţa vârstei: când avem parte de cel mai bun sex?", *Adevărul*, 29 mai 2015.
[42] „Cum îl faci să înnebunească de plăcere: 6 sfaturi pentru un sex oral de zile mari", *Adevărul*, 23 mai 2015.
[43] „24 de lucruri pe care nu i le spui unei femei înainte de sex", *Adevărul*, 17 mai 2015.

care spune că mai mult de 75% dintre românce nu ştiu ce este un sterilet şi cum funcţionează.[44]"

Mai mult, în cele trei luni de monitorizare nu întâlnim niciun articol despre virginitate sau despre primul contact sexual, subiecte importante pentru vârsta adolescenţei.

La nivelul imaginilor, femeile sunt în principal sexualizate, se prezintă imagini cu femei în ipostaze senzuale, cu accent pe o parte a corpului.

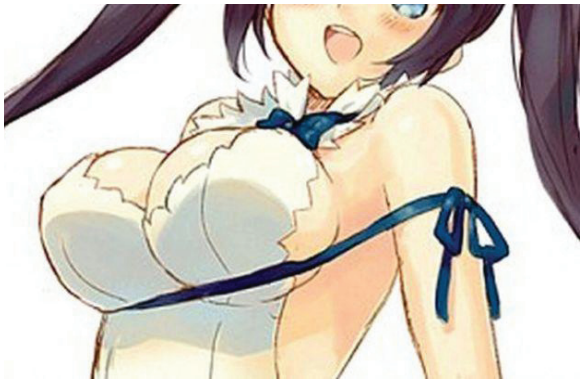

[44] „Cât de sigur e steriletul?", *Adevărul*, 16 aprilie 2015.

Stereotipurile cele mai utilizate la nivelul limbajului şi imaginilor sunt cele care transmit mesajul că femeile trebuie să fie sexy şi să deţină suficiente cunoştinţe pentru a satisface bărbaţii, bărbaţii pot să îşi exprime opinia cu privire la corpul femeii, care trebuie să le fie pe plac, femeile trebuie să îşi satisfacă partenerii şi femeile sunt mai sănătoase dacă au o viaţă sexuală activă

Consecinţele la nivelul adolescentelor, derivate din aceste mesaje, pot fi teama că ar putea face ceva interzis, lipsa informaţiilor reale, presiunea psihologică, existența unor aşteptări false din partea celorlalţi despre cum ar trebui să se comporte o fată sau o femeie în cadrul relaţiilor sexuale.

În pofida faptului că aceste tipuri de articole sunt foarte prezente, ceea ce lipsește în mod fundamental sunt tocmai elementele care țin de educația sexuală, informaţiile despre sănătate şi prevenirea bolilor, sănătate emoţională, orientări sexuale diferite, informaţii specifice vârstei adolescenţei.

c) Roluri sociale şi de gen:

Din analiza cantitativă a articolelor monitorizate timp de trei luni pentru cotidianul Adevărul, rezultă că femeile sunt subreprezentate în articolele promovate, acestea fiind personaje principale doar în domenii precum stil de viaţă, sănătate, divertisment şi sport. Mai mult, pe lângă faptul că fetele şi femeile sunt în mult mai mică măsură portretizate, experienţele prin prisma cărora sunt prezentate sunt foarte limitate, iar atitudinea jurnaliştilor în general este negativă. Se prezintă în principal cazurile în care femeile au realizat acţiuni negative, iar cele mai multe ipostaze ale fetelor şi femeilor sunt acelea de vulnerabilitate, femeile în ipostaze de putere fiind doar cele care au resurse sau notorietate.

De asemenea, femeile sunt experte în domenii cu importantă redusă şi remarcăm uniformitatea informaţiilor, care nu ţine cont de categorii specifice. Frecvenţa ca femeile şi fetele să fie victime pasive care aşteaptă să fie salvate este mai ridicată. Prin repetarea promovării acestor tipuri de femei victime sau în ipostaze pasive, se normalizează roluri şi idei despre ce înseamnă să fii femeie şi care sunt comportamentele social acceptate din partea fetelor şi femeilor.

Cele mai frecvente stereotipuri legate de fete şi femei, aşa cum reiese din analiza calitativă de conţinut a articolelor sunt acelea conform cărora femeile sunt sensibile, neajutorate, incapabile, corupte, predispuse la violenţă, nu sunt de încredere, imprevizibile, nehotărâte, cicălitoare, iraţionale, obsedate de cumpărături, invidioase, au pofte, capricii, sunt potrivite pentru rolul de mamă, gospodină sau sunt isterice.

De asemenea, remarcăm lipsa informaţiilor despre educaţie financiară, a tehnicilor de gesitionare a tensiunlor şi a limitelor, articole despre independenţă, autonomie, leadership feminin, precum şi sfaturi despre alegerea carierei, dezvoltare personală, prezentarea la interviu sau alcătuirea unui CV, lipsa modelelor feminine care colaborează şi care reuşesc prin forţe proprii, şi nu într-o manieră senzaţională, să îşi depăşească limitele.

Drept consecinţă, fetele se pot simţi nesemnificative, poate creşte victimizarea în rândul fetelor şi femeilor, precum şi crearea unui anumit cadru de gândire pentru aşteptările celorlalţi în legătură cu ce înseamnă să fii fată sau femeie, compararea cu ceilalţi şi încercarea de a intra în anumite tipare.

Cele mai frecvente reţete şi tipare de feminitate sunt cele în care fetele şi femeile se află în relaţii cu familia sau cu băieţii/bărbaţii.

În ceea ce priveşte relaţia cu bărbaţii, cele mai des întâlnite ipostaze în care întâlnim femeile sunt acelea de supuse sau utilizate pentru a promova diferite lucruri*: „Scopul declarat al patronului este ca bărbaţii atraşi de fetele frumoase din club să încerce mâncarea exclusiv vegetariană din meniu şi să se convingă de faptul că este cât se poate de gustoasă.*[45]*“*

De asemenea, întâlnim femei în ipostaza de „marfă“ de consum, interesate doar de bărbaţi cu bani şi întreţinute: *„Bărbaţii bogaţi sunt cunoscuţi ca „forbeşi“ (după lista celor mai bogaţi din revista Forbes), iar fetele care îi doresc se numesc „vite“. Este o piaţă de desfacere: sunt zeci, nu, sute de „vite“ pentru fiecare „forbes“, continuă jurnalistul, citat de Business Insider.*[46]*“*

Femeile sunt uşor de impresionat şi reprezintă „achiziţii“ care pot fi afişate ostentativ. Mai mult, în unul din articole întâlnim ideea că bărbaţii sunt instinctuali şi sunt mai „predispuşi genetic spre un mod de afirmare mai asertivă, mai violentă“: *„Una dintre modalităţile cele mai primitive de a demonstra rangul social este afişarea decorului pestriţ, a bijuteriilor şi a averii. E la nivel de instincte. Românii nu au putut-o face vreme de jumătate de secol. Iar acum s-au dedat la excese comportamentale, afişând ostentativ orice achiziţie cât de cât semnificativă: case, maşini, lanţuri de aur, femei, burţi sau silicoane. Această manieră de afirmare se autoreproduce, de la o categorie socială la alta, de la o generaţie la alta“, precizează etologul Dorian Furtună. […] trebuie să înţelegem că aceasta e o înclinaţie instinctuală, proprie tuturor oamenilor, mai ales bărbaţilor. Pe parcursul evoluţiei au supravieţuit doar acei indivizi, care au reuşit să se impună în cadrul grupului, să obţină acces la mai multe resurse, să impresioneze femeile. Însă, totodată, să avem în vedere că unii indivizi sunt mai predispuşi genetic spre un mod de afirmare mai asertivă, mai violentă […] Şi trebuie să avem în vedere şi factorul hormonal. Unii bărbaţi au un nivel mai ridicat de testosteron, ceea ce le afectează în mod vădit comportamentul, […] indivizii cu mult testosteron au o problemă în a-şi tempera comportamentul.*[47]*“*

[45] „Casa Diablo“: regulile pe care trebuie să le respecte dansatoarele în singurul club de striptease pentru vegetarieni“, *Adevărul*, 6 mai 2015.

[46] „Academia de agăţat din Rusia: să găseşti un bărbat cu bani este o adevărată profesie“, *Adevărul*, 13 aprilie 2015.

[47] „Ghidul turistului nesimţit la plajă. Maşini, lanţuri, femei-trofeu, burţi şi silicoane sau cum se „vindecă“ românul de complexul inferiorităţii din comunism“, *Adevărul*, 10 iunie 2015.

În plus, cu ajutorul ştiinţei se demonstrează faptul că femeile sunt cele responsabile atunci când bărbaţii sunt distraşi şi fetele frumoase au mai multe avantaje: *„Analize cerebrale au demonstrat, însă, că bărbaţii au fost mult mai atenţi la ofertele dezavantajoase atunci când acestea erau făcute de o femeie neatractivă şi s-au simţit răsplătiţi în momentul în care femeia era atractivă. […] Şi alte studii, efectuate anterior, au demonstrat că o faţă drăguţă poate aduce mereu avantaje, începând din perioada liceului*[48]*“.*

Şi în cele din urmă, femeile sunt o enigmă pentru bărbaţi care sunt total diferiţi de femei: *„De obicei, femeile sunt mai emoţionale, vulcanice, temperamentale şi au „toane“, adică îşi pot schimba dispoziţia de la o clipă la alta. Pentru bărbaţi, acest lucru poate fi obositor sau enervant şi se pot simţi copleşiţi de energia partenerei. Dar, atunci când un bărbat iubeşte cu adevărat, va reuşi să facă faţă şi acestui comportament diferit şi greu de înţeles, pentru ca partenerii să trăiască în armonie. Sub nicio formă bărbatul nu trebuie să încerce s-o schimbe pe femeia de lângă el sau să-i oprească aceste manifestări emoţionale.*[49]*“*

În ceea ce priveşte rolurile femeilor în cadrul familiei, în urma analizei calitative de conţinut a articolelor monitorizate timp de trei luni, remarcăm articolele în care se emit opinii despre cum ar trebui să se comporte o femeie în mediul privat sau sau în cadrul cărora se blamează, fie în mod direct de către jurnalişti, fie utilizând studiile şi opiniile experţilor şi din care reies o serie de reţete:

Femeile însărcinate nu au voie să fie prea active în timpul sarcinii: *„Ei bine, cea mai populară gravidă din lume este cât se poate de activă şi, în loc să-şi pregătească bagajul pentru spital, soţia Prinţului William preferă să facă multe lucruri de una singură, fără grija naşterii. […] viitoarea mamă celebră s-a pus pe fapte vitejeşti în afara spitalului sau a casei sale, de parcă nu ar trebui să intre în travaliu din moment în moment. Curaj sau risc din partea ei?*[50]*“.*

Mai mult, rolul de mamă este printre cele mai frecvente roluri pe care le-am întâlnit în cele trei luni de monitorizare: *„Sunt din ce în ce mai multe studiile care arată că o îmbrăţişare sinceră din partea mamei şi contactul, în general, sunt extrem de importante pentru dezvoltarea emoţională a bebeluşului.*[51]*“*

Un alt stereotip în ceea ce priveşte rolul fetelor şi femeilor în cadrul familiei este şi cel conform căruia soacrele sunt rele, iar nurorile trebuie să asculte de acestea: *„[…]De cele mai multe ori, neînţelegerile apar pentru că soacra refuză sugestiile venite din partea norei. Mama-soacră este mai în vârstă şi de aceea se consideră automat şi mai înţeleaptă decât nora ei tinerică şi lipsită de experienţă, scrie Bustle. com. În acest caz, nora nu trebuie să se încăpăţâneze sau să se supere, ci trebuie să înţeleagă că unele persoane sunt mai conservatoare şi ţin foarte mult la tradiţie. Dacă va veni cu o altă propunere şi va dovedi astfel că respectă dorinţele rudelor mai vârstnice, ea va avea numai de câştigat*[52]*“.*

În ceea ce priveşte viaţa profesională a femeilor, nu întâlnim niciun articol pe acest subiect în cele trei luni de monitorizare. Singurele menţiuni despre viaţa profesională a femeilor sunt acelea în care „agăţatul“ sau prostituţia sunt văzute ca fiind meserii. De asemenea, este promovată ideea conform căreia femeile trebuie să îndeplinească o multitudine de cerinţe din punct de

[48] „Frumuseţea sucşte minţile bărbaţilor şi îi determină să facă alegeri nepotrivite“, *Adevărul*, 30 iunie, 2015.
[49] „Cele 4 mari greşeli pe care le fac frecvent bărbaţii în relaţia cu o femeie“, *Adevărul*, 26 iunie 2015.
[50] „Ce face Kate Middleton în timp ce lumea o aşteaptă să nască?“, *Adevărul*, 29 aprilie, 2015.
[51] „Mângâierea mamei are un rol important în dezvoltarea emoţională a copilului“, *Adevărul*, 2 iunie 2015.
[52] „Moduri prin care îţi poţi îmbunătăţi relaţia cu soacra“, *Adevărul*, 10 mai 2015.

vedere profesional: *„De la însoţitoarele de zbor lumea se aşteaptă să arate ca topmodelele, să fie pricepute ca nişte neveste şi să răspundă prompt în caz de urgenţe, chiar dacă asta înseamnă să moşească un copil, explica în cartea „Up in the air“ fosta stewardesă Betty Riegel.*[53]“

În ceea ce priveşte mediul profesional întâlnim şi un articol în care se încearcă să se demonstreze că prin intermediul cercetărilor s-a ajuns la concluzia că femeile frumoase pot să nu îşi găsească locuri de muncă aşa de uşor faţă de „alte femei“. Este interesant să remarcăm faptul că în cele trei luni de monitorizare, informaţiile sunt contradictorii, deoarece regăsim şi articole în care este promovată ideea că fetele frumoase reuşesc mai uşor în mediul profesional.

> *„O echipă de cercetători din cadrul Universităţii Wilfrid Laurier din Canada a ajuns la concluzia că o femeie frumoasă poate profita de pe urma frumuseţii sale în multe situaţii, dar aspectul fizic atrăgător ar putea să-i dăuneze când se află în căutarea unui loc de muncă. […] Canadienii au ajuns însă la concluzia că femeile frumoase care nu-şi includ fotografia în CV au şanse mult mai mari de a fi selectate pentru a veni la un interviu, decât cele care şi-au ataşat fotografia. Cercetătorul Bradley Ruffle este de părere că femeile sunt astfel penalizate pentru frumuseţea lor de alte femei, cei mai mulţi angajaţi aflaţi în poziţia de recrutori pe piaţa muncii fiind angajaţi de sex feminin. „Femeile aflate în poziţia de a decide angajarea unei persoane simt nevoia de să-şi apere teritoriul profesional, aşa că devin reticente în a selecta o femeie care ar putea reprezenta o competitoare de temut, inclusiv în ceea ce priveşte aspectul fizic“, a declarat Ruffle. De asemenea, Bradley Ruffle a atras atenţia că femeile atrăgătoare sunt văzute şi ca un fel de „magneţi sociali“, care afectează în mod negativ productivitatea la locul de muncă. Nu în ultimul rând, bărbaţii căsătoriţi care optează pentru un aplicant are tendinţa de a respinge femeile atrăgătoare, în cele mai multe cazuri, probabil pentru că doreşte să evite posibile conflicte cu partenera de viaţă, mai arată concluziile studiului.*[54]“

Mai mult, singurul articol legat de fete şi tehnologie promovează stereotipul conform căruia femeile au atitudini diferite faţă de cele ale bărbaţilor în ceea ce priveşte tehnologia: *„O mare problemă cu care piaţa de IT se confruntă: lipsa femeilor. Ce caută o femeie la un gadget? „Chiar dacă am pregătire de inginer, când vine vorba de un PC, o tabletă sau de un smartphone, sau orice alt dispozitiv, chiar şi portabil, cu toate că mă uit la performanţă, nu voi face compromisuri atunci când vine vorba de design. Nu vreau un gadget urât. Nu vreau un gadget negru, pentru că are un aspect masculin. Nu vreau ceva greu, vreau ceva uşor şi subţire. De asemenea, vreau o geantă în care să port gadgeturile, care să aibă buzunare pentru toate cablurile, vreau ca mouse-ul să aibă aceeaşi culoare ca şi laptopul. E foarte greu să găsesc aşa ceva“, explică directoarea Intel. […] Totuşi, nu numai partea de hardware şi de design trebuie să fie în concordanţă cu nevoile femeilor, ci şi partea de funcţionalitate. „Numai 7% dintre dezvoltatori sunt femei şi părerea mea este că aplicaţiile sunt construite pentru bărbaţi. Găsesc pe un PC sau pe o tabletă toate aplicaţiile de care aş avea nevoie ca femeie? Nu. Mi-ar plăcea să văd aplicaţii de modă mai diversificate, la fel şi aplicaţii pentru gătit. Cred că s-ar putea face multe lucruri în direcţia aceasta cu ajutorul realităţii augumentate“, spune ea.*[55]“

[53] „Stil pe aripile vântului: cum a evoluat în timp moda uniformelor pentru stewardese“, *Adevărul*, 3 mai 2015.
[54] „De ce nu este indicat ca o femeie atrăgătoare să-şi adauge poza în CV“, *Adevărul*, 14 mai 2015.
[55] „Ce caută femeile la un gadget?“, *Adevărul*, 3 aprilie, 2015.

LIBERTATEA

1. Tendinţele privind cadrul general şi temele abordate

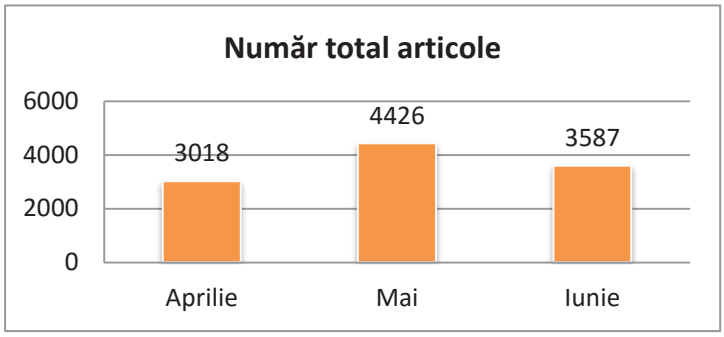

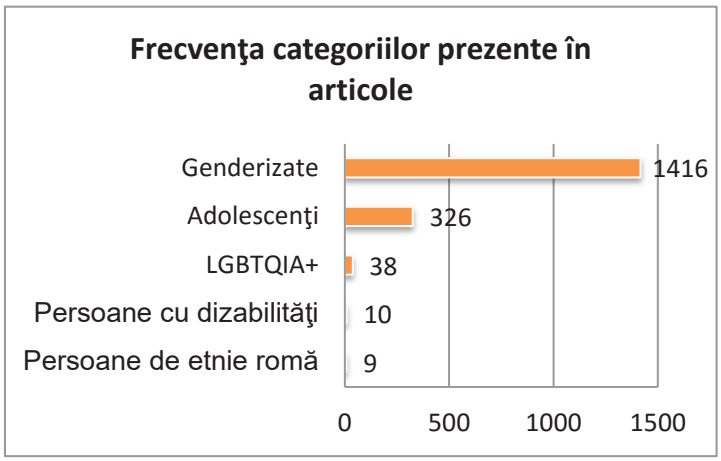

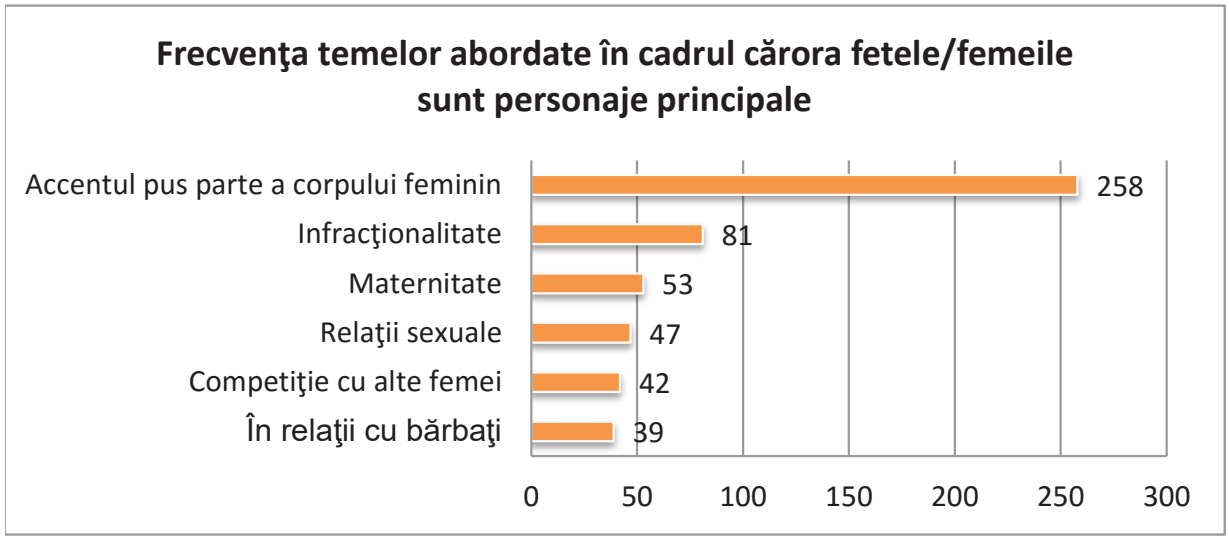

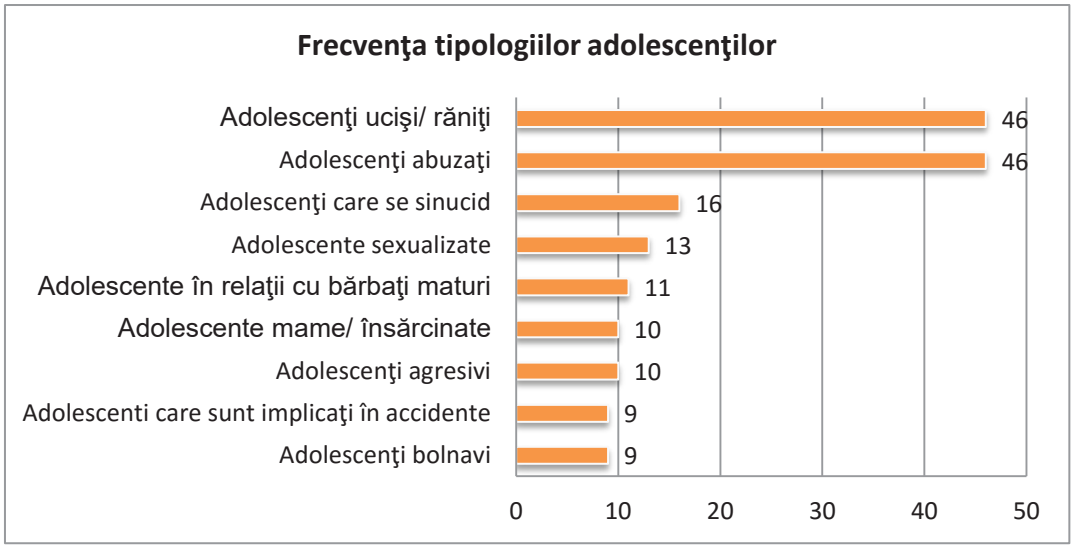

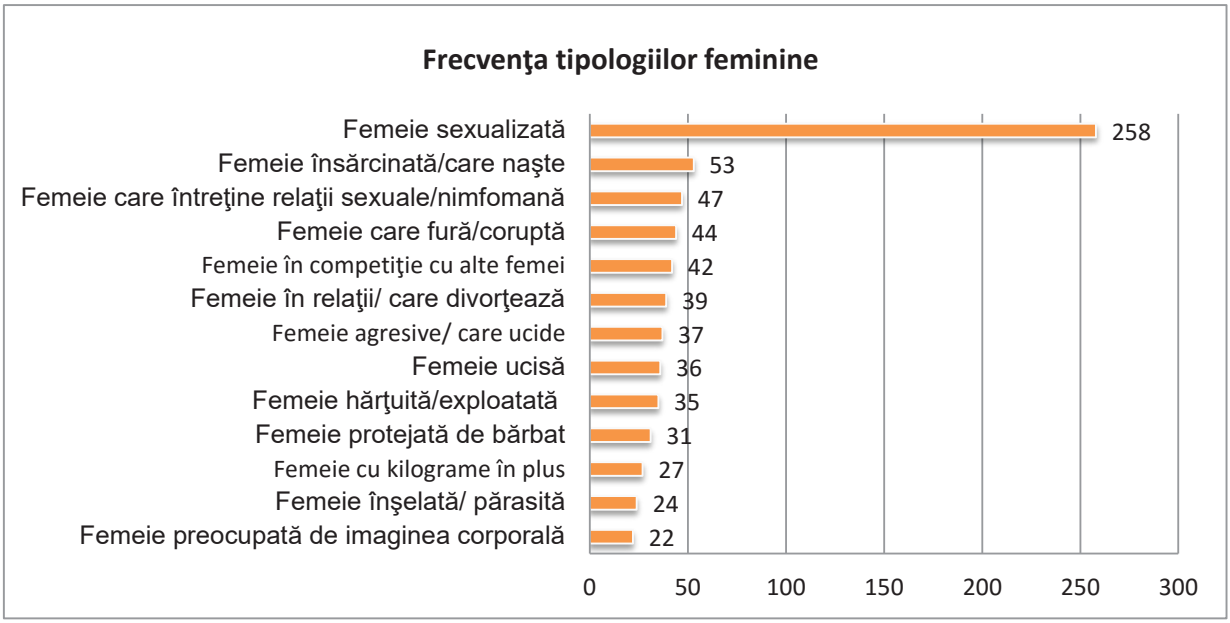

Din 11031 articole ce alcătuiesc corpul de date, doar 1416 au în centru figuri feminine. Adolescenții sunt portretizați în 327 articole, persoanele aparținând categoriei LGBTQ în 26 de articole, persoanele cu dizabilități în 6 articole, iar persoanele de etnie roma în 5 articole.

Pe primul loc în cadrul temelor cele mai frecvente la nivelul cărora fetele și femeile sunt personaje principale sunt cele ce evidențiază o parte a corpului feminin, în cadrul cărora se dau sfaturi sau se emit opinii despre acesta. Pe locul doi, în funcție de frecvență, se situează articolele în cadrul cărora femeile și fetele se află în ipostaze de infractoare, comit infracțiuni, fură, sunt corupte, sunt agresive, ucid. Iar pe locul trei în ceea ce privește frecvența temelor abordate în cele trei luni de monitorizare se află maternitatea și îngrijirea copiilor.

Tipul feminin pe care îl întâlnim cel mai des în cadrul articolelor din Libertatea este cel al femeii/ fetelor sexualizate, cu accentul pus pe aspectul fizic. Pe locul doi întâlnim frecvent femeile însărcinate sau care nasc, iar pe locul trei, femei care întreţin relaţii sexuale.

Majoritatea adolescenților prezentați în articole sunt fie abuzați, fie uciși sau răniți sau se sinucid. Fetele adolescente sunt prezentate frecvent în ipostaza de victime, în funcție de aspectul fizic și numărul de kilograme, sau în relație cu bărbați mai maturi.

2. Imagini asociate articolelor ce au ca subiect principal fete şi femei

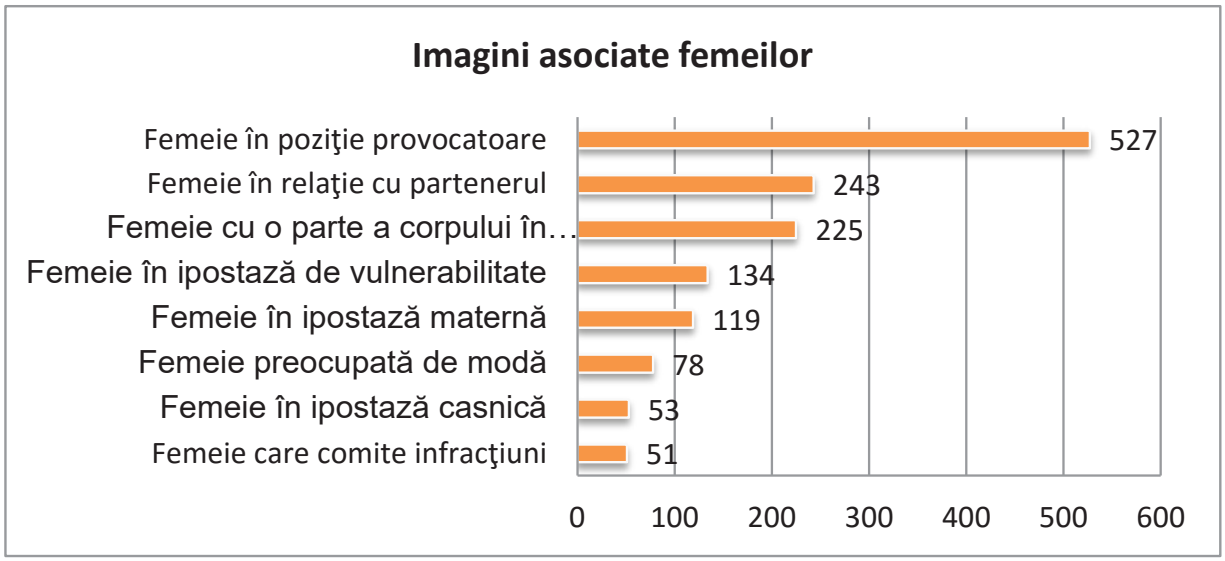

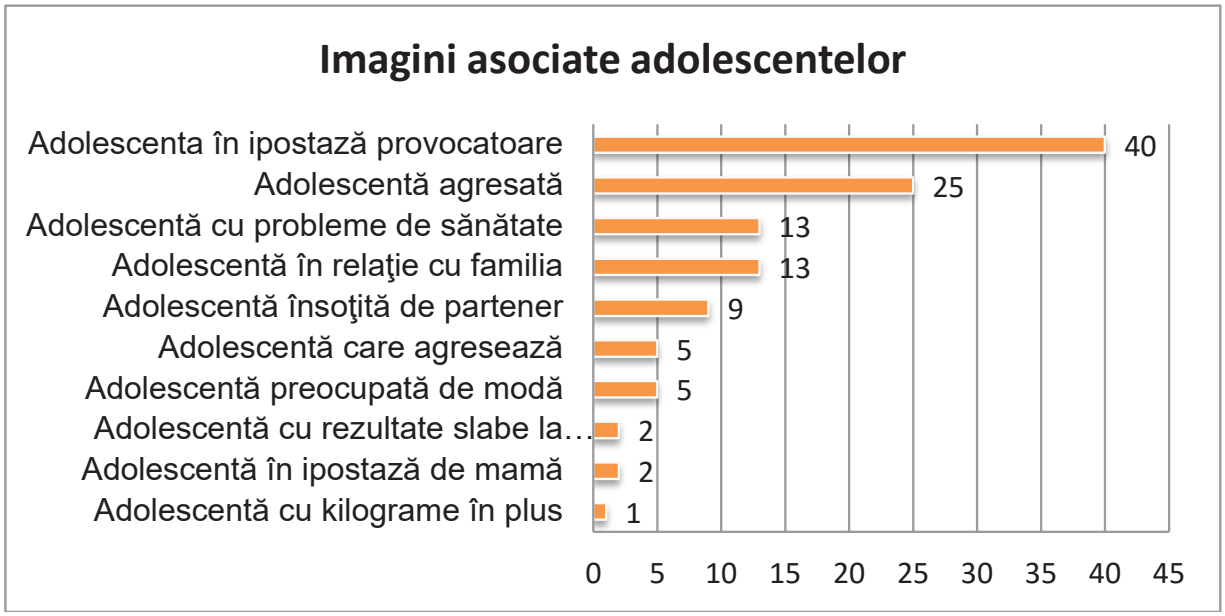

Majoritatea ipostazelor în care sunt surprinse fetele și femeile în cadrul imaginilor ce însoțesc articolele din Libertatea sunt provocatoare, punându-se accentul pe felul în care arată femeile, pe ipostaze sexuale și senzuale, pe o parte a corpului: sâni, posterior, zona inghinală, ipostaze senzuale și provocatoare, buze, picioare.

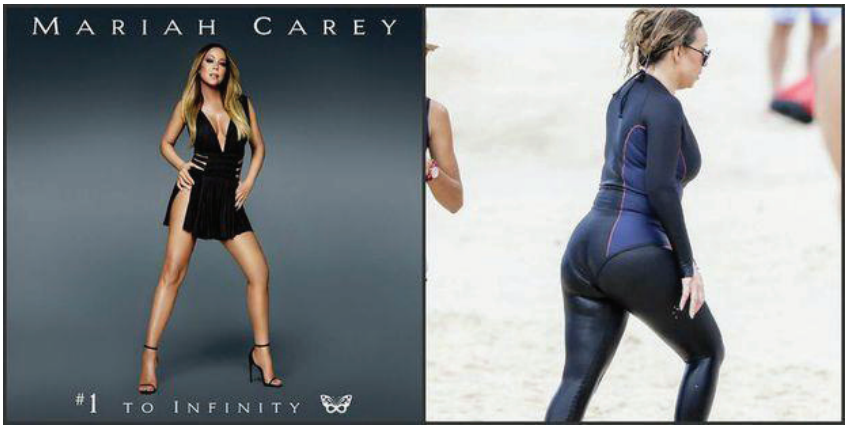

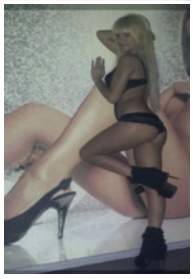

Mai întâlnim la fel de des și imagini în care femeia apare ca fiind preocupată să slăbească, anorexică sau cu kilograme în plus. Exemplu: se cântărește, sunt arătate imagini înainte și după ce slăbește, se măsoară în talie, este dezamăgită că are kilograme în plus, se uită cu invidie la alte femei mai slabe.

Printre celelalte tipuri de femei prezentate în mod tradiţional în imaginile ce însoţesc articolele se numără şi femeia casnică sau prezentată în mediul familial.

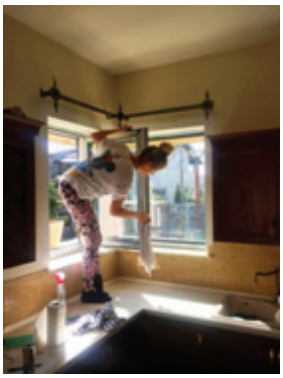

3. Limbaj şi atitudinea jurnaliştilor faţă de fete şi femei

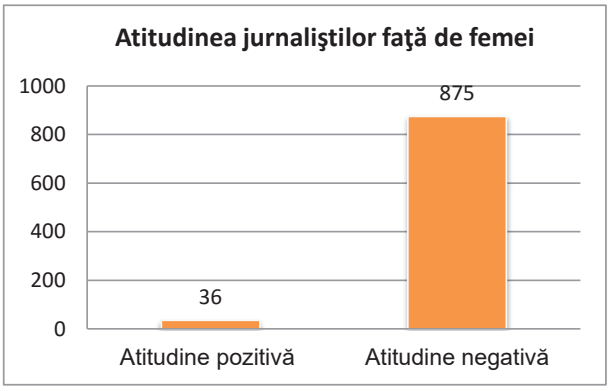

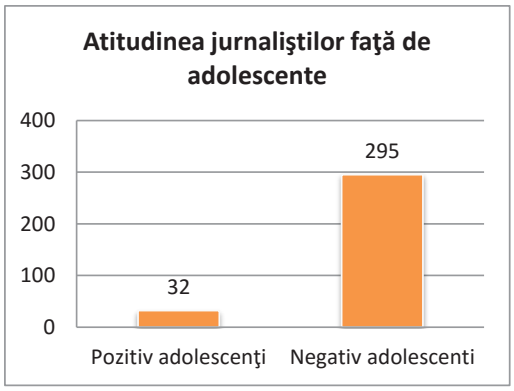

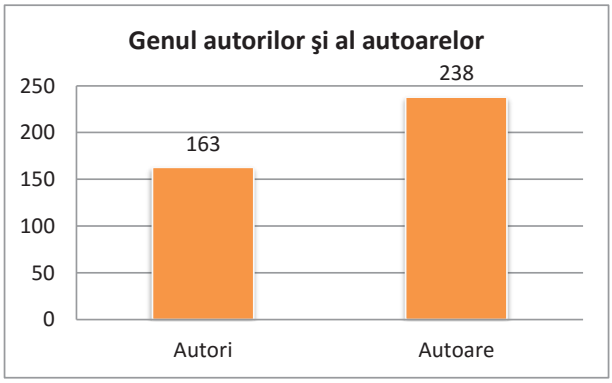

În majoritatea articolelor, atitudinea jurnaliștilor față de femei este negativă. Se vorbește fie despre o parte a corpului lor, fie de aptitudinile sexuale sau lipsa acestora, despre numărul de relații, li se încalcă intimitatea, sunt blamate pentru că sunt virgine sau pentru că nu sunt, sunt

blamate că au kilograme în plus. Aceeași atitudine o regăsim și față de adolescente. Acestea sunt prezentate cu accent pe o parte a corpului, în ipostază de victime, iar interesant este faptul că singurele adolescente care nu sunt prezentate în ipostaze de vulnerabilitate sunt fie adolescentele cu premii internaționale, fie fiicele unor celebrități autohtone (ex: Carmen, fiica lui Adrian Minune).

Atitudinea negativă a jurnaliștilor față de fete și femei reiese și din limbajul acestora. Se prescriu rețete pentru cum ar trebui să se comporte femeile, câte kilograme să aibă, cum să vorbească, cum să se raporteze la ceilalți și la ele însele. Remarcăm și laudele exagerate atunci când vine vorba despre anumite părți ale corpului femeilor, precum și invadarea intimității acestora. Stilul senzaționalist și tabloid reduce femeile la experiențe ce țin mai mult de corp și sexualitate, minimizând experiențele reale și foarte complexe ale femeilor și fetelor.

O categorie aparte o reprezintă și titlurile articolelor, care vor fi analizate în cadrul celei de-a doua părți ale cercetării.

4. Ipostaze personaje principale

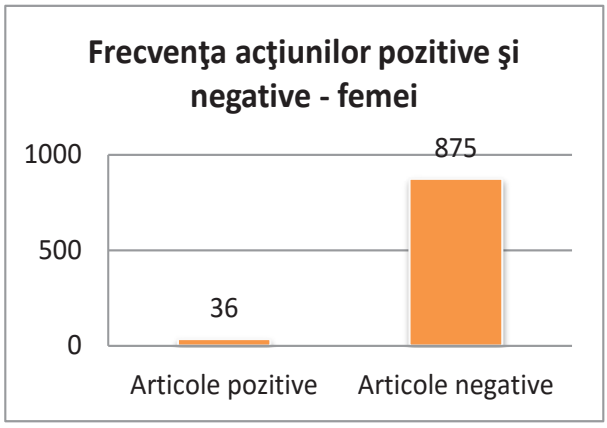

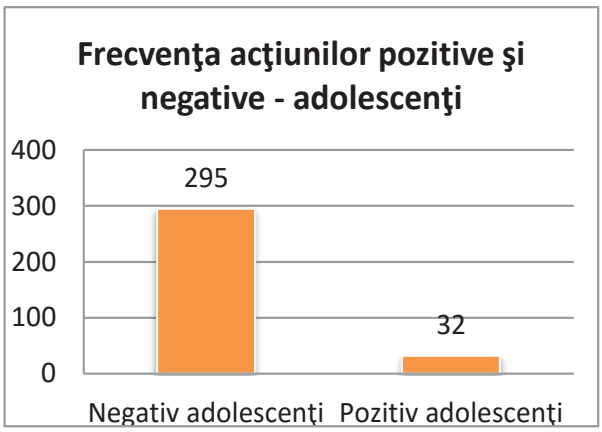

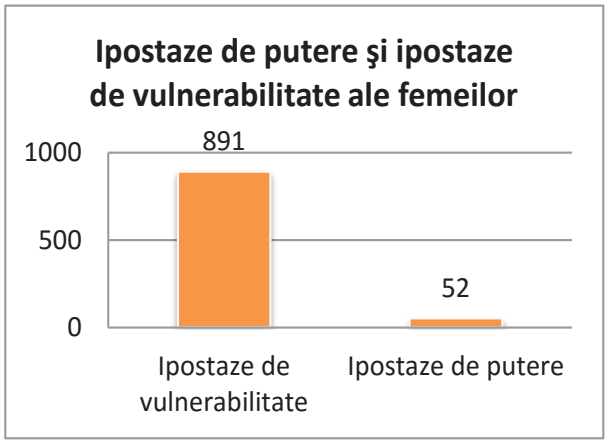

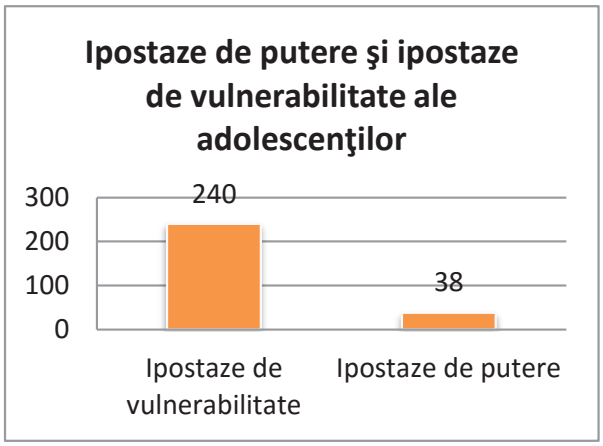

Atât femeile, cât şi fetele sunt prezentate preponderent în situaţii de vulnerabilitate. În cazul femeilor, în 891 de articole sunt prezentate ca fiind vulnerabile, iar în 52 sunt prezentate în ipostaze de putere. În cazul adolescentelor, acestea sunt portretizate în 240 de articole ca fiind vulnerabile, iar în 38 ca fiind în situaţii de putere. Vulnerabilitatea ambelor grupe rezultă din

numeroase ipostaze în care experienţele femeilor şi fetelor sunt trecute în plan secund, jurnaliştii preferând să vorbească despre o anumită parte a corpului, să intervină în intimitatea persoanei sau să scoată în evidenţă evenimente negative.

5. Experţi şi experte

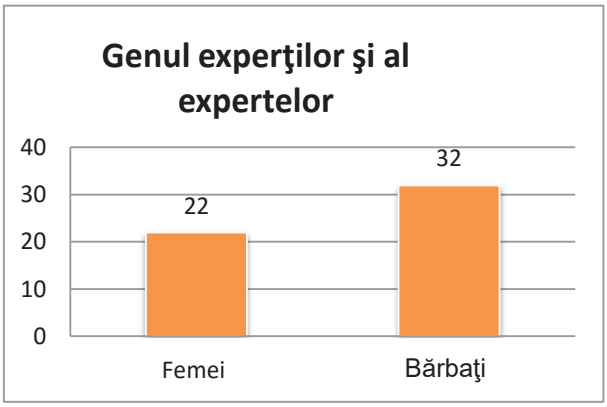

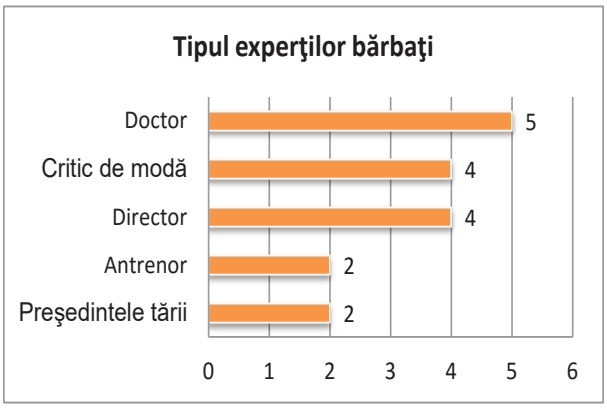

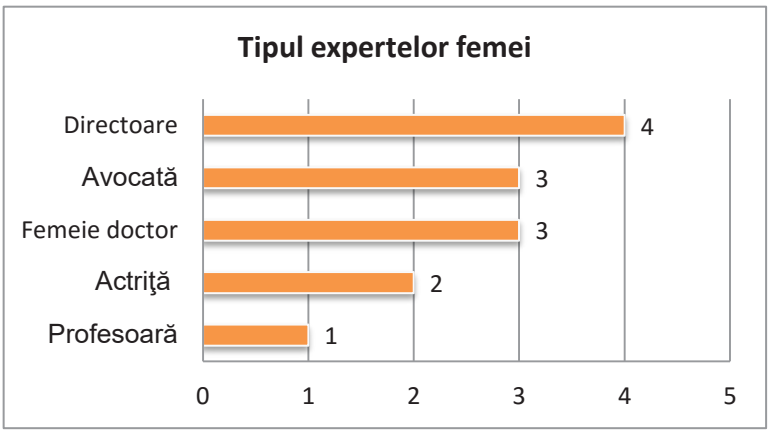

În ceea ce privește genul experților și al expertelor ale căror opinii sunt valorizate în cadrul articolelor ce au în centru personaje feminine, întâlnim mai mulți bărbați în această poziție. Printre aceștia se numără doctorii, criticii de modă, directorii, antrenorii și președintele țării, iar în ceea ce privește femeile experte, acestea sunt directoare, avocate, doctori, actrițe și profesoare.

6. Stereotipuri

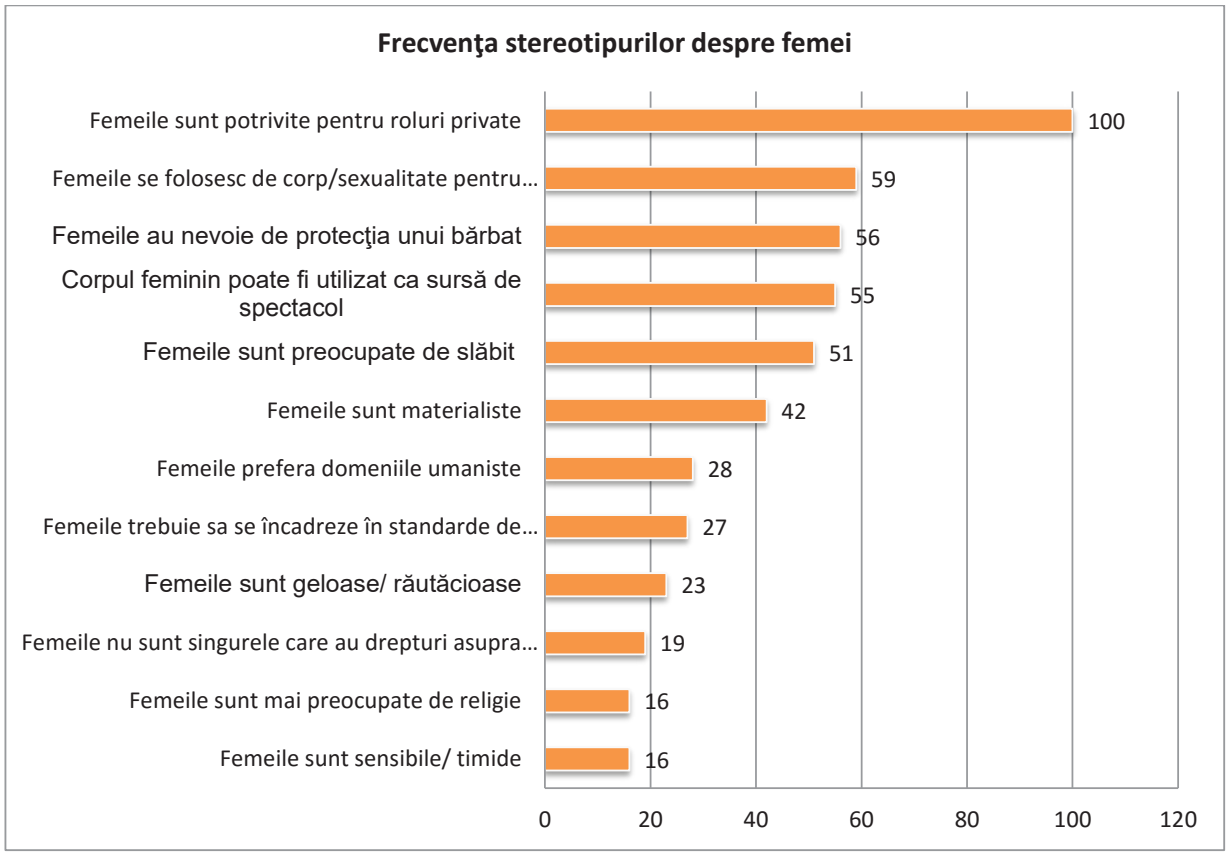

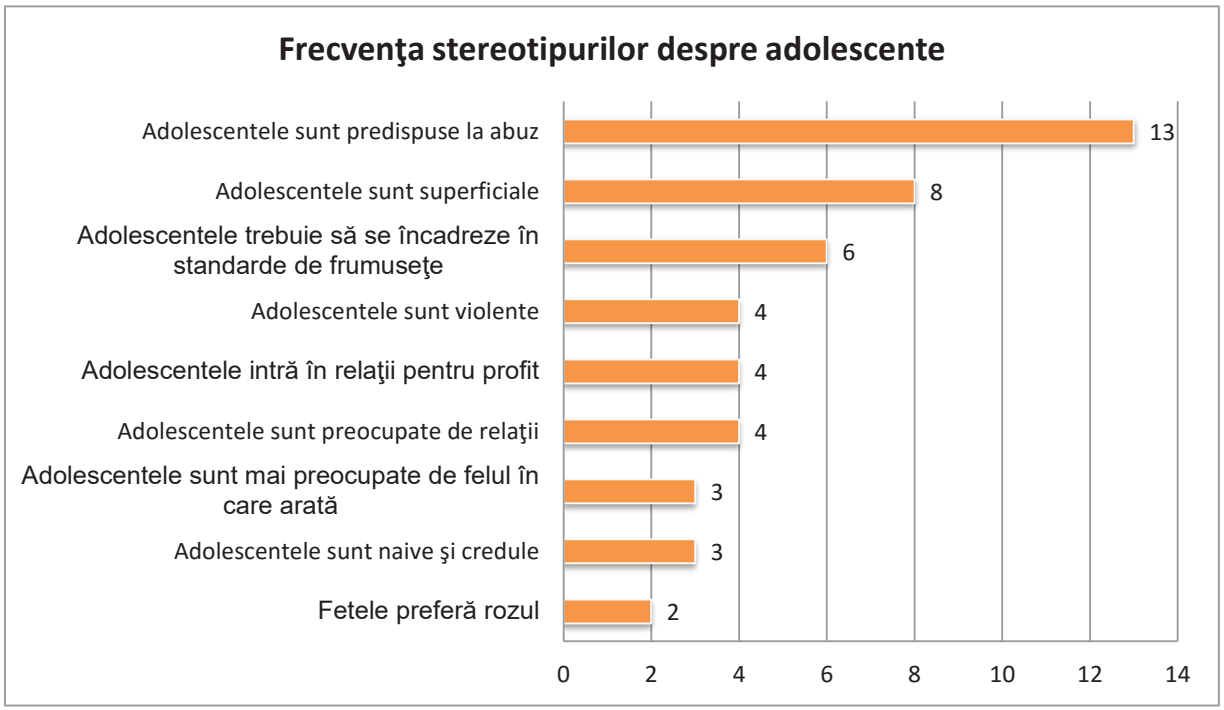

Analiza calitativă a principalelor teme abordate:

a) Imagine corporală

Informațiile și atitutinile față de corpul feminin sunt exprimate predominant prin intermediul a două modalități: la nivel de limbaj (fie prin intermediul unor sfaturi, fie prin prezentarea frecventă a anumitor tipologii corporale) şi la nivel de imagini.

Corpul feminin este foarte important în portretizarea media. În urma cercetării cantitative rezultă că temele cele mai frecvente în cadrul cărora fetele şi femeile sunt portretizate ca personaje principale în cele trei luni de monitorizare sunt cele care evidenţiază o parte a corpului feminin, în care se discută despre aspectul fizic, se dau sfaturi sau se emit opinii despre înfăţişare sau o anumită parte a corpului. Frecvenţa raportării la aceste aspecte în portretizare este cu mult mai mare în cazul fetelor şi femeilor, fiind deja un loc comun ca jurnaliştii să aibă o atitudine negativă, să îşi exprime uimirea faţă de corpul femeilor, să le critice, să le acuze, să facă judecaţi de valoare, să facă aluzii, să pună accentul pe vârstă, să sublinieze aspectul şi kilogramele, să recurgă la formulări sexiste, să dea sfaturi, să ofere reţete de slăbit, să blameaze sau să nu ţină cont de intimitatea persoanei.

De asemenea, în analiza limbajului foarte importante sunt şi titlurile articolelor. Acestea reprezintă instrumentul cel mai la îndemână pentru promovarea stereotipurilor, emiterea judecăţilor de valoare şi prescrierea de reţete în ceea ce priveşte modalitatea în care trebuie să arate corpul feminin, utilizând sintagme care înjosesc, blamează sau ridiculizează. Prin utilizarea frecventă a unor termeni care emit judecăţi de valoare despre femei, se normalizează ideea conform căreia femeile nu sunt singurele care au drepturi asupra corpului lor, corpul feminin putând fi evaluat şi de alţii şi destinat în principal plăcerii vizuale. Analiza calitativă a articolelor ce au ca subiect principal corpul feminin se împarte în două categorii: articole care vizează greutatea şi articole care vizează aspectul fizic. O notă distinctivă o reprezintă şi scrierea cu litere mari a părţilor anatomice la care face referire articolul, subliniindu-le.

În ceea ce priveşte greutatea femeilor, din analiza calitativă de conţinut a articolelor monitorizate în lunile aprilie, mai şi iunie, rezultă că jurnaliştii folosesc formulări ce insultă şi blamează, sugerând că singurul tip de corp feminin social acceptabil este cel ce se încadrează în anumite proporţii. Întâlnim frecvent formulări de tipul: „grasă“, „grăsuţă“, „plinuţă“ atunci când se face referire la un anumit tip de corp.

– „Era **grasă rău**, dar a slăbit peste 60 de kilograme!“

– „Vedeta TV își etalează mândră **rotunjimile“**

– „Și femeile **PLINUŢE** pot fi SEXY în COSTUM DE BAIE. Iată DOVADA“

– „**Sexy și grăsuțe**, în lenjerie intimă“

– „De asta a lăsat-o Justin! Selena Gomez, plină de **CELULITĂ“**

– **„Burta** de 244 cm a ajutat-o să-şi găsească jumătatea“

– „Deși se îndoapă cu pâine, Penelope are un **trup de zeiță“**

– „Ce **proporții** a căpătat KIM KARDASHIAN! | FOTO“

– „Pe coperta albumului SUPLĂ, în realitate **CVADRUPLĂ“**

> *„Britanica profită de formele sale generoase și mai ales de burta ei uriașă – cu o circumferință de 244 cm – ca să atragă bărbați din întreaga lume, care plătesc bani frumoși pentru a o admira cum își mișcă lasciv „formele" în fața camerei.*[56]*"*

De asemenea, în ceea ce privește anorexia, în cele trei luni de monitorizare am întâlnit două articole, în cadrul cărora aceasta este prezentată într-un mod senzaționalist: *„La 37 de ani, cântărește 18 kilograme. Drama unei femei care a făcut anorexie după ce a fost concediată VIDEO*[57]*";*

> *„Dragostea trece prin stomac, spune o vorbă românească, iar Flavia Apostol poate cofirma acest lucru. Femeie de afaceri și scriitoare, blonda care a ajuns celebră felului în care arată a luptat cu o boală care afectează milioane de femei din toată lumea, și se pare că a și reușit. După ce a ajuns la 37 de kilograme, a conștientizat că suferă de anorexie, însă lupta cu această boală nu a fost deloc ușoară. Este vizivil faptul că formele ei s-au rotunjit cu aproape 10 kilograme, iar cel care a ajutat-o este chiar iubitul ei.*[58]*"*

Mai mult, pe lângă articolele ce insultă sau blamează femeile pentru că au kilograme în plus, în cele trei luni de monitorizare întâlnim frecvent și articole care oferă sfaturi pentru slăbit sau care elogiază femei ce au reușit să slăbească în timp record, sugerând ideea că a slăbi este foarte ușor dacă urmărești anumiți pași și anumite rețete.

– „CEL MAI TARE TRUC! Stai așa la poză și o să pari mult mai slabă"

– „(P) Au slăbit spectaculos! Cum au reușit să dea jos, în timp record, zeci de kilograme"

– „(P) Oana Radu: „Am luat pastile pentru slăbit!"

– „Oana Radu are o siluetă de invidiat dar încă folosește pastilele care au ajutat-o să slăbească 60 kg"

– „Dieta daneză – slabești 9 kg în 13 zile. Meniul, pas cu pas"

– „(P) Râdeau de ea pentru că era obeză. A slabit 40 de kg în 5 luni după metoda Oanei Radu"

– „(P) A slăbit 49 kg și nici măcăr prietenii nu o mai recunosc pe stradă. Află totul despre transformarea incredibilă a acestei femei!"

– „(P) După nenumarate diete, a reușit să slăbească 50 kilograme în 4 luni cu ajutorul plantelor"

> *„Recunosc, m-am zvârcolit destul înainte să încep. Cel mai greu mi-a fost să mă trezesc cu o oră mai devreme. Dar am uitat ce a fost mai dificil, pentru că acum pur și simplu nu înțeleg viața fără mișcare, fără sport. Trebuie să recunosc că am avut momentele mele de cădere, recidivele mele, dar important este când simți că scapi controlul să îți permiți și excepții, după care să nu uiți să reechilibrezi balanța. Voi avea tăria să mă ridic acum din pat? Voi sări peste ora de aerobic sau mă voi ține de program, așa cum mi-am promis aseară? Cât voi mai rezista să trec pe lângă cofetărie fără să-ntorc capul spre vitrină? O să încetez vreodată cu văciăreala? Vă sigur, o să vina ziua în care o să spuneți: 'Sunt un alt om. Și nu doar pentru că*

[56] „Burta de 244 cm a ajutat-o să-și găsească jumătatea", *Libertatea*, 23 aprilie 2015.
[57] „La 37 de ani, cântărește 18 kilograme. Drama unei femei care a făcut anorexie după ce a fost concediată", *Libertatea*, 21 mai 2015.
[58] „Cum poate să arate acum anorexica Flavia Apostol! Un bărbat a reușit s-o transforme complet", *Libertatea*, 6 mai 2015.

arăt mai bine, ci pentru că m-am împăcat cu mine însămi, a spus Andreea Marin într-un video postat pe Facebook.[59]*“*

În ceea ce priveşte articolele ce ţin de aspectul fizic, în cele trei luni de monitorizare cele mai frecvente articole apărute sunt cele în cadrul cărora se vorbeşte sau se pune accentul pe o anumită parte a corpului feminin. Fie că este vorba despre posterior, sâni sau buze, jurnaliştii tratează subiectul într-un mod senzaţional, fac aluzii şi utilizează formulări ce denigrează femeile.

– „A venit la inaugurarea unui magazin cu o ROCHIE VAPOROASĂ! Curentul din sală i-a DEZVELIT **FUNDUL**!“

– „Se bate-n **sâni** cu Mama Natură“

– „Gest INCREDIBIL! Andreea Bănică şi-a scos **fundul** pe geam“

– „Tania Budi încă se ține bine la 47 de ani“

– „Fotografii spectaculoase! Face surf în **sânii** goi! Un model columbian a încins atmosfera pe plajă în Malibu!“

– „Ea are CEI MAI MARI **SÂNI** DIN LUME! Poartă 20 de kilograme pe piept“

– „Ţi se pare sexy? Vei fi șocat când vei afla secretul acestui **fotomodel!**“

– „FANII SUNT REVOLTAŢI! **MISS BUM BUM** şi-a tatuat-o pe FECIOARA MARIA pe trup“

– „A decis să-şi taie **sânii“**

– „Iubita lui Mutu, aproape **GOALĂ** PE INTERNET! Poza a fost făcută chiar de el“

– „Mihaela Rădulescu, ÎN **SÂNII** GOI, pe plajă! Ce au văzut toți prietenii ei“

– „O «bate la **fund**» pe Kim Kardashian! **Posteriorul** cubanezei Kathy Ferreiro, mai tare decât al vedetei americane“

– „**Delicată** și **FRUMOASĂ**! Ea e soția DICTATORULUI KIM JONG-UN!“

– „De la **fata cuminte** la **STAR PORNO** | Evoluția unor OPERAŢII ESTETICE“

– „Era poreclită **Betty cea urâtă** în liceu! Cum arată acum fata batjocorită de toată lumea!“

– „FĂRĂ EI, **FUNDUL** LUI KIM KARDASHIAN ar fi LĂSAT ŞI MULT MAI MARE! Uite cum şi-a dat de GOL FORMELE **VOLUPTUOASA** BRUNETĂ!“

– „Rihanna, cu **«dotările»** la înaintare“

– „O politiciană celebră, **GOALĂ** PE INTERNET“

– „Fotografia NUD care a dat internetul peste cap. O vedetă de 19 ani a balansat o jucărie pe **fundul** dezgolit“

– „Ce **sexy** a fost Laura COSOI la premiera filmului în care are rol principal!“

– „Hei, hei, hei, ce **chiloţei**! Ce s-ar face fără ei? Topul sportivelor în bikini“

– „AŞA s-a îmbrăcat **sexy dansatoarea** când a vizitat Mănăstirea Rohia din Maramureş“

– „CE **SÂNI** are Loredana Chivu! Imaginea de mii de Like-uri“

– „I-a înnebunit pe toţi bărbaţii de pe plajă, dar A MERS ÎN VACANŢĂ CU PĂRINŢII. O cântăreaţă de la noi **arată SENZAŢIONAL** în costum de baie“

[59] „Andreea Marin dezvăluie DIETA ei. Cum a reușit să slăbească peste 20 de kilograme“, *Libertatea*, 9 iunie 2015.

– „Uite ce **buze** „**borcan**“ și-a făcut Mădălina Ghenea“

– „Nici **fundul** lui Jennifer Lopez nu mai e ce-a fost! **Posteriorul** lăsat al cântăreței nu mai impresionează fanii“

– „Cel mai sexy **fund** din UNIVERS. Tânăra care a devenit supervedetă datorită formelor ei“

– „Credeai că doar Kim Kardashian are **fundul** mare? Stai să o vezi pe sora ei. Khloe s-a dezbrăcat în faţa camerei VIDEO“

– „10 lucruri pe la care NU le pot face **FEMEILE CU SÂNI MARI**! E super haios | VIDEO“

– „Ce a făcut pușcăria din ea! **Transformarea uluitoare** a Elenei Udrea“

– „Așa arată Elena Udrea fără **riduri** în Photoshop! GALERIE FOTO“

– „INCENDIAR! Fiica de 21 de ani a lui Clint Eastwood, în **sânii** goi | FOTO“

– „**Ce bine arată** Diana Munteanu în costum de baie! Se vede că munceşte din greu la sală“

– „EXCLUSIV! Transformarea șocantă a unei **frumoase din showbiz-ul românesc**! S-a îngășat considerabil în doar 3 luni“

– „IMAGINI DE VIS! Antonia, **sexy** la plajă într-un costum de baie minuscul“

– „Incredibil! Vezi cum s-au transformat **fostele bombe sexy** din seriale“

– „**Sexy-senatoarea**, distrusă de coafor. „Fanii“ o înjură pe Facebook“

– „O **actriță porno** e cel mai sexy fotomodel“

– „Handbalul e viața ei, când o vezi te urci în tei! Roxana Petre, cea mai **frumoasă** fată de la semicerc / GALERIE FOTO HOT“

– „Kim Kardashian, mai **fierbinte** decât deşertul“

– „Cu **picioarele** astea l-a impresionat Misty pe Keo! Apariție sexy a solistei la primul său mare concert“

– „**Mustăcioara** ei, pana corbului! Cineva să-i dea acestei vedete o lamă, să se bărbierească! FOTO“

– „Natalia Mateuț, CU **FUNDUL** LA VEDERE, în direct, pe vremea când avea 17 ani | VIDEO SUPER SEXY“

– „Mai sexy de atât nu a fost niciodată. E îmbrăcată și… nu prea. Surpriza e în **partea de jos**! FOTO“

> *„Câteva dintre fotografiile pe care Delia le-a publicat, astăzi, pe Facebook, au iscat o adevărată ceartă între fanii acesteia. De departe, cele mai controversate imagini au fost cele în care artista îşi arată posteriorul bombat. În timp ce mulţi admiratori au sfătuit-o să nu mai posteze astfel de poze, dat fiind faptul că e femeie măritată, alţii s-au limitat la o felicita pe cântăreaţă pentru trupul fără cusur. Nepotrivite sau nu, fotografiile cu pricina au primit, ca de obicei, mii de Like-uri.*[60]“
>
> *„Kathy Ferreiro are 21 de ani şi este supranumită „Kim Kardashian a Cubei“. Şi asta, datorită fundului ei foarte bombat, considerat, de altfel, mult mai arătos decât al*

[60] „FUNDUL Deliei a provocat isterie pe Facebook. Fanii s-au luat la „ceartă“ din cauza posteriorului ei“, *Libertatea*, 7 iunie 2015.

„rivalei" ei celebre. În plus, Kathy se jură că posteriorul ei este 100% natural, în timp ce al lui Kim a stârnit controverse de-a lungul vremii, existând bănuiala că vedeta şi-ar fi pus implanturi cu silicon în fese.[61]*"*

„Frumoasa divă în vârstă de 48 de ani a venit la un eveniment de modă, într-o ținută impecabilă, purtând o pălărie din fetru, însă apariția ei a lăsat de dorit. Și asta pentru că pilozitățile de deasuprsa buzei superioare nu erau epilate. Iar cum paparazzilor nu le scapă nimic, nici mustăcioara Salmei nu a fost trecută cu „vederea" de obiectivul aparatului de fotografiat.[62]*"*

„Frumoasa blondă a publicat recent o fotografie demențială cu ea: stând pe marginea patului, îmbrăcată extrem de sexy, cu o fustă mulată și un top scurt și cu sânii la înaintare. Se știe că Loredana și-a mărit din nou sânii, de curând, la dr. Kasem, ocazie cu care și-a scos și cicatricile vechi, iar acum nu știe cum să se mai laude cu noul ei bust. Amicii virtuali sunt în extaz și au copleșit-o cu mii de Like-uri și complimente.[63]*"*

„Efectul de „botic de rață" anunță un viitor promițător și nominalizarea la un premiu SHAFTA pentru cea mai bună scenă de sex oral.[64]*"*

În ceea ce priveşte aspectul fizic şi kilogramele în plus în cazul adolescentelor, întâlnim frecvent prezentarea din punct de vedere senzaţional a ţinutelor sau a anumitor părţi anatomice:

– „Era poreclită **Betty cea urâtă în liceu**! Cum arată acum fata batjocorită de toată lumea!"

– „EXCLUSIV | Sarmalele i-au distrus cariera! Iubita lui Boureanu **şi-a neglijat silueta"**

– „Are Sindrom Down, dar e **manechin**. Ea e adolescenta care vrea să schimbe criteriile frumuseţii"

– „Carmen Minune a ajuns **idolul fetițelor"**

– „Ce **sexy** sunt fetele lui Barack Obama! | FOTO"

– „Salam va înnebuni când o va vedea așa! INCREDIBIL cum a putut să vină Betty îmbrăcată **la doar 15 ani** | FOTO"

„Ținuta ei aparent simpla i-a lasat sanii la vedere in toata splendoarea, semn ca Betty își dorește să se maturizeze cât mai repede. Si, mândră de faptul ca „mama natura" a înzestrat-o destul de generos la nivelul bustului, tânăra solista a omis să își pună și sutien, atunci când a plecat din casa. Astfel, rochita larga, ajutată de adierea vântului, i-a evidentiat puternic anumite elemente intime, spre surprinderea întregii suflări masculine prezente la evenimentul în curs de desfasurare.[65]*"*

„Jurnaliștii englezi au fost impresionați de cât de mare a crescut Malia, fata cea mare a familiei Obama care este o domnișoară foarte atrăgătoare. Nici Sasha nu

[61] „O «bate la fund» pe Kim Kardashian! Posteriorul cubanezei Kathy Ferreiro, mai tare decât al vedetei americane", *Libertatea*, 15 aprilie 2015.
[62] „Mustăcioara ei, pana corbului! Cineva să-i dea acestei vedete o lamă, să se bărbierească! FOTO", *Libertatea*, 29 iunie 2015.
[63] „CE SÂNI are Loredana Chivu! Imaginea de mii de Like-uri", *Libertatea*, 26 aprile 2015.
[64] „De la fată cuminte la STAR PORNO | Evoluția unor OPERAȚII ESTETICE", *Libertatea*, 16 aprilie 2015.
[65] „Salam va înnebuni când o va vedea așa! INCREDIBIL cum a putut să vină Betty îmbrăcată la doar 15 ani | FOTO", *Libertatea*, 18 iunie 2015.

este mai prejos și ea fiind o tânără la fel de frumoasă ca sora ei. Cele două au fost îmbrăcate cu două rochii care le puneau în evidență trupurile tinere.[66]*“*

„Bârfele de pe platoul emisiunii spun că fata nu poate renunţa la pasiunea pentru sarmale, care, din păcate, a scos-o din parametrii de model, şi că, la acest capitol, îl întrece cu mult pe Boureanu, cu care împărtăşeşte pasiunea pentru delicatesele în foi de varză. Aşa se face că, în timp ce manechinele bifează prezentări după prezentări, surse din industria modei ne-au dezvăluit că Laura nu a mai fost chemată la castinguri de luni bune, ea neglijând silueta şi antrenamentele de la sala de fitness, în favoarea răsfăţurilor culinare şi turistice cu care o serveşte celebrul ei partener.[67]*“*

„Maria Petrou este, la 21 de ani, o tânără superbă, care câștigă trofee peste trofee la concursurile de miss. Numai că, în liceu fata nu era nici pe departe domnișoara atrăgătoare de azi. Cu părul creț, nearanjat, o pereche de ochelari cu rame groase, Maria era poreclită „Betty cea urâtă.[68]*“*

Frecvenţa atitudinilor faţă de corpul feminin ce se evidenţiază în urma analizei calitative a articolelor monitorizate timp de trei luni sunt următoarele: femeile trebuie să fie slabe, să aibă forme, dacă au kilograme în plus trebuie să slăbească, femeile trebuie să fie preocupate de felul cum arată, femeile au nevoie de sfaturi în legătură cu felul în care arată, femeile ţin diete, femeile fac sport să slăbească, femeile recurg la operaţii estetice, femeile iau pastile de slăbit, femeile recurg la metode de îngrijire extremă sau extravagantă, femeile sunt blamate pentru că sunt încrezătoare pentru felul în care arată.

Cele mai frecvente stereotipuri legate de corpul fetelor şi al femeilor:

– Femeile se folosesc de corp pentru asigurarea avantajelor.

– Corpul feminin poate fi utilizat ca sursă de spectacol.

– Femeile sunt preocupate de slăbit.

– Femeile trebuie să se încadreze în anumite standarde de frumuseţe.

– Femeile nu sunt singurele care au dreptul de a emite opinii asupra propriului lor corp.

– Femeile sunt complexate de propriul corp.

– Femeile trebuie să arate bine indiferent de vârstă.

– Femeile care au născut trebuie să slăbească rapid.

– Femeile trebuie să arate feminin.

– Femeile trebuie să aibă mai multă grijă la alimentaţie.

– Femeile nu trebuie să fie prea slabe.

– Fetele trebuie să arate ca nişte prinţese.

– Femeile nu trebuie să dezvăluie prea mult din corp prin vestimentaţie.

– Femeile trebuie să facă sacrificii pentru a arata bine.

[66] „Ce sexy sunt fetele lui Barack Obama! | FOTO“, *Libertatea*, 16 iunie 2015.
[67] „EXCLUSIV | Sarmalele i-au distrus cariera! Iubita lui Boureanu şi-a neglijat silueta“, *Libertatea*, 26 iunie 2015.
[68] „Era poreclită Betty cea urâtă în liceu! Cum arată acum fata batjocorită de toată lumea!“, *Libertatea*, 16 aprilie 2015.

Şi în cadrul imaginilor frecvenţa cea mai mare este cea a imaginilor în care accentul cade pe o parte a corpului feminin. În cazul adolescentelor, întâlnim imagini în care acestea sunt complexate de felul cum arată, în care sunt prezentate fete cu kilograme în plus în ipostaze dorit ridicole, sau care sunt anorexice.

Ceea ce lipseşte din acest peisaj sunt tocmai acele articole care să trateze pe larg subiecte ce ţin de sănătatea corpului sub diferite aspecte, care să promoveze o atitudine echilibrată în ceea ce priveşte nutriţia şi sportul, care să nu blameze, să nu impună judecăţi de valoare sau reţete unice de succes.

Consecinţele prezentării acestor modele la nivelul adolescentelor pot fi nesiguranţa în legătură cu propriul corp, riscul dezvoltării unor tulburări alimentare, vinovăţie, ruşine, scăderea stimei de sine, interiorizarea unor norme ca fiind normale şi considerarea unui singur tipar de frumuseţe ca fiind valid.

b) Comportamente sexuale promovate

Atât la nivelul limbajului cât şi la nivel de imagini, comportamentele sexuale ale femeilor sunt prezente.

În ceea ce priveşte ipostazele în care sunt portretizate femeile atunci când vorbim despre sexualitate, întâlnim frecvent femei în ipostaze sexualizate, care întreţin relaţii sexuale, seduc, se folosesc de sexualitate pentru atingerea unui anumit scop, au boli cu transmitere sexuală, se oferă informaţii contradictorii – se elogiază faptul că sunt virgine sau sunt blamate pentru acest lucru.

La nivel de limbaj se remarcă folosirea frecventă a opiniilor proprii ale jurnaliştilor, a remarcilor şi cuvintelor ce înjosesc. Se remarcă evidenţierea cuvântului SEX sau a părţilor anatomice sexualizate ale femeilor în titluri, iar sexualitatea este prezentată ca fiind ceva senzaţional.

– „**Goală și furioasă**! Zăvoranca postează poze ce ar trebui interzise minorilor“

– „BOMBA! Asta e CEA MAI SEXY poză cu **CASNICA** de la MASTERCHEF! Mai dezbrăcată de atât o vede doar Optik!“

– „Denisa, **devoratoarea de fotbaliști**! Lista celor care i-au făcut marcaj“

– „Sex cu un **transsexual**! Stefan Effenberg, fost fotbalist german, are gusturi ciudate“

– „Nu a făcut **sex** de opt luni! E frumoasă de pică, însă fără lipici la bărbați!“

– „Motivul pentru care Elena Udrea nu poate face **SEX** în arest“

– „Și-a arătat **PĂRŢILE INTIME**, ÎN DIRECT, la televizor“

– „KARAOKE XXX. Bărbaţii trebuie să cânte, în timp ce o **femeie frumoasă** îi satisface cu mâna. Totul poate fi văzut la TV“

– „Oana Zăvoranu ȘI-A SCOS **CHILOŢII**, în direct și și-a arătat sânii la cameră! Așa chiar n-ai mai văzut-o“

– „Loredana Chivu s-a plictisit de maneliști. Va ilustra titlul piesei „**Tâțe**, **buci**, coregrafie“

– „NECENZURAT | Nuduri de vedete care n-au fost **iepurași** Playboy“

– „Alina Ganea, o **bistrițeancă super-sexy**, Playmate de aprilie | GALERIE FOTO“

– „**Super-sexy**! Andreea Bălan, fără sutien în noul videoclip“

– „**Sexul vinde** în toate pozițiile! Antena 1 a angajat amanți experimentați că să spargă bariera audiențelor cu «Insula Tentațiilor»“

– „Daniela Crudu, fără **chiloţi** la TV! I-a înnebunit pe toţi cu rochiţa asta pe sub care nu a purtat nimic“

– „Chiar așa? Soției unui cunoscut artist I-A IEȘIT **PĂSĂRICA**! S-a văzut CLAR!“

– „**Mama nimfomană:** A făcut SEX cu toţi băieţii invitaţi la ziua fiicei“

– „Sunt CELE MAI **DORITE FEMEI** din lume, dar NU SUNT BUNE LA PAT! Nu te-ai fi așteptat la asta de la ele“

– „I-au desenat un **PENIS** pe rochie, iar ea a apărut AȘA pe COVORUL ROȘU! O VEDETĂ A LĂSAT PE TOATĂ LUMEA MASCĂ“

– „Fetele de la Playboy vor încinge Raliul Aradului! Băieții vor înnebuni când le vor vedea!

– „**Sex** cu Maricica sau bătaie cu levierul?“

– „Sânziana Buruiană a fost protagonista unui accident superpenibil. **Sânii** i-au salvat dinţii!“

– „Vei fi suprins! STARURILE PORNO se pricep și la altceva în afară de **SEX“**

– „Singurul interviu în care Andreea Marin A SPUS cât de des FACE **SEX**! Nici ei nu i-a venit să creadă| VIDEO“

– „Ea e fată de renume şi are o mare pasiune. Nimeni nu-i cade în mreje ca „Sportul rege“

– „Ce au putut să își introducă ÎN **VAGIN** aceste femei, ca să facă… SEX USCAT“

De asemenea, în cele trei luni de monitorizare, subiectul virginităţii apare de mai multe ori, însă tratat într-o maniera senzaţională:

– „**Ultima virgină** din showbiz-ul românesc și-a făcut iubit! Vezi detaliul care a dat-o de gol“

– „Stallone își vrea fetele **virgine** până la 40 de ani. Cum au reacționat acestea“

– „Arată AŞA şi este **VIRGINĂ**! Mărturia NEAŞTEPTATĂ a unei superbe actriţe: „Mă păstrez pentru cel care-mi va fi soţ“

– „CAZ INCREDIBIL ÎN ROMÂNIA. O fată de 16 ani este **VIRGINĂ** şi ÎNSĂRCINATĂ în 19 săptămâni“

– „O crezi? Spune că e **virgină** la 32 de ani! GALERIE FOTO“

> *„Un localnic a povestit în exclusivitate reporterilor publicaţiei Opinia de Dorohoi isprava care a uimit tot satul. Întâmplarea a fost confirmată de oamenii legii care spun că nu este vorba de nicio minune dumnezeiască, dar nici de de vreo faptă penală întrucât eleva a acceptat de bună voie actul sexual, are vârsta legală care exclude săvârșirea infracțiunii de act sexual cu un minor, iar faptul că, biologic, medicii au nu au constatat leziuni datorate unui act sexual nu este o premieră.*[69]“

> *„Rosie Mac (18 ani), dublura de corp a Emiliei Clarke în serialul Game of Thrones, pentru rolul Daenerys Targaryen, este hotărâtă să rămână virgină până în noaptea nunţii. Frumoasa britanică a fost deja logodită de două ori, dar insistă că „moralitatea“ sa este responsabilă pentru decizia de a nu face sex decât în seara în care va deveni soţie. Mai mult, Rosie este atât de mândră de principiile sale, încât a trecut această informaţie despre ea în profilul de Instagram. „Actriţă. Model. Dansatoare. Dublură oficială a lui Daenerys. Game of Thrones. Virgină până la căsătorie (sic)“, se arată pe contul lui Rosie.*[70]“

Mai mult, în cele trei luni de monitorizare, subiectul contracepţiei nu apare de foarte multe ori menţionat, singurele metode contraceptive – prezervativul şi anticoncepţionalele, fiind prezentate în funcţie de „curiozităţi“ legate de acestea, însă nu regăsim nicio discuţie educativă pe acest subiect.

– „Atenție, pericol în prezervative! La ce riscuri vă expuneți!“

– „STUDIU INCREDIBIL. Ce folosesc acum tinerele în loc de PREZERVATIV“

– „10 lucruri despre prezervative, mai interesante decât utilitatea lor“

– „PREZERVATIVUL ÎŢI POATE SALVA VIAŢA | 7 întrebuințări de care nu știai“

– „IEI ANTICONCEPŢIONALE? Ce-ți poate apărea pe piele, dacă mergi la mare!“

– „Ce se întâmplă în corpul tău când iei pilula anticoncepțională?“

– „BOMBĂ! Anticoncepționalele îți pot afecta CREIERUL“

– „Cutremurător! La un pas de moarte din cauza anticoncepționalelor“

> *Studiul, preluat de 7sur7. be, la care au participat 1.500 de tinere britanice, cu vârste cuprinse între 24 și 34 de ani, a relevat rezultate uimitoare: un sfert dintre tinerele britanice au admis că au folosit o folie, din mănuși de latex sau pungi de sandvișuri, în timpul raporturilor sexuale, înlocuind astfel prezervativul.*[71]“

[69] „CAZ INCREDIBIL ÎN ROMÂNIA. O fată de 16 ani este VIRGINĂ şi ÎNSĂRCINATĂ în 19 săptămâni“, *Libertatea*, 14 iunie 2015.

[70] „Arată AŞA şi este VIRGINĂ! Mărturia NEAŞTEPTATĂ a unei superbe actriţe: „Mă păstrez pentru cel care-mi va fi soţ“, *Libertatea*, 22 mai 2015.

[71] „STUDIU INCREDIBIL. Ce folosesc acum tinerele în loc de PREZERVATIV“, *Libertatea*, 1 iunie 2015.

Singurul articol în care se vorbeşte despre sexualitate la vârsta adolescenţei este acela care prezintă: *„10 moduri prin care liceenii pot practica abstinența sexuală“.*

> *„Unii ar spune că abținerea de la activitatea sexuală poate fi utilă. Alții ar fi de acord cu ea, doar dacă o practici un timp, ca să-ți mai tragi și tu sufletul. E adevărat că pare greu să ții piept hormonilor care tropăie, dar există soluții distractive prin care te poți păstra curat până la căsătorie. Atenție! Nu vă garantăm că metodele de mai jos pot preveni un posibil divorț, din cauza lipsei de antrenament pentru partida din noaptea nunții.*[72]*“*

Mai departe, în acelaşi articol: *„Acest material este un pamflet și trebuie tratat ca atare. Nu reprezintă poziția redacției și nu își propune să impună o politică proprie cu privire la educația sexuală. O informare corectă precum si constientizarea riscurilor la care tinerii se expun în cazul unui contact sexual neprotejat sunt extrem de importante. Utilizarea prezervativelor poate reduce semnificativ riscul contactării unei boli cu trasmitere sexuală.*[73]*“*

În urma analizei calitative de conţinut a articolelor, principalele stereotipuri despre comportamentul sexual al fetelor şi al femeilor sunt acelea conform cărora:

– Femeile se folosesc de sexualitate pentru asigurarea avantajelor

– Femeile sunt datoare să îşi satisfacă partenerii

– Femeile se folosesc de seducţie pentru a destrama relaţii

– Femeile nu trebuie să aibă foarte mulţi parteneri sexuali

– Femeile care au mai mulţi parteneri sunt uşuratice

– Femeile care nu sunt virgine sunt uşuratice

– Femeile care se dezbracă sunt curajoase

– Femeile trebuie să fie senzuale pentru a fi pe placul bărbaţilor

La nivelul imaginilor, frecvenţa cea mai mare o au ipostazele provocatoare în care regăsim fete şi femei. Acestea sugerează un comportament sexual exagerat al acestora, care se folosesc de sex ca de o armă, pentru a-şi asigura avantaje şi pentru a ieşi în evidenţă.

[72] „10 moduri prin care liceenii pot practica abstinența sexuală, Libertatea“, *Libertatea*, 22 iunie 2015.
[73] *Idem*.

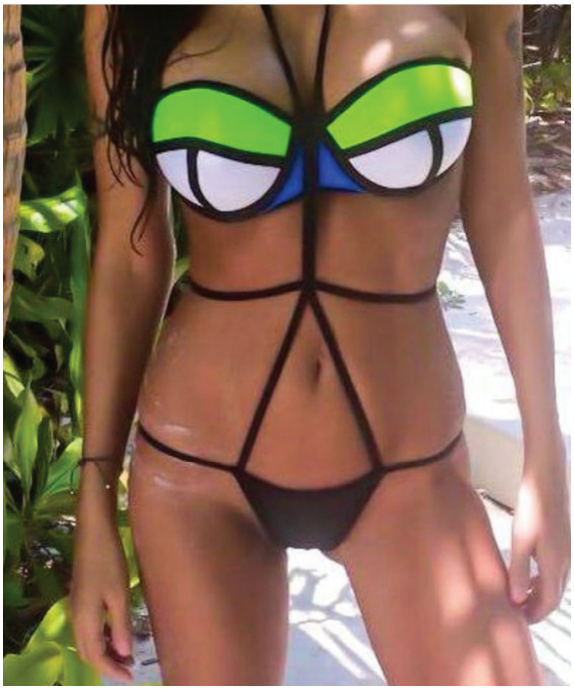

Ceea ce lipseşte sunt informaţiile despre educaţie sexuală, despre sănătate şi prevenirea bolilor cu transmitere sexuală, despre sănătate emoţională, orientări sexuale diferite, informaţii legate de sexualitate specifice vârstei adolescenţei.

Consecinţe care pot exista la nivelul adolescentelor: nesiguranţă, interiorizarea informaţiilor contradictorii, presiune psihologică, compararea cu modele nerealiste de sexualitate.

c) Comportamente sociale şi roluri de gen

În urma analizei calitative şi cantitative a articolelor monitorizate timp de trei luni se remarcă frecvenţa anumitor tipuri de comportamente promovate, atât la nivel social, cât şi personal.

Din numărul mic al articolelor în care femeile şi fetele sunt portretizate ca personaje principale rezultă o slabă reprezentare a acestora, iar ipostazele reduse în care le regăsim limitează rolurile acestora exclusiv la anumite experienţe.

1. FAMILIE

Aşadar, în ceea ce priveşte mediul familial, se remarcă anumite tipologii feminine: femei care susţin soţii din umbră, casnice, gospodine, care se realizează prin maternitate, copii şi viaţa familială. În ceea ce priveşte adolescentele şi relaţia cu familia, acestea sunt prezentate fie în ipostaze de mame sau fiind însărcinate și forţate să se mărite.

În ceea ce priveşte analiza calitativă a titlurilor şi a articolelor ce ţin de sfera familiei, întâlnim cuvinte care ţin de opiniile personale ale jurnaliştilor, care elogiază şi fac judecaţi de valoare, iar în cazul adolescentelor, deşi se prezintă cazuri de abuz şi situaţii de vulnerabilitate, se subliniază vârsta şi etnia, iar tonul este unul senzaţionalist.

– „Îi prieşte sarcina! Alina Puşcaş e o **gravidă sexy**, care poartă haine mulate şi merge la sală“

– „E sexy deși e **mămică**, ea e Andreea Bănică!“

– „Andreea Bănică s-a transformat în **gospodina** sexy“

– „Şi frumoasă, şi bucătăreasă! Ana Maria Gheorghe se pregăteşte serios pentru masa de Paşte“

– „ULUITOR! O **FETIŢĂ** a devenit MAMĂ la 12 ANI!“

– „O **fetiţă** se căsătoreşte la doar 11 ani. Motivul este cutremurător“

> *„Dacă pe plan profesional îi merge excelent de ani buni, în viaţa personală, Ana Maria a înregistrat un eşec: a divorţat în 2013, după numai câteva luni de mariaj. N-a încetat să spere că-şi va găsi, până la urmă, alesul şi… l-a găsit! „Mă trezesc în fiecare dimineaţă în braţele lui“, ne-a mărturisit vedeta, refuzând însă să intre în detalii şi să dezvăluie identitatea noului ei iubit. Ce urmează? Ana Maria, care are 30 de ani, îşi doreşte să devină mamă. Aşteaptă doar momentul potrivit…*[74]*“*

> *„Fata în vârstă de 12 ani s-a prezentat la maternitatea Buzău în noaptea de Înviere. Ea a născut, conform Europa Fm, un băiat de aproape trei kilograme, iar medicii spun că atât mama, cât și copilul sunt sănătoși. Tânără este de etnie romă și provine dintr-o comunitate unde nașterile în rândul minorelor sunt un fenomen greu de controlat de către autorități. […] Medicii spun că se confruntă des cu astfel de cazuri – numai anul trecut, în Maternitatea Buzău au născut aproape 500 de minore.“*

> *„În pragul Sărbătorilor de Paște Andreea Bănică a lăsat microfonul și scena și a trecut la spălat geamuri și frecat podele. Îmbrăcată într-o ținută mulată, care lăsa să i se ghicească formele, Andreea a devenit pentru câteva zile o menajeră sexy.*[75]*“*

Mai mult, în urma analizei calitative de conţinut a articolelor se remarcă frecvenţa următoarelor stereotipuri despre femei/fete şi mediul familial:

– Femeile care nu alăptează nu sunt mame bune.

– Femeile trebuie să facă copii cât mai devreme.

– Femeile sunt născute pentru rolul de mamă.

– Femeile trebuie să încerce toate modalităţile pentru a rămâne însărcinate.

---

74 „Şi frumoasă, şi bucătăreasă! Ana Maria Gheorghe se pregăteşte serios pentru masa de Paşte“, *Libertatea*, 9 aprilie 2015.

75 „Andreea Bănică s-a transformat în gospodina sexy“, *Libertatea*, 6 aprilie 2015.

– Femeile frumoase nu pot fi şi bune gospodine.

– Femeile se realizează prin intermediul copiilor.

– Copiii responsabilizează femeile.

– Mamele au un rol mai mare în educarea copiilor.

– Bărbaţii sunt bucătari şi femeile gospodine.

– Femeile au nevoie de un bărbat în casă pentru ajutor.

– Femeile care se îngrijesc şi au copii nu le acordă acestora suficient timp.

– Femeile trebuie să îşi îndeplinească rolul de mamă.

De asemenea, se remarcă frecvenţa crescută a imaginilor în care fetele şi femeile sunt prezentate în ipostaze casnice, materne, ce ţin de sfera privată.

Ce lipseşte: prezentarea diversității rolurilor feminine, articolele despre independenţa femeilor şi autonomia lor, prezentarea femeilor în roluri de putere, în viaţa publică.

Consecinţe la nivelul adolescentelor: normalizarea unor roluri şi idei prestabilite despre fete şi femei, comparare şi încadrare în anumite standarde despre ce aşteaptă societatea de la fete şi femei.

2. MEDIUL PROFESIONAL

În ceea ce priveşte mediul profesional, atât la nivel de limbaj cât şi la nivel de imagini, lipsesc portretizările fetelor şi femeilor în relaţie cu mediul de lucru şi cariera. Tipologia cea mai frecventă a femeilor care lucrează este cea conform căreia acestea practică în principal munci devalorizate, iar cele mai frecvente ipostaze în care regăsim fetele şi femeile în mediul de lucru sunt cele care ţin fie de corp şi aspect fizic, de sexualitate, fie de mediul privat şi cel familial.

Articolele ce se referă la modele feminine şi carierele acestora sunt puţine, iar maniera în care sunt prezentate este una senzaţionalistă, cu accent pus întâi pe aspectul fizic, minimizând aspectele profesionale.

– „Tratează **șomajul** cu **fundul**! De cinci luni în spatele micului ecran, Loredana Chivu s-a pus pe produs la Ţicleni“

– „Ea e **frumoasa** de la Cultură“

– „Ea e **sexy-consiliera** de la agricultură“

– „**Sexy Anca Cârcu** revine în politică“

– „EXCLUSIV | A câștigat 3.000 € pentru o noapte de amor! O **prostituată** a dat lovitura cu un israelian îndrăgostit“

– „Unde găsești **prostituatele**, în stațiunile de pe litoralul românesc“

– „O româncă e **CAMPIOANĂ la videochat.** Vezi cât a reușit să rețină UN CLIENT!“

– „CELE MAI **SEXY INFRACTOARE“**

– „A ajuns la fundul sacului. Gestul la care a recurs **prințesa penală** a Spaniei ca să iasă din închisoare“

– „Gata, **diva porno** a devenit prințesă!“

„Plecată din echipa emisiunii lui Dan Capatos de aproape cinci luni, Loredana Chivu îşi câştigă banii de buzunar cum poate şi cum ştie ea mai bine. Aşa cum s-a văzut în anii în care a activat la TV, sânii şi posteriorul sunt marile ei atuuri şi, chiar dacă nu o ajută deloc coregrafia, are cine căsca ochii la ea. Pornind de la acest principiu, proprietarii unui club proaspăt deschis pe Valea Jiului, la Ţicleni, au invitat-o la inaugurare ca magnet pentru clienţi. Şi nu au greşit. Ce post, ce smerenie? Blonda a aruncat hainele de pe ea, a împins pieptul în faţă şi fundul în spate şi a demarat balansul hipnotic. Aşa o imagine, de sprinsă parcă de la televizor, le-a uscat gâturile privitorilor, care, însetaţi, au luat barul cu asalt. Şi dacă Lore i-a lăsat să o şi atingă, după ce le-a fluturat rotunjimile pe sub nas, profitul patronilor care au plătit-o generos (n.r. – show-ul asistentei costă în jur de 600 de euro) a ajuns la apogeu, iar reputaţia din Ţicleni a fostei asistente, la rang de divă.[76]*“*

„Ministerul Culturii s-a îmbogăţit de anul acesta cu o frumoasă domnişoară de 25 de ani, care ani buni a activat în presa scrisă şi în televiziune, dar care a ales să lucreze într-un mediu diferit faţă de ce făcea până acum.[77]*“*

„De ceva vreme, angajaţii Ministerului Agriculturii au o colegă ardeleancă, după care aproape toţi întorc capetele. Fostă concurentă la titlul de cea mai frumoasă femeie din lume, ea îl sfătuieşte pe ministrul agriculturii Daniel Constantin în ceea ce priveşte calitatea vinurilor româneşti.[78]*“*

Mai mult, analiza stereotipurilor ce reies în urma analizei calitative de conţinut a articolelor în ceea ce priveşte relaţia fetelor şi a femeilor cu viaţa profesională sunt următoarele:

– Femeile sunt mai mult interesate profesional de domenii cu importanţă redusă.

– Femeile trebuie să aleagă între carieră şi viaţa privată.

– Femeile care lucrează în străinătate sunt prostituate, de etnie romă sau cerşesc.

– Femeile trebuie să facă compromisuri pentru a avansa în carieră.

– Femeile trebuie să aibă locuri de muncă aproape de casă pentru a ajunge mai repede la familie.

– Femeile frumoase câştigă mai mult decât o femeie deşteaptă.

Ce lipseşte: prezentarea femeilor în funcţie de carieră, exemple de femei de succes sau femei care reuşesc prin forţele proprii.

Consecinţe la nivelul percepţiei adolescentelor: prin frecvenţa ridicată a articolelor ce promovează ideea frumuseţii/aspectului fizic care primează în faţa competenţei şi aspectelor ce ţin de carieră, se promovează tipare şi roluri prestabilite despre fete şi femei, limitând experienţele acestora şi creând falsa impresie că numai aceste experienţe sunt destinate femeilor şi fetelor.

3. PLAN PERSONAL

În ceea ce priveşte caracteristicile fetelor şi ale femeilor în plan personal, ipostazele în care le regăsim pe acestea sunt cele în care se află în situaţii limită, sunt vulnerabile, sunt agresive,

[76] „Tratează șomajul cu fundul! De cinci luni în spatele micului ecran, Loredana Chivu s-a pus pe produs la Țicleni“, *Libertatea*, 9 aprilie 2015.
[77] „Ea e frumoasa de la Cultură“, *Libertatea*, 24 aprilie 2015.
[78] „Ea e sexy-consiliera de la agricultură“, *Libertatea*, 17 aprilie 2015.

suferă din dragoste, sunt neglijate, sunt superficiale, fură, corup, ucid, agresează, sunt hărţuite, sunt exploatate, sunt victime ale violenţei, se află des în ipostaze ridicole. De asemenea, se promovează prin repetiţie următoarele stereotipuri despre fete şi femei:

– Femeile nu sunt bune şoferiţe.

– Femeile sunt preocupate de shopping.

– Femeile intră în panică repede.

– Femeile sunt intuitive.

– Femeile nu se descurcă atunci când vine vorba de tehnologie.

– Femeile trebuie să arate impecabil indiferent de situaţie.

– Femeile nu fac faţă bine la stres.

– Femeile sunt obsedate de control.

– Fetele şi femeile sunt naive.

– Femeile trebuie să fie ascultătoare, cuminţi, liniştite, supuse.

– Femeile se fac de ras atunci când beau.

– Femeile sunt sensibile, timide.

– Fetele şi femeile sunt predispuse la abuz.

– Fetele sunt superficiale.

În ceea ce priveşte ipostazele în care sunt surprinse adolescentele în cadrul celor trei luni de monitorizare, remarcăm faptul că acestea sunt prezentate cel mai frecvent în ipostaze de vulnerabilitate. Aceste ipostaze se împart în două categorii: adolescente ucise, bătute sau umilite şi adolescente victime ale traficului pentru exploatare sexuală şi victime ale hărţuirii sexuale.

În prima categorie întâlnim portretizările adolescentelor care sunt fie ucise, bătute sau umilite. Se remarcă utilizarea unor formulări ce ţin de domeniul senzaţionalului, iar în unele cazuri se încalcă intimitatea fetelor şi a familiilor acestora.

– „**Pedeapsa** incredibilă primită de o fată de 14 ani, filmată în timp ce bătea un băiat | VIDEO“

– „CRUZIME FĂRĂ MARGINI! Adolescentă de 16 ani, **bătută** cu BESTIALITATE și arsă de vie în mijlocul străzii (VIDEO)“

– „Trei eleve, la un pas de **puşcărie** după ce i-au spart contul de Facebook al unei colege. Ce au setat la imaginea de profil a fetei“

– **„Ucisă** de anevrism la doar 14 ani! Eleva era șefă de promoție și olimpică la mai multe materii“

– „Adolescentă de 14 ani, **ÎNGROPATĂ DE VIE**! Cum a fost găsit trupul fetei, după trei zile de la crimă. Argentina este în stare de șoc | VIDEO“

– **„Umilită** de tată pe internet, o fată de 13 s-a sinucis VIDEO“

– „A învins cancerul, dar a **răpus-o** o infecție banală! Destinul crud al unei tinere de 19 ani“

– „O fată de numai 15 ani **s-a sinucis** azi-noapte în BÂRLAD, după ce fugise dintr-un centru social. „Ce au găsit anchetatorii pe blocul de pe care s-a aruncat“

– „Cum a ajuns aceasta adolescenta ASA. Niciun coleg de la scoala nu stie asta despre ea“

– „Campioană națională la taekwondo, **snopită în bătaie** în curtea școlii!“

– „Adolescenta de 17 ani, captivă într-un trup de 100 de ani, **a murit“**

– „Adolescenta a uimit lumea medical. **Riscă să moară** de fiecare dată când transpiră“

– „Fiica actriței Kim Basinger **internată într-o clinică de dezintoxicare**, la terapie intensivă“

– „Fată de 13 ani din Vrancea, găsită **spânzurată** cu o eșarfă de un pom“

– „**S-a sinucis** în drum spre școală“

– „Bărbatul care și-a obligat fetele să-l filmeze în timp ce **le snopește în bătaie**, condamnat de instanță. Ce pedeapsă a primit tatăl bătăuș“

– „Scene incredibile de violență! Două adolescente **s-au bătut CRUNT** în fața unui supermarket“

– „Veste tragică. Fiica de 18 ani a mogulului David Siegel, **găsită moartă în casă**“

> *„Potrivit adevărul. ro, cele trei eleve, cu vârste cuprinse între 15-17 ani, au spart contul de Facebook al unei fete, au intrat în mesajele ei private și au setat la imaginea de profil o fotografie cu ea dezbrăcată.*
>
> *Cele trei eleve nu s-au oprit însă aici și au și trimis imaginea respectivă, găsită în mesagerie, colegilor de clasă ai fetei. Fata a recunoscut că s-a pozat goală în baia iubitului. Eleva de clasa a VIII-a a aflat că apare goală pe Facebook de la o altă colegă, iar când a încercat să schimbe imaginea de profil și-a dat seama că are parola schimbată. Ea a făcut plângere la poliție și a recunoscut că a pozat dezbracată în urmă cu un an, pe când avea 13 ani, în baia iubitului de 15 ani.*[79]“
>
> *„Tatăl sportivei spune că fetele care au atacat-o pe fiica lui sunt de bani gata, învață în clasele VIII-IX-X-a, și au constituit o grupare care „face legea“ în liceu. Anul trecut o fetiță a fost dezbrăcată și molestată în WC de aceste fete mai mari. S-a ajuns ca acestea să bată copii la comandă după tot felul de certuri sau idile. Săptămâna trecută, fetele au mai oferit o demonstrație de forță, bătând o altă fetiță în fața școlii Waldorf, asistatate de câteva zeci de copii aflați în în curte. Nici un profesor nu a intervenit (…)Asta după ce a fost trasă de păr, scuipată și tâlhărită de portofel și geantă, după cum povestesc cei doi bodyguarzi, povestește un alt părinte.*[80]“
>
> *„Două adolescente au ajuns în presa din Marea Britanie după ce s-au bătut în fața unui supermarket. Cele două și-au dat pumni și picioare minute în șir. În mod uimitor, prietena unei dintre ele țipă la una dintre protagoniste îndemnând-o să o snopească în bătaie pe cea cu care se lupta. „Mănânc-o, Kelly Nu o lăsa. Dă-i una în față. Dă-i un genunchi în față, Kelly“, strigă adolescenta cât de tare o țin plămânii. Într-un final, după câteva minute în care oamenii le-au privit fără a interveni, un bărbat le-a despărțit pe cele două bătăușe.*[81]“

[79] „Trei eleve, la un pas de pușcărie după ce i-au spart contul de Facebook al unei colege. Ce au setat la imaginea de profil a fetei“, *Libertatea*, 29 mai 2015.

[80] „Campioană națională la taekwondo, snopită în bătaie în curtea școlii!“, *Libertatea*, 22 iunie 2015.

[81] „Scene incredibile de violență! Două adolescente s-au bătut CRUNT în fața unui supermarket | VIDEO“, *Libertatea*, 8 iunie 2015.

Cea de-a doua categorie în care adolescentele sunt prezentate în situaţii de vulnerabilitate este cea în care acestea sunt abuzate sexual sau sunt victime ale traficului pentru exploatare sexuală, unde, de asemenea, subiectele sunt tratate într-un stil senzaţionalist şi se insistă pe aspecte private.

– „A făcut **sex cu o minoră** de 13 ani în stadion! S-a întâmplat la Hunedoara“

– „ÎNFIORĂTOR! Aici este locul unde fetiţele sunt învăţate **să facă sex de la 8 ani**“

– **„PROXENETĂ la 14 ani**. O elevă își RACOLA colege pentru PROSTITUŢIE. Aveau zeci de clienți, pe ZI“

– „Povestea cutremurătoare a unei minore ajunsă **SCLAVĂ sexuală** pentru teroriștii din ISIS: „Își aleg numai VIRGINE“

– „SCANDALOS! O tânără de 18 ani a fost **VIOLATĂ** pe marginea drumului şi TOTUL A FOST FILMAT“

– „EXCLUSIV | **Vândută** pe un sendviş şi un suc“

– „Caz cutremurător în Olt | O elevă de 13 ani, **violată la şcoală“**

– „CAZ INCREDIBIL ÎN ROMÂNIA. O fată de 16 ani este **VIRGINĂ şi ÎNSĂRCINATĂ** în 19 săptămâni“

– „DJ Gino Manzotti, suspectat că plătea pentru **sex cu minore**: «Eu nu dau bani pentru fete»“

– „Percheziții în cazul unor minore **obligate să se prostitueze**. Printre cei vizați, fostul soț al lui Brigitte Năstase și Gino Manzotti de la DJ Project“

– „EXCLUSIV | Răpită, **vândută proxeneților și apoi violată** la comanda tatălui“

– „Mama și-a convins soțul să-i **violeze** în mod repetat fiica de 15 ani! Motivul este șocant“

– „Halal bunică! Şi-a pus nepoata să mintă că a fost **violată** de tatăl ei“

– „CAZ CUTREMURĂTOR la Târgu Jiu. O adolescentă de 15 ani și-a înregistrat tatăl în timp **ce o viola**! Bărbatul este angajat al Primăriei“

Ce lipseşte: promovarea unor tipuri diverse de femei şi fete, sfaturi despre managementul stresului şi al situaţiilor limită, al emoţiilor etc.

Consecinţe la nivelul adolescentelor: se promovează un tipar unic de feminitate în plan personal, respectiv unul de vulnerabilitate şi slăbiciune.

4. RELAŢIA CU ALTE FEMEI

În cadrul articolelor, se prezintă o singură modalitate în care interacţionează femeile, şi anume – în competiţie unele cu celelalte. Competiția între acestea se desfăşoară fie pentru inima unui bărbat, fie din gelozie.

– „Şi-au împărţit pumni şi picioare în clasă. Două eleve din Lugoj, filmate în timp ce se băteau în faţa colegilor VIDEO“

– „RĂZBUNAREA **BLONDEI**! Valentina Pelinel a dat-o afară dintr-un concurs de modele pe iubita lui Boureanu“

> *„Două eleve de la Colegiul Național „Iulia Hașdeu“ din Lugoj și-au împărțit pumni și picioare chiar în sala de clasă, în fața celorlalți colegi. Incidentul a fost filmat de unul dintre elevi și publicat pe internet. Potrivit cetățeanul. ro, cele două eleve care se bat*

printre băncile de clasă sunt în clasa a XI-a. Se pare că scandalul a pornit după ce una dintre ele a jignit-o pe cealălaltă, în faţa colegilor. După cum se poate vedea şi în videoclipul de mai jos, niciun coleg nu a intervenit să aplaneze conflictul, ba chiar, pe fundal, se aud hohote de râs.[82]*"*

„La emisiunea „Supermodels by Catalin Botezatu", Laura Dinca, iubita lui Cristian Boureanu, a fost pusă în situația de a-și demonstra calitățile de model în fața fostei iubite a politicianului. Valentina Pelinel a eliminat-o din concursul „Supermodels" pe Laura Dincă.

Deranjată de faptul că tânăra a venit îmbrăcată într-o pereche lejeră de pantaloni şi a încercat să-şi ascundă formele, blonda a criticat-o pe tânăra. Nu mi-a plăcut că a încercat să ne şmecherească. A venit într-o pereche de şalvari, deci era clar că voia să, ascundă ceva. În plus, a purtat şi o pereche de pantofi cu toc ca să arate cât e ea de înaltă şi de slabă. Decizia finală de a o elimina i-a revenit lui Cătălin Botezatu. Să ne înţelegem, Valentina Pelinel a adăugat la „Teo's Show": „Noi ne-am întâlnit, iar eu am fost jurat la acest concurs în urmă cu cinci-şase luni. pe atunci, ei doi nu erau împreună şi chiar dacă ar fi fost aş fi juurizat la fel. Ea voia să se facă foto-model. Mersul pe podium nu a fost ok. Am sfătuit-o pe iubita fostului meu soţ să mai slăbească. Nu ştiu ce a făcut de atunci că nu mai este treaba mea. Nu am urmărit-o prin ziare. Întrebaţi-l şi voi pe fostul că el ar trebui să ştie cel mai bine.[83]*"*

Ce lipseşte: promovarea situaţiilor de colaborare dintre femei, a solidarităţii.

Consecinţe la nivelul adolescentelor: fetele pot vedea alte fete ca pe nişte inamice alături de care trebuie să se găsească permanent în competiţie, pe care trebuie să le depăşească sau să le elimine.

5. RELAŢIA CU BĂRBAŢII/ BĂIEŢII:

Atât la nivelul limbajului cât şi la nivelul imaginilor, femeile apar frecvent portretizate alături de bărbaţi. Ipostazele în care le regăsim pe acestea se împart în trei categorii: femei care aşteaptă să fie salvate de bărbaţi, ocrotite, întreţinute, care stau la dizpozitia lor, femeile care în prezenţa unui bărbat îşi accentuează trăsăturile sexuale pentru a-l cuceri, femei agresate, violate de bărbaţi.

Se remarcă o frecvenţă crescută a atitudinii negative pe care o au jurnaliştii atunci când portretizează femei alături de bărbaţi, aceştia făcând aluzii, utilizând atribute la adresa femeilor sau utilizând clişee verbale la adresa acestora:

– „Pe ea o vrea **cadou** de ziua lui Hugh Hefner"

– „Cristian Boureanu, senzații tari cu **iubita elevă"**

– „În ce lux **o ţine** „cumnăţelul" pe Ramona Gabor!"

– „O mai ții minte pe Mariana-Cur-de-Fier, **celebra prostituată** din Galați? S-a iubit cu politiceni și polițiști"

[82] „Şi-au împărţit pumni şi picioare în clasă. Două eleve din Lugoj, filmate în timp ce se băteau în faţa colegilor", *Libertatea*, 6 mai 2015.

[83] „RĂZBUNAREA BLONDEI! Valentina Pelinel a dat-o afară dintr-un concurs de modele pe iubita lui Boureanu", *Libertatea*, 6 aprilie 2015.#

– „Handbalistă **bătută măr** de fostul iubit. Vezi despre cine e vorba!“

– „Declarație șoc. „**Chiloțăresele** mă bârfesc pe la colțuri“. Află cine spune asta“

– „Uimiți de farmecele unei tinere, **bărbații se grăbesc să o cremuiască**! Ce se întâmplă când văd că tânăra are „UN MORCOV“ în bikini“

– „Cristiano Ronaldo se iubeşte cu un **«Iepuraş» Playboy sexy“**

– „Beyonce de România, dată de gol de detectorul de minciuni. A fost **amanta** unui manelist celebru“

– „Îmi plac bărbaţii care salivează după mine. Vezi ce **blondă sexy** spune asta“

– „EXCLUSIV | **O vrea de iubită, nu de nevastă**! Inna n-are mari șanse să se așeze la casa ei cu americanul“

– „**SOŢIILE** politicienilor. Cine sunt femeile din spatele greilor. Doamne extrem de SEXY, dar scumpe la vedere“

– „CE ÎI FACE acest bărbat **unei blonde**, pe plajă! TOATĂ LUMEA A FILMAT cu telefonul“

– „AMĂNUNTE HALUCINANTE. **Fete de doar 14 ani satisfăceau şi 5 bărbaţi într-o zi**. Clienţii favoriţi primeau sex oral „la ofertă“, iar unul dintre proxeneţi este realizator TV“

– „Viaţa lui e DISTRUSĂ după ce a făcut **SEX cu o minoră**. Are 3 capete de acuzare pe numele său“

– „ORGII SEXUALE LA SLOBOZIA! **Minoră de 12 ani, plătită pentru sex de un grup de afaceriști locali**“

> *„Cristian Boureanu întinerește alături de noua lui parteneră, Laura Dincă. Dragostea îi dă aripi politicianului care a încercat senzații tari pe motocicletă alături de iubita lui, elevă de liceu.*[84]*“*

> *„Fără îndoială, Inna este adepta relaţiilor de lungă durată, chiar dacă acestea au un viitor sau nu. Artista s-a iubit ani buni cu managerul său, Lucian Ştefan, cel care, de altfel, a şi lansat-o în lumea muzicală, dar idila lor s-a terminat fără a se oficializa. Ei bine, povestea pare să se repete. Vedeta are de mai bine de doi ani un al iubit, un renumit fotograf american, John Perez, cu care colaborează şi pe plan profesional. Nici acesta însă nu se grăbeşte să o ducă pe românca noastră în faţa altarului.*[85]*“*

> *„Scene incredibile s-au petrecut în centrul orașului Vaslui. Roxana Călin, o tânără de 16 ani, componentă a echipei juniori II – handbal fete la liceul cu Program Sportiv Vaslui, a fost bătută ziua în amiaza mare de fostul iubit, Bogdan Pascal.*[86]*“*

În urma analizei calitative de conţinut rezultă că tipologiile feminine cele mai frecvente în relaţia femei-bărbaţi sunt: femeile care acced datorită relaţiei cu un bărbat, femeile protejate de bărbat, femeile întreţinute de bărbat, femeile trofeu, iar stereotipurile cele mai frecvente în ceea ce priveşte relaţia femeilor cu bărbaţii sunt:

– Femeile nu se simt bine dacă nu sunt într-o relaţie.

– Femeilor independente le este greu să îşi găsească perechea.

[84] „Cristian Boureanu, senzații tari cu iubita elevă“, *Libertatea*, 15 aprilie 2015.
[85] „EXCLUSIV | O vrea de iubită, nu de nevastă! Inna n-are mari șanse să se așeze la casa ei cu americanul“, *Libertatea*, 7 mai 2015.
[86] „Handbalistă bătută măr de fostul iubit. Vezi despre cine e vorba!“, *Libertatea*, 24 aprilie 2015.

– Femeile trebuie să aştepte o perioadă după divorţ până să înceapă să se distreze iar.

– Femeile sunt impresionate de bărbaţii cu bani.

– Fetele sunt mai afectate după despărţiri.

– Femeile frumoase sunt mai predispuse la a înşela.

– Femeile depind financiar de bărbaţi.

– Femeile însărcinate trebuie să fie căsătorite.

– Uneori este vina femeilor că sunt agresate.

– Femeile merită să fie bătute din când în când.

– Femeile sunt motiv de ceartă între bărbaţi.

– Femeile ajung în politică datorită relaţiei cu bărbaţii.

– Forme de violenţă uşoară asupra femeii pot fi glume.

– Femeile sunt influenţate de parteneri.

– Femeile vorbesc mai mult decât bărbaţii.

– Fetele şi femeile intră în relaţii pentru profit.

– Femeile au nevoie de protecţia unui bărbat.

Ce lipseşte: portretizarea situaţiilor de colaborare dintre bărbaţi şi femei, a relaţiilor existente la nivel mai profund sau mai complex dintre aceştia, a prezentării lor în situații egalitare, de partneriat.

Consecinţe la nivelul adolescentelor: pe termen lung, expunerea frecventă la imagini în care femeile sunt subordonate bărbaţilor sau inferioare lor, poate crea impresia că acesta este rolul femeilor, se normalizează practicile de subestimare a experienţelor feminine, de victimizare şi presiune psihologică, pot conduce la scăderea stimei de sine.

REVISTE PENTRU ADOLESCENTE

1. Tendinţele privind cadrul general şi temele abordate

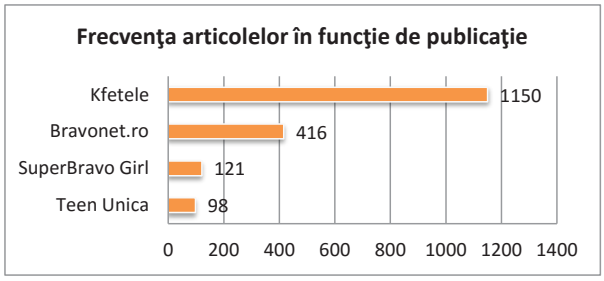

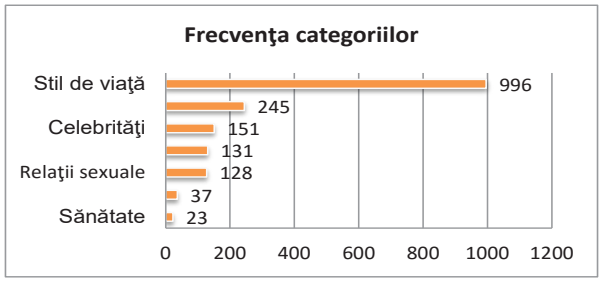

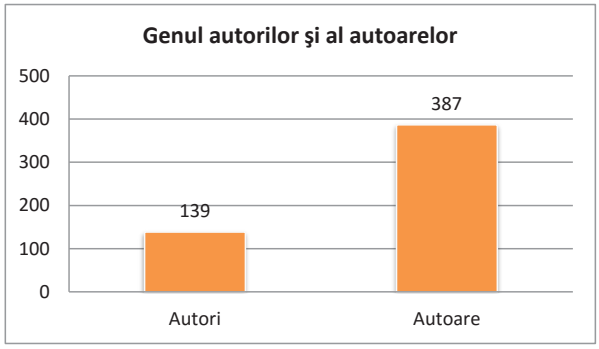

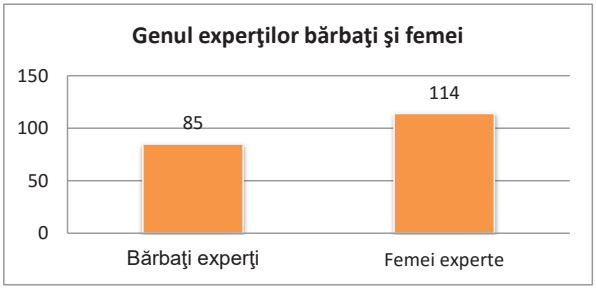

Din cele 1.785 de articole monitorizate timp de trei luni, pe primul loc se situează revista KFetele cu 1150 articole, urmată de Bravonet. ro cu 416 articole, SuperBravo Girl (varianta print) cu 121 articole şi TeenUnica 98 de articole.

Este important să menţionăm faptul că articolele tratează adolescentele ca fiind un singur grup, omogen, fără să ţină cont de particularităţi şi de diferenţele dintre acestea. De asemenea, ramarcăm faptul că adolescenţi/adolescente aparţinând grupului LGBTQIA+, de etnie romă sau cu dizabilităţi sunt inexistenţi/inexistente în portretizări.

Temele în funcţie de care sunt prezentate adolescentele sunt limitate şi aparţin cu precădere sferei corporalităţii, comportamentelor sexuale și a relaţiilor sociale.

2. Frecvenţa imaginilor asociate articolelor ce au ca subiect principal fete şi femei

1. Femei în ipostaze active: aleargă, sunt pe scenă şi dau sfaturi, se dau în balansoar, îşi şoptesc la ureche, sar, cântă, fac sport.
2. Femei în ipostaze pasive: privesc pierdute în zare, ţin degetul în gură, sunt legate la ochi, au cătuşe la mâini, ţin o floare, stau la calculator, şoptesc ceva la ureche.

3. Femei în ipostaze senzuale/cu accent pus pe o anumită parte a corpului: în costum de baie, în rochie scurtă şi mulată, stand provocator la plajă, sunt excitate, fac mişcări lascive, în poziţii senzuale, semi-nud, stau sub un bărbat în pat, sunt ţinute de gât de partener, femei în braţele unui bărbat, femei care se uită senzual la un bărbat.
4. Cupluri: femei susţinute de bărbaţi, bărbaţi şi femei în ipostaze intime.
5. Bărbaţi: lucrează la laptop, se îmbracă elegant, citesc, se joacă pe playstation, dansează, sunt îmbrăcaţi n costum, sunt înconjuraţi de femei.
6. Mama şi fiica: se ceartă, mama îşi protejează fiica, fiica îşi pune mâinile la urechi în preajma părinţilor, mama şi fiica fac shopping, părinţi care îşi pedepsesc fiica, părinţi care se ceartă.
7. Femeia în ipostaze casnice: spală, este epuizată, dă cu mopul.
8. Adolescente în ipostaze vulnerabile: adolescente care ţin în mâna un prezervativ şi anticoncepţionale şi nu ştiu ce să facă cu ele, fete care se masturbează, fete cu absorbant în mână, cărăra le cade părul, care se rad pe faţă, sunt indecise dacă să mănânce sau nu, fac sex neprotejat, au acnee, se trag de par, nu se descurcă cu tehnologia, privesc pierdute cu gura întredeschisă, îşi taie venele, pozează provocator, sunt triste, îşi ascund faţă, sunt anorexice, sunt dezbrăcate, gânditoare, stresate, supraponderale.
9. Adolescente în ipostaze de putere: citesc, au tatuaje, câştigă un premiu.

În cadrul imaginilor în care regăsim fete/femei în ipostaze senzuale, acestea nu sunt prezentate în totalitate, ci doar părţi ale corpului lor, iar atunci când este arătat tot corpul femeilor, acestea stau în poziţii nefireşti, pentru a pune accentul pe acele părţi. De asemenea, se prezintă imagini cu femei care se ocupă de cele mai mici detalii ale igenei şi îngrijirii intime, femei în spaţiul personal, intim, privat, în sfera gospodăriei şi a îngrijirii, femei care suferă de diferite boli, femei supraponderale în ipostaze comice, sau care, atunci când mănâncă, pare că au comis o fărădelege, femei sărutate de bărbaţi sau care stau în umbra acestora.

3. Limbaj: frecvenţa anumitor construcţii lexicale, reţete de feminitate promovate, tipologii feminine promovate

În ceea ce priveşte limbajul utilizat de către jurnalişti şi jurnaliste, remarcăm utilizarea masculinului ca neutru chiar şi atunci când acţiunile sau subiectele sunt adresate femeilor. De asemenea, cuvântul „trebuie“ însoţeşte majoritatea articolelor în care se dau sfaturi („trebuie să foloseşti acest produs dacă vrei să scapi de kilogramele în plus“, „trebuie să fii în formă“, „trebuie să fii sociabilă“). În afară de cuvântul trebuie, cele mai des întâlnite cuvinte sunt: *deranjant de sexy, culori drăgălaşe şi delicate, seducător, machiaje naturale şi lejere, buze cărnoase, delicat, romantic, culoarea roz este extrem de feminină, rozul este delicat, drăgălaş, deosebit, elagant, rafinat, feminin, flori, imprimeuri drăguţe, materiale delicate şi modele extrem de feminine, drăguţ, feminin, dulce, simpatic, floral, roz, sclipici, sexy, blonda, senzual, decolteu adânc, trena dramatică, rochia elegantă, zeiţă, semitransparentă, simplitate, elegantă, drăgălaşă, supunere, dominaţie, drăguţ, feminin, dulce, simpatic, floral, roz, sclipici, formă fizică de invidiat a blondei, sexy, senzual.*

Regăsim multe diminutive, cuvinte aparţinând câmpului semantic al frumuseţii, îngrijirii, al mediului casnic şi privat, precum şi multe englezisme, iar în articolele în care se oferă sfaturi limbajul este imperativ. Atunci când întâlnim articole ce îndeamnă la acţiuni nestereotipale, se precizează faptul că a acţiona astfel este la modă: *„Prea multă gândire şi presiune asupra stilului nu mai este la modă, în special la adolescenţi“.*

Fetele sunt îndemnate să fie în principal decente, feminine şi elegante, iar cuvântul „divă“ este frecvent utilizat. Se pune foarte mult accentul pe aspectul fizic şi se fac judecăţi de valoare din partea vedetelor invitate să critice alte vedete.

De asemenea, atunci când se vorbeşte despre fete în relaţie cu tehnologia, limbajul şi imaginile sunt amuzate şi comice, lăsând impresia că fetele nu ştiu foarte multe despre tehnologie, însă acest lucru este în regulă pentru ele.

O particularitate a limbajului în ceea ce priveşte articolele din revistele pentru adolescente este utilizarea frecventă a unor construcţii lexicale ce atrag atenţia asupra unui anumit aspect din text, însoţite de cele mai multe ori de semne de exclamaţie: *„uite!“, „iată!“, „este simplu!“, „uite ce uşor este!“, „fă acest lucru!“, „efecte miraculoase!“, „proprietăţi uimitoare!“, „super transformare!“, „iată ce ai de făcut!“, „combinaţie miraculoasă“, „e super simplu!“, „trebuie să îl foloseşti!“, „beneficii uimitoare!“, „efecte uimitoare!“, „efect uluitor“, „află şi tu! Incredibil!“.*

4. Ipostaze de putere şi ipostaze de vulnerabilitate

Fetele/femeile prezentate în ipostaze de vulnerabilitate sunt fie sunt plinuţe, fie sunt anorexice, timide, nu se descurcă cu tehnologia, nu sunt înţelese, se ceartă cu prietenii şi cu părinţii sau sunt înşelate. De celalaltă parte, atunci când se vorbeşte despre vulnerabilitatea băieţilor, articolele tratează doar două categorii de subiecte: penis prea mic şi timiditate în relaţiile cu fetele. Cu toate acestea, în cadrul articolelor sunt prezentate şi adolescente în ipostaze de putere, însă acestea sunt adolescente celebre. Ele fie creează, fie îşi acceptă formele, fie reuşesc să slăbească sau au cariere de succes în design. De celalaltă parte, adolescenţii prezentaţi ca fiind într-o ipostază de putere fie câştigă premii, fie sunt geniali.

5. Experți şi experte

Deşi numărul femeilor experte este mai mare, domeniile din care provin şi despre care acestea vorbesc nu sunt la fel de prestigioase ca cele ale bărbaţilor. Femeile sunt fie nutritioniste, antrenoare de fitness, bloggeriţe, fashion designeri sau make-up artiste, psihologe sau medici. De cealaltă parte, bărbaţii sunt scriitori, miniştri, medici, antrenori, hairstylisti, psihologi, cercetători, profesori, directori de instituţie, savanţi sau reprezentanţi ai Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii.

Analiza calitativă a principalelor teme abordate:

a) Imagine corporală

Corporalitatea ocupă un rol important în temele abordate de revistele pentru adolescente, însă maniera în care acest subiect este abordat este limitată doar la câteva aspecte: cum să slăbim rapid, cum să combatem kilogramele în plus prin diete, sport sau metode extreme, iar anorexia şi obezitatea sunt tratate într-un mod „amuzant“.

Discuţiile despre corporalitate sunt abordate din două perspective: cea a limbajului şi cea a imaginilor.

La nivelul limbajului importante sunt temele abordate, precum şi ipostazele în care sunt prezentate cel mai frecvent femeile, frecvenţa cuvintelor ce alcătuiesc câmpul semantic al feminităţii şi al corpului feminin, reţetele promovate cel mai frecvent, tipologiile de corp propuse şi stereotipurile cele mai frecvent legate de corp.

Aşadar, se remarcă faptul că în cadrul celor 1785 articole monitorizate timp de trei luni, revistele pentru femei şi adolescente abordează tema corporalităţii feminine ca subiect transversal, atât în categoria modă cât şi în cea de frumuseţe sau sănătate.

Temele cele mai frecvente atunci când se vorbeşte despre corpul feminin sunt cele ce ţin de slăbit, greutate ideală, trucuri pentru a arata mai slabă precum şi cele ce ţin de aspectul fizic: metode de înfrumuseţare, fie prin machiaj, fie prin vestimentaţie.

Ipostazele cele mai frecvente în care regăsim fete şi femei sunt cele în care acestea sunt fie supraponderale, fie au probleme de sănătate.

La nivelul limbajului folosit şi a reţetelor promovate, se pune accentul pe conformismul femeilor, se utilizează frecvent cuvântul „trebuie“, însă fără a ţine cont de particularităţi şi de corporalitatea distinctă ce caracterizează fetele şi femeile. Se remarcă la nivelul limbajului şi frecvenţa unui număr limitat de cuvinte folosite atunci când se vorbeşte despre corpul feminin: *slabă, buze cărnoase, delicat, feminin, drăguţ, dulce, simpatic, senzual, decolteu adânc, formă fizică de invidiat, sexy.*

- **Greutatea ideală:**

Printre subiectele cele mai des abordate legate de corporalitatea feminină se numără cele legate de greutate. De la slăbire, diete, exerciţii pentru slăbit, cum să te abţii de la mâncat, cum să mănânci fără să te îngraşi, până la anorexie şi obezitate, toate aceste subiecte au în centru reţete de urmat pentru a atinge un ideal de greutate.

De asemenea, atunci când în cadrul articolelor este dezbătut subiectul kilogramelor în plus, în majoritatea articolelor se elogiază fetele care reuşesc să slăbească şi se emit judecaţi de valoare

despre fetele care nu se conformează anumitor standarde: *„una dintre cele mai mari probleme ale femeilor este celulita, neplăcută la aspect*[87]*“*,

> *„deşi toată lumea s-ar fi aşteptat ca fata de 17 ani să fie grăsuţă, în realitate ea a slăbit foarte mult, având acum doar 42 de kilograme* [88]*“*,

> *„Iulia Vântur este un monument de disciplină. În loc să se îmbuibe de Sărbători cu preparatele delicioase şi să lenevească după poftă inimii, prezentatoarea de televiziune şi-a respectat programul de antrenament şi a mers la sală chiar şi în cea de-a două zi de Paşte „, „Bianca a luat destul de multe kilograme în greutate, s-a umplut de celulită, s-a rotunjit la faţă, mâinile îi sunt pufoase, însă nu se fereşte să mănânce din tot ce poftеşte. Iubita lui Moga nu se abţine de la nimic, chiar dacă se îngraşă, şi-şi face toate poftele, că o graviduţă răsfăţată.*[89]*“*

Întâlnim articole în care anorexia este subiectul principal, însă maniera în care este prezentată este una senzaţională. Se prezintă mărturii ale unor fete anorexice, fără a ţine cont de particularitatea bolii, de cauzele ce duc la anorexie, precum şi metode de recuperare.

> *„Beth Hall, în vârstă de 24 de ani, din Cambridge şi-a dorit să slăbească, însă a făcut din acest lucru o obsesie. Ea ajunsese să consume numai 10 calorii pe zi ceea ce a dus-o la anorexie. Fata lucra într-o ciocolaterie şi se îngrăşase vizibil. Faţta a început să ţină regim deranjată de gurile rele din jurul ei astfel că toată ziua nu consuma decât apă, ceai negru şi cafea. Uneori nu mânca nimic timp de 3 zile. Astfel a ajuns anorexică după ce a dat jos circa 30 de kilograme.*[90]*“*

> *„wow! A SLĂBIT 17 KG ŞI ACUM E APROAPE ANOREXICĂ – UITE CE VEDETĂ A DAT-O ÎN EXTREMA CEALALTĂ*[91]*“*

> *„Tânăra a mărturisit că la vârsta de 12 ani era batjocorită din cauza greutăţii sale şi a ajuns să mănânce un măr pe zi, potrivit Metro. Megan avea greutatea unui copil de şase ani, a fost operată şi internată la o clinică de psihiatrie, unde s-a luptat timp de doi ani cu anorexia. Fata a revenit la o greutate normală şi a apelat la implanturi mamare pentru a capăta mai multă încredere în ea. Britanica a semnat un contract cu o agenţie de fotomodele. „Când eram anorexică, ideea era că totul să fie cât mai mic. Posibilitatea de a-mi face implanturi m-ar fi scârbit. Faptul că am semnat cu o agenţie de fotomodele mi-a dat multă încredere în mine“, a spus Megan.*[92]*“*

Interesant este faptul că deşi articolele legate de anorexie prezintă cazul unor fete care „voiau cu orice preţ să fie slabe“, nu se vorbeşte şi despre cauzele care au stârnit o astfel de dorinţa,

[87] „Această băutură secretă topeşte celulita rapid! Iată ce ar trebui să bei!“, *Kfetele*, 6 aprilie 2015.
[88] „A mâncat 5 ani doar cartofi prăjiţi cu brânză! O să te şocheze felul în care arată acum“, *Kfetele*, 7 aprilie 2015.
[89] „Gravidă în aproape 6 luni, iubita lui Moga nu se abţine de la nimic! S-a îngraşat şi nu-i pasă! Vezi de ce nu are niciun stres“, *Kfetele*, 5 iunie 2015.
[90] „O studentă a trăit cu numai 10 calorii pe zi şi a slăbit 30 de kilograme până ajunsese anorexică!“, *Kfetele*, 15 aprilie 2015.
[91] „Wow! A slăbit 17 KG şi acum e aproape anorexică – uite ce vedetă a dat-o în extremă cealaltă“, *Kfetele*, 9 aprilie 2015.
[92] „Transformare spectaculoasă: din anorexică a ajuns fotomodel! Uite cum s-a schimbat tânăra de 27 de KG care mânca doar un măr pe zi“, *Kfetele*, 2 iunie 2015.

de presiunea celor din jur despre cum ar trebui să arate corpul unei fete, precum şi de presiunea mediatică.

Mai mult, fetele care nu corespund unui anumit standard de kilograme sunt: „persoane plinuţe[93]“, care sunt mereu triste şi visează să slăbească[94], iar pentru vedete este foarte uşor să slăbească şi împărtăşesc cititorilor reţetele proprii: *„O vedetă ne spune cum a dat jos 16 kg în 6 săptămâni“, „A slăbit rapid într-un mod ingenios! Despre ce artista este vorba?“, „Lariss te ajută să slăbeşti în doar câteva minute“, „Silueta Nicoletei Luciu, succesul diferitelor terapii de slăbit. Care sunt ele“.*

De asemenea, pe lângă aşteptările nerealiste ale celor din jur legate de câte kilograme ar trebui să aibă fetele şi femeile, întâlnim frecvent articole ce induc ideea că este uşor să satisfaci aceste aşteptări şi că este uşor să slăbeşti dacă urmezi anumite reţete simple şi anumiţi paşi. Aşadar, este visul oricărei femei să mănânce şi să slăbească[95] sau să slăbească fără măcar să încerce acest lucru[96], iar o serie de alimente garantează o slăbire rapidă şi efecte umitoare asupra corpului: *îngheţata[97], frunzele de păpădie[98], bananele[99], ridichile[100], apa[101], ghimbirul şi scorţişoara[102], merele[103], grapefruitul[104], portocalele[105], lămâile[106], batoanele proteice cu ciocolată[107].*

Stereotipurile rezultate în urma analizei calitative de conţinut a articolelor în ceea ce priveşte greutatea fetelor şi a femeilor ne indică faptul că:

– Femeile trebuie să facă orice să slăbească.

– Fetele supraponderale sunt nesigure pe corpul lor.

– Fetele cu kilograme în plus sunt dizgraţioase.

– Fetele plinuţe nu au voie să poarte decât culori închise.

– Fetele trebuie să aibă grijă ce mănâncă pentru a nu se îngraşa.

– Femeile trebuie să slăbească cât mai rapid o dată ce s-au îngrăşat.

– Fetele trebuie să facă sacrificii pentru a fi slabe.

– Fetele care au kilograme în plus sunt triste.

• **Aspectul fizic:**

Pe lângă subiectele legate de greutatea ideală, aspectul fizic feminin reprezintă subiectul principal atunci când jurnaliştii emit judecaţi de valoare, prescriu reţete şi impun un anumit tip de feminitate.

93 „Ce gândesc persoanele plinuțe la sala de fitness“, *Bravonet*.ro, 1 iunie 2015.
94 „8 exerciții care-ți vor înlocui BURTA cu PĂTRĂȚELE“, *Bravonet*. ro, 9 aprilie 2015.
95 „Alimentele care îţi taie pofta de mâncare! Visul oricărei femei: mănânci şi slăbeşti“, *Kfetele*, 18 aprilie 2015.
96 „Cele mai simple metode de a slăbi fără că măcar să încerci! Iată ce ai de făcut!“, *Kfetele*, 23 iunie 2015.
97 „Slăbeşte cu dietă cu îngheţată! Slăbeşti 11 kilograme în şase săptămâni!“, *Kfetele*, 22 iunie 2015.
98 „Slăbeşte cu Frunze de păpădie! Iată ce trebuie să faci!“, *Kfetele*, 2 aprilie 2015.
99 „Pierde zeci de centimetri în talie cu ajutorul acestor reţete de slăbit cu banană! Uite cum se fac!“, *Kfetele*, 2 aprilie 2015.
100 „Ridichile, cel mai bun aliat în curele de slăbire şi detoxifiere!“, *Kfetele*, 4 aprilie 2015.
101 „Apa uimitoare care te ajută să slăbeşti în timp record! Arde grăsimile imediat!“, *Kfetele*, 7 aprilie 2015.
102 „Cu aceste două ingrediente slăbeşti 2, 5 kilograme pe săptămână! Este simplu!“, *Kfetele*, 8 aprilie 2015.
103 „Accelerează metabolismul şi slăbeşte într-o singură zi cu mere! Uite cum!“, *Kfetele*, 8 aprilie 2015.
104 „Scapă de 10 kilograme în 12 zile cu dietă cu grapefruit! Iată ce trebuie să mănânci!“, *Kfetele*, 16 aprilie 2015.
105 „Vrei să slăbeşti? Include portocalele în dietă! Iată cât sunt de eficiente!“, *Kfetele*, 21 aprilie 2015.
106 „Slăbeşte cu dietă cu lămâie – arzi calorii şi te simţi bine! Iată ce să consumi!“, *Kfetele*, 21 aprilie 2015.
107 „Fă-ţi batoane proteice cu ciocolată! Te ajută să slăbeşti! Iată reţeta!“, *Kfetele*, 20 aprilie 2015.

Din analiza calitativă de conținut a articolelor, reies o serie de rețete de care femeile trebuie să țină cont în ceea ce privește aspectul fizic. Acestea nu trebuie să miroasă urat, să aibă kilograme în plus, să aibă mâncărimi, să aibă celulită, puncte negre, tălpi crăpate, ten uscat, piele și par care nu strălucesc, pistrui, gușă, cuticule, grăsimi în diverse părți ale corpului, tensiune, balonare, varice, miros neplăcut la subraț și la picioare, dinți galbeni, sâni mici, unghii galbene, riduri. Fiecare parte a corpului feminin este importantă, trebuie îngrijită și o definește, iar afirmațiile sunt susținute de studii și de „experți" în domeniu:

> *„Ești mai frumoasă când ești la ovulație. Studiile arată că, în această perioadă, buzele devin mai cărnoase și pielea – mai fină. De asemenea, tinzi să te îmbraci mai sexy ca de obicei în aceste zile (subconștient).*[108]*"*

> *„Stuart Brody, profesor de psihologie la Universitatea de Vest din Scoția susține că îți poți da seama de abilitatea unei femei de a avea orgasm doar uitându-te la buzele ei. În cartea sa intitulată „Orgasmul este mai prezent la femeile cu buza superioară plină și proeminentă". Potrivit acestui psiholog, buza de sus este cel mai bun indicator al satisfacției sexuale, notează ele. ro. Dar și dacă ai buze subțiri nu trebuie să disperi. În vreme ce buzele pline sunt asociate cu un libido crescut, Brody susține că mica proeminență din centrul buzei de sus este factorul-cheie.*[109]*"*

> *„Cercetătorii de la Universitatea din Osaka afirmă că o cură cu pulbere sau cu tinctură din semințe de mărar, timp de 20 de zile, favorizează creșterea sânilor, pe care-i remodelează și cărora le accentuează fermitatea. Frunzele de mărar conțin mici cantități de estrogen. Estrogenul încetinește procesul de îmbătrânire, face pielea frumoasă, ajută la creșterea naturală și armonioasă a sânilor, reglează ciclul menstrual și estompează simptomele menopauzei.*[110]*"*

De asemenea, jurnaliștii folosesc tehnica apropierii de cititoare prin întrebări directe: *„vrei un par lung și rezistent?*[111]*"*, *„vrei să ai un ten perfect?*[112]*"*, *„vrei să îți mărești sânii în mod natural?*[113]*"* și astfel se induce ideea de „*best friend*" care îți vrea binele și deține cheia pentru problemele tale.

În ceea ce privește rețetele promovate prin intermediul revistelor pentru adolescente, fetele sunt îndemnate să fie „cochete" – *„când vine vorba despre look-ul ei, orice femeie cochetă își pregătește terenul dinainte"*;

Unghiile sunt cartea de vizită a unei femei – *„deoarece dincolo de haine și machiaj, unghiile reprezintă un alt aspect esențial care necesită atenție"*;

Femeile care se respectă se machiază – *„orice femeie care se respectă are grijă de aspectul său, iar machiajul este esențial în obținerea unui look impecabil";*

Femeile sunt frustrate când nu arată conform unor standarde – *„fie că nasul este prea ascuțit, buzele prea subțiri sau bărbia prea mică sau prea mare, aceste diferențe între trăsături pot cauza frustrări puternice"*;

---

108 „7 lucruri despre fertilitate pe care nu le înveți la școală", *Bravonet.ro*, 10 mai 2015.
109 „Forma buzelor arată cât de bună e în pat o femeie! Uite la ce să fii atentă!", *Kfetele*, 12 mai 2015.
110 „Vrei să-ți mărești sânii în mod natural? Încearcă această tinctură!", *Kfetele*, 28 aprilie 2015.
111 „Vrei un par lung și rezistent? Folosește ceapă – uite câteva rețete de măști", *Kfetele*, 3 aprilie 2015.
112 „Vrei să ai un ten perfect? Iată meniul unui dermatolog!", *Kfetele*, 15 iunie 2015.
113 „Vrei să-ți mărești sânii în mod natural? Încearcă această tinctură!", *Kfetele*, 28 aprilie 2015.

Femeile sunt elogiate atunci când se conformează unor standarde – *„are trup de zeiţă“*;

Deşteptăciunea şi textura pielii merg mână în mână – *„apa te face mai deşteaptă! Consumul constant de apă îţi face pielea mai netedă, catifelată şi mai proaspătă“*;

Posteriorul feminin este esenţial – *„Nicio parte a corpului feminin nu pare să primească atât de multă atenţie precum posteriorul“;*

Picioarele sunt extrem de importante pentru femei şi le definesc pe acestea – *„membrele inferioare nu numai că dau înălţime corpului, dar pot avea şi un aer sexy dacă sunt frumoase şi îngrijite adică să fie catifelate şi hidratate mai ales în zona genunchiului, subţiri şi ferme. „*

De asemenea, autorii şi autoarele dau sfaturi despre cum ar trebui să arate şi să se comporte fetele şi femeile în diferite situaţii şi ce ar trebui să le placă acestora: *„deşi pantofii cu toc sunt la modă şi uneori sunt obligatorii pentru unele profesii*[114]*“*, *„părul frumos contează pentru orice femeie şi indiferent cât de mult îl coafezi*[115]*“*, *„orice femeie îşi doreşte să aibă nişte picioare de vis, iar unele chiar şi-ar dori să scape pentru totdeauna de părul de pe corp*[116]*“*.

Mai mult, jurnaliştii aleg să vorbească despre feminitate ca fiind o armă la îndemână femeilor:

> *„Feminitatea înseamnă curajul de a-ţi exprima personalitate prin culori şi prin atitudine, feminitatea a inspirat, de-a lungul timpului, creaţii artistice memorabile, a generat admiraţie şi pasiuni arzătoare.*[117]*“*

> *„rujul roşu reprezintă cea mai bună alegere pentru femeile care vor să-şi etaleze siguranţa de sine şi feminitatea, ţinând cont de culoarea pe care şi-o aleg pentru rujuri, româncele arată că sunt femei puternice, încrezătoare în forţele proprii şi dornice de recunoaştere, rujul roşu ajută la accentuarea încrederii în sine şi a sentimentului de putere. Astfel, o nuanţă corect aleasă va capta atenţia interlocutorilor nu doar asupra chipului femeii, ci şi asupra discursului acesteia. Femeia care poartă un roşu aprins este o femeie îndrăzneaţă şi pregătită să cucerească lumea, pe când nuanţele de corai se adresează femeilor cu un puternic spirit de aventură.*[118]*“*

Important este şi faptul că se induce ideea că diferenţele corporale sunt de fapt „defecte“ sau „probleme“, de care fetele trebuie să scape sau pe care trebuie să le diminueze.

> *„Dacă nu putem schimba unele lucruri, atunci trebuie să le acceptăm aşa cum sunt. Aceasta este şi situaţia corpului nostru. Foarte puţine persoane sunt mulţumite de felul în care arată, majoritatea problemelor fiind, în general, kilogramele în plus, sânii prea mari sau prea mici, picioarele groase, înălţimea şi multe altele. Dacă problema kilogramelor în plus poate fi parţial rezolvată cu ajutorul unei diete şi a sportului, detaliile ce ţin de forma feţei, a nasului sau altele de acest gen nu pot fi remediate. Asta dacă nu cumva te decizi să recurgi la operaţii estetice. Dar cum ele sunt extrem de scumpe şi destinate, în general, vedetelor care îşi permit să plătească*

[114] „Pantofii cu toc pot provoca grave dezechilibre dacă sunt purtaţi în fiecare zi“, *Kfetele*, 5 iunie 2015.
[115] „Fă-ţi singură cel mai tare şampon, care previne căderea părului, întăreşte firul şi îi da strălucire! Reţeta e foarte simplă“, *Kfetele*, 3 aprilie 2015.
[116] „Vezi care sunt cele mai populare metode de epilat şi cât durează fiecare!“, *Kfetele*, 4 aprilie 2015.
[117] „Uite cum să fii fabuloasă în fiecare zi! Alege-ţi un machiaj care să te avantajeze!“, *Kfetele*, 7 aprilie 2015.
[118] „Rujurile roşii, preferatele româncelor! Iată ce branduri preferă!“, *Kfetele*, 9 aprilie 2015.

un cost ridicat, oamenii obişnuiţi nu au altă soluţie decât să îşi accepte coprul aşa cum este. Sfaturile de mai jos te vor ajuta să faci asta![119]"

Stereotipuri legate de aspectul fizic feminin rezultate în urma analizei calitative de conţinut a articolelor din cadrul revistelor pentru adolescente:

– Fetele au nevoie de trucuri pentru a fi frumoase.

– Fetele trebuie să aloce mai mult timp îngrijirii personale decât băieţii.

– Fetele trebuie să facă tot ce le stă în putinţă să scape de celulită.

– Fetele trebuie să fie preocupate de aspectul fizic.

– Manichiura este cartea de vizită a unei femei.

– Femeile trebuie să arate că nişte zeiţe.

– Băieţii se uită la formele fetelor.

– Fetele cu vergeturi sunt dizgraţioase.

– Fetele scunde au probleme de vestimentaţie.

– Femeile trebuie să se îmbrace şi pentru cei din jurul lor, pentru a fi admirate, nu numai pentru ele însele.

– Fetele trebuie să se îmbrace feminin.

– Fetelecare nu se îmbracă feminin sunt ciudate.

– Femeile trebuie să atragă privirile.

– Buzele femeilor sunt indicatorul personalităţii lor.

– Fetele naturale sunt apreciate mai mult.

– Fetele nu trebuie să se îmbrace prea colorat.

– Unghiile sunt oglinda fetelor şi trebuie îngrijite.

– Fetele nu trebuie să fie prea extravagante.

– Fetele trebuie să fie îngrijite.

– Fetele trebuie să fie mai scunde că băieţii.

– Femeile se folosesc de corp pentru a seduce.

– Fetele care poartă ochelari nu sunt sexy.

[119] „3 sfaturi care te vor ajuta să-ţi accepţi corpul aşa cum e", *Bravonet.ro*, 14 iunie 2015.

De asemenea, în ceea ce priveşte imaginile ce însoţesc articolele în care se vorbeşte despre corpul feminin, se remarcă imaginile în care fetele au kilograme în plus şi par ruşinate de acest lucru, care prezintă fete anorexice, fete care mănâncă, însă pare că au comis o fărădelege, indecise dacă să mănânce sau nu, în ipostaze comice sau cu accentul pus pe o parte a corpului.

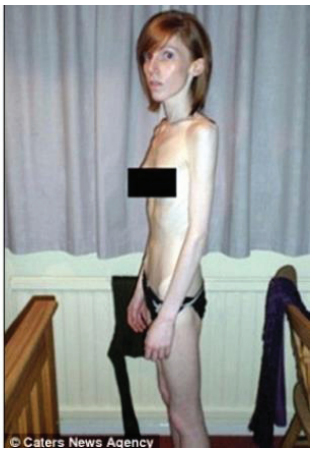

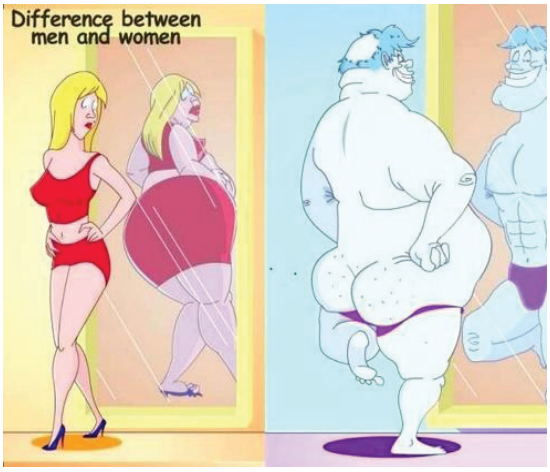

Ce lipseşte: articole despre nutriţie sănătoasă, prezentarea mai multor tipuri de corpuri ca fiind normale, articole despre presiunile psihologice la care sunt supuse adolescentele în ceea ce priveşte aşteptările celorlalţi asupra corpului lor şi cum să facă faţă acestor presiuni, evitarea utilizării studiilor sau opiniilor experţilor pentru a fundamenta reţete prestabilite despre cum ar trebui să arate corpul feminin şi cum ar trebui se se poziţioneze cei din exterior faţă de acesta.

Consecinţe la nivelul adolescentelor: normalizarea ideii că toate fetele trebuie să aibă o singură formă a corpului, prin promovarea ideii că este uşor să slăbeşti dacă urmezi anumiţi paşi, fetele

se pot simţi nesigure pe corpul lor, vinovate, ruşinate, le poate scădea stima de sine, se pot crea presiuni psihologice în ceea ce priveşte aşteptările celorlalţi de la ele.

b) Comportamente sexuale

În ceea ce priveşte comportamentele sexuale, temele abordate în această sferă ţin de: relaţii, metode de seducţie, sărut, cum să rămâi însărcinată, metode contraceptive senzaţionale, curiozităţi despre spermă, penis, orgasm, masturbare, sex oral, poziţii sexuale, cum să fii sexy, dar nu vulgară, cum să te îmbraci ca să cucereşti, împăcări, despărţiri, relaţii toxice, activităţi în cuplu.

Printre cuvintele cele mai frecvent utilizate atunci când se vorbeşte despre comportamentele sexuale ale fetelor, se numără: seducător, sexy, supunere, dominaţie, senzual.

Ipostazele în care regăsim fetele se împart în două categorii: acestea fie sunt temătoare în relaţiile cu băieţii şi sunt îndemnate să renune la inhibiţii, fie li se dau sfaturi *„celor dezinhibate“* prin care se reglementează multiple aspectele ce ţin de sexualitate.

Cititoarelor le sunt recomandate sfaturi despre sex oral, se emit judecăţi de valoare prin care bărbaţii/băieţii sunt caracterizaţi ca fiind mai deschişi din punct de vedere sexual, iar fetele mai temătoare. Acestea din urmă trebuie, totodată, să fie pregătite să satisfacă şi să stea la dispoziţia bărbaţilor: *„Uite câteva sfaturi pentru un sex oral pe care nu-l va uita curând. Poţi să-l duci pe culmile plăcerii!“*, *„Iată care sunt adevăratele motivele pentru care bărbaţii adoră să facă sex oral!“*.

Pe de altă parte, potrivit analizei calitative de conţinut a articolelor, femeile sunt cele care se satură de sex mai repede: *„Dorinţa sexuală este în legătură directă cu emoţiile femeilor care ajung să refuze să mai facă sex cu partenerul*[120]*“*, *„Un alt motiv menţionat se referă la schimbările fizice, cum este acumularea de kilograme, iar 54% au precizat că nu se mai simt motivate în niciun fel să facă sex.*[121]*“*

Cu toate acestea, revistele pentru adolescente furnizează o serie de tehnici şi metode sexuale „cu efect garantat“: *„PATRU METODE GARANTATE PENTRU A-I FACE PENISUL SĂ SE SIMTĂ MAI MARE ÎN TIMPUL SEXULUI!“*, *„TEHNICI DE FLIRT CU EFECT GARANTAT! CUM SĂ ÎL SEDUCI PE BĂRBATUL DORIT“*, *„ÎNNEBUNEŞTE-L ÎN PAT! UITE CINCI POZIŢII SEXUALE CU CARE SĂ ÎL DAI GATA!“*, *„POZIŢII SEXUALE PE PLACUL BĂRBAŢILOR“*, *„Cum să scapi de inhibiţii“*, *„BENEFICIILE SEXULUI PERVERS: IATĂ CUM SUNT OAMENII CARE ÎL PRACTICĂ ÎN DORMITOR!“*, *„Uite câteva idei de jocuri sexuale pe care să le încerci cu partenerul!“.*

Mai mult, în cele trei luni de monitorizare a fost înregistrat un singur articol despre complexe fizice vizibile în cadrul relaţiilor sexuale, punându-se accentul pe modalităţi de a le acunde: *„Poziţii de sex care ascund toate probleme tale: balonare, sâni lăsaţi, celulita şi par în zone nedorite!*[122]*“*. De asemenea, un articol interesant este şi cel despre *„CUM LE PLACE FEMEILOR SĂ FACĂ SEX, DAR NU ÎNDRĂZNESC SĂ LE CEARĂ BĂRBAŢILOR*[123]*“*, în cadrul căruia, în urmă unui

[120] „Iată care este motivul pentru care femeile se satură de sex!“, *Kfetele*, 2 iunie 2015.
[121] „Vârsta la care femeile pun sexul în cui vine mai devreme decât s-ar fi crezut. Iată ce le face să-şi piardă interesul faţă de sex“, *Kfetele*, 26 mai 2015.
[122] „Poziţii de sex care ascund toate problemele tale: balonare, sâni lăsaţi, celulită şi păr în zone nedorite!“, 13 mai 2015.
[123] „Cum le place femeilor să facă sex, dar nu îndrăznesc să le ceară bărbaţilor“, *Kfetele*, 1 mai 2015.

sondaj realizat de publicaţia Men's Health a fost scos la iveală faptul că *femeile „au dorinţe sexuale pe care acestea se jenează să le împărtăşească iubiţilor sau soţii lor".*

Remarcăm utilizarea studiilor şi cercetărilor pentru a susţine o anumită idee, precum şi prescrierea diferitelor reţete de sexualitate dezirabilă din partea fetelor şi femeilor.

Conform studiilor:

– femeile trebuie să corespundă unei multitudini ce cerinţe pentru a fi pe placul bărbaţilor:

> *„Am citit cam 42 de studii despre atracţie şi am vorbit cu peste 50 de bărbaţi despre lucrurile care-i determina să spună despre o femeie că este sexy, şi toţi enumeră elemente care nu ţin de zona esteticului: autoironia, privirea pe sub gene, felul în care găteşte, gropitele pe care le face când rade, mişcarea prin care-şi unduieşte şoldurile, inteligenţă, cultură, curajul, felul în care ascultă şi tonul pe care-l foloseşte atunci când vorbeşte. O femeie care reuşeşte să-şi pună în valoare toate aceste calităţi are un capital erotic important în ochii oricărui bărbat, indiferent cât de pretenţios ar fi el.*[124]*"*

– femeile trebuie să recurgă la diferite trucuri verbale şi vestimentare pentru a-şi seduce partenerii:

> *„Fă o baie în spumă, după care alege cel mai sexy set de lenjerie pe care-l ai şi plimbă-te relaxată prin faţa iubitului tău, prefăcându-te că îţi cauţi haine. Te poţi opri pentru a-l aţâţa cu o simplă frază de genul: „Nu ţi se pare că slipul asta îmi pune foarte bine posteriorul în valoare?" sau „Sfârcurile mele împung dureros satinul sutienului". Leagă de aceste propoziţii şi expresia: „Mai lipsesc doar degetele tale peste ele", iar iubitul tău va fi la picioarele tale.*[125]*"*

– femeile sunt cele care înşeală mai mult:

> *„Un studiu recent sugerează însă că femeile sunt cele care moştenesc dorinţa de a înşela în cuplu. Oamenii de ştiinţă au descoperit o genă care ar putea fi legată de probabilitatea de apariţie a infidelităţii în cuplu la femei. La studiu au participat 7.400 de gemeni din Finlanda, cu vârste cuprinse între 18 şi 49 de ani, aflaţi în relaţii de lungă durată. Dintre participanţi 9, 8% erau bărbaţi, iar 6, 4% erau femei care au avut cel puţin o aventură în ultimele 12 luni.*[126]*"*

> *„Femeile sunt mai dornice să înşele decât bărbaţii. Femeile care se pierd în plictiseala şi monotonia mariajelor simt nevoia să se simtă speciale şi adorate. Pentru asta, se refugiază în braţele unui alt bărbat. Ele îl caută un Făt-Frumos care să le facă să se simtă că nişte prinţese frumoase şi care să le aprecieze. Bărbaţii nu vor să-şi ţină toate ouăle într-un singur coş. Astfel, ei au mai multe aventuri tocmai că să nu devină implicaţi emoţional. În acest fel, aceştia evita şi situaţiile în care amantele să le ceară să-şi părăsească soţiile. „explică Greer". „Rolul bărbatului a însemnat să fie puternic şi de succes în toate aspectele vieţii, inclusiv în sex. Astfel s-a ajuns la situaţia în care un bărbat cu mai multe partenere sexuale să fie consi-*

[124] „Gesturi care te fac sexy", *Teen.unica.ro*, 17 iunie 2015.
[125] „Iubitule, vreau o partidă perfectă de sex!", *Teen.unica.ro*, 17 iunie 2015.
[126] „De ce sunt unele femei infidele? Cercetătorii au găsit răspunsul!", *Kfetele*, 28 mai 2015.

derat un „armăsar", iar o femeie cu mai mulţi parteneri să fie considerată „uşoară". Anderson afirmă că încă există femei care au un singur partener sexual pe tot parcursul vieţii de teamă să nu fie considerate femei uşoare".

– cea mai ascunsă dorinţă a femeilor este aceea de a intra în pielea unei prostituate de lux:

„Una dintre cele mai întâlnite fantezii în cazul femeilor este să între în pielea unei prostituate de lux, astfel încât să se poată dezlănţui în timpul unei partide de sex atunci când simte nevoia.[127]*"*

– în cadrul relaţiilor sexuale femeile trebuie să fie supuse deoarece bărbaţii adoră să deţină controlul:

„Supune-te – bărbaţii adoră să deţină controlul şi să simtă mereu că sunt stăpânii unei partide de sex. Tu trebuie doar să îl inciţi uşor, provoca-i puţină plecere cu limba în jurul penisului, dansează-i în poală şi apoi lasă-l să îţi face ce vrea.[128]*"*

– femeile au orgasm mai greu:

„În ipoteza alegerii partenerului, orgasmul feminin a evoluat datorită unei selecţii corecte a partenerului, triaj ce are că factor primordial gradul de atracţie dintre membrii cuplului. O serie de cerecetari afirmă că orgasmul la femei creşte şansa de a rămâne gravidă. Un alt studiu publicat recent de „Arhiva Comportamentului Sexual", susţine că femeile care au mimat orgasmul au avut o reţinere mai mare în alegerea partenerilor, faţă de cele care nu s-au prefăcut pe durata actului sexual. Principalul argument adus contra explicării orgasmului feminin într-o manieră evolutivă este faptul că femeile ating acest punct foarte greu. Cele mai multe au nevoie de o stimulare suplimentară, necesitate care, de multe ori, nu aduce rezultatul dorit."

– dispozitivele intrauterine şi implanturile hormonale sunt cele mai eficiente metode contraceptive:

„Centrul de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile (CDC, în Statele Unite ale Americii) recomandă utilizarea dispozitivelor intrauterine și a implanturilor hormonale. Acestea sunt considerate cele mai eficiente metode contraceptive dintre toate cele existente pe piață în acest moment. Implanturile hormonale sunt plasate în braț, sub piele. Acestea oferă o doză zilnică de substanță contraceptivă, între trei și zece ani. Implantul funcționează în tot acest timp fără să fie nevoie de înlăturarea lui.[129]*"*

– conform studiilor, există o serie de amănunte despre anatomia umană mai puţin cunoscute:

„Profa de bio v-a predat câte ceva despre anatomia umană şi poate chiar v-a arătat un documentar despre sex. Dar în vecii vecilor nu vă va spune la ore următoarele lucruri (pentru că nici măcar nu le ştie): În Antichitate se aruncau blesteme sexuale. Arheologii au descoperit în Cipru o tabletă străveche inscripţionată în greacă. Mesajul este: „Fie ca penisul să te doară în timp ce faci dragoste" şi e însoţit de ilustraţia unui bărbat care ţine în mână o clepsidră.
Treburile casnice afectează viaţă sexuală. Studiile arată că bărbaţii harnici în casă au o viaţă sexuală mai puţin activă decât „leneşii". Ori e din cauza oboselii, ori spălatul vaselor e pur şi simplu un turn-off.

[127] „Cum le place femeilor să facă sex, dar nu îndrăznesc să le ceară bărbaţilor", *Kfetele*, 1 mai 2015.
[128] „Înnebuneşte-l în pat! Uite cinci poziţii sexuale cu care să îl dai gata!", *Kfetele*, 5 aprilie 2015.
[129] „Sex fără riscuri! Află care sunt cele mai eficiente metode contraceptive", *Bravonet.ro*, 19 aprilie 2015.

Grăsuţii rezistă mai mult în pat. Un studiu efectuat în Turcia concluzionează că bărbaţii supraponderali au partide sexuale de trei ori mai lungi decât ceilalţi. Cercetarea s-a desfăşurat pe durata unui an. Orgoliul rănit poate duce la impotenţă. Unele studii sugerează că bărbaţii ai căror neveste câştigă mai mult decât ei sunt predispuşi la disfuncţii erectile. Trist!
„Pervers" ar putea fi sinonim cu „sănătos". Anumite studii au arătat că persoanele care se joacă în dormitor cu cătuşe, lanţuri, bice sau alte dubioşenii sunt chiar mai sănătoşi mintal decât cei care se rezumă la sex clasic. Sperma ar putea fi leacul pentru depresie. S-a dovedit că spermă conţine substanţe care binedispun şi dau somnolenţă, dar sporeşte şi sentimentele drăgăstoase. Sperma spune multe despre tip. Sperma conţine aproximativ 37 MB din informaţiile ADN-ului.
Profa ta de bio ştia lucrurile astea?[130]*"*

– femeile cu părul roşcat au cea mai activă viaţă sexuală:

„Mulţi cred că blondele sunt primele în topul preferinţelor bărbaţilor când vine vorba de seducţie şi de sex, însă numeroase studii contrazic această percepţie populară. […] Părul lung este asociat cu feminitatea şi, aparent, bărbaţii încă preferă înfăţişarea tradiţională, în cazul femeilor. […] Conform rezultatelor unui alt studiu recent aproximativ şase din zece bărbaţi consideră că brunetele sunt mai bune la pat. […] Un studiu realizat de Universitatea din Hamburg, din Germania, a dovedit că femeile roşcate au cea mai activă viaţă sexuală şi au, de obicei, mai mulţi parteneri sexuali. În plus, potrivit publicaţiei „Psychology Today", există un motiv biologic pentru care bărbaţii consideră roşcatele mai atractive. Gena recesivă MC1R, care duce la culoarea roşie a părului, s-a dezvoltat datorită selecţiei sexuale. Roscatul este atât de rar şi luminos încât atrage imediat atenţia. Cu toate acestea, mai multe studii psihologice au scos la iveală că roşcatele sunt cel mai puţin dorite de bărbaţi, în comparaţie cu blondele sau brunetele.[131]*"*

De asemenea, virginitatea şi contracepţia sunt subiecte de interes pentru adolescente, însă aceste subiecte sunt tratate într-un mod marginal:

În cele trei luni de monitorizare, Bravo. net înregistrează un singur articol legat de virginitate (*„7 lucruri pe care trebuie să le ştii înainte să îţi pierzi virginitatea"*), iar Kfetele, de asemenea, un articol *(„10 ritualuri sexuale bizare din jurul lumii. Iată cum se păstrează virginitatea în anumite zone")*, în timp ce TeenUnica nu înregistrează niciun articol şi nici SuperBravo Girl.

În ceea ce priveşte subiectul contracepţiei, Bravo. net înregistrează două articole legate de contracepţie: *„Sex fără riscuri! Află care sunt cele mai eficiente metode contraceptive"* şi *„Incidente neplăcute, de ce se rup prezervativele",* în timp ce Kfetele înregistrează cinci articole pe această tema: *„Planifică neprevăzutul! Află totul despre pastilele anticoncepţionale cu Dr. Mirela Popa"*, *„Greşeli pe care le fac bărbaţii când folosesc prezervativul. Fii tu mai atentă!", „Incredibil! A apărut prezervativul pentru femei care îţi garantează că vei avea orgasm de fiecare dată când îl foloseşti", „STERILETUL: AVANTAJE ŞI DEZAVANTAJE", „SĂ LUĂM SAU SĂ NU LUĂM PILULA CONTRACEPTIVĂ? IATĂ CARE ESTE RĂSPUNSUL LA ACEASTĂ DILEMA!".*

130 "8 curiozităţi despre sex pe care nu le vei afla niciodată de la profesori", *Bravonet.ro*, 10 mai 2015.
131 „Blonde, brune sau roşcate? Care sunt cele mai bune la pat şi cine are cea mai activă viaţă sexuală", *Kfetele*, 14 iunie 2015.

Stereotipurile rezultate în urma analizei calitative de conţinut a articolelor din revistele pentru adolescente legate de comportamentele sexuale:

– Fetele care întreţin relaţii sexuale nu trebuie să pară disperate sau uşoare.

– Pentru fete este mai greu să aibă orgasm.

– Femeile se culcă cu bărbaţi pentru a deveni celebre.

– Fetele se folosesc de seducţie să obţină ce vor.

– Toate fetele vor să fie sexy şi seducătoare, dar nu vor să fie considerate uşuratice.

– Femeile devin mai încrezătoare din punct de vedere sexual pe măsură ce înaintează în vârstă.

– Femeile trebuie să fie seducătoare într-un mod natural.

– Femeile trebuie să se antreneze în arta seducţiei.

– Femeile măritate care au vise erotice se simt vinovate.

– Femeile vor să se simtă ca nişte prostituate.

– Femeile sunt dominate de plăcere.

– Femeile trebuie să îşi satisfacă partenerii chiar dacă nu le face plăcere.

– Viaţă sexuală a femeilor este afectată de naştere.

– Femeile cu mai mulţi parteneri sunt uşoare.

– Femeile sunt mai greu de sedus.

– Fetele nu sunt informate cu privire la modalităţile în care pot rămâne însărcinate.

– Fetele nu cunosc metode contraceptive.

– Fetele nu ştiu să se protejeze.

– Femeile nu se pot mulţumi cu un singur bărbat.

– Bărbaţii sunt vânători.

– Femeile trebuie să seducă bărbaţii.

– Bărbaţii vor să fie dominatori şi femeile dominate.

– Femeile trebuie să fie supuse în relaţiile intime.

– Mamele sunt cauza pentru care bărbaţii înşeală.

– Bărbaţii care nu sunt satisfăcuţi de partenerele lor cedează repede.

– Femeile vor să fie dominate.

– Femeile trebuie să ştie cum se cuceresc toate tipologiile de bărbaţi.

– Femeile sunt mai reţinute în relaţiile intime.

În ceea ce priveşte imaginile ce însoţesc articolele ce ţin de sexualitate, remarcăm frecvenţa femeilor în ipostaze senzuale, cu accentul pus pe o parte a corpului, fete în costume de baie, în rochii scurte, stând provocator la plajă, excitate, care fac mişcări lascive, se află sub corpul unui bărbat, se uită senzual la un bărbat, stau în braţele unui bărbat. De asemenea, atunci când se vorbeşte despre sexualitate şi adolescenţă, întâlnim imagini în care adolescentele apar în ipostaze de vulnerabilitate, semi-dezbrăcate, ruşinate, temătoare.

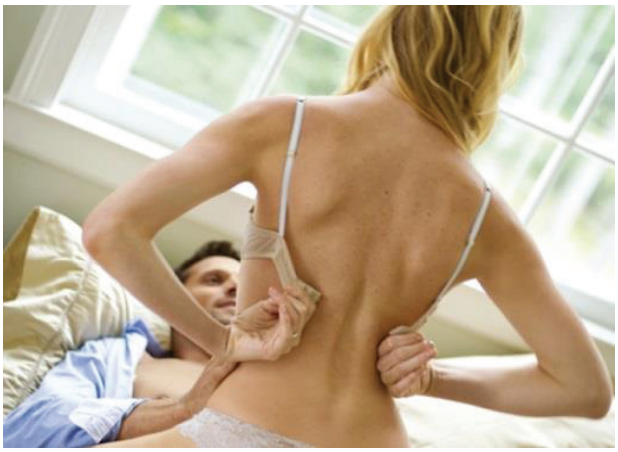

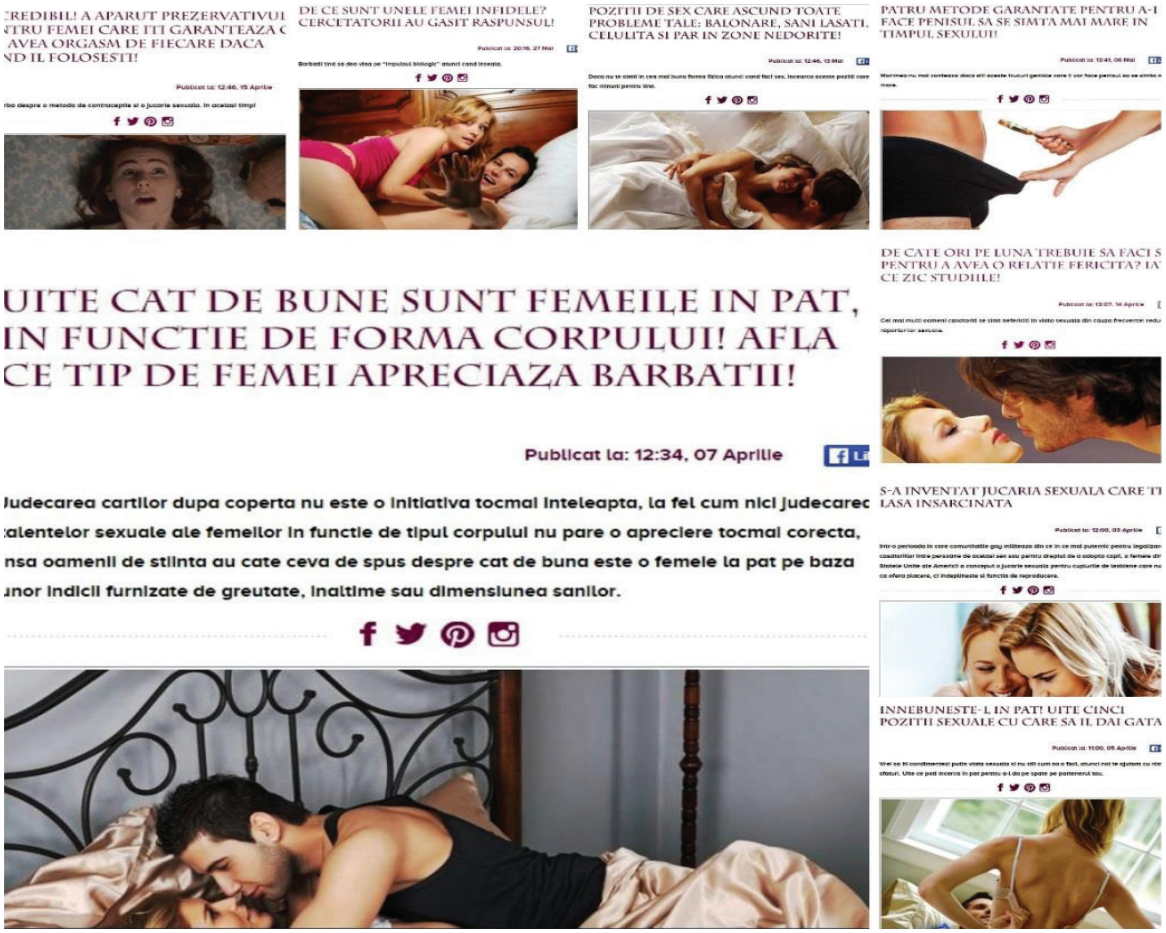

Ce lipseşte: articolele despre educaţie sexuală şi despre contracepţie, articole despre relaţii la diferite vârste, comunicare în cuplu, diferite tipuri de relaţii toxice şi pericole legate de relaţii, articole informative despre trafic de fete şi femei în vederea exploatării sexuale, articole despre *revenge porn* etc.

Consecinţe: se crează presiune asupra fetelor şi femeilor, care se presupune că trebuie să corespundă unei multitudini de cerinţe din partea bărbaţilor, se induce ideea de artificialitate în relaţiile sexuale şi se crează prejudecăţi şi aşteptări false de la cei din jur în ceea ce priveşte comportamentele sexuale ale fetelor.

c) Relaţii sociale şi roluri de gen

În ceea ce priveşte relaţiile sociale şi de gen, reţetele promovate şi stereotipurile se împart în patru sfere: planul personal, planul profesional, planul familial şi relaţia cu bărbaţii.

1. Planul personal

În plan personal, revistele pentru adolescente promovează o serie de reţete de feminitate, emiţând totodată stereotipuri despre cum sunt sau cum ar trebui să fie o fată/femeie. Printre cele mai frecvente stereotipuri promovate prin intermediul articolelor monitorizate timp de trei luni se numără acelea conform cărora:

– Fetele nu trebuie să rămână nemăritate.

– Fetelor le place să se fotografieze.

– Fetele nu trebuie să demonstreze că sunt puternice.
– Fetele au nevoie de intimitate.
– Fetele sunt fricoase.
– Fetelor le este greu să spună ce gândesc.
– Fetele sunt emotive.
– Fetele trebuie să fie asemănătoare Cenuşăresei: delicate şi modeste.
– Fetele sunt înnebunite după lucruri materiale.
– Fetelor le plac lucrurile drăgălaşe, bulinele.
– Femeile sunt preocupate de modă.
– Tot ceea ce fac femeile trebuie să fie discret.
– Femeile sunt sensibile şi greu de mulţumit.
– Femeile sunt obosite şi stresate.
– Femeile trebuie să fie amuzante atunci când trebuie.
– Femeile trebuie să pară vulnerabile.
– Femeile se plictisesc repede.
– Femeile aşteaptă să fie salvate.
– Fetele sunt timide.
– Fetele sunt superficiale.
– Fetele sunt dependente de telefonul mobil.
– Fetele dezinvolte au succes.
– Fetele învaţă bine, sunt cuminţi şi ascultătoare.
– Fetele sunt emoţionale şi recurg la gesturi extreme.
– Fetele nu trebuie să meargă prea departe cu îndrăzneala, pentru că nu vor mai fi feminine.
– Fetele nu sunt interesate de fotbal.
– Fetele au slăbiciuni.
– Fetele obţin lucruri gratis.
– Fetele au atenţie distributivă.
– Fetele au voie să plângă.
– Fetele au nevoie de ajutor pentru a fi organizate.
– Fetele trebuie să se comporte dur pentru a se face remarcate.
– Fetele sunt bune la lucru manual.
– Fetele sunt indecise.
– Femeile sunt insterice.
– Femeile sunt ispititoare.

– Femeile sunt complicate.

– Femeile perfecte sunt plictisitoare.

– Femeile sunt geloase.

– Femeile vorbesc mult.

– Femeile cu umor sunt masculine.

– Femeile se exteriorizează mai repede ca bărbaţii.

– Femeile blonde sunt slabe de înger.

– Femeile trebuie să fie vesele şi optimiste.

– Fetele nu trebuie să pară disperate.

Un exemplu de articol ce promovează stereotipuri legate de cum trebuie să fie şi să se comporte o fată sau o femeie este articolul: *„Vrei să pari mai inteligentă? Uite şapte trucuri simple care te vor ajuta!“*, prin intermediul căruia fetele sunt îndemnate să lase impresia că sunt inteligente cu utilizând anumite reţete:

> *„Nu trebuie să fii inteligentă pentru a da impresia că eşti. Cel puţin asta arată cercetările ştiinţifice din ultimul deceniu. Totul se rezumă la transmiterea unor semnale corecte. Nu ţine berea în mâna – Oamenii au tendinţa să facă lucruri prosteşti atunci când consumă alcool. Un studiu realizat de Universitatea din Michigan şi cea din Pennsylvania a arătat că şi simplul gest de a ţine o bere în mână te face să pari mai puţin inteligentă.*
>
> ***Mergi cu aceiaşi viteză ca cei din jurul tău*** *– „Oamenii folosesc viteza de mişcare pentru a deduce prezenţa de spirit a altor persoane“, reiese dintr-un studiu realizat de Cary Morewedge de la Universitatea din Boston. Pe scurt, dacă mergi mai repede sau mai încet decât cei din jurul tău, ei te vor crede mai puţin inteligentă.*
>
> ***Poartă ochelari cu rame groase*** *– Cercetările arată că dacă porţi ochelari eşti mai puţin atrăgătoare, însă pari mai deşteaptă. Mai mult, aspectul ochelarilor este, de asemenea, important. Ramele groase, „dintr-o bucată“ îţi vor da un aer mai inteligent decât cele subţiri. […]*
>
> ***Vorbeşte expresiv*** *– „Discursul expresiv, cu cadenţe şi puţine pauze ce pot fi observate, duce la creşterea credibilităţii şi la sporirea impresiei de inteligenţă“, scrie Leonard Mlodinow, autorul cărţii „Subliminal: Cum îţi controlează inconştientul comportamentul“.*
>
> ***Uită-te în ochii oamenilor*** *– Privitul în ochi în timpul unei conversaţii te face să pari mai deşteaptă, reiese dintr-o cercetare realizată de Nora Murphy, de la Universitatea Loyola Maryland. „Privitul în ochi în timp ce vorbeşti a fost considerat un comportament cheie“, notează ea.*[132]*“*

Un alt articol ce promovează stereotipuri legate de fete şi femei este cel intitulat: *„7 lucruri pe care FETELE le fac şi BĂIEŢII nu le înţeleg“,* prin intermediul căruia se emit o serie de stereotipuri legate despre cum sunt fetele, limitând experienţele acestora doar la o anumită serie de activităţi şi modalităţi de a interacţiona, total distincte de cele ale băieţilor. Cititoarele şi cititorii

[132] „Vrei să pari mai inteligentă? Uite şapte trucuri simple care te vor ajuta!“, *Kfetele*, 13 iunie 2015.

învaţă că fetele sunt întotdeauna atente la detalii, fetele nu uită niciodată, fetele merg la baie împreună, fetele au genţile pline, fetele îşi plănuiesc nunta încă din copilărie, fetele devin alte persoane la menstruaţie şi adoră shopping-ul.

De asemenea, remarcăm judecăţile de valoare la adresa fetelor: *„Uneori trebuie să fii un adevărat ghicitor de gânduri pentru a le înţelege“, „O fată nu uită niciodată când îi greşeşti şi va invoca adesea trecutul într-o ceartă“, „O fată ştie exact cum va decurge nunta ei cu zeci de ani înainte ca aceasta să aibă loc“, „Ce-i drept, nici fetele nu înţeleg pe deplin această transformare, dar nici nu ţin morţiş să fie înţelese. Vor doar să fie acceptate. Şi să le fie făcute toate poftele în perioada respectivă. Şi tot restul lunii“, „rar întâlneşti o fată care să nu adore să se plimbe din vitrină în vitrină“.*

> *„7 lucruri pe care FETELE le fac și BĂIEȚII nu le înțeleg.*
> *Fetele nu sunt cele mai transparente ființe din lume. Uneori trebuie să fii un adevărat ghicitor de gânduri pentru a le înțelege, dar chiar și atunci ai rămâne buimac de ideile care le trec prin minte. În timp ce lor li se par normale următoarele lucruri, băieții nu le vor înțelege niciodată:*
>
> ***Sunt atente mereu la detalii**: Mai mult decât atât: fetelor nu le scapă ABSOLUT NIMIC. Dacă băiatul are tricoul un pic șifonat, dacă nu s-a pieptănat în dimineața respectivă sau dacă și-a cumpărat o pereche nouă de adidași, fata va observa IN-STANT. Până și Sherlock Holmes ar fi invidios pe un asemenea spirit de observație. De cealaltă parte, un băiat își dă seama (în cel mai fericit caz) că fata s-a tuns, dar numai dacă e o trecere bruscă – de la păr lung până-n pământ la tunsoare periuță.*
>
> ***Nu uită niciodată**: „Ții minte când ai întârziat la întâlnire acum 6 luni?“ / „Parcă...“ / „Era 14 ianuarie. Trebuia să ne vedem în parc la 15:30, iar tu ai ajuns la și 48!“. O fată nu uită niciodată când îi greșești și va invoca adesea trecutul într-o ceartă. Băiatul nu poate decât să rămână mască la precizia memoriei „adversarei“.*
>
> ***Merg la baie împreună**: O fată se duce la baie singură doar atunci când nu e nicio prietenă lângă ea. În rest, e bine știut faptul că fetele merg întotdeauna în grup la toaletă. Băieții nu pot decât să-și dea cu părerea în privința motivului (Vor să se pozeze? Ne bârfesc acolo? Una îi ține poșeta celeilalte?).*
>
> ***Geanta este un abis fără fund**: Toate lucrurile din casă încap perfect în geanta unei fete, indiferent cât de mică e. Culmea e că fetele știu întotdeauna unde să caute, atunci când scotocesc după ceva anume. Pune un băiat să găsească ceva în toată grămada aia și te va apuca bătrânețea!*
>
> ***Își plănuiesc nunta încă din copilărie**: „Fețele de masă vor fi albe, decorul va consta în crizanteme, eu voi fi îmbrăcată într-o rochie nu știu cum croită nu știu în ce fel și le voi invita pe X, pe Y, pe Z, pe...“. O fată știe exact cum va decurge nunta ei cu zeci de ani înainte ca aceasta să aibă loc. Are pregătit în minte întregul eveniment pas cu pas și nu e dispusă să negocieze prea mult. De cealaltă parte, băieții preferă să trăiască în prezent și să lase grijile de acest gen pe ziua de mâine. Iar mâine fac la fel.*
>
> ***Devin alte persoane când sunt pe stop.** Băieții nu vor putea înțelege vreodată cum sau de ce trec fetele de la o stare la alta, o dată pe lună. De ce râd în secunda unu și plâng în secunda doi. De ce le apucă brusc pofta de dulciuri sau de ce critică și, imediat după, îmbrățișează drăgăstos. Ce-i drept, nici fetele nu înțeleg pe deplin această*

transformare, dar nici nu țin morțiș să fie înțelese. Vor doar să fie acceptate. Și să le fie făcute toate poftele în perioada respectivă. Și tot restul lunii.

***Adoră shopping-ul**: Mersul la cumpărături este un hobby pentru majoritatea fetelor. Altele se refugiază în shopping atunci când sunt deprimate sau stresate. În orice caz, rar întâlnești o fată care să nu adore să se plimbe din vitrină în vitrină, luând la rând întreg mall-ul. Băieții nu înțeleg această pasiune. Când vine vorba să-și cumpere ei ceva, se duc direct unde au nevoie, plătesc și pleacă. Scurt și la obiect.*

Cum explicați lucrurile astea?[133] *"*

De asemenea, diferenţe între fete şi băieţi întâlnim şi în articolul *„Feminitatea, un cocteil biologic. Iată de fapt ce-i atrage pe bărbaţi"*, prin intermediul căruia se susţine ideea conform căreia băieţii nu au nevoie să raţioneze, ei fiind mai mult instinctuali, iar rotunjimea fetelor fiind *„cel mai autentic semn feminin, cel care defineşte cel mai bine diferenţa."*

„Ce este o femeie?" Această întrebare este pe cât de simplă, pe atât de stânjenitoare, căci nu există un răspuns satisfăcător. Copilul, cu toată candoarea, va spune că o femeie nu e bărbat. Iar omul de ştiinţă, şocat, va simţi după o lungă reflexie că nu poate răspunde mai bine de-atât. Acest paradox ţine de faptul că existenţa sexelor este o convenţie pe care nu am ales-o şi care i-a fost impusă întregii lumii vii, cu mult înainte de apariţia noastră. Un sex izolat nu are, deci, nici o valoare în sine şi nu poate fi definit decât prin referinţă la celălalt.
Un bărbat nu are deloc nevoie să raţioneze pentru a recunoaşte o femeie, o simte din instinct. Vreau să spun că, dacă ar avea nevoie de inteligenţă pentru a elabora cu deplină bună-ştiinţă un astfel de „diagnostic", el şi-ar pierde o bună parte din timp ezitând în privinţa celor câteva femei întâlnite în cursul zilei. „Mesajele" pe care bărbaţii le simt atunci când văd sau aud o femeie conţin ingredientele unui cocteil pe care avem obiceiul să-l numim „feminitate". Fiecare femeie posedă, desigur, toate elementele „amestecului", însă ceea ce o distinge pe fiecare şi, prin urmare, fiecare amestec, nu e numai calitatea „ingredientelor" luate unul câte unul, ci, mai ales, proporţia fiecăruia în rezultatul final.
În cartea „Bărbaţii preferă femeile cu forme", Pierre Dukan pune o întrebare simplă adresată bărbaţilor: „Ce tip de femeie preferaţi?" Iar întrebarea, cel mai adesea, subînţelege: „Aveţi o preferinţă pentru blonde sau brunete, pentru sportive sau preţioasele rafinate, pentru cele sexy sau pentru intelectuale?".
Şi aici ne lovim de verbul „a prefera", fiind în continuare vorba de aceaşi mistificare. Pierre Dukan spune aşa: „Cred că pot răspunde că nu avem, cu adevărat, de ales. Suntem programaţi să reacţionăm la un tip anume, particular, de feminitate.
Atunci când vorbim despre o blondă, nu e vorba de simplă culoare a părului. O blondă are, în general, o consistentă a pielii, un miros, o culoare a ochilor ce formează un întreg structural particular.

„Dacă e să-i credem pe biologi, ceea ce încoronează totul ar fi mirosul şi consistentă pielii. Dar, dacă ar trebui să optăm pentru un numitor comun hotărâtor în ultimul moment, aş declara învingătoare rotunjimea. Rotunjimea, discreditată la ora actuală de societatea noastră, este poate cel mai autentic semn feminin, cel care defineşte cel mai bine diferenţa", spune Pierre.

[133] „7 lucruri pe care FETELE le fac și BĂIEȚII nu le înțeleg", *Bravonet.ro*, 2 mai 2015.

„Femeile de toate vârstele încearcă, de mai bine de o jumătate de secol, să se înfometeze, spunându-şi că vor fi mai frumoase şi mai seducătoare dacă vor fi slabe", afirmă autorul. Ele se simt vinovate fiindcă mănâncă şi se inhibă dacă un bărbat le atinge rotunjimile. Dar trebuie să ştii că şoldurile, coapsele, obrajii, chiar şi genunchii sunt emiţători sexuali naturali, care nu depind nici de persoană în sine, nici de societatea în care ea trăieşte, ci de gene şi de instincte. Iar natură nu creează niciodată un emiţător, fără să creeze un receptor potrivit![134]"

2. Planul profesional

În ceea ce priveşte planul profesional, în cadrul revistelor pentru adolescente nu întâlnim articole referitoare la dezvoltare personală pentru adolescenţi, sfaturi pentru alegerea unei cariere, cum se pregăteşte un CV sau un interviu, promovarea voluntariatului sau a internship-urilor. Singurele articole pe această tema sunt cele legate de alegerile pe care fetele/femeile trebuie să le facă, între carieră şi viaţa de cuplu.

3. Plan familial

Printre reţetele de comportament promovate şi aşteptate de la fete şi femei, se remarcă promovarea, prin intermediul articolelor a rolului tradiţional al femeii în cadrul familiei:

– Fetele trebuie să ştie să gătească.

– Fetele trebuie să înveţe să facă curat.

– Femeile sunt preocupate de activităţi casnice.

– Femeile sunt potrivite pentru roluri private: mama, soţie.

– Femeile trebuie să îşi dedice timp activităţilor casnice cu pasiune.

– Femeile trebuie să se mărite pentru a fi împlinite.

– Mamele sunt mai dure decât taţii.

– Părinţii nu discuta cu adolescentele.

De asemenea, se utilizează argumentul studiilor şi cel al cercetărilor pentru a promova două poziţii total diferite ale femeilor:

Pe de o parte, femeile din România sunt mai preocupate de familie decât de îngrijirea personală:

„În topul priorităţilor pentru femeile din România, îngrijirea pielii se află pe ultimul loc, principalele preocupări, cărora le dedică cel mai mult timp şi energie, fiind treburile casnice, nevoile copiilor şi ale soţului, serviciul şi educaţia personală.[135]"

Pe de altă parte, se promovează ideea conform căreia femeile trebuie să arate ca scoase din cutie chiar dacă au grijă de copil:

„mămică cu normă întreagă şi se ocupă singură de creşterea şi îngrijirea fetiţei sale, Sofia, în vârstă de patru ani, dar pentru că trebuie să se întreţină şi să arate mereu ca scoasă din cutie…[136]",

[134] „Feminitatea, un cocteil biologic. Iată de fapt ce-i atrage pe bărbaţi?", *Kfetele*, 7 iunie 2015.

[135] „Româncele, pe ultimul loc în regiune la îngrijirea pielii. Doar 10% consideră important acest aspect", *Kfetele*, 9 aprilie 2015.

[136] „Video! Tili Niculae a descoperit un truc pentru realizarea manichiurii perfecte. Află-i secretul!", *Kfetele*, 15 aprilie 2015.

precum şi ideea conform căreia un copil schimbă în bine viaţa unei femei:

> *„Viaţa Annei Lesko s-a schimbat în totalitate de când a devenit mămică. Vedeta, altădată preocupată doar de imagine şi carieră, şi-a reevaluat lista de priorităţi, iar copilaşul a devenit cel mai important din existenţa ei. Solista a declarat în repetate rânduri că regretă că a aşteptat atât până să apeleze la „barză“ şi le-a sfătuit pe fanele sale să devină mămici de la 19-20 de ani pentru că e o experienţă minunată şi nu trebuie amânată.*[137]*“*

4. Relaţia cu bărbaţii/băieţii

Relaţia cu băieţii/bărbaţii este una des abordată în cadrul revistelor pentru adolescente şi cele mai frecvente stereotipuri promovate sunt:

– Fetele superioare băieţilor prin atitudine nu sunt atrăgătoare.

– Fetele sunt mai emoţionate înainte de prima întâlnire.

– Fetelor le place să controleze viaţa băieţilor.

– Fetele se folosesc de feminitate şi seducţie să obţină lucruri de la băieţi.

– Femeilor le este frică să nu rămână singure.

– Bărbaţii sunt singurele mijloace prin care femeile se pot realiza.

– Femeile trebuie să le acorde bărbaţilor libertate.

– Bărbaţii apreciază femeile care au iniţiativă.

– Bărbaţii apreciază femeile prietenoase şi interesante.

– Bărbaţii detestă femeile disperate.

– Fetele sunt mai afectate după o despărţire.

– Bărbaţii trebuie să curteze femeile.

– Femeile trebuie să îi dreseze pe bărbaţi.

– Femeile au nevoie să fie ajutate de bărbaţi în fiecare aspect al vieţii lor.

– Femeile trebuie să aibă grijă de complimente fac bărbaţilor pentru a nu fi interpretate greşit.

Este important să menţionăm faptul că în ceea ce priveşte capcanele din lumea virtuală, revistele pentru adolescente nu abordează subiectul pe larg şi promovează o atitudine relaxată în privinţa acestui aspect:

> *„V-aţi cunoscut pe Internet. Poate pe Facebook, poate printr-un schimb de comment-uri pe YouTube, poate prin alt loc. Aţi început să vorbiţi tot timpul şi aţi devenit treptat BFFs. Dar oare ce se întâmplă când vine vremea să va întâlniţi în realitate pentru prima dată? Totul a început din pură întâmplare. Soarta a făcut în aşa fel încât să începeţi o conversaţie pe net. După câteva discuţii mai lungi, aveai impresia că va cunoaşteţi dintotdeauna. Ai ajuns să îi dezvălui secrete pe care prietenii tăi „reali“ nici nu le bănuiesc. Şi totul era reciproc. După o perioada luuuuunga de textuit întruna, hotărâţi să va daţi întâlnire. Nu puteţi să rămâneţi doar prieteni virtuali toată viaţă, nu? Începi să-ţi faci griji: „Dacă nu ne înţelegem la fel de bine faţă-n faţă? Dacă ne potrivim doar online?“. Îţi iei inima în dinţi şi mergi oricum la întâlnire. Momentul în care va vedeţi*

[137] „Anna Lesko, Surprinsă la mall cu micuţul Adam! Era nemachiată şi arăta superb!“, *Kfetele*, 16.04.2015.

pentru prima dată este cam aşa: descoperi că va înţelegeţi la fel de bine IRL că şi online! Şi uite-aşa te-ai ales cu un BFF pe viaţă! Ţi-ai făcut vreodată un BFF pe net?[138]*"*

Relaţiile toxice sunt tratate într-un mod superficial, fără informaţii despre posibile consecinţe şi metode de a încheia acest tip de relaţii:

„Când lucrurile nu merg cum trebuie într-o relaţie, de multe ori preferăm să ne mințim, în ideea că totul va fi bine, decât să facem ceva concret. Iată care sunt minciunile cel mai des întâlnite într-o asemenea situaţie:

1. *«Mai bine cu el, decât singură!»*
2. *«Ce mi se întâmplă mie li se întâmplă sigur şi altora.»*
3. *«Există şi momente bune între noi…»*
4. *«Ar putea fi mult mai rău decât atât!»*
5. *«Într-o zi, sigur se va schimba!»*
6. *«Poate nu ştie cum să-şi arate sentimentele…»*
7. *«O relaţie se construieşte în timp!»*
8. *«Prietenii sunt invidioşi, de asta îmi spun să îl părăsesc…»*
9. *«E normal să se certe cu mine când e supărat!»*
10. *«Sunt sigură că, în inima lui, nu a vrut să mă facă să sufăr!»*

DACĂ TE COMPLACI ÎN CEL PUŢIN UNA DINTRE ACESTE MINCIUNI, E CLAR CĂ TREABA SCÂRŢÂIE! CONCLUZIA? IA ATITUDINE![139]*"*

Studiu de caz:

Este important să menţionăm faptul că rubrica de „Sfaturi" din SuperBravo Girl, conţine materiale relevante pentru analiza comportamentelor adolescenţilor în relaţie cu diferite subiecte.

Redactorii îndeamnă adolescenţii să scrie dacă au întrebări, probleme în dragoste sau cu părinţii, în încercarea de a le da un răspuns care să îi ajute: *„te-ai certat cu cea mai bună prietenă, ai probleme în dragoste sau întrebări legate de corpul tău? Orice nelămurire ai avea, noi o clarificăm."*

De-a lungul celor trei luni de monitorizare, în cadrul celor şase reviste monitorizate (SuperBravo Girl fiind o revista bilunară), au fost înregistrate 30 de articole care sunt construite prin întrebări şi sfaturi pe diferite teme: comportamente sexuale, timiditate, relaţia cu părinţii, dependenţa de tehnologie, igienă intimă şi corporală, depresie, automutilare/depresie.

Automutilare, depresie:

În ceea ce priveşte subiectul automutilării, în special prin tăiere, adolescenţii mărturisesc faptul că recurg la astfel de metode pentru a-şi arata fizic suferinţa interioară, provocată de o trauma profundă.

„Nu mai vreau să mă tăi! Părinţii mei s-au despărţit de jumătate de an, iar eu am avut un şoc. Din acel moment am început să mă tăi. Nu mai vreau să fac asta, dar nu mă pot opri"[140].

[138] „Prietenia virtuală: ce se întâmplă când BFF-ul tău e un necunoscut", *Bravonet.ro*, 25 iunie 2015.
[139] „10 MINCIUNI pe care ţi le spui când eşti într-o relaţie TOXICĂ", *Bravonet.ro*, 2 mai 2015.
[140] „Nu mai vreau să mă tai!", *SuperBravo Girl*, nr. 9, 28 aprilie 2015.

„Sunt deseori tristă. Până acum câteva săptămâni m-am simţit destul de bine, dar acum sunt din ce în ce mai tristă. Câteodată sunt stersată la şcoală sau mă mai cert cu părinţii, dar nu poate să fie asta motivul. Pun orice la suflet, indiferent de cât de neînsemnat este respectivul lucru, şi nu mai am chef să fac nimic.[141]*“*

Relaţia cu părinţii:

Relaţia cu părinţii este de asemenea un subiect important pentru adolescenţi, aceştia consumând multă energie şi emoţii pentru a-i înţelege sau pentru a se face înţeleşi de către aceştia.

„Părinţii şi-au pierdut încrederea în mine! Am făcut o mare greşeală. Părinţii nu mai au acum încredere în mine, cu toate că învăţ bine, sunt cuminte şi ascultătoare. Ce să fac ca să le recâştig încrederea? Cât va dura?[142]*“*

„Mama vrea să mă îmbrac altfel. Indiferent de cum mă îmbrac, mama are mereu ceva de spus. Nu îşi dă seama cât de mult mă doare când îmi spune: Asta nu îţi stă bine! Arată urat şi te face grasă! Şi apoi îmi schimbă imediat ţinuta.[143]*“*

„Mama este mult mai exigentă decât tata. Părinţii mei sunt despărţiţi, iar la sfârşit de săptămână şi în vacanţe am voie să merg la tata. Mă înţeleg foarte bine cu el. Vorbim mult, mergem la restaurante sau comandăm pizza şi ne uităm la filme. Când sunt cu mama, trebuie să fac mereu ceva pentru şcoală şi să merg la culcare la ore fixe. Ce să fac să nu mai fie atât de dura cu mine?[144]*“*

„Părinţii mei ţipă unul la altul! În ultimul timp, părinţii mei au început să ţipe în fiecare zi unul la altul. Lucrul acesta mă întristează foarte tare.[145]*“*

„Mereu este vorba despre şcoală... Uneori am impresia că pe părinţii mei îi interesează doar şcoala. Nu mă întreabă niciodată despre altceva.[146]*“*

Comportamente sexuale:

În ceea ce priveşte comportamentele sexuale, se observă o netă distincţie între subiectele propuse în cadrul articolelor şi subiectele de interes pentru adolescenţi. În timp ce revistele pentru adolescente mizează pe trucuri de seducţie, poziţii sexuale sau reţete de feminitate, întrebările adolescenţilor referitor la această categorie merg mai mult în direcţia contracepţiei sau a primului contact sexual.

„Îmi displac săruturile lui. Îmi place foarte mult de prietenul meu, doar că ieri m-a sărutat pentru prima dată şi nu mi-a plăcut deloc. A fost prea multă salivă. Ce să fac?[147]*“*

„Ce înseamnă pettingul? Am auzit fără să vreau cum sora mea mai mare îi povestea unei prietene că a făcut petting cu iubitul ei. Ce înseamnă asta?[148]*“*

141 „Sunt deseori tristă“, *SuperBravo Girl*, nr. 10, 12 mai 2015.
142 „Părinţii şi-au pierdut încrederea în mine!“, *SuperBravo Girl*, nr. 9, 28 aprilie 2015.
143 „Mama vrea să mă îmbrac altfel“, *SuperBravo Girl*, nr. 9, 28 aprilie 2015.
144 „Mama este mult mai exigentă decât tata“, *SuperBravo Girl*, nr. 12, 9 iunie 2015.
145 „Părinţii mei ţipă unul la altul!“, *SuperBravo Girl*, nr. 8, 14.04.2015.
146 „Mereu este vorba despre şcoală...“, *SuperBravo Girl*, nr. 13, 23.06. 2015.
147 „Îmi displac săruturile lui“, *SuperBravo Girl*, nr. 9, 28 aprilie 2015.
148 „Ce înseamnă pettingul?”, *SuperBravo Girl*, nr.9, 28 aprilie 2015.

„Mă pot proteja şi fără a lua pilule? Vreau să îmi încep viaţă sexuală împreună cu prietenul meu. El vrea să folosească prezervativul, dar eu mi-aş dori să folosesc şi o a două metodă de protecţie, fără a fi nevoită să înghit pastile cu hormoni.[149]*“*

„A alunecat prezervativul… Am rămas gravidă? Am avut prima experienţă sexuală cu prietenul meu şi a fost minunat! La final, prezervativul a alunecat şi a trebuit să-l scot cu degetele din vagin. Acum îmi este teamă că am rămas gravidă, cu atât mai mult cu cât nu iau anticoncepţionale.[150]*“*

„Sperma poate să treacă prin jeanşi? Prietenul meu şi cu mine aproape am făcut petting. Dar cu hainele pe noi. Cred că a şi ejaculat. Se poate să se fi întâmplat ceva? Adică să fi trecut sperma prin pantaloni?[151]*“*

„Toate fetele au dureri la primul contact sexual? Ştiu de la câteva prietene că le-a durut când au avut prima lor experienţă sexuală. Mă tot gândesc la asta, mai ales că mi-aş dori şi eu să fac acest pas cu prietenul meu. Totuşi îmi este frică de dureri.[152]*“*

Timiditate:

Un alt subiect important pentru adolescentele care trimit întrebări în cadrul rubricii „Sfaturi“ din SuperBravo Girl este cel al timidităţii. Adolescentele evocă situaţii de timiditate în care nu au ştiut ce să facă şi cer sfaturi pentru a evita pe viitor experienţele de genul acesta:

„Nu îndrăznesc să vorbesc cu el. Sunt îndrăgostită de mult timp de un coleg din clasa alăturată, dar până acum nu am îndrăznit să vorbesc cu el. Nu ştiu ce ar trebui să spun.[153]*“*

„Ar trebui să anulez întâlnirea? De fapt, totul este exact aşa cum mi-am dorit: o întâlnire cu băiatul de care îmi place! Dar acum sunt foarte stresată. Sunt puţin timidă şi mi-e frică că nu o să scot niciun cuvânt sau o să spun doar lucruri prosteşti. Poate că el nu mă va mai plăcea atunci şi va râde pe seama mea. Oare ar trebui să nu mă mai întâlnesc cu el?[154]*“*

„Mă înroşesc mereu! Dintotdeauna am fost timidă. Uneori însă mă retrag pentru că ştiu că mă înroşesc foarte tare. Mi se întâmplă asta aproape în orice situaţie. Ce să fac?[155]*“*

Relaţia cu cei din jur:

Relaţia cu cei din jur se împarte între mai multe categorii de persoane. Cei din jur pot fi surorile, prietena cea mai bună, iubitul prietenei, sau un băiat căruia îi place de o fată. Situaţiile în care adolescenţii şi adolescentele sunt puşi în dificultate sunt multiple, de la întrebări legate de gestionarea situaţiei tensionate cu sora, până la gestionarea relaţiei cu iubitul prietenei de care adolescenta s-a îndrăgostit.

149 „Mă pot proteja şi fără a lua pilule?“, *SuperBravo Girl*, nr. 11, 26 mai 2015.
150 „A alunecat prezervativul… Am ramas gravidă?“, *SuperBravo Girl*, nr. 12, 9 iunie 2015.
151 „Sperma poate să treacă prin jeanşi?“, *SuperBravo Girl*, nr. 10, 12 mai 2015.
152 „Toate fetele au dureri la primul contact sexual?“, *SuperBravo Girl*, nr. 8, 14.04.2015.
153 „Nu îndrăznesc să vorbesc cu el“, *SuperBravo Girl*, nr. 11, 26 mai 2015.
154 „Ar trebui să anulez întâlnirea?“, *SuperBravo Girl*, nr. 10, 12 mai 2015.
155 „Mă înroşesc mereu!“, *SuperBravo Girl*, nr. 8, 14.04.2015.

„Sora mea mă terorizează! Trebuie să împart camera cu sora mea, ceea ce este groaznic. Suntem extrem de diferite. Se stresează din cel mai neînsemnat motiv şi nu mă lasă niciun minut să mă relaxez. De fiecare dată când încerc să-i explic asta, ajungem să ne certăm.[156]*“*

„Cum s-o ajut pe prietena mea să slăbească? Prietena mea s-a îngrăşat destul de mult în ultimul timp şi mi se plânge constant. Îi spun mereu că trebuie să facă mai mult sport, dar nu mă ascultă.[157]*“*

„M-am îndrăgostit de iubitul prietenei mele! M-am înţeles dintotdeauna bine cu iubitul prietenei mele. De la un timp însă am observat că am fluturaşi în stomac de fiecare dată când îl văd. În plus, am senzaţia că şi el mă place, dar nu vreau s-o rănesc pe prietenă mea. Ce să fac?[158]*“*

„Îmi fură prietena! Prietena mea s-a îndrăgostit de un băiat care este fals. Multe fete sunt înnebunite după el, dar acum îşi încearcă norocul cu prietena mea şi, din păcate, are noroc. Este complet vrăjită de el. Mi-e teamă că o s-o pierd.[159]*“*

„Admiratorul meu este penibil! În clasa paralelă există un băiat care este foarte îndrăgostit de mine. Le povesteşte tuturor cât de mult mă place. Şi mie îmi spune asta în fiecare zi. Prietenii şi colegii din clasa mea mă tachinează şi mă anunţă mereu că tocmai m-a căutat „băiatul visurilor mele“. Mă simt penibil. Ce să fac să mă lase în pace?[160]*“*

Igiena intimă şi igiena corporală:

Din întrebările adolescentelor legate de igienă intimă şi igienă corporală reiese o acută lipsa de informaţii în ceea ce priveşte acest domeniu. Întrebările cele mai frecvente în acest sens ţin de menstuaţie, secreţii, mâncărimi în zona genitală sau coşuri.

„Am constant secreţii. Acum un an mi-a venit menstruaţia şi continui totuşi să am secreţie. Este normal?[161]*“*

„Cât sânge se pierde la menstruaţie? Este deja a doua oară când am avut menstruaţie. Am impresia că pierd prea mult sânge. Care este cantitatea normală?[162]*“*

„Ce pot folosi împotriva coşurilor? De când sunt la pubertate, pielea mea arată groaznic! Nu doar pe faţă, ci şi pe decolteu şi umeri. Am încercat atât de multe soluţii, dar niciuna nu pare să funcţioneze. Nu mai ies nemachiată din casă pentru că îmi este ruşine. Chiar nu există nimic care să fie de folos?[163]*“*

„Când trebuie să schimb tamponul? Am auzit că te poţi îmbolnăvi foarte tare dacă uiţi să schimbi tamponul o perioada lungă de timp. Când ar trebui schimbat?[164]*“*

156 „Sora mea mă terorizează!“, *SuperBravo Girl*, nr. 11, 26 mai 2015.
157 „Cum s-o ajut pe prietena mea să slăbească?“, *SuperBravo Girl*, nr. 11, 26 mai 2015.
158 „M-am îndrăgostit de iubitul prietenei mele!“, *SuperBravo Girl*, nr. 12, 9 iunie 2015.
159 „Îmi fură prietena!“, *SuperBravo Girl*, nr. 10, 12 mai 2015.
160 „Admiratorul meu este penibil!“, *SuperBravo Girl*, nr. 8, 14.04.2015.
161 „Am constant secreţii“, *SuperBravo Girl*, nr. 11, 26 mai 2015.
162 „Cât sânge se pierde la menstruaţie?“, *SuperBravo Girl*, nr. 12, 9 iunie 2015.
163 „Ce pot folosi împotriva coşurilor?“, *SuperBravo Girl*, nr. 12, 9 iunie 2015.
164 „Când trebuie să schimb tamponul?“, *SuperBravo Girl* , nr. 10, 12 mai 2015.

„Am mâncărimi şi arsuri în zona genitală. Mi-am început viaţă sexuală de curând. A fost frumos, cu toate că am avut puţine dureri, deoarece vaginul a fost prea uscat. Acum însă mă ustură şi am şi mâncărimi. Ce să fac?[165]*“*

Dependenţa de tehnologie:

Este important să menţionăm şi faptul că în cele trei luni de monitorizare în cadrul revistelor pentru adolescente nu se regăseşte niciun articol legat de dependenţă de tehnologie a adolescenţilor şi adolescentelor, însă această problema este semnalată de către aceştia în cadrul întrebărilor pe care le trimit la rubrica de „Sfaturi“ din cadrul revistei SuperBravoGirl:

„Dependentă de telefonul mobil. De ceva vreme, mama îmi tot spune să nu mai stau atât de mult cu ochii în telefon. Am probleme cu vederea şi poate că din cauza asta este îngrijorată. Încerc să nu mai folosesc mereu telefonul, dar nu reuşesc să-l las din mână. Cum pot renunţa la el?[166]*“*

[165] „Am mancărimi şi arsuri în zona genitală“, *SuperBravo Girl*, nr. 13, 23.06.2015.
[166] „Dependentă de telefonul mobil“, *SuperBravo Girl*, nr. 8, 14.04.2015.

FORUMURI PENTRU ADOLESCENȚI ŞI ADOLESCENTE

Forumurile de discuţii pentru adolescenţi le permit acestora să schimbe opinii şi informaţii despre subiecte problematice şi care nu pot fi discutate cu uşurinţă cu părinţii sau adulţii.

În cadrul forumurilor, tema sexualităţii este recurentă, la fel şi relaţiile de cuplu, apărând frecvent şi discuţii despre corporalitate, dificultăţi în relaţiile sociale, la şcoală sau în familie.

Bazat pe analiza calitativă de conţinut, contribuţiile adolescenţilor la aceste teme de discuţie sunt de diferite tipuri: expunerea unei opinii personale, susţinere emoţională, informaţii concrete, povestirea experienţelor personale, orientarea către un serviciu specializat de ajutor medical şi profesional.

Varietatea tipurilor de discuţii produse arată faptul că dispozitivul utilizat este puţin constrângător, utilizatorii putând să se exprime liber şi trebuind doar să respecte norme de conduită online standard. Forumul, ca spaţiu de discuţie între egali are un rol particular în dezvoltarea psihosocială a adolescenţilor: dialogul mijlocit are rolul de a-i ajută pe utilizatori să îşi arate identitatea şi permite comunicarea fără angajamentele generate de un schimb real, utilizatorii fiind protejaţi de anonimat şi de pseudonime.

Mai mult, adolescenţii sunt reuniţi pe paginile de discuţii de centre de interes comune şi nu de relaţii sociale prestabilite. Forumul constituie un grup accesibil, fără excludere. De asemenea, forumurile favorizează participarea la discuţii şi induc o dimensiune socio-afectivă a schimbului de informaţii.

Pentru a analiza etapele discursive ale adolescenţilor pe forumurile de discuţii, am analizat forumurile: **Eva. ro, TeenUnica, TPU şi Unica. ro forum**, monitorizând **306 întrebări** timp de **3 luni (aprilie, mai, iunie)**.

Pentru constituirea corpusului de date am construit un eşantion format din rubricile cu cele mai multe întrebări şi răspunsuri, analizând într-o manieră calitativă răspunsurile utilizatorilor.

Categoriile în care se împart mesajele sunt: corporalitate, relaţii sexuale, relaţii sociale: relaţia dintre fete şi familie, relaţia fetelor cu părinţii, relaţia cu celelalte fete/femei, relaţia cu băieţii şi planul personal, precum şi o categorie distinctă a mărturiilor adolescenţilor, ce ţin de probleme specifice vârstei.

Putem spune că cei care răspund, potrivit pseudonimelor şi a conţinutului realizat, sunt în principal femei/fete.

Analiza corpusului este prezentată în două părţi: o parte conversaţională care permite degajarea practicilor, activităţilor şi schimbului de informaţii realizate pe forum şi o parte discursivă, care permite identificarea procedeelor de limbaj şi a stereotipurilor ce decurg din acestea.

Tipuri de activităţi principale: de ajutorare şi de suport, evaluare, partajarea mărturiilor, cererea de informaţii şi confruntarea de opinii. Aceste activităţi le permit utilizatorilor să vorbească liber, protejaţi de anonimat. Putem observa numeroase secvenţe descriptive în care emiţătorul/emiţătoarea descrie situaţia în care se află înainte de a începe schimbul de informaţii sau îşi exprimă sentimentele.

Frecvenţa temelor dezbătute:

Corporalitate – ten, pilozitate, sprâncene, gene, celulită, sâni, transpiraţie, greutatea ideală, vergeturi, diete, slăbire prin mişcare, anorexie, bulimie, aspect fizic la fete şi la băieţi, acnee, reţete de îngrăşat.

Sexualitate – anticoncepţionale, prezervative, sarcină şi teste de sarcină, virginitate, comportamente sexuale la femei şi la bărbaţi, primul contact sexual.

Relaţii sociale – prietenie dintre băieţi şi fete, primul sărut, relaţii la distanţă, părinţi prea protectivi, rolul femeilor în cadrul familiei, depresie, timiditate, consum de droguri, bullying.

CORPORALITATE

Analiza discursivă şi de limbaj ce rezultă din analiza răspunsurilor emitatorilor se împarte în două categorii: greutate şi aspect fizic. Această analiză ne permite extragerea mai multor stereotipuri în ceea ce priveşte corporalitatea şi aspectul fizic, atât la fete şi cât şi la băieţi:

– Femeile trebuie să fie mai mici de statură ca bărbaţii.

– Bărbaţii nu trebuie să se îngrijească prea mult.

– Bărbaţii nu trebuie să miroasă urat.

– Băieţii nu sunt fetiţe dacă folosesc lucruri elementare de igienă.

– Fetele sunt mai îngrijite, trebuie să îi împingă de la spate pe băieţi să se îngrijească.

– Băieţii care se îngrijesc prea mult exagerează.

– Bărbaţii care se îngrijesc se scuză că nu sunt gay.

– Fetele sunt de acord cu băieţii care se îngrijesc dar să nu le întreacă.

– Băieţii râd când citesc despre „menstruaţie“, „sângerări abundente“.

– Băieţii cu par lung pot folosi aceleaşi produse ca fetele.

– Fetele sunt influenţate de părerile iubiţilor atunci când vine vorba de propriul corp.

– Fetele trebuie să fie mai plinuţe dacă şi băieţii sunt plinuţi.

– Femeilor nu le plac bărbaţii efeminaţi.

– Bărbaţii nu trebuie să fie foarte frumoşi.

– Bărbaţii nu trebuie să fie prea aranjaţi.

– Fetele slabe sunt un ideal de frumuseţe.

– Femeile trebuie să fie îngrijite.
– Femeile trebuie să facă orice să fie frumoase.
– Fetele trebuie să aibă părul strălucitor.
– Fetele trebuie să aibă părul lung.
– Fetele cu părul scurt sunt baietoase.
– Fetele nu trebuie să aibă păr pe mâini.
– Fetele nu trebuie să aibă păr decât în cap.
– Fetele trebuie să nu aibă păr atunci când sunt într-o relaţie.
– Fetele nu trebuie să aibă sprâncenele prea subţiri.
– Fetele nu trebuie să aibă sprâncenele prea groase.
– Fetele cu părul natural sunt mai drăguţe.
– Fetele cu celulită sunt dizgraţioase.
– Doar femeile au celulită.
– Fetele plinuţe sunt dizgraţioase.
– Fetele slabe cu celulită sunt dizgraţioase.
– Fetele cu sânii mici nu sunt frumoase.
– Fetele nu trebuie să aibă sânii prea mari.
– Fetele nu trebuie să transpire.
– Fetele nu folosesc decât deodorant pentru femei.
– Femeile sunt obsedate de slăbit.
– Femeile vor să slăbească chiar dacă nu este sănătos.
– Fetele nu trebuie să aibă aripioare.
– Greutatea ideală a fetelor este dată de înălţime.
– Femeile trebuie să aibă părul bogat.
– Femeile se înfometează pentru a slăbi rapid.
– Fetele sunt nemulţumite de propriul corp.
– Fetele plinuţe sunt ignorate.
– Fetele slăbesc pentru a fi pe placul băieţilor.
– Femeile trebuie să aibă forme conturate nu să fie scheleţi.
– Femeile trebuie să fie în formă tot timpul.
– Femeile trebuie să aibă sânii fermi.
– Femeile nu trebuie să mănânce mult.
– Fetelor nu au voie să le fâlfăie carnea.
– Fetele nu au voie să fie pufoase.

– Femeile nu au voie să aibă şoldurile prea mari.

– Fetele sunt influenţate de părerea celor din jur atunci când vine vorba de propriul corp.

– Femeile se feresc să aibă prea mulţi muşchi.

– Femeile se simt vinovate când mănâncă.

– Fetele trebuie să aibă forme ca băieţii să aibă pe ce să pună mâna.

– Fetele nu trebuie să aibă gambele mari.

– Fetele sunt singutele care se plâng de probleme cu greutatea.

– Femeile nu au voie să facă sport atunci când sunt la menstruaţie.

– Femeile se îngraşă de sărbători.

– Fetele slabe nu mănâncă mult.

– Băieţii preferă fetele puţin plinuţe.

– Fetele cu defecte fizice sunt vulnerabile.

– Băieţii nu trebuie să fie prea slabi.

– Fetele nu trebuie să mănânce prea mult.

– Fetele prea slabe nu sunt sexy.

– Fetele trebuie să aibă buze mari.

– Fetele trebuie să aibă picioare subţiri.

– Fetele nu trebuie să aibă forme prea pronunţate la vârste fragede.

– Femeile trebuie să aibă tenul neted.

– Femeile nu trebuie să aibă nasul mare.

– Femeile au probleme cu sânii de la vârste mici.

– Femeile nu trebuie să miroasă urat.

– Femeile trebuie să se abţină de la mâncare.

– Bărbaţii ironizează femeile care ţin dietă.

– Femeile singure sunt plinuţe.

– Femeile frumoase sunt singure.

– Femeile ştiu să se folosească de atuurile lor fizice.

– Bărbaţilor nu le plac femeile neepilate.

– Femeile cu acnee sunt dizgraţioase.

– Femeile nu trebuie să fie prea slabe.

În ceea ce priveşte greutatea, informaţiile se împart în două categorii. În funcţie de alimentaţie şi în funcţie de părerea celor din jur.

Fetele îşi dau seama că mediul exterior, revistele şi vedetele impun nişte standarde nerealiste în ceea ce priveşte corpul feminin, însă recurg la judecarea propriului corp şi blamarea greutăţii proprii.

„nu mă încântă bikinii… la fundul meu imensss nuuu. Cui nu i-ar plăcea să arate aşa? Are un corp superb dar cred că este şi lucrat pe calculator. Sau poate nu, că am mai văzut aşa! Poate la faţă, dar acolo nu mă interesează, corpul e superb! Am o prietenă care lucrează la un ziar şi îmi zicea că toate pozele sunt lucrate la calculator, mai ales la modele şi vedete, nimic nu rămâne neretusat; sunt multe fete cu sânii mici. Mie mi se par puţin trucate, nu există chiar atâta perfecţiune. Parcă ar fi pictate. Sunt aproape sigură că pe ici, pe colo, s-a mai „umblat". Sau sunt eu rea?"[167]

„Greutatea ideală" este cel mai dezbătut subiect. Emiţătorii caută pe de o parte validarea celorlalţi prin descrierea propriului corp, pe de o parte, iar pe de altă parte se scuză.

„Am 1, 70… nu sunt chiar aşa înaltă… şti de ce nu arăt aşa grasă? că sunt proporţionată… am depus pe tot locul… eh… ce să va spun dacă acum am 79… şi sunt grasă… gândiţi-va că înainte de a ţine dieta aveam 90… aşa că nu v-aţi fi dorit să mă vedeţi… am început regimul cam de când sunt pe forum.[168]*"*

„Bine măcar că mai fac sport că altfel eram o balenă eşuată.[169]*"*

„Da ştiu ce zici… şi mie îmi zice lumea… Andreea ce ai slăbit aşa… nu îţi stă bine… şi dastea… dar eu tot mai vreau să slăbesc…[170]*"*

„Şi eu sunt f. complexată de această problema a greutăţii, deşi toţi îmi spun că nu sunt grasă că din contra chiar mi-ar mai trebui câteva kg eu mă văd grasă şi vreau mereu să slăbesc, dar de câtva timp nu mai îmi stă gândul la asta pt că nu mă mai simt aşa. Nu o să ţină asta pt mult timp dar pt moment mă simt bine aşa.[171]*"*

„Dacă nu arăţi că un scheletel/fantomică umblătoare, cu cearcăne şi faţa palidă, atunci e ok, dacă totuşi nu te simţi prea bine şi cei din jur îţi spun că burtica dată jos nu compensează lipsa de chef şi figura obosită, poate trebuie să le dai dreptate şi să te gândeşti la pus ceva pe tine. Baftă![172]*"*

„Nu obişnuiesc să mă compar cu femeile de pe stradă, cel mult mă raportez la modele, actriţe & co. Şi de fapt nu vreau să fiu slabă ca x, y, z ci vreau să fiu slabă doar pt mine, vreau să fiu slabă pt. a putea fi perfectă[173]*".*

Pe lângă reviste sau celebrităţi, importanţi în ceea ce priveşte greutatea fetelor sunt şi băieţii/partenerii. Aceştia emit opinii despre cum ar trebui să arate corpul unei fete, care este greutatea ideală a acesteia sau aspectul fizic cel mai de dorit. Emiţătoarele par să valorizeze opiniile acestora şi să se ghideze după acestea.

„Şi eu am slăbit mult o perioadă şi toţi îmi spuneau să mă îngraş la loc k nu-mi stă bine k sunt prea palidă şi chestii de genu', dar eu mă vedeam aşa de frumoasă vroiam să nu mă mai îngraş, să rămân aşa mereu, dar nu ştiam k eu de fapt slăbisem k eram bolnavă, şi am făcut un tratament şi ghici peste câteva luni eram la fel. dar

167 E-Girl.ro
168 E-Girl.ro
169 *Idem*.
170 *Idem*.
171 *Idem*.
172 *Idem*.
173 *Idem*.

acum am un prieten care mă ceartă când mă aude k spun k sunt grăsună, în fine cred k v-am plictisit.[174]*“*

„Şi baietzii? ce zik? vor să aibă „pe ce pune mâna“ asta este eterna frază:))) eu am cam 1, 68 1, 69 şi 50 kg. dar mai vreau vreo 2, 3 jos. niciodată nu eşti mulţumit. înainte nu mă controlam şi mâncam… îmi permiteam să mă răsfăţz. acum nu. şi mor de poftă şi dacă cedez mă simt aiurea…[175]*“*

„eu am ajuns la 50… şi eu am şoldurile măricele… acum îmi ies oasele… mai ales când stau în pat… „ şi mie mi se zice „ejty nebună… ejty slabă rău!!“ dar… iubitu meu… mereu îmi spune… „nu vezi cum te`ai făcut… dar… el mă cunoaşte de la 13 ani… deci e o diferenţa când eşti copil… şi cum eşti la 18 ani aproape… dar… asta…[176]*“*

„Îmi plac cele cu ceva şunculiţă pe ele. Să am pe ce pune mâna.[177]*“*

„Aspect fizic plăcut… sâni bine conturaţi, fund apetisant. Distanţe între coapse(un triunghiulet), abdomen plat, picioare lucrate, fără celulită, inteligenţă, rafinamet, eleganţă şi bun gust, ambiţie şi determinare.[178]*“*

„Dar băieţii, prietenii voştri ce zic? Ei se plâng de ceva? Eu cred că treaba cu măsurile perfecte e o prostie. Atâta vreme cât cei din jur nu te trag de mânecă să îţi zică „mai dă şi tu ceva kg jos“, şi mai ales atunci când îţi spun că arăţi foarte bine, nu e cazul să te mai stresezi, e totul ok. Dacă ar fi să mă iau şi eu după măsurile alea tâmpite cu 90/60/90, cică ar trebui să mai dau jos din talie. Păi dacă mai dau jos… nu mai rămâne nik. Şi aşa sunt piele şi os… dar dacă eu mă simt bine aşa, e totul ok, nu?[179]*“*

„Trebuie să combini un look ok cu o atitudine abordabilă… să fii sociabilă, să dai o şansă că cine ştie de unde sare iepurele… chiar am citit într-o carte la un mom dat că pt bărbaţi e f imp atitudinea… dacă dai impresia de „don’t touch“ nici nu o să încerce să te cunoască din multe motive: crede că nu te interesează să cunoşti lume nouă, nu eşti sociabilă, nu te simţi bine cu persoanele de faţă, eşti cu nasul p sus… am obs că fetele care nu arată aşa bine dar au un comportament ok au mai mult succes…[180]*“*

„Dacă e să mă întrebaţi pe mine… în general, nu îmi plac femeile care nu se epilează, mă disperă la culme cele prea vorbăreţe şi mă calcă pe nervi cele FĂRĂ personalitate:) presupun că o să mă obligaţi să-mi spun şi părerea despre bărbaţi, nu? oricum sunt un pic în minoritate în acest imperiu al feminităţii.[181]*“*

Un alt subiect dezbătut în ceea ce priveşte greutatea este legătura dintre aceasta şi alimentaţia. Emiţătoarele exemplifică ce alimentaţie folosesc pentru a slăbi şi induc ideea de luptă continuă între poftă sau sentimentul de foame şi dorinţa de a slabi.

174 E-Girl.ro
175 *Idem*.
176 *Idem*.
177 TPU
178 *Idem*.
179 E-girl
180 Unica.ro-forum
181 *Idem*.

„Decât să iei pastile şi tot felul de subst. care să-ţi dea organismul peste cap, mai bine te abţii de la mâncat. Mai bine previi decât să suporţi consecinţele. Să vă dau o reţetă simplă de tot, care e sigură pt că o testez eu în fiecare zi. Mă pun la masă şi mănânc, mănânc, iar knd ajung la jumatea farfuriei îmi tot zic în minte, de fapt inconştientul intervine aici, k sunt sătulă, iar eu chiar cred asta şi mă ridic de la masă sătulă knd de fapt nu sunt. Niciodată nu mă ridic sătulă de la masă pt că aşa m-am obişnuit. Nu am vrut în viatza mea să slăbesc deşi înainte eram mai plinutză, s-a întâmplat pur şi simplu… Simţiţi-va bine în pielea voastră, iar dak va simţiţi cu câteva kg în plus, gândiţi-va k altele poate le-ar vrea.[182]*“*

„ah şi acum mă roade stomacul de foame deşi mai devreme am mâncat un sandviş şi un iaurt… nu vreau să mă mai îngraş că oricum sunt complexată şi mă enervează tot ce port că nu-mi vine bine. eu vreau să mă abţin cât de cât până la sărbători că atunci ştiu sigur că o să mănânc întruna. sunt o pofticioasă![183]*“*

„Eu sunt motivată(sau să îi zic obsedată) să slăbesc deşi nu se cunoaşte dacă dau jos câteva kilograme(aşa mi se pare mie) însă mă simt eu mai uşoară.[184]*“*

„Învaţă să urăşti mâncarea. Eu sincer o urăsc.[185]*“*

„Creierul, stomacul, cavitatea bucală, tot refuză mâncarea![186]*“*

„Nu ştiu cum poţi să începi să urăşti mâncarea, e un sentiment de nedescris, când ştiu că trebuie să mănânc îmi vine să mă arunc de la etaj.[187]*“*

„N-are legătură cu faptul că eu chiar fac foamea de plăcere.[188]*“*

„Da, şi eu mă simt vinovată de fiecare dată când cedez că să pap ceva dulce… Plus că iubitul meu îmi mai cere să-i fac câte o prăji, şi mai ales din alea cu frişcă sau crema… Nu-l pot refuza şi evident că sfârşesc prin a mânca şi eu…[189]*“*

„Bună! Am nevoie de ajutorul vostru. Poate nu am eu o problemă foarte serioasă care să merite cine ştie ce atenţie, dar, totuşi, e o mică problemă pentru mine: sant fată, am 14, 5 ani, 1.69 m. si 54-55 kg. Deci, acum, eu chiar vreau sa slăbesc. Adica, nu mi se pare ca am multe kg, dar, totuşi, am picioarele puţintel dolofane. Alerg câte 30 min. în fiecare zi, exerciţii, chestii-chestii. Încerc să mănînc doar cît este necesar, în sfîrşit, m-am lăsat de dulciuri, însă, în schimb, am o oarecare obsesie pentru fructele uscate, in special mere. Îmi poate spune cineva dacă te îngraşi de la fructele uscate, dacă pot fi consumate frecvent în timpul zilei? Pentru că, eu atata încerc să îmi ţin poftele în frîu, şi mi-e frică să nu fac ceva greşit în acest sens. Mulţumesc tuturor celor care îmi dau răspunsuri utile şi nu mă judecă![190]*“*

[182] E-girl
[183] *Idem*.
[184] *Idem*.
[185] *Idem*.
[186] *Idem*.
[187] *Idem*.
[188] *Idem*.
[189] *Idem*.
[190] TPU

Cu toate acestea, există și fete care cer sfaturi pentru creșterea greutății corporale:

> *„Așa e ai dreptate cât timp arătzi în regulă e bine. am și eu o întrebare am 1.65 și 45 de kg și mă simt că naiba deși am un succes nebun la băietzi. Sincer nu știu ce văd la mine frumoasă sunt ce-i drept nu că nu sunt modestă… am și eu o întrebare pt fetele de aici… ce trebuie să mănânc pt ca să mai pun pe mine măcar 5 kg? plss aștept răspund mulțumesc anticipat.*[191]“

De asemenea, regăsim și mărturii șocante legate de consecințele pe care le au astfel de comportamente riscante în ceea ce privește alimentația extremă în vederea slăbirii, mărturii despre anorexie sau despre bulimie:

> *„Da am vorbit și am fost diagnosticată cu anorexie nervoasă și a vrut să mă interneze la parhon… acum merg la nutrutionist de 2 x/lună și mă cântărește ca să vadă cât am luat / cel mai des, pierdut, în greutate. Am încercat și un terapeut dar au fost ceva probleme și am încetat tratamentul… o să caut totuși un psiholog bun, m-am săturat să plâng din orice, să încerc să mă sinucid că nu-mi stă părul sau să mă văd cât o balenă de câte x mă privesc în oglindă.*[192]“

> *„E groaznic. vara-mea m-a invidiat de când eram mici k eu sunt mai slabă ca ea, ea fiind bine plinutză iar eu un bătz. mergea la sala ținea regim… toate păreau să meargă în direcția dorită dar nu s-a multzumit, vroia să slăbească mai repede așa că tot ce mînca vomita. N-am știut până am aflat de la mătușa mea că e suspectă de hepatită și că stă acasă. țin minte k la un momentdat eram la școală și venise salvarea să o ducă deoarece vomitase până leșinase. vomita și dacă nu mânca i se crease un reflex. cel mai grav a fost când am aflat k este suspectă de anorexie. avea picioare mai subtziri decât mine care oricum sunt foarte slabutză de la mama natură… atunci m-am speriat. dar ea dădea vină pe mine k d-aia slăbise ea așa să arate ca mine și nu mai știu ce. da nu e vina mea și totushi mă simt așa de prost. a făcut terapie la psiholog și a fost și la nutritzionist. acum și-a mai revenit dar mai are unele impulsuri de a vomita.*[193]“

De asemenea, și fetele emit stereotipuri despre băieți, care nu trebuie, în viziunea lor, să fie prea slabi și care nu trebuie să exagereze cu îngrijirea corporală.

> *„Bărbații trebuie să fie curați, OK. dar nu cocheți. să nu-și facă manichiura.*[194]“

> *„Aia care au par până în vârful degetelor, pe spate, pe piept, atât de mult încât le iese afară de sub cămașă ? NU-MI PLAC!*[195]“

Pe lângă greutate, un alt subiect dezbătut în ceea ce privește corporalitatea feminină este și cel ce ține de aspectul fizic, atât la fete cât și la băieți. Coapsele, picioarele, șoldurile, pilozitatea, transpirația, sunt aspecte ce distorsionează imaginea fetelor despre ele însele și despre cum trebuie să fie pentru a avea un aspect ideal.

---

191 E-girl
192 *Idem*.
193 *Idem*.
194 Unica.ro-forum
195 *Idem*.

„Eu mă epilez(ca orce fata) dar am şi yo o întrebare: de ce nu e bn să mă eplilez pe mâini, eu o fac şi firul nu creşte mai negru, mai gros sau mai repede. cand merg k autobuzu sau pe stradă văd fete deagute dar k nişte mâini foarte păroase!! deci, care e motivu? de ce nu se epilează fetele pe mâini?[196]*“*

„Mie îmi plac formele. Îmi place o femeie cu forme bine conturate nu un scheletel umblător; Uite ce picioare frumoase are faţă de scheletul de mai sus.[197]*“*

„Deşi există şi metode alternative… Am cunoscut o tipă care arată groaznic… Sâni lăsaţi şi mici, celulită, vergeturi, grasă… piele naşpa… etc… După 6 luni am întâlnit-o la sală şi arata… genial… Antrenoarea mi-a zis că a făcut nişte tratamente la Miko + sala şi diferite creme/loţiuni la la la…[198]*“*

„Eu tot timpul zic că mai bine facem mişcare. Că dacă ţii regim tot fâlfâie carnea pe tine, oricât ai fi de slabă. Dar întodeauna rămân doar cu zisul![199]*“*

„Nu am probleme doar cu coapsele şi picioarele… îmi sunt foarte musculoase şi nu dau deloc jos de pe ele… să mă apuc de exerciţii fizice… mi-e frică să nu mai pun muşchi pe mine să ajung ca o cuturistă…[200]*“*

„Am corpul tip pară… sus nu sunt aşa grasă… am abdomenul plat… doar picioarele mă omoară.[201]*“*

„Sunt complet distrusă şi culmea după ce am scăpat de complexele vieţii mele: că sunt prea slabă sau nu sunt suficient de frumoasă şi acum sunt complet sigură şi chiar mi s-a spus că sunt fumoasa şi cel mai important şi eu cred asta… apare asta… la ce mai foloseşte viaţa dacă nu poţi cu o problemă atât de mică, cum ar fi igiena, cu un duş şi antiperspirant, haine curate totul ar trebui să funcţioneze, dar la mine nici cu 3.Cine să mai înţeleagă ceva. Şi cândva am fost normală mai exact 23 de ani din viaţă au fost superbi, ce miros, că miroseam mereu impecabil şi facem mult mai puţin ca acum, un duş dimineaţa şi chiar şi seara eram complet fresh. Şi acum deşi fac tot ce îmi stă în puteri să înţeleg sau să rezolv odată asta, nu reuşesc. Şi în ultimul timp mă gândesc doar la cum fac să dispar, să nu mai exist să nu mai trec în fiecare zi la job prin acelaşi coşmar. Vreau şi eu linişte… atât îmi doresc, oare cer prea mult… linişte şi o viaţă normală… să pot să îmi văd şi eu visul materializat, o să pot depăşi asta… sau cum fac… rămân aşa… etichetată… cu o etichetă mare… miros urat… ? Ce viaţă ciudată… Am ajuns şi eu să mă simt un gunoi, pe ei pot să îi înţeleg că zic că miros, dar eu ştiu că mă spăl… şi mult şi folosesc produse de igienă: antiperspirant, de parfum nici vorbă… mi-am luat adio de 1 an şi ceva… ar fi culmea dacă miros să mai pun şi parfum… nu vreau să îmi imaginez ce iese… parfum amestecat cu un miros care vine de la mine… de unde nici nu ştiu. Să tac, să înghit în sec, să aştept ce… că nu mai am încredere în nimic, şi nici chef de ceva… doar să scap odată de asta… asta este tot ce îmi doresc… atât.[202]*“*

196 E-Girl
197 *Idem*.
198 *Idem*.
199 *Idem*.
200 *Idem*.
201 *Idem*.
202 Eva.ro

COMPORTAMENTE SEXUALE

Temele cele mai dezbătute în ceea ce priveşte comportamentele sexuale la fete şi femei se împart în trei categorii: virginitate, primul contact sexual şi comportamentele sexuale feminine şi masculine. De asemenea, stereotipurile rezultate în urma analizei calitative discursurilor emitatorilor legate de cele trei categorii sunt următoarele:

– Femeia trebuie să fie misterioasă, să nu se expună prea mult, să nu fie vulgară.

– Fetele iau anticoncepţionale că unica metodă de contracepţie.

– Băieţii vor să fie primul partener sexual al unei fete.

– Fetele se simt ruşinate cu cât sunt mai în vârstă şi sunt virgine.

– Fetele sunt apreciate că sunt virgine.

– Fetele rămân legate emoţional de primul partener sexual.

– Fetelor le este frică de sexul oral.

– Nu este bine ca fetele să îşi înceapă viaţă sexuală devreme.

– Fetele suferă când sunt înşelate.

– Fetele trebuie să seducă băieţii.

– Fetele sunt interesate să-şi satisfacă partenerul.

– Este ok să priveşti fetele doar din punct de vedere sexual.

– Adolescenţii cu alte orientări sexuale sunt ciudaţi, trebuie să se ascundă, sunt neînţeleşi şi ironizaţi.

– Fetele care îşi încep viaţa sexuală devreme sunt uşuratice.

– Băieţii se laudă cu fetele cu care au întreţinut relaţii sexuale.

– Persoanele cu alte orientări sexuale nu se pot integra în societate.

– Fetele care se sărută târziu sunt ciudate.

– Doar băieţii se pot gândi la sex de la vârste fragede.

– Fetele se tem de primul sărut.

– Fetele nu se documentează înainte să facă sex.

– Fetelor le este ruşine când îşi încep viaţa sexuală.

– Fetele care fac sex oral îşi pierd demnitatea.

– Femeilor nu le face plăcere să facă sex.

– Femeile nu trebuie să cedeze din prima.

– Fetele care fac sex din prima nu ştiu să se respecte.

– Femeile nu trebuie să facă sex dacă nu sunt într-o relaţie.

– Femeile înşeală atunci când nu le este acordată atenţie.

– Fetele fac sex pentru că vor să îşi păstreze relaţiile.

– Femeile sunt libere să aleagă pe cine vor, dar dacă o fac sunt considerate uşuratice.

– Fetele virgine sunt rare.

– Fetele trebuie convinse să aibă relaţii intime.

– Femeile care nu fac sex sunt nesănătoase.

– Este dificil să ai o relaţie cu o femeie virgină.

– Virginitatea este un impediment într-o relaţie.

– Fetele virgine nu au o viaţă normală de cuplu.

– Fetele sunt curioase şi vor să experimenteze dar le este frică sau ruşine.

În ceea ce priveşte virginitatea, acesta este un subiect intens dezbătut. Adesea, tinerele fete pot să îşi exprime nelămuririle în ceea ce priveşte virginitatea, protejate de anonimat şi de utilizarea pseudonimelor, iar reacţiile celorlalţi participanţi la discuţie în ceea ce priveşte acest subiect sunt fie ironice, fie de blamare pentru că emiţătoarea a decis să abordeze subiectul.

> *„Faptul că tu eşti virgină şi amâni „marele moment“ (şi pe bună dreptate, după mine) l-a cam plictisit pe domnul obişnuit pesemne să i se ofere fără să facă mari eforturi. După mine, vrea să ţi-o „tragă“ şi cam atât (mai ales că spuneai de trecutul lui tumultuos).*[203]“

> *„Dacă eşti virgină de ce te combini cu bărbaţi cu viaţă sexuală normală?*[204]“

> *„M-am confruntat cu o problemă delicată, e vorba despre partenera mea… Suntem împreună deja de 2 ani şi cîteva luni dar nu am avut niciodată relaţii sexuale, o iubesc mult şi nu o forţez căci zice că nu e timpul dar, nu ştiu, cu cît mai mult timp trece atît mai mult o doresc şi tot odată mă abţin căci de fiecare dată cînd suntem într-o situaţie mai palpitantă se termină totul cu o respingere aşa, mai delicată… Am intrebat+o care e pricina, a zis că nu ştie dacă eu sunt cel cu care va trăi o viaţă şi doreşte să fie doar a soţului şi mai mult a nimănui… da, eu am intenţii serioase dar în timpul apropiat nu ne putem logodi… ştiu, poate sună straniu problema, dar ne iubim ambii şi chiar mă stărui să fac orce pentru ea… Mi-a zis chiar într-o bună zi că pot să mă despart pe cîteva săptămîni şi să mă culc cu cine doresc şi pe urma să fim iarăşi împreună, de parcă nimic nu a fost… eu nu am fost deacord căci o iubesc dar nu ştiu ce să fac în continuare…*[205]“

> *„Este greu de crezut că în zilele noastre o fată mai este virgină la 19 ani, dar nu este totuşi imposibil!*[206]“

> *„În ceea ce te priveşte pe ţine… la 20 de ani ar trebui să+ţi stea mintea la altceva decât la sex. Nu zice nimeni să n-ai prietenă… dar o relaţie nu presupune sex câtă vreme nu eşti căsătorit.*[207]“

[203] Eva.ro
[204] *Idem*.
[205] *Idem*.
[206] Eva.ro
[207] *Idem*.

Primul contact sexual este o altă temă dezbătută în cadrul forumurilor şi cu importanţă crescută în rândul emiţătoarelor. Acestea sunt fie îndemnate să se documenteze înainte să aibă primul contact sexual, fie sunt blamate că îşi încep viaţa sexuală prea devreme.

> *„În primul rând nu a fost vină băiatului, a fost vină ta. Tu ai acceptat, băiatul şi-a încercat şansa şi a mers. Nu te-a luat cu forţa, nu te-a şantajat etc. Însă, este în regulă, toţi facem greşeli. Important este să ne asumăm vina. Ai toată viaţă înainte şi dacă se află şi dacă nu. Nu este sfârşitul lumii. Nu eşti nici prima şi nici ultima fată care îşi începe viaţa sexuală prea devreme şi regretă. Altele mai rămân şi însărcinate.*[208]“

> *„Apucă-te să faci sex cu toată viteza, nu contează cu cine, când şi câţi ani ai… Ne întrebi ce să faci? îţi spun eu ce să faci. Documentează-te, citeşte despre ovulaţie, menstre, sarcină, boli cu transmitere sexuală asta dacă vrei să nu apari pe forum în situaţii penibile adresând întrebări disperate: oare sunt însărcinată, oare sunt bolnavă, de ce nu mă mai sună, de ce nu-mi răspunde la SMS-uri, iubitul meu cu care sunt într-o relatiie serioasă de o lună de zile se uită după alte fete, ce să fac dacă insistă şi nu-mi place de el etc. Sexul nu este o plăcere, sexul poate deveni o plăcere dacă există o armonie şi asta o ştiu cel mai bine femeile. Sexul implică şi riscuri nu numai plăcere şi crede-mă că posibilitatea unor riscuri şi a unor dezamagiri este mult mai mare decât cea a plăcerii.*[209]“

De asemenea, din analiza calitativă a răspunsurilor emiţătorilor şi ale emiţătoarelor, rezultă faptul că băieţii şi fetele au comportamente sexuale diferite şi ar trebui să aibă comportamente sexuale diferite. Băieţii se bucură de mai multă libertate în ceea ce priveşte acest aspect, în timp ce fetele au mai multe constrângeri. Bărbaţii şi băieţii întreţin raporturi sexuale de plăcere şi nu suferă consecinţe, însă dacă femeile fac acest lucru ele sunt considerate ca fiind uşoare. Fetele au temeri atunci când întreţin raporturi sexuale, iar principalul motiv este ataşamentul, care nu se întâmplă şi în cazul bărbaţilor sau băieţilor. Băieţii sunt mai îndrăzneţi şi pot să facă primul pas, iar fetele „cuminţi“ nu ar trebui să aibă relaţii cu băieţii sau nu prea multe relaţii. De asemenea, fetele sunt blamate dacă acordă libertate într-o relaţie, iar fetele care întreţin relaţii sexuale uşor nu se respectă şi nu merită să fie respectate şi iubite. În timp ce fetelor li se par nepotrivite anumite practici sexuale, există fete cărora li se impun aceste practici dacă doresc să menţină relaţia cu un băiat sau bărbat. Din mărturiile emitătoarelor se evidenţiază trăirile emoţionale puternice, de unde rezultă că subiectul sexualităţii este unul sensibil şi marcant, care ridică multe probleme în viaţa fetelor şi femeilor.

> *„Aşa e… cred că bărbaţii înşeală şi pentru… diversitate, de dragul aventurii. dar, dacă pentru ei e în regulă, mă întreb de ce o femeie care înşeală e numită c***? iar asta e valabilă în toată lumea, nu doar la noi. Nu cumva suntem ancoraţi în trecut, nu cumva trăim într-o societate anacronică?*[210]“

> *„Gagicăreală? Ea pentru ce stă cu un bărbat, de ce nu stă cu un Schnautzer? I-a dat liber de la ce? De la frecat? De la normalitate? O fată cuminte nu stă cu un bărbat.*

[208] TPU
[209] Eva.ro
[210] Unica.ro-forum

Stă cu prietenele ei şi cu mămica. Doar fetele perverse stau în frecareală cu un bărbat normal.[211]*"*

„Ce mă izbeşte pe mine, este indiferenţa ei, cu care îl dezleagă pe băiat să meragă la altele, să se „uşureze". Scuză-mă, când ai sentimente puternice pentru cineva, nu poţi să-l trimiţi la altele, nu te lasă inima! Îl rogi să mai aştepte, îl implori, găseşti o modalitate să-l convingi, orice altceva, numai nu-l trimiţi la curve![212]*"*

„Fetele nu ştiu să se respecte şi de aceea au relaţii tâmpite… şi apoi te întrebi oare cu ce am greşit? păi fi mai calculată şi mă raţională draga mea… nu faci repede sex cu unul… după o întâlnire… şi apoi vrei respect şi iubire.[213]*"*

„Sunt de mai bine de 2 luni împreună cu un băiat… şi… am făcut-o dar ultima perioadă ne tot certăm dintr-un singur motiv, foarte serios din punctul lui de vedere. El vrea să-i fac oral iar eu sunt împotrivă categoric. În primul rând nu avem o relaţie stabilă… şi nu e vorba că mi-ar fi greaţă sau ceva de genul… e vorba de principii, de persoana mea… mi e pare ceva înjositor într-un fel oarecare… voi ce părere aveţi despre sexul oral? aţi încercat sau nu? ce se schimbă în relaţie după… ?[214]*"*

„Păi în situaţia asta, poţi face ce vrei, discută cu celălalt băiat, oferă-i trupul tău, spune-i că nu contează nimic pentru tine, doar să-ţi potoleşti pasiunea. Asta o să te facă să te simţi grozav, mai ales dacă reuşeşti să-l minţi pe celălalt şi să-l ţii lângă tine în timp ce tu îţi faci de cap cu cel de care eşti atrasă.[215]*"*

„Eu fiind băiat pipăi doar fetele pe care le plac dar asta nu înseamnă că sunt nesimţit le pipăi aşa mai subtil. În general băieţii pipăie fetele care li se par lor frumoase. De obicei noi băieţi mai pipăim fetele că să le arătăm că le placem (ştiu suntem ciudaţi).[216]*"*

RELAŢII SOCIALE ŞI ROLURI DE GEN

În ceea ce priveşte relaţiile sociale şi rolurile de gen, acestea se împart în mai multe categorii: relaţia dintre fete, femei şi familie, relaţia cu celelalte femei, relaţia cu bărbaţii, relaţii profesionale şi planul personal.

Dintre toate tipurile de relaţii, cea cu familia şi cea cu bărbaţii par că sunt cele mai importante în cadrul discursurilor emiţătorilor şi ale emiţătoarelor. Stereotipurile legate de rolul femeilor şi fetelor în cadrul familiei, rezultate în urma analizei discursive, sunt următoarele:

– Fetelor le este frică de viitoarele soacre.

– Fetele sunt stresate de părinţii prea protectivi.

– Părinţii îşi evaluează copiii prin prisma notelor pe care le iau.

– Fetele sunt mai apropiate de mamele lor.

[211] Eva.ro
[212] *Idem*.
[213] *Idem*.
[214] *Idem*.
[215] TPU
[216] *Idem*.

– Părinţii au dreptul de a se comporta oricum faţă de copiii lor.
– Mamele au un cuvânt important de spus în relaţiile fiicelor lor.
– Femeile sunt pe locul doi atunci când au copii.
– Femeile care cresc în familii dezechilibrate nu sunt funcţionale.
– Femeile fac sacrificii pentru familie.
– Femeile care sunt în relaţii şi nu sunt căsătorite sunt uşoare.
– Fata cuminte este cea care stă cu mama ei şi cu prietenele.
– Părinţii le limitează fetelor accesul la relaţii.
– Femeile au mai puţină libertate în căsnicie.
– Femeile sunt împlinite când nasc şi au copii.
– Copiii echilibrează viaţa unei femei.
– Femeile nu trebuie să avorteze.
– Femeile au drepturi asupra corpului lor dar nu să avorteze.
– Femeile nu au voie să se îndrăgostească în afara căsniciei.
– Femeile trebuie să salveze căsniciile.
– Bărbaţii ar trebui să întreţină familia.
– Femeile nu pot fi sigure de relaţia lor decât dacă se căsătoresc.
– Femeile care nu sunt căsătorite sunt considerate amante.
– Femeilor le este greu să iasă din relaţii chiar şi când sunt înşelate.
– Bărbaţii îşi refac viaţa mai repede după divorţ.
– Femeilor care stau în casa socrilor li se face o favoare.
– Femeile nu au voie să acorde mai multă atenţie altui membru al familiei în afară de soţ.
– Bărbaţilor le este greu să plece de lângă mamele lor.
– Principala îndatorire a femeii este să fie mamă: să aibă grijă de copil şi de soţ.
– Femeia trebuie să se sacrifice pentru familie.
– Femeilor le este greu să fie independente.
– Femeile se schimbă după naştere.
– Bărbaţii nu petrec atât de mult timp cu copiii.
– Soacrele sunt rele.
– Soţiile nu ştiu cum să reacţioneze când soţii lor nu se încadrează în categorii prestabilite de masculinitate.
– Femeile nu pot să facă regulile dacă casa este a bărbatului sau dacă locuieşte cu socrii.
– Părinţii nu îşi înţeleg copiii.
– Femeile trebuie să aibă grijă de casă.

– Femeilor le este greu să iasă din relaţiile în care nu se simt confortabil.

– Femeile sunt pregătite mai repede pentru căsătorie.

– Femeilor le este frică să divorţeze.

Aşadar, relaţia dintre fete/femei şi familie se împarte în trei subcategorii: relaţia dintre fete şi mamele prea protectoare, relaţia dintre femei şi familie şi relaţia dintre femei şi copii.

În ceea ce priveşte relaţia dintre fete şi mamele protectoare, întâlnim mărturii ale unor fete care povestesc ce simt când nu sunt valorizate de părinţi, cărora li se interzic lucruri pe care ceilalţi de vârsta lor sau celelalte le fac şi nu sunt luate în serios.

De asemenea, este important să menţionăm faptul că relaţia dintre fete şi mame este distinctă de cea dintre fete şi ambii părinţi. Nu întâlnim mărturii ale fetelor în relaţii cu taţii lor, ci doar în relaţii fie cu mamele separat, fie cu ambii părinţi la un loc. De asemenea, întâlnim mărturii ale emiţătoarelor care povestesc despre cum le-au influenţat familiile parcursul ulterior, adulţii marcând puternic traseul în viaţă al tinerelor fete.

> *„Mama nu mă lasă şi pe mine să mă duc cu prietenele pe afară… am 15 ani şi îmi este deja şi ruşine să spun că nu am fost cu prietenele la cumpărături măcar!! iubitul meu zice să am răbdare… dar nu pot… deja ascund de ea că am şi un iubit… dar ştiu că dacă ar află sau dacă i-aş spune o să mă certe… şi o să ne facă să ne despărţim!! nu mă lasă nici să am un email… dar am făcut unul dar nu îi spun de el… ea pune şi parolă la laptop că să nu îl folosesc!! Nu ştiu ce să mai fac!!simt că înebunesc… vreau şi eu să fiu mai liberă… nu mai sunt un copil… şi ştiu ce este bine pentru mine… dar ea mă crede proastă!*[217]*“*

> *„Bună tuturor, sunt o fată care crede că nu mai poate trăi… nu mai simte pentru ce… nu mai găsesc nici o soluţie să reuşesc să zâmbesc şi să îmi dorec să mă trezesc a doua zi. Un prim motiv care m. a făcut să ajung în halul ăsta sunt ai mei, au fost şi sunt posesivi cu mine. mereu mă insultă, mă jignesc şi asta pentru că nu sunt niciodată mulţumiţi de mine. mărturisesc cu mâna pe inimă că nu au motive să se poarte aşa cu mine. ei ţin cont doar de ce zice lumea. pe mine niciodată nu m. au înţeles.*[218]*“*

> *„De obicei fetele care cresc în familii dezechilibrate, cu reguli prea stricte, violenţă, alcoolism etc. tind să aibă relaţii cu persoane nepotrivite, bărbaţi indisponibili afectiv, violenţi, consumatori de substanţe sau pur şi simplu iresponsabili şi incapabili de a fi devotaţi unei femei.*[219]*“*

În ceea ce priveşte rolul femeilor în cadrul familiei, întâlnim mărturii ale unor femei care resimt inegalităţile din cadrul familiei, care se simt „epuizate şi derutate“, deoarece rolul stabilit pentru ele este exclusiv în cadrul familiei, fiind dependente de soţ.

> *„De fapt, pe tine te supără mai tare că nu o bagă în seama pe sora-ta şi pe ai tăi… Nu uită că stai în casa socrilor, deci, ţi se face o favoare!*[220]*“*

[217] E-girl
[218] Eva.ro
[219] *Idem*.
[220] Eva.ro

„Am ajuns în punctul cînd am fost diagnosticată cu depresie, tot ce nu aş face e rău şi orice aş spune cauzează ceartă. Mă simt umilită şi uitată. Pur şi simplu mă ţine aasă în poziţia de babysitter, bucătăreasă, femeie de servici şi lucrător gratuit (avem o firma la care eu mă ocup de partea administrativă, iar el cu partea executivă). Simt că pe zi ce trece mă înglod tot mai mult într-o mlaştină din care nu pot ieşi. În sinea mea am hotărît demult sa divorţez. Dar îmi este frică că nu o să mai pot să mă întreţin singură, că o să fiu şi mai legată de fată şi nu mai am nici un fel de viaţă.

Sunt atît de epuizată şi de derutată, încît nu mai ştiu încotro să o apuc şi cum să procedez. Punîndu-mă în locul său, îl înţeleg că are stres la muncă, dar cu ce sunt eu de vină? De ce nu poate să înţeleagă că am şi eu nevoie de timpul meu privat?[221]*“*

„Regulile sunt clare: Casa lui, regulile lui! Nu ai ce-i face atâta vreme este casa socrului, dacă era casa ta, moştenită de la mama ta, erai stăpână acolo, până una altă… eşti doar o concubină, până-i devii soţie! Regulile nu se vor schimba nici după nuntă, că tot casa lui rămâne! Deci, vrei să faci reguli în casă? Atunci, mutaţi-va cu chirie şi tu faci regulile acolo![222]*“*

„O femeie trebuie să fie apărată, ocrotită, sprijinită în tot ce are de făcut inclusiv gospodărie şi copii să aibă simţământul că atâta timp cât îl are pe alesul inimii sale lângă ea va trece peste orice obstacol şi aici mă refer la obstacole adevărate nu la lipsa de chef de a merge la discotecă, în viaţă se îmbolnăvesc copiii, se schimbă servicii, trebuie zugrăvită casa, cumpărată mobilă, îmbrăcaţi copiii, duşi la şcoală, gradinitză… Dacă tu crezi că acesta este bărbatul pe care te poţi baza, nu mai ezita, faceţi-vă planurile de viitor.[223]*“*

„Copilul meu avea 7 luni, când am luat-o în braţe şi m-am dus la 2 facultăţi să mă înscriu. La secretariatul ambelor facultăţi am fost luată în derâdere: ce vreţi, doamnă, să va înscrieţi la şcoală??? credeţi că puteţi??? având copil aşa mic??? am coborât ochii în pământ, simţeam o ruşine, deşi acum mă întreb: de ce oare??? pt că eu am fost învăţată de mică să nu protestez. În cele din urmă am reuşit să întru acolo unde mi-am dorit, la fără taxă că altfel nu puteam să-mi permit!!! de aici a început totul… am simţit din partea lui invidie, de fiecare dată când mergeam la cursuri îl rugăm pe el să stea să îngrijească copilul, ori rugăm vecinii, care văzând situaţia, îmi stăteau alături. După câteva luni au început certurile, lipsea cu nopţile de-acasă, îl întrebam mereu unde şi ce face, el zicea că serviciul îl solicită… eu nu vroiam să recunosc că este altceva… deşi când copilul a împlinit un an jum, el a închis uşa după el… pt o nouă iubire, care era o prietenă de-a mea… una dintre persoanele cu „suflet“ care săreau să-mi îngrijească copilul cât timp eram la facultate. Pot să spun că sufletul în acele momente mi-era zdrobit, simţeam că mă aflu într-un labirint… sufeream atât de tare, încât nu mai aveam chef de nimic… doar IOANA… fetiţa mea, cu zâmbetul ei, cu prezenţa ei… m-a făcut să nu renunţ la nimic şi să spun că indiferent ce-ar fii în viaţa asta merită să lupt de dragul ei!!! m-am reangajat, între timp ai mei s-au împăcat… şi la 2 ani şi ceva a ajuns şi tata să-şi cunoască nepoţica.[224]*“*

221 *Idem*.
222 *Idem*.
223 *Idem*.
224 Eva.ro

„Draga mea, să fii foarte atentă după ce naşti. femeile au tendinţa să îşi neglijeze bărbatul când apare cel mic. eu nu l-am băgat în seama pe bărbate-meu luni de zile...:) dacă bărbatul tău se simţea neglijat acum, când erai doar cu el, îţi dai seama atunci ce va simţi? e foarte important să îl implici cât mai mult în creşterea celui mic...[225]*"*

În ceea ce priveşte relaţia dintre femei şi copii, întâlnim păreri care spun că femeile nu au dreptul să avorteze, că un copil echilibrează viaţa unei femei şi că viaţa unei femei trebuie să se raporteze exclusiv la copil după ce acesta se naşte.

„Un copilaş te echilibrează fizic şi psihic, dacă părinţii te vor ajuta cu el, cu atât mai mult să-l doreşti în viaţa ta![226]*"*

„Nu face niciun avort! Da-i şansa copilului să se nască şi să trăiască, aşa cum şi mama ta ţi-a dat această şansă şi nu te-a avortat![227]*"*

„O fi având femeia drepturi asupra propriului corp... dar n-are niciun drept să ucidă un suflet care creşte din ea! „ Dreptul „ asta doar Dumnezeu îl are![228]*"*

Relaţia dintre femei/fete şi bărbaţi/băieţi, este de asemenea, una cu interes crescut în textele emise de participanţii şi participantele la discuţii. Din analiza calitativă a discursurilor emiţătorilor şi emiţătoarelor pe acest subiect rezultă o serie de stereotipuri legate de cum trebuie să fie femeile şi bărbaţii în relaţii unii cu ceilalţi, precum şi care sunt rolurile fiecărora în general:

– Fetele cărora le place fotbalul invadează spaţiul băieţilor.

– Fetele trebuie să ştie multe despre fotbal că să fie acceptate de băieţi.

– Nu există prietenie între un băiat şi o fată.

– Există prietenie între un băiat şi o fată doar atunci când fata este neatrăgătoare.

– Fetele nu vor băieţi sensibili.

– Fetelor le este greu să facă primul pas.

– Băieţilor li se pare anormal să fie sentimentali/ se scuză.

– Fetele sunt materialiste, stau în relaţii cu băieţii doar pentru beneficii materiale.

– Fetele sunt atrase de băieţii răi.

– Băieţii nu trebuie să fie timizi.

– Bărbaţii caută în femeia iubită o asemănare cu mama lor.

– Fetele care se întâlnesc cu alţi băieţi după ce ies dintr-o relaţie sunt uşuratice.

– Băieţii nu trebuie să fie prea sensibili.

– Băieţii sunt predispuşi la a înşela.

– Băieţii trebuie să fie violenţi pentru a fi luaţi în serios.

– Băieţii caută mai mult contactul fizic. Fetele care fac asta sunt uşuratice.

[225] Unica.ro forum
[226] Eva.ro
[227] *Idem*.
[228] *Idem*.

– Femeilor le este greu să se despartă de partener.
– Femeile trebuie ajutate atunci când calcă strâmb.
– Băieţii umblă după fete chiar şi când sunt în relaţii.
– Băieţii se comportă distant în relaţii.
– Bărbaţii sunt geloşi pe succesul femeilor.
– Băieţii se simt nesiguri când vorbesc cu o faţă.
– Femeile vor să îşi afişeze public relaţiile.
– Femeile lasă fostele relaţii să le afecteze relaţiile actuale.
– Fetele au nevoie de o relaţie să se simtă complete.
– Femeilor le este greu să îşi părăsească soţii.
– Femeile vor să fie cerute în căsătorie.
– Bărbaţii sunt insensibili.
– Fetele se încred în bărbaţii de pe internet.
– Femeile nu trebuie să întreţină bărbaţii.
– Femeile trebuie sprijinite.
– Bărbaţii sunt dependenţi de tehnologie.
– Femeia este cea care trebuie să menţină relaţia vie.
– Bărbaţii înşeală pentru aventură.
– Femeile fac primul pas spre împăcare.
– Fetele trebuie să facă compromisuri că să îşi găsească un partener.
– Bărbaţii nu se comportă la fel de tandru cu iubitele pe parcursul relaţiei.
– Bărbaţii îngrădesc libertatea femeilor în cuplu.
– Femeile sunt controlate de bărbaţi.
– Bărbaţii sunt atraşi de femeile independente.
– Femeile se simt constrânse în relaţii.
– Bărbaţii flirtează pe internet chiar dacă sunt într-o relaţie.
– Femeile neglijează partenerul după ce nasc.
– Femeilor le plac bărbaţii serioşi.
– Femeilor le plac bărbaţii inteligenţi.
– Femeilor le plac bărbaţii care le domină.
– Femeilor le plac bărbaţii care pot fi corectaţi.
– Femeilor le plac bărbaţii cu simţul umorului şi îngrijiţi.
– Femeilor nu le plac bărbaţii care nu le respectă.
– Este mai bine să lucrezi cu un şef bărbat.
– Bărbaţii nu analizează la fel de mult ca femeile.

„drăguţă, preietenului meu nu îi place să port genţi mari, nu se mai poartă părul şi vestimentaţia ultrafeminine.[229]*“*

„Problema este că nu-mi permite statura să port cu toc la nuntă şi la cununia civilă, soţul meu fiind de aceeaşi statură cu mine (180 cm).[230]*“*

„Pe bune acum. Cred că şansele ca un mascul să fie doar prieten, bun prienten, cu o fată sunt mai mari când fata nu este atrăgătoare. Nu neapărat urâtă, dar mai puţin sex-appeal.[231]*“*

„Da aşa e… nu sunt genu care să mă omor pt cnv indifent de cât de mult ţin la el… doar pic în depresie… plâng şi chestii d`astea… eu am un defect mare… mă ataşez foarte repede de cnv… şi când mă dezamăgeşte…[232]*“*

„Păi normal, cum să contrazici. . Dacă se simte jignit la o vorba mai urâtă sau dacă îi vine să plângă la filme de dragoste, drama etc e chiar sensibil iar dacă pică pe asfalt şi se juleşte şi începe să se vaite sau mai rău să plângă, da e un pămpălău.[233]*“*

„Mai degrabă îţi faci prieteni pe internet că pe internet nu contează dacă eşti frumoasa–urâtă, cu bani-sau fără bani, trebuie doar să fii de treaba, nu e aşa? Adică din experienţa proprie pot să-ţi spun k prietenia adevărată dintre băieţi se poate destrama numai şi numai din cauza unei fete… care a cucerit inima unuia dintre ei sau a amândurora. Nu am zis că toate fetele au acest efect (involuntar sau, după caz, voit).[234]*“*

„Salut, încep să cred că este ceva în neregulă cu mine… Au dispărut femeile inteligente şi iubitoare de romantism din românia? Toate vor doar distracţie şi banii?… Ok nu sunt Casanova să zic că am avut n relaţii, am avut 2 şi alea anemice şi cam scurte… şi ok nu sunt persoana care să dea cele mai bune sfaturi în materie de sex… Mă distrez şi eu dar am şi alte preocupări şi recunosc sunt ceva mai sentimental… dar asta este o problemă?… Aştept şi părerile voastre![235]*“*

„Nu nu este o problemă că eşti aşa, dar sincer şi eu rămân şocată în fiecare zic de halul în care sunt fetele din ziua de azi. Şi sunt fată… Evident, nu toate sunt aşa, dar vulgaritatea, prostia, lipsa de demnitate şi interesul pe plan financiar sunt în floare. Sunt şi fete foarte dulci şi romantice, dar trebuie să cauţi şi când o găseşti să ai grijă de ea. Ştii care e problema?… în ziua de azi ne mâncăm între noi (fetele şi băieţii). Băieţii înrăiesc fetele prin comportamentul lor, iar ei sunt aşa deoarece au fost la rândul lor răniţi de fete. Eu zic să mai cauţi că o să găseşti.[236]*“*

[229] E-girl
[230] Idem.
[231] Idem.
[232] Idem.
[233] *Idem*.
[234] *Idem*.
[235] *Idem*.
[236] E-girl.

„Faptul că poţi trăi cu ţine însăţi în timp ce eşti cu el şi te simţi atrasă de altul, că nu te dărâmă fiecare privire a lui, că nu te gândeşti la el şi la cum să-i fie lui bine, indiferent de tine, arată că nu îţi pasă de el şi că confunzi iubirea cu egoismul.[237]*“*

„Psihologic vorbind bărbaţii caută partenere care se aseamănă cât mai mult cu mamele lor, iar fetele caută să semene cu tatăl lor. Nu este ceva voluntar, nu îţi dai acordul pentru asta şi nu eşti conştient, dar este demonstrat ştiinţific. Deci este un lucru foarte bun dacă nu cumva mama lui este psihopată.[238]*“*

„Să facă fata primul pas mi se pare ciudat şi dacă nu este „normal“ în viaţa reală, dar cu totul o altă presoană în cea virtuală, înseamnă că „nu eşti de nasul lui“, încearcă să fii cucerită nu să pari disperată.[239]*“*

„Bună
M-am hotărât destul de greu să va scriu, poate o să mă luaţi în ras… De câtva timp, mai exact de vreo 3 ani am constatat un lucru care mi s-a părut extrem de ciudat… şi anume că soţul meu poartă lenjerie de damă. Am vrut să divorţez, am crezut că e nebun, dar cu timpul am început să îl accept. Nu este nici homosexual, aşa cum am crezut, nici cuplat cu vreo femeie, pur şi simplu îi place, zice el să poarte astfel de lenjerie. Mai ales sutien. Relaţia noastră s-a răcit, vă daţi seama, adică din acel moment nu mai există nimic între noi, dar cu toate astea el continuă să îmi ceară sfaturi şi păreri despre cum să îşi aleagă lenjeria, despre mărimea sutienului etc… Voi ce mă sfătuiţi? să divorţez? eu una nu am mai auzit asemenea lucruri. Ce părere aveţi?[240]*“*

„Unele femei rămân în relaţii deşi nu le este bine cu speranţa că se va schimba omul de lângă ele… că îşi va schimba comportamentul dar nu este aşa… oamenii nu se schimbă… decât dacă îşi doresc ei înşişi…[241]*“*

„Un afameiat nu se întoarce după 7 ani că să plângă pe umărul tău, se întoarce ca să mai aibe o partidă de sex cu tine! Dacă nu i-a păsat acum 7 ani… şi nici între timp, de ce crezi că i-ar pasă acum?

Are dreptate pitzi… doar să-şi mai aducă aminte de păsărica ta şi nimic altceva! Eventual, să râdă la urmă că te poate avea la picioarele lui când are chef. Nu uita! Asemenea bărbaţi nu au scrupule şi nici sentimente, doar erecţii la ce femeie le pică în mâna! când nu mai are noutăţi, le incită pe cele abandonate pe care le mai ia odată… din plictiseală sau să-şi confirme lui însuşi, că-i încă tare-n sex![242]*“*

„Păi nu a cerut inel, a cerut copil şi i l-a dat, dar ca orice femeie când obţine ce vrea, dintr-o dată vrea altceva. ştiţi voi mai bine despre ce e vorba.[243]*“*

„De când s-a vrut egalitate însă bărbatul trebuie să fie bărbat iar femeia ceva fragil care are toate drepturile într-o relaţie unde deciziile se iau în doi[244]*.“*

[237] TPU
[238] *Idem*.
[239] *Idem*.
[240] Eva.ro
[241] *Idem*.
[242] *Idem*.
[243] Eva.ro
[244] *Idem*.

„Ce naiba, după o sulă nu moare nimeni, dimpotrivă, se găsesc vreo 3 miliarde în lume, aşa că, mai maturizaţi-va şi voi, că suneteti ditamai bărbaţii! Nu va mai credeţi de neînlocuit, întotdeauna se găsesc alţii „mai dotaţi“ sau mai „jucăuşi“ care ştiu să atragă femeia de lângă tine. Dacă s-a dus după altul, trebuie să înţelegi că nu avea sentimente pentru tine şi în loc să plângi şi să te vaiţi, să te bucuri că ai scăpat de „o uşuratică“ care a plecat după primul venit. Tocmai i-ai făcut altuia un pustiu de bine.[245]*“*

„Probabil că pe mulţi dintre voi nu v-ar interesa dilema unui „copil“ de 17 ani, acuşi 18, dar totuşi îmi permit să apelez la acest site. Tema în mare: îmi este frică că voi rămâne singură. Exagerez spunând „frică“, pentru că m-aş adapta, sunt şi alte lucruri frumoase în viaţă, trebuie doar să am arta de a profita de momentele care mi se oferă… mereu vorbesc aşa, dar sincer, mă tot irită senzaţia asta. Sunt o persoană implicată în multe activităţi, sunt olimpică, cânt, am încercat să profit la maxim de momentele astea şi toate astea au făcut cea mai bună varianta a mea, sper:). Dar nu am neglijat nici partea cealaltă, iubesc să pozez, ocazional pozez pentru fotografi mari… ideea este că sunt cea mai fericită pentru că am făcut de toate şi sper să descopăr în continuare şi alte lucruri frumoase. Dar pe planul sentimental, parcă sunt stană de piatră. Am avut propuneri… cu zecile, dar am decis să refuz, pentru că nu vreau să am o listă mare de prieteni, fără ca să tresar doar la gândul că îi/îl voi vedea. Cam toate prietenele mele au, dar aş vrea tare mult să apară cineva care să mă facă să zic „asta este“. Ştiu că am doar 17-18 ani, poate că sunt prea pretenţioasă, dar asta sunt şi îmi este frică că aşa voi rămâne. Există un băiat care a încercat să mă cunoască de mult timp, acum a făcut asta, am vorbit, ne-am simţit extrem de bine, dar acum bate în retragere, deşi mă admiră mult. Nu înţeleg, chiar nu înţeleg unde este problema… Am analizat situaţia, nu am fost absurdă, dar tot stau cu frică asta:)) Am o viaţă extraordinară, dar simt că ceva lipseşte… şi acel ceva e ceea ce am descris mai sus…[246]*“*

„Fraieri mai sunt unii! Pur şi simplu asta e modul prin care îşi iau femeile doza zilnică de încredere! Atenţia şi admiraţia altor masculi îi confirmă cât de „norocos“ e tipu’ ăla păros şi crăcănat de o ţine de mână![247]*“*

„Unora le place… bătaia (ca să parafrazez titlul unui celebru film cu Marilyn Monroe). Altfel nu-mi explic cum stau cu neanderthalianul pe aceeaşi palmă de loc. Ba unele au şi copii şi sunt bătute, f… şi cu banii luaţi![248]*“*

„I-am spus să-mi arate cu cine vorbeşte şi a închis repede conversaţia. Şi îmi zice că doar se juca pe facebook. Şi când i-am spus că am văzut că vorbeşte cu o fată s-a eschivat. Observ că bărbaţilor nu le dispare instinctul asta de „vânători“ nici măcar când sunt într-o relaţie…[249]*“*

[245] *Idem*.
[246] *Idem*.
[247] *Idem*.
[248] Eva.ro
[249] *Idem*.

„Din păcate, noi, femeile suntem cele care întreţinem relaţia. asta e crudul adevăr… şi, că să răspund la întrebare, cred că l-aş ierta, dar nu aş uită vreodată că m-a înşelat.[250]*“*

„Dragelor mă simt rău… După 2 ani de zile m-am despărţit de cel pe care îl credeam bărbatul visurilor mele. Am avut o discuţie deschisă încă din trecut… în legătură cu planurile noastre pentru viitor. Îi iubeam, îmi spunea că mă iubeşte… dar nu vroia să se căsătorească. Nu înţelegea importanţa unei bucăţi de hârtie. Mi-a spus că el nu se simte pregătit… Eu de ce oare eram? Nu este normal ca un bărbat care te iubeşte să vrea să te aibă numai pentru el? Să te vrea aproape?… am înţeles, am înghiţit multe dar dorinţele noastre erau diferite… Eu îmi doream să fac o casă cu el, să fiu împreună cu el. El nu se simţea pregătit nici acum şi după cum spunea nici peste câţiva ani. Nu gândesc oare eu bine?
Un bărbat care te iubeşte nu ar face orice pentru tine? Nu luptă pentru tine?… Merită să sufăr după el?[251]*“*

„Hai să-i facem portretul robot, să se recunoască! Eu am prietene care sunt singure. Aşa că încep eu.

1. *Femeia singură e uşor plinuţă, sau chiar grăsuţă. Cu cât e mai grasă, cu atât e mai volubilă. – râde tare şi pare foarte fericită şi pare extrem de mulţumită de ea. N-ai zice că e singură sau că-i pasă că e singură măcar.*
2. *Femeii singure îi fug ochii în toate părţile. Prietenă mea plinuţă (sper să nu se supere, nu cred, că nu e supărăcioasă), când stă în preajma bărbaţilor nu se mai poate concentra, începe să se comporte altfel. Cred că şi asta contează. Bărbaţii simt dacă eşti nenaturală sau penibilă. Prietena mea nu e penibilă, din contra, e foarte vorbăreaţă şi simpatică în public, dar tot mi se pare că se poartă ne-natural.*[252]*“*

„Într-adevăr, de la o vreme, rutina îşi spune cuvântul. şi, din păcate, depinde de noi, femeile, să facem în aşa fel încât să simţim cât mai rar acest lucru. vorbeşte cu el, spune-i că te deranjează că nu mai este că la începuturi. spune-i că ştii că nu se poate ca toată viaţa să fie ca atunci, dar, pe cât posibil, să evite să se comporte cu tine aşa cum zici tu: să vorbească urât cu tine, să înjure. nu-ţi mai face cadouri? nu-i nimic. fă-i tu şi ai să vezi că, pe parcurs, îţi va face şi el.[253]*“*

„E-adevărat, după un anumit timp, bărbaţii îşi dau seama că nu mai au motive să îşi dea silinţa să ne cucerească. :(hai să îi facem să se îndrăgostească din nou de noi. respinge-l uşor când îţi face avansuri, cumpără-ţi ceva nou, o bluză nouă, o lenjerie nouă. machiază-te altfel. fii zâmbitoare, înţelegătoare cu el… şi, cine ştie? poate aceste mici trucuri vor avea succesul scontat.
uite, soţul meu nu înjură, nu vorbeşte urat. dar ştiu că e bărbat şi că simte nevoia uneori să se manifeste în acest fel. astfel încât, că să nu îi îngrădesc libertatea de exprimare, de fiecare dată când sunt meciuri, poate să înjure liber, fără să îşi ceară

[250] *Idem*.
[251] Unica.ro forum
[252] *Idem*.
[253] *Idem*.

scuze. e singura împrejurare în care accept acest lucru, fără să mă deranjeze. oricum, la meciuri, eu fac altceva: mai citesc, mai fac puţină ordine…
în plus, o zi pe săptămână e a lui. se întâlneşte cu colegii săi şi se duc toţi la meciuri, ca bărbaţii. astfel, am şi eu o zi pe săptămână numai a mea, în care pot să fac ce vreau…[254]*“*

„Hai salut! nu ştiu cum e la lesbiene, că nu mă pricep. ce mă enervează pe mine e psihicul asta dependent al femeilor… mereu se agaţă de bărbaţi! de ce nu se agaţă şi ele de obiecte, de joburi, de hobbyuri… ca bărbaţii! eu cred că n-o să mai fim singure când o să încetăm să fim dependente de bărbaţi![255]*“*

„Ştiţi vba aia: cum o dai tot nu e bine?? am citit mesajele voastre şi în mare parte sunt de acord, dar fără ei, bărbaţii, nu facem nimic. pt k degeaba ne aranjăm dacă nu are cine să ne observe, degeaba suntem frumose şi deştepte dacă nu are cine să ne facă un compliment şi tot aşa… eu una nu cred că aş putea vreodată să fiu singură, sunt prea dependentă de tot ce ţine de cuplu, viaţă în doi… chiar dacă sufăr câteodată, k asta e viaţa, prefer să stau cu cineva chiar şi aşa de dragul de a fi, decât singură. mă sperie cuvântul asta! sincer…[256]*“*

„Unii bărbaţi manifestă o gelozie exagerată. teama ca nu cumva să vadă alţii ce văd doar ei, în dormitor, teama de a nu atrage alţi bărbaţi prin înfăţişarea lor şi astfel de a nu fi părăsiţi… cred că nesiguranţa sau pur şi simplu simţul proprietăţii îi determină pe unii să le interzică partenerelor anumite lucruri, inclusiv să iasă cu prietenele. am un amic căruia nu îi plăcea când prietena lui era veselă, voioasă în prezenţa altora… de ce? nu ştiu… probabil că tot din gelozie.[257]*“*

„Am trecut şi eu printr-o relaţie cu specific „nu ai voie“, deşi nu o spunea în cuvinte. Acum râd când îmi amintesc, dar au fost şi clipe de groază. A ajuns să mă urmărească, să pună diverşi să mă filmeze, fără să îi dau motive. Era un bărbat posac, iar „ieşitul“ însemna doar în compania lui. Totul se întâmpla când ieşeam cu prietenele, deşi le cunoştea şi el. Aşa cum era de aşteptat gelozia ucide tot ce e frumos, s-a terminat urât, azi nici nu ne mai vorbim când ne vedem.[258]*“*

„Bărbaţii ar trebui să fie mândri de ceea ce au lângă ei… nu să interzică partenerelor să folosească farduri, sau să poarte un decolteu… Devin geloşi când cineva întoarce capul după partenerele lor, dar ei nu fac la fel? Ei chiar nu îşi rup gâtul după vreo duduie îmbrăcată mai degrabă porno decât sexy (uneori), şi care lasă în urmă un parfum agresiv??Eu cred că le place extravaganţa dar să nu fie la persoana lângă care trăiesc ei… ci la alte femei… iar acest gen de femei independente, le stârneşte o curiozitate, pe care nu ar vrea să o manifeste altcineva faţă de soţia/iubita lor. De aceea interzic aceste lucruri…[259]*“*

„Mie mi se pare sexy la un bărbat aerul lui serios, când e ocupat, munceşte sau conduce maşină…[260]*“*

[254] Unica.ro forum
[255] *Idem*.
[256] *Idem*.
[257] *Idem*.
[258] *Idem*.
[259] *Idem*.
[260] Unica.ro forum

„Să „aibă replică“ – să nu se piardă cu firea când îi spun eu ceva, să-l simt, cumva că mă „domină“, că poate să mă „controleze“ – în sensul că e puternic şi mă pot baza pe el.[261]*“*

„Mama mea spunea: „bărbatul e capul, dar femeia e gâtul… şi întoarce capul cum vrea ea!“. orice femeie inteligentă ştie că bărbatul poate fi convins şi poate fi îndrumat sau corectat dacă ai măiestria necesară. cel mai eficient este să o faci INDIRECT, dacă îi spui pur şi simplu, nu prea are efect…[262]*“*

„Un bărbat trebuie să fie bărbat, nu efeminat… trebuie să-ţi ofere sentimentul de siguranţă, să fie inteligent.[263]*“*

„Totuşi, cred că e mai bine să lucrezi cu un şef bărbat decât cu o femeie.[264]*“*

„În ziua de azi e destul de greu să îţi găseşti prieteni la muncă. Depinde de colectiv. Am avut un şef care promova minijupele şi decolteurile. Asta nu ar fi fost foarte rău dacă nu baga şi motive de ceartă între angajaţi![265]*“*

„Într-un colectiv unde majoritare sunt femeile e mult mai greu, sunt răutăcioase, pline de invidie, le face o deosebită plăcere să fie cîrcotaşe, cînd lucrezi într-un colectiv unde majoritatea sunt bărbaţi este mult mai bine[266]*.“*

„Într-adevăr, bărbaţii ştiu să se facă plăcuţi la locul de muncă, spun ce vor, nu se supără pe orice fleac, se exteriorizează în mod natural.[267]*“*

Planul personal:

Din analiza discursurilor, rezultă o serie de stereotipuri despre cum sunt, cum trebuie să fie şi să se comporte fetele şi femeile în plan personal:

– Femeia trebuie să fie feminină.

– Femeia trebuie să fie nonconformistă ca să atragă.

– Femeile sunt obsedate de haine.

– Fetele sunt bune la lucruri migăloase, la cusut.

– Femeile poartă ceasuri finuţe.

– Femeile sunt obsedate de bijuterii.

– Femeile aşteaptă să primească cadouri.

– Femeile au imaginaţie.

– Fetele nu au răbdare.

– Femeile sunt schimbătoare.

261 *Idem*.
262 *Idem*.
263 *Idem*.
264 *Idem*.
265 *Idem*.
266 *Idem*.
267 *Idem*.

– Unele probleme medicale ale femeilor sunt ruşinoase.
– Femeile se enervează când le este invadat spaţiul personal.
– Femeile sunt nesigure pe ele.
– Femeile trebuie să îndeplinească multe standarde.
– Femeile sunt slabe psihic.
– Fetele care joacă fotbal sunt ciudate.
– Fetele sunt sensibile.
– Fetele deprimate cer atenţie.
– Fetele sunt vulnerabile şi trebuie consolate.
– Fetele se supără când glumeşti pe seama lor.
– Fetele sunt vulnerabile atunci când se îndrăgostesc.
– Fetele trebuie să fie într-o relaţie că să fie apreciate.
– Fetele sunt cucerite dacă li se oferă flori.
– Este impropriu ca o fată să fumeze.
– Fetele timide sunt marginalizate.
– Fetele sunt predispuse la gelozie.
– Fetele sunt predispuse la depresie.
– Băieţii care suferă emoţional sunt ridicoli şi cerşesc atenţie.
– Fetele preferă domeniile umaniste.
– Femeile sunt emoţionate când conduc.
– Femeile se îndrăgostesc repede.
– Fetelor le este frică să fie singure.
– Femeile se încred uşor în alţi oameni.
– Femeile nehotărâte sunt periculoase.
– Femeile suferă din dragoste.
– Femeile se schimbă atunci când rămân însărcinate.
– Femeile sunt schimbătoare.
– Fetele au nevoie să fie împinse de la spate.
– Femeile îşi aleg partenerii în funcţie de zodie.
– Femeile nu trebuie să atragă atenţia asupra lor.
– Fetelor le este greu să spună ce simt.

„Eu am probleme grave(psihice) cu pantofii.[268]*“*

„Cred că nu am voinţă decât pt aspecte negative. Sunt o fiinţă slabă psihic.[269]*“*

[268] E-girl
[269] *Idem*.

„Am încercat şi e o dată să alerg prin jurul blocului, dar mă simţeam aiurea, aveam impresia că toţi vecinii se uitau la mine...; dacă te vede lumea că alergi se uită la tine sau dacă alergi singură... nu are cum să nu se ia cineva de tine; Sincer... singură nici mie nu-mi vine să fac nimic.[270]*“*

„Mi se pare super să joace o fată fotbal, e amuzant.[271]*“*

„Eu sunt microbistă rău de tot şi asta nu mă împiedică să fiu şi feminină. Cu echipa mea până la moarte, fotbalul pt mine e unul dintre cele mai importante lucruri, e o istorie destul de lungă. Am şi jucat destul de mult şi sunt mândră de unde am ajuns cu asta. Cred că ar trebui să fim mai opend mind cu chestile astea.[272]*“*

„Cred că aşa suntem toate, sensibile, doar suntem nişte domnişoare, nu?[273]*“*

„Degeaba primeşti numai mesaje de compătimire şi cu o grămadă de sfaturi. Viaţă e extrem de simplă, exact cum tu ţi-o doreşti. Dacă te tot gândeşti la ce-i mai rău, e alegerea ta, e efectul a ceea ce tu vrei. Iar ceea ce tu ţi-ai făcut acum. Mi se pare uşor o frustrare, pare că tu cauţi foarte multă atenţie.[274]*“*

„Vezi în ce situaţie penibilă te-ai pus? Aşa o să fie toată viaţa ta. Fă o şmecherie şi treci iar pe partea noastră, un gay are o viaţă prea nasoală. Salut.[275]*“*

„Păi băi dobitocule tu te gândeşti la părinţii tăi cât s-au chinuit cu tine ca să îţi dea bani să te crească să te iubească? cât s-au chinuit cu tine de mic? şi ce vrei tu să faci, ca idiotul ăla, să te sinucizi? eşti un narcisist prost crescut se pare. în loc să te gândeşti la părinţi tăi stai şi te gândeşti doar la tine. sigur ai 22 de ani şi nu 12? cam penibil din partea ta să ştii. ăla a luat calea uşoară, de ce ai vrea să faci la fel? crezi că ai viaţă grea dacă doar o fată scuze, o panaramă (după câte ai povestit despre ea) te lasă? habar nu ai ce înseamnă viaţa grea. sunt alţii care o duc mult mai rău şi nici nu le trece aşa ceva prin cap. Maturizeaza-te şi gândeşte-te şi la alţii nu ca nesimţitul doar la tine.[276]*“*

„Frica de singurătate bat-o vina! Hai să ne măritǎm că să nu murim singure. Ce mai contează cu cine.[277]*“*

Relaţia cu alte femei:

Din analiza calitativă de conţinut a experienţelor relatate de utilizatorii şi utilizatoarele celor patru forumuri utilizate, rezultă faptul că opinia femeilor despre celelalte femei este că sunt invidioase, că nu se înţeleg, că sunt mereu în competiţie unele cu celelalte, se trădează, se compară unele cu celelalte sau nu pot fi prietene cu adevărat.

[270] E-girl
[271] *Idem*.
[272] *Idem*.
[273] *Idem*.
[274] TPU
[275] *Idem*.
[276] TPU
[277] Eva.ro

„Eu lucrez într-un mare spital, astfel că am colegi de ambele sexe, dar evident mai multe femei.

Este f dificil şi tre să te menţii în standarde: sunt cârcotaşe care te bârfesc dacă foloseşti de ex cosmetice Ruby Rose şi nu firma cea mai tare, se uită la tot de la unghii în vârful părului…

Aşa că este greu între attea femei să nu dai greş o dată măcar. Peste tot e aşa, doar dacă ai colegi bărbaţi, cum am eu:D Îmi permit să mă mai îmbrac şi în blugi de la 19 lei, n-are cine să bârfească.[278]*“*

„Cred că cel mai bine este să fii fată într-un colectiv de băieţi. Femeile sînt în general răutăcioase, oricît s-ar strădui să nu fie. Păcat.[279]*“*

„Şi eu am exact aceeaşi problemă şi am avut-o din totdeauna. Dar m-am învăţat cu chestia asta. Am câteva colege de clasă cu care la şcoală vorbim dar aşa niciuna în vacanţă nu mă mai contactează. Trebuie că eu să stau să le contactez, să vorbesc cu fiecare în parte, că şi cum eu sunt puntea de lagatură între toate. Dar am încetat să fac asta. M-am obişnuit cu situaţia şi nu mai sunt eu cea care ia iniţiativa. Mai bine stau singură decât cu aşa ‚prietene’. „

„În 2 săptămâni plec în Spania, la plajă… cu prietenul + alţi prieteni printre care o tipă care arată FOARTE bine… Când mă gândesc la kg mele în plus şi la alte defecte pe care de descopăr zi de zi… mă cam dau cu capul de pereţi… Vreo idee în care în 2 săptămâni să dau jos multe… kg? Sau măcar să scap de celulită?[280]*“*

„tovarashie la fete nu prea există, nu sunt… nu sunteţi (că vouă mă adresez) construite mental pentru asha ceva. de unde ştiu eu asta ? la fel cum ştiu k… uite… chiar şi cea mai amărâtă curvă crede că iubeşte cu adevărat, noi… shtim că de fapt ea nu iubeshte în adevăratul sens al cuvântului, deşi nici noi nu am simţit (poate) dragostea adevarata, dar totuşi shtim că ea nu iubeşte… de ce ? fiindk se vede.[281]*“*

PROBLEME SPECIFICE

DEPRESIE, SINUCIDERE, MUTILARE

În ceea ce priveşte aceste tipuri de subiecte, cele mai des întâlnite cuvinte şi întrebări sunt: *„ajutor“, „ce aş putea face?“, „vreau nişte sfaturi de la voi, cum aş putea trece peste?“, „ce să fac?“.*

Emiţătorii şi emiţătoarele pare că pun foarte mare preţ pe reacţia rapidă a celorlalţi participanţi la discuţii, astfel încât postează întrebări sau îşi descriu situaţia în timp real*: „acum 5 minute m-am tăiat. […] Ajutaţi-mă, ce să fac să îmi fie bine la rană?“*

Apariția unor astfel de comportamente autodisctructive este legată de sentimente negative intense ale adolescenților, care se simt singuri, trişti, neînţeleşi sau deprimaţi, iar mersul la psiholog nu pare să fie o opţiune viabilă: *„nu merg la psiholog!“.*

278 Unica.ro forum
279 *Idem*.
280 E-Girl
281 *Idem*.

Din analiza discursivă a experienţelor evocate de participanţii la discuţii, se remarcă sentimentul accentuat de neputinţă: *„nu mai vreau să fac nimic în viaţa asta“, „nu mai am niciun rost în viaţa asta“, „mă simt ultimul om de pe pământ“, „mor“, „nu dorm nopţile şi plâng foarte des“, „zicea că se omoară“, „s-a tăiat“, „eu am vrut de nenumărate ori să mă sinucid.“*

> *„Bună TPU, eu mă tăi, acum 5 minute m-am tăiat, şi am scos lama de la big, înainte făceam direct cu lama, frecam până ieşea sângele, cam am pus lama pe picior, mi-a tăiat pielea aşa rău, şi am văzut ceva alb adânc, e mai adâncă, şi era carne sigur, am oprit sângerarea cu şerveţele, strângeam că să încerc să lipesc înapoi rana, o să am semne? oricum nu se vede, că am în sus la picior unde se poartă pantaloni scurţi, o acoperă, dar mi-e frică, am luat şerveţele şi am lipit de rana şi am făcut un fel de bandaj, ce să fac?’ o să am semn? mor, regret enorm că am făcut asta, nu voiam semne eu le făceam mici, ajutaţi-mă, mama mea ştia că mă tăi dar i-am promis că n-o mai fac, nu vreau să îi spun că am început din nou, ajutaţi-mă ce să fac să îmi fie bine la rana?*[282]*“*

> *„Hei.*
> *De ceva vreme am început să fiu foarte tristă, să nu dorm nopţile şi să plâng foarte des. Mereu când vreau să mă opresc, găsesc iar alte motive şi o iau de la început. Sunt o persoană veselă dar am început, uşor uşor, să fiu forţe tristă şi încuiată.*
> *Ce aş putea face?*[283]*“*

> *„Bună tuturor.*
> *Cu o aproximativ o săptămână în urmă, două din prietenele mele cele mai bune s-au despărţit de iubiţi. De una din ele nu am ştiut, fiindcă este din satul alăturat şi nu am ţinut legătura atunci, prin simplul fapt că nu a vrut să vorbească cu mine, decât după ce îşi revine din depresie. Cealaltă mi-a ascuns faptul că s-a tăiat şi că a intrat într-o depresie, dar m-a chemat la ea chiar a doua zi, şi mi-a spus mai cu greu despre ce e vorba. Ieri, o altă prietenă s-a despărţit de iubit.*
>
> *Mi-a trimis mesaj şi mi-a spus, şi tot zicea că se omoră, s-a şi tăiat. Eu nu ştiam ce să îi mai spun, şi am vorbit cu prima fată de care spuneam că s-a despărţit de prieten, fiindcă ele sunt din acelaşi sat. Şi ea a vorbit cu sora şi mama respectivei, şi ele nu ştiau nimic, dar au vorbit cu ea şi i-au spus că nu e bine să facă asta etc. Şi astăzi am aflat că toate s-au tăiat pe mâini. Şi fată care s-a despărţit ieri de iubit a vrut să îşi bage cuţitul în gât. Problema e următoarea:*
>
> *Nu ştiu ce şi cum să fac, să le aduc cu picioarele pe pământ. Sunt prinsă la mijloc şi eu tot încerc să le spun că nu e ok să se taie, fiindcă devin dependente, dar nu mă ascultă. Şi astăzi ele căutau lame să se taie, fără ca măcar să asculte de mine. Şi văzând toate astea am început să plâng, fiindcă nu mai suportam. Eu am vrut de nenumărate ori să mă sinucid, dar nu am avut pe nimeni alături, iar ele, au pe cineva care să le sprijine, pe cineva care e întotdeauna acolo pentru ele şi tot fac ce le taie capul. Am spus că renunţ, că m-am săturat să fiu prinsă la mijloc, toate, când au o problemă, vin la mine, îmi ascultă sfaturile, dar tot nu le iau în considerare. Vreau*

[282] TPU
[283] *Idem*.

nişte sfaturi de la voi. Ce aş putea face în situaţia în care mă aflu? Cum aş putea să le fac să treacă peste?[284]*"*

„Bună! Aş avea şi eu nevoie de câteva sfaturi! De o perioadă de timp mă automutilez (mă tăi pe mâini). Şi am încercat să mă opresc dar acum a devenit o obişnuinţă… îmi puteţi oferi câteva sfaturi vă rog? Fără jigniri şi nu merg la psiholog! Mulţumesc anticipat.[285]*"*

„Ce faci când sinuciderea e singura opţiune?[286]*"*

„Am 15 ani şi nu mai vreau să fac nimic în viaţa asta, de o vreme încoace mă cert cu toţi, ieri am terminat cu examenele şi tot ieri m-am şi certat cu câţiva dintre prietenii mei. Nu mai am un rost în viaţa asta, mă simt ultimul om de pe pământ. Ce să fac?[287]*"*

BULLYING

Atât fetele cât şi băieţii evocă întâmplări în care au avut de suferit de pe urma comportamentului celor de aceeaşi vârstă cu ei. Dacă fetelor li s-au adresat cuvinte precum: curvă sau vagaboantă, băieţii pare că suferă mai mult fizic.

Şi în cazurile de bullying adolescenţii cer sfaturi şi pun întrebări celorlalţi participanţi la discuţii*: „m-am săturat. Ce e de făcut?", „sunt între ciocan şi nicovală", „mi-e frică", „vreau să mă ajutaţi", „îmi pun încrederea în voi pentru că acesta este un strigat de ajutor".*

De asemenea, reticenţa de a vorbi cu părinţii pe acest subiect se regăseşte în analiza discursului: *„nu vreau să aud sfaturi gen: vorbeşte cu părinţii tăi", „nu le-am spus părinţilor că nu am avut curajul."*

„Bună. Cu câteva zile în urmă mi s-a spus că sunt o curvă, o vagaboantă şi că în câţiva ani nu o să mai fie nimeni ca mine. Tebuie să menţionez că am 13 ani, şi chiar nu e frumos din partea colegiilor de şcoală să-mi spună aşa ceva. Ei consideră că dacă o fată arată foarte bine, dacă poartă tocuri, îşi lasă părul desfăcut spun că eşti o panaramă şi pun întrebări gen „Cât iei pe oră", „Te duci la schimbul 3", „Ai luat fiţe de pe centură". Frate la 13 ani nu cred că e nimeni să facă aşa ceva. Şi nu sunt singură căreia îi se spune aşa. M-am săturat. Ce e de făcut? Oricum nu o să mă schimb numai să nu îi aud pe unii că mănâncă rahat. Aceşti rataţi din şcoală în loc să spună „eşti drăguţă" spun ceva de genu „mama ce curvă eşti". Şi e super naşpa dacă mai aud şi alţii care nu te cunosc îşi fac o părere nasoală despre ţine. Nu vreau să aud sfaturi gen „Vorbeşte cu părinţii tăi". Oricum pe ei îi doare în fund de ce îmi spun proştii ăia la şcoală.[288]*"*

„Bună TPU am 16 ani şi am o mare problemă. Sunt la liceu în clasa a 9-E. Am nimerit nişte „colegi" cum nu mă gândeam toată viaţă mea că voi avea. Apropo sunt băiat şi avem doi băieţi mai dezvoltaţi care se iau de copiii tăcuţi, timizi, serioşi mai pe scurt de mine. Au ajuns să mă doară oasele de la pumnii lor. Eu aş vrea să mă mut

[284] TPU
[285] *Idem*.
[286] *Idem*.
[287] *Idem*.
[288] TPU

dar faza e că habar nu am cum se face. Ei dau tot timpul cu pumnii în coaste şi mă dor rău. La părinţi nu am spus pentru că sunt genul tăcut şi nu aş avea curajul. Nu îi mai suport aş şi rămâne pentru că sunt pe profil comerţ şi vreau să am un viitor în viaţă. Sunt între ciocan şi nicovală. Am jurat că dacă îmi mai da cu pumnii în coaste cobor jos la jandarmi să le spun. Şi mi-e frică dacă mă mut să nu nimeresc o clasa tot la fel, şi eu nu prea ştiu cum să vorbesc cu persoanele+că am o acnee urâtă fix în mijlocul fetei(frunte nas obraji barbă). În clasele 5-8 am avut nişte colegi super ne ajutam între noi şi nimeni nu se bătea cu nimeni. Cu ăştia acum din clasa pumnii bătăi îşi bat joc de alţi băieţi nu ştiu cum să va zic clasa de matahale. Voi ce aţi face în locul meu pentru că eu sunt depăşit de situaţie. Adică pentru că sunt serios(foarte) slab 1m 76 de cm şi 45 de kilograme. Ei nu se gândesc că ne rănesc ne agresează ce îi face să fie aşa nu se gândesc că în viitor să ajungă şi ei ceva, ei mai mult sunt făcuţi să respire aerul degeaba pe Pământ. Vreau să mă ajutaţi, îmi pun încrederea în voi pentru că acesta este UN STRIGAT DE AJUTOR.
Îmi pare rău că v-am luat din timpul vostru şi va mulţumesc că v-aţi deranjat să îmi citiţi necazul şi ce o mai fi.[289]*“*

COMPORTAMENTE SEXUALE

Din analiza calitativă a discursurilor emiţătorilor, temele legate de comportamentele sexuale se împart în: temeri legate de primul contact sexual şi temeri legate de lipsa contactului sexual.

În ceea ce priveşte prima categorie, emiţătoarele au temeri majore legate de primul contact sexual. Acestea regretă faptul că s-a întâmplat acest lucru prea devreme şi le este frică de faptul că cei din jurul lor ar putea afla şi le-ar putea cataloga ca fiind „curve“ sau „panarame“. Sintagmele cele mai utilizate atunci când adolescentele se referă la prima lor experienţă sexuală sunt: *„m-au distrus oamenii din jurul meu“, „m-am săturat“, „nu mai vreau să trăiesc“, „simt că nu mai pot“, „nu mă simt în stare de nimic“, „simt că o să crăp“, „am crezut în proştii care m-au distrus“.*

De asemenea, nici legat de acest subiect tinerele nu par să aibă încredere în părinţi: *„ai mei trag de mine să învăţ, să nu îi fac de râs, puţin le pasă de cum mă simt eu“, iar părerea celor din jur pare să fie cea la care acestea se raportează: „îmi pasă de părerea celorlalţi“, „mă rog la Dumnezeu să mă ajute să nu se afle ce am făcut“, „mi-e frică că se va afla“.*

Pe lângă reticenţa de a vorbi cu părinţii, acestea se tem şi de partener, care le-ar putea face rău spunându-le şi altora. Sentimentul de vinovăţie că au întreţinut relaţii sexuale prea devreme este foarte accentuat în rândul tinerelor, iar analiza discursivă relevă diferite acţiuni pe care acestea doresc să le întreprindă pentru a scapa de sentimentul de vinovăţie: *„vreau să scap, să plec undeva departe, să beau până nu mai ştiu de mine, să mă droghez“, „am încercat să mă sinucid“.*

Pe de altă parte, cea de-a doua categorie este cea a adolescentelor care se află la vârsta de 17-18 ani şi nu au avut un iubit sau nu au întreţinut relaţii sexuale. Acestea resimt un puternic sentiment de ruşine, de a fi lăsate sau a rămâne în urmă, de spaţiu între ele şi celelalte fete de vârsta lor, cauzat în principal de timiditate, de reticenţa faţă de băieţi, de lipsa de informaţii şi de părerea celorlalţi faţă de celelalte fete care întreţin relaţii sexuale şi despre care se află acest lucru: *„îmi este atât de ruşine şi de frică“, „am ajuns să mă tem de apropierea unui bărbat“.*

[289] *Idem*.

Şi în acest caz, sentimentul de neputinţă este foarte accentuat iar sinuciderea sau automutilarea par să fie singurele soluţii.

Pe lângă fete, şi băieţii sunt cei care suferă de pe urma lipsei de informaţii legate de comportamentele sexuale la vârsta adolescenţei:

> *„Este normal ca la 14 ani să am fantezii cu colegele mele? Vă rog să nu râdeţi! Este foarte serios!*[290]*“*

> *„În ultimul timp tuturor colegilor din clasa mea li s-au urcat hormonii la cap şi în fiecare pauză se muşcă de gât şi îşi lasă semne de suptatură… nu mai zic că joacă adevăr şi provocare şi se sărută în fiecare zi chiar dacă nu sunt împreună… mie mi se pare ciudat, şi nu vreau să întru şi eu în jocul lor. Cum aş putea să îi opresc?*[291]*“*

> *„Întrebare pentru băieţi, în special, de ce va place să pipăiţi sânii fetelor? şi în special pe ce fel de fete le pipăiţi?*[292]*“*

> *„Mi-am distrus viaţa. Am ajuns o panaramă, m-am culcat cu un băiat a fost prima dată (de atunci nu am mai făcut-o), am permis prea multe oamenilor din jurul meu, m-am lăsat influenţată de toţi prostii şi acum nu ştiu ce să mai fac. Simt că viitorul meu e distrus, am greşit mult, l-am iubit pe acel băiat căruia m-am dăruit dar nu mă merita. De fiecare dată şi-a bătut joc de mine când a avut ocazia până când am cedat pentru că eu îl iubeam, şi încă îl iubesc. Înainte să mă culc cu el tot la fel îşi bătea joc de mine iar eu îl iubeam şi nu puteam să trăiesc fără el, fără să îl văd, simţeam că viaţa mea nu mai are rost. Mă tăiam pe mâini, devenisem gen emo (a fost o prostie) am trecut prin depresii, stări de anxietate. Acum m-am maturizat şi mi-am mai revenit dar tot simt că viaţa mea e un dezastru plină de anturaje proaste. Fumez mult, am băut de câteva ori de era să întru în comă alcoolică (mai bine se întâmplă şi muream odată) iar acum ai mei trag de mine să învăţ să nu îi fac de râs, puţin le pasă de cum mă simt eu. Aş vrea să pot face ceva să devin ca înainte. O copila cuminte şi deşteaptă, dar m-au distrus oamenii din jurul meu, câteodată simt că vreau să scap să plec undeva departe, să beau până nu mai ştiu de mine, să mă droghez. Nu mai dorm de câteva nopţi, nu mai vreau să mănânc. M-am săturat să dezamăgesc pe toată lumea din jurul meu. Deocamdată nu ştie lumea de ceea ce am făcut dar mi-e frică că se va afla, mă întreb ce voi face, mie îmi pasă de părerile celorlalţi am momente când reuşesc să nu îmi pese şi sunt foarte pozitivă dar mai multe sunt momentele de depresie şi simt că nu mai pot. Nu mă simt în stare de nimic, simt că o să crap. Am fost o copilă proastă am crezut în promisiuni, în proştii care m-au distrus, am impresia că toţi băieţii vor să mă f***, că sunt nişte nesimţiţi care numai asta au în cap. Nu mai vreau să trăiesc. Mă simt o c***ă. Mă simt oribil, am oferit ce nu trebuia persoanelor ce nu meritau. Vreau să mor, să dispar, să mă omor dar nu am curaj am avut tentative nereuşite. Ce pot să fac? Am o viaţă depravată. PS: am 14 ani.*[293]*“*

[290] TPU
[291] *Idem*.
[292] TPU
[293] *Idem*.

„Hei. Am 14 ani şi nu mai sunt virgină de ceva timp. Nu pot trece peste asta, vă rog nu judecaţi, s-a întâmplat cu un băiat pe care l-am iubit şi m-a vrăjit nu mi-am dat seama la momentul respectiv că nu e bine deloc şi că îmi voi distruge viaţa. Am făcut-o decât o dată, cu el, de atunci nu am mai făcut-o pentru că mi-am dat seama cât am greşit şi că nu vreau să ajung o curvă. Faza e că îmi e frică să nu spună tuturor despre chestia asta, nu ştiu ce să fac, în fiecare zi sunt plină de viaţă şi bine dispusă dar seara când ajung acasă iar îmi vin în minte regretele şi îmi dau seama cât mi-aş dori să nu fi făcut aşa ceva. Mă simt încă o copilă, chiar dacă am făcut asta… Nu vreau să mă maturizez aşa repede. Dacă vor afla ceilalţi din jurul meu nu o să mai am pe nimeni, mă rog la Dumnezeu în fiecare seară să mă ajute să nu se afle ce am făcut, aş avea toată viaţa înainte dacă nu s-ar afla. Ce pot face? Am încercat şi să mă sinucid –ştiu că sună stupid- dar şi acum am gânduri de genul. Regret enorm…[294]*“*

„Am 17 ani şi niciodată nu am avut un iubit şi nici nu m-am sărutat vreodată. Îmi e atât de ruşine şi de frică, multe fete şi-au început şi viaţa sexuală de la vârsta mea. Nu înţelegeţi greşit, nu sunt vreo încuiată sau vreo sfântă. Am plăcut un băiat la sfârşitul generalei (aveam 15 ani) şi el m-a plăcut, destul de mult, dar l-am pierdut pentru că nu aveam voie să am un iubit, eu trebuia să mă concentrez pe examentul de capacitate aşa cum au spus părinţii. Am făcut-o, am intrat la un liceu foarte bun din capitală, am luat media de admitere peste 9, 50.Acum nu îmi place nicun băiat şi nici nu sunt plăcută la rândul meu, încă mă gândesc la tipul din generală, dar nu mai vrea să audă de mine, crede că mi-am batat joc de el. Uneori mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi acceptat propunerea de a avea o relaţie cu el. Neavând experienţă în relaţii, am ajuns să mă tem de apropierea unui băiat. Nu vreau că acesta să radă de mine sau să îşi bată joc şi aşa ajung să-l îndepărtez. Ce ar trebui să fac? Cum să scap de teama asta?[295]*“*

CORPORALITATE

În cele trei luni de monitorizare, corporalitatea s-a distins ca fiind un subiect ce afectează în egală măsură şi fetele şi băieţii, însă în maniere diferite. Atât în ceea ce priveşte fetele cât şi băieţii, părerea celor din jur referitor la corp contează foarte mult, iar experienţele evocate sunt dure. Fetele se plâng de faptul că *„la şcoală fetele mă fac urâtă“,* iar reacţiile celorlalţi le fac să nu îşi mai dorească să mai aibă forme: *„vreau că ei să se oprească din a se mai uită la formele mele. […] Ce să fac să nu mai am fund, sâni? Gen, aproape deloc*[296]*“.*

În cazul fetelor, singurele soluţii văzute de acestea pentru a scapa de comentariile negative şi pentru creşterea stimei de sine sunt atragerea băieţilor: *„daţi-mi un sfat cum să atrag şi eu băieţii sau să nu mai fiu timidă şi fără fiţe“,* sau recurgerea la metode extreme de înfrumuseţare care au consecinţe grave:

„Hei tpu. Va rog ajutaţi-mă, am văzut pe net la fete care îşi făceau buzele mari cu dopuri, pahar, etc. Şi mi-am făcut şi eu cu dopul de la cocolino şi mi s a făcut în jurul buzelor nu ştiu ce toată sunt învineţită acolo. Mâine începe şcoala ce să fac să-mi treacă până mâine?… Şi îmi va mai trece?[297]*“*

294 TPU
295 *Idem*.
296 *Idem*.
297 *Idem*.

În ceea ce priveşte corporalitatea în cazul băieţilor, aceştia pun de asemenea foarte mult accentul pe cei spun cei din jurul lor: *„unii colegi fac mişto de felul în care arăt“,* şi recurg la autoportretizări dure: *„sunt slab şi foarte înalt“, „sunt urat“, „mă urăsc“, „nu mă mai suport“, „am faţa grasă, am fălci mai exact şi nasul cam mare“, „corpul mă dezavantajează“.*

Consecinţele, în cazul băieţilor, aşa cum reiese din analiza calitativă de conţinut a discursurilor participanţilor sunt stima scăzută de sine, coroborată cu reacţiile lipsite de empatie ale celor-lalţi, ce duc la timiditate, retragere, tremurat în public, automutilizare, gânduri de sinucidere: *„am ajuns să nu ies din casă“, „în urmă cu o luna m-am tăiat“, „am devenit mult mai timid şi mai retras“, „am început să tremur“, „îmi este frică să încerc să mă mai iubesc“.*

De asemenea, timiditatea şi sensibilitatea sunt văzute ca fiind o problemă, băieţii încercând să scape de ea: *„ce să fac să nu mai fiu aşa sensibil? Credeţi că fetelor le plac băieţii sensibili?“.*

> *„Salut, mă numesc Andrei, şi am 17 ani. Ideea este că eu de mic am fost foarte timid, şi această timiditate s-a accentuat odată cu creşterea în vârstă. Ajungând la liceu am devenit mult mai timid şi mai retras deoarece sunt slab şi foarte înalt (1.82 şi aprox. 60 kg) şi unii colegi fac mişto de felul în care arăt, mai ales când este cald şi port tricou. De curând am început să şi tremur când trebuie de exemplu să trec la tablă în faţa clasei. Aş vrea să ştiu cum pot să scap de timiditate căci nu mai suport să trăiesc cu frica asta că mă voi face de râs din cauza timidităţii.*[298]*“*
>
> *„Bună TPU! Sunt Manuela şi am 10 ani ştiu că sunt prea mică doar că la şcoală fetele mă fac urâtă, şi nici un băiat nu mă place, ce fac? Toate fetele sunt plăcute de băieţi numai eu nu, poate este că eu sunt numai cu Învăţătura fără să mă joc în pauze adică mă joc dar doar într-o pauză! Daţi-mi un sfat cum să atrag şi eu băieţii sau să numai fiu timidă şi fără fiţe.*[299]*“*
>
> *„Salut TPU!*
> *Am o problemă cu stima de sine de 2 ani… sunt urât, nu prea mă suport fizic, sunt ividios pe ceilalţi, nu am avut nicio prietenă şi primul sărut l-am avut deoarece tipa era beată şi ştia că nu l-am avut şi a fost amabilă să mă înveţe, nu sunt gras dacă urma să întrebaţi am 1.83 şi 74-75kg, nu mă îmbrac urat, e chiar bine pe lângă alţii din clasă. dar totuşi mă urăsc mult… la început da ok nu îmi place că sunt aşa. dar acum am ajuns să nu ies din casă decât la şcoală pentru că nu-mi place cum arăt, părul nu pot să-l fac, pe părţi nu mă pot tunde pentru că am semne de la lovituri (spart capul sau odată m-am ras cu bic-ul, la 4 ani) iar în faţă îmi stă ca o gogoaşă, lipit parcă, am faţa grasă, am fălci mai exact şi nasu cam mare… Nu ştiu sincer ce să fac, în urmă cu o lună m-am tăiat. e ok nu o să mai fac asta că nu ajută şi rămân semne urâte, dar nu e de bine… apropo, am pus întrebare aici pentru că la categoria adolescenţi nu răspunde nimeni şi e o problemă psihică totuşi.*[300]*“*
>
> *„Ok. Salut. Ce faceţi?:*Deci faza e că am 14 ani şi am sânii şi fundul prea mare. Toţi băieţii se uită la mine şi vor să „mă atingă“. Asta mă enervează pentru că sunt o fată cuminte şi vreau să nu cad în vreo ispită din asta. Am lăsat 4 băieţi să mă atingă şi ştiu că asta e foarte rău, dar vreau că ei să se oprească din a se mai uita la „formele*

298 TPU
299 *Idem*.
300 *Idem*.

mele". Deci cum/ce să fac ca să nu mai am fund, sâni? Gen... aproape deloc. E asta posibil?[301]*"*

„Aseară când mă uităm la titanic plângeam într-una. Stăteam pe pat şi plângeam ca prostu când vedeam cum se scufundă ăia. Ce să fac să nu mai fiu aşa sensibil? Credeţi că fetelor(sau altor fete) le plac băieţii mai sensibili? Şi azi când m-am uitat pe net la el am plâns de nu m-am putut opri (şi nu din cauza celor doi, jak şi rose, sau cum i-o fi chemând pe ăia) de asta a fost o secvenţă aşa tristă încât, când am văzut-o plângeam cu lacrimi de elefant.[302]*"*

„Depresia, aţi auzit vreodată de ea? Ei bine, depresia este cea mai bună prietenă a mea, chiar singura care nu mă părăseşte. Sunt omul care pune orice mărunţiş la suflet, orice vorbă din partea altcuiva. Pur şi simplu încerc să nu mai fiu aşa, dar aşa zişii „prieteni" dacă îi pot numii aşa îmi distrug orice speranţă. Mulţi care fac mişto de tine când te văd panicat, sau blând, care încearcă să te facă de râs, lucru care se strânge şi el la suflet... M-am săturat de singurătate, uneori când cunosc o fată online şi dacă pot să spun că o cuceresc prin vorbele sincere, corpul mă dezavantajează, apoi îşi intră în rol societatea care va strica totul. Îmi e şi frică să încerc să mai iubesc, pur şi simplu m-am săturat, vreau să scap de la închisoare, vreau să pot fi un tip normal, sau să se termine definitv... O sugestie vă rog din suflet.[303]*"*

LGBTQ

Din analiza calitativă a discursurilor emiţătorilor şi emiţătoarelor monitorizate timp de trei luni, rezultă că subiectul orientării sexuale este unul important pentru adolescenţi şi adolescente. Aceştia resimt puternic sentimentul că nu sunt înţeleşi, că nu sunt acceptaţi, că sunt diferiţi şi că sunt respinşi de cei din jurul lor. De asemenea, adolescenţii vorbesc de sentimentul de nesiguranţă continuă: *„nu ştiu ce trebuie să fac", „mă aştept ca cei din jurul meu să-mi adreseze tot felul de insulte", „de când mă ştiu sunt într-un stres şi într-o depresie continuă, mă urăsc pentru ceea ce sunt, nu mă pot identifica în societate", „pentru mine e foarte greu să stau într-un loc cu mulţi oameni, nu mă simt bine, nu ştiu de ce?", „de ce îmi plac băieţii, fetele le plac doar ca amice. Sunt un ciudat!", „va rog ajutaţi-mă şi pe mine cu un sfat!", „sunt încă în the closet", „este foarte stresant să ţii ascuns un lucru ca orientarea sexuală, să nu poţi vorbi despre asta, sa nu poţi să fii tu însuţi şi să-i minţi pe cei din jur. „*

De asemenea, adolescenţii simt nevoia să se justifice şi să întărească faptul că a fi gay nu este un lucru care s-a întâmplat peste noapte*: „ţin să menţionez că nu am devenit gay peste noapte, nu eu mi-am dorit acest lucru şi nimic nu ar fi putut să mă facă să fiu lesbiană", „am 16 ani şi de pe la 12 am constatat că sunt gay".*

Pe lângă teama resimţită că societatea ar rade de ei şi că le-ar putea face rău, aceştia demonstrează că nici nu ştiu ce să facă atunci când le place de cineva de acelaşi sex: *„ce ar trebui să fac pentru că îmi place foarte mult de el, dar mi-e frică să stric prietenia care este între noi".*

[301] TPU
[302] *Idem*.
[303] *Idem*.

„Bună TPU!
Următoarea mea problemă este una care nu se prea discută în ţara noastră, însă sunt sigură că foarte mulţi adolescenţi, chiar şi adulţi, se confruntă cu aceasta. Am 18 ani şi de când eram mică m-am simţit atrasă de fete. Sigur, până pe la vârsta de 15 ani nu mi-am dat seama că eram diferită de celelalte fete din jurul meu deoarece ceea ce trăiam era (şi încă este) foarte normal pentru mine.
Problema mea e că, aşa cum spun americanii, sunt încă in the closet. Doar o singură persoană ştie că sunt lesbiană. Ideea e că este foarte stresant să ţii ascuns un lucru ca orientarea ta sexuală, sa nu poţi să vorbeşti despre asta, să nu poţi să fii tu însuţi şi să-i minţi pe cei din jur. Nu ştiu ce ar trebui să fac… să le spun tuturor despre orientarea mea sexuală şi să mă aştept ca cei din jurul meu să-mi adreseze tot felul de insulte… sau să continui să ţin lucrul acesta un secret şi să mă consum atât de mult pe zi ce trece?[304]*“*

„Ţin să menţionez că nu am „devenit“ gay peste noapte, nu eu mi-am dorit acest lucru şi nimic nu ar fi putut să mă facă să devin lesbiană. Părinţii mei sunt foarte okay, nu am fost agresată de niciun bărbat vreodată şi chiar nu am nimic cu persoanele de genul masculin, toţi amicii mei sunt băieţi.

Aştept răspunsuri cât mai serioase şi vă mulţumesc anticipat.[305]*“*

„Hey TPU. Aş vrea să mă ajutaţi cu o problema: eu sunt gay în primul rând, sunt la liceu şi m-am îndrăgostit de un coleg din clasa. şi aş crede că şi lui îi place de mine dar odată i-am spus că sunt gay şi că m-am îndrăgostit de el şi el atunci a spus că nu mai vrea să vb cu mine dacă spun aceste lucruri şi eu ca să nu stric prietenia i-am spus că a fost doar o glumă… deci ce ar trebui să fac pentru că îmi place foarte mult de el dar mi-e frică să stric prietenia care este între noi.[306]*“*

„Bună! Am 16 ani şi de pe la 12 ani am constat că sunt gay! Sunt o fire extrem de timidă, interiorizată.[307]*“*

RELAŢIA CU PĂRINŢII

În ceea ce priveşte relaţia cu părinţii, în cele trei luni de monitorizare adolescenţii au evocat situaţii de divorţ între părinţi şi certuri cu aceştia. Situaţiile în care adolescenţii se simt neînţeleşi sunt multiple, iar conflictele povestite de adolescenţi se desfăşoară în principal cu mamele: *„pur şi simplu nu simt nimic faţă de ea“, „nu reţin să mă fi motivat sau încurajat vreodată“, „tot eu trebuie mereu să le suport pe toate, să o ascult şi m-am săturat“, „am început să o urăsc pe mama mă face în toate felurile“, „supărarea ei mă mâhneşte şi pe mine“.*

Principalele probleme evocate de adolescenţi în relaţie cu părinţii lor sunt lipsa de comunicare şi neîncrederea. Consecinţele acestor probleme în viaţa cotidiană reies din analiza calitativă a întrebărilor şi răspunsurilor. Adolescenţii se simt în principal nesiguri pe relaţia cu părinţii lor, pe faptul că ar fi iubiţi sau protejaţi şi evocă în mod constant dorinţa de a muri şi sentimente de

[304] TPU
[305] *Idem*.
[306] *Idem*.
[307] *Idem*.

neputinţă: *„nu mai suport nimic, nu-mi mai suport viaţa, aş vrea să mă omor“, „simt că nu mai pot“, „vreau să mor“.*

> *„În regulă, părinţii mei s-au despărţit destul de recent. Mă rog, şi înainte se certau foarte des, dar nu am lăsat asta să mă influenţeze. Mereu am fost cât am putut de indiferentă, cel puţin pe dinafară. În curând mă voi muta cu tatăl meu (ştiu, ciudat). În mod normal aţi zice că aş alege să rămân cu mama, dar nu. Pur şi simplu nu simt nimic faţă de ea. Nu ştiu dacă am văzut-o vreodată ca pe o mamă, habar nu am ca şi ce am văzut-o, cert e că niciodată nu am avut o relaţie dintr-aia mama-fiica şi mereu mi-a fost puţin greu să mă deschid în faţa ei. De când mă ştiu mi-a fost greu să îi spun „te iubesc“. Nu reţin să mă fi motivat sau încurajat vreodată, ci dimpotrivă.*
>
> *De când s-a despărţit de tatăl meu, a devenit foarte, dar foarte închisă şi nu îmi mai spune nimic. Preferă să se deschidă în faţa unei prietene de-a ei în loc de mine şi pot să spun că m-a deranjat asta, dar nu i-am spus-o niciodată. Se enervează din orice, chiar şi dacă o întreb unde a pus ceva. Am mai zis, întotdeauna am preferat să nu arăt că lucrurile astea m-ar afecta, dar chiar au făcut-o şi nu mai ştiu ce să fac, jur. Uneori simt că eu sunt adultul în casă asta, se comportă imatur şi când se simte prost trebuie mereu să o consolez. Nu mai rezist. Simt nevoia să facă cineva acelaşi lucru pentru mine, deja am ţinut prea mult înăuntru. Ea vrea să rămân cu ea, dar nu pot. Mi-aş face rău singură dacă aş face-o. Tot ce face e să îmi coboare moralul de fiecare dată, şi tot eu trebuie mereu să le suport pe toate, să o ascult, şi m-am săturat. Eu nu pot niciodată să mă deschid în faţă ei fiindcă nu mă ia în serios şi îmi spune că n-are rost să mă simt în modul ăla. Pe de-o parte vreau să rămân cu ea, fiindcă ştiu că o voi avea pe conştiinţă şi îmi va părea rău, iar pe de altă parte vreau să plec şi să nu o mai las să mă afecteze.*
> *Ce ar trebui să fac?*[308]*“*
>
> *„Am început să o urăsc pe mama mă face în toate felurile…*
> *Când se ceartă cu tata îşi varsă nervii pe mine mă face curvă, panaramă (am 12 ani) o urăsc, câteodată îmi doresc să mor. Mă întreb mereu de ce exist, vreau să mor, doar pe tata îl mai am aprpape de mine. Ieri m-am certat cu ea şi mă făcea în toate felurile şi eu i am zis „eşti nebună?“ şi ea a început să strige ca nebuna că nu o respect. Spuneţi-mi o modalitate cum să o suport?*[309]*“*
>
> *„Bună! Nu mai suport nimic, nu-mi mai suport viaţa aş vrea să mă omor. Ştiu că viaţa merită trăită, că putem să ne-o facem frumoasă şi toate lucrurile astea. Am nevoie de un sfat, dar nu vreau să aud toate lucrurile astea pentru că le ştiu deja. Sunt în depresie şi simt că nu mai pot. Povestea mea este una lungă şi nu vreau să mă victimizez pentru că ştiu că există oameni care sunt pe moarte şi care încă luptă şi îşi doresc să trăiască, dar toţi avem momente în viaţă când simţim că nu mai putem. Am 17 ani, locuiesc cu mama mea pentru că părinţii mei sunt divorţaţi.*
> *Mama mea este un pic mai severă şi a fost aşa mereu cu mine pentru că a vrut să mă protejeze, însă din atâta protecţie şi din lipsă de comunicare eu am ajuns să fac o mare prostie. M-am îndrăgostit, dar de cine nu trebuia (nu acesta este motivul pentru care vreau să mor, dar este unul dintre factori care m-au adus la depresie).*

[308] TPU
[309] TPU

Sunt împreună de 1 an cu un băiat el este mai mare decât mine are 21 de ani. Locuim în oraşe diferite nu este distanţă mare între noi, dar ne vedem de 2 ori pe lună când el vine la mine în oraş. Distanţa este şi unul dintre factorii de neîncredere în relaţia noastră. Eu nu am mai avut un prieten până acum pentru că nu sunt o fată atât de frumoasă, şi spun atât pentru că dacă ar fi după unii oamenii care nici nu mă cunosc nu aş fi frumoasă deloc, dar după părerea mea fiecare este frumos în felul lui şi sufletul este mai important decât trupul (nu şi pentru alţii). Nu ştiu nici eu ce a văzut prietenul meu la mine pentru că toţi băieţi în ziua de azi vor să aibă prietene frumoase.
*Prietenul meu nu are încredere deloc în mine şi nu înţeleg de ce spune că aş vorbi cu alţi băieţi. Mereu ne certăm şi mereu mă înjură eu nu înţeleg de ce face toate astea pentru că nu se uită nici d*** la mine. […] Motivele pentru care vreau să mor sunt multe: m-am săturat să merg pe stradă şi să radă toată lumea de mine am ajuns să stau numai în casă (oricum din cauza posesivităţi prietenului meu nu ieşeam), nu am prieteni, în afară de mama cu care mă cert mereu pentru că nu este de acord cu prietenul meu nu am pe nimeni. M-am săturat şi de certurile cu ea, m-am săturat şi să ştiu că eu îl iubesc pe prietenul meu şi el îşi bate joc de mine, m-am săturat de tot. S-au acumulat prea multe şi simt că nu mai pot. Vreau un sfat, va rog nu comentaţi aiurea.*[310]"

„Salut TPU! Mama mea în ultimul timp este supărată deoarece sunt timidă şi nu am prieteni. Ea îşi face tot felul de scenarii despre ce mă voi face eu în viitor cu chiestia asta. I-am zis că dacă vrea ca eu să mă vindec nu mă supăr să mă duc la psiholog. A pornit o întreagă ceartă de aici ea aducându-mi întruna argumentul: te poţi vindeca şi singură. Ce să fac ca ea să nu mai fie supărată pe tema asta? Supărarea ei mă mâhneşte şi pe mine. Cum pot mima că sunt o fată tupeistă? (chiar dacă nu sunt).[311]"

DROGURI/FUMAT

Subiectul drogurilor este de asemenea unul foarte sensibil pentru adolescenţi, iar din analiza calitativă a întrebărilor şi răspunsurilor acestora, reiese faptul că se confruntă cu lipsa informaţiilor în ceea ce priveşte consumul de droguri sau fumatul:

„Am o problemă! Iubitul meu este dependent de droguri uşoare… Nu ştiu dacă este ok să scriu asta pe internet, dar am nevoie de ajutor. Ieri am avut o ceartă urâtă cu el, pur şi simplu fără motiv. Mi-a zis să îl las în pace, că nu simte nevoia să mă vadă şi că s-a terminat totul. Treaba asta s-a mai întâmplat o dată (adică să mă lase cu ochii în soare fără motiv). Întrebarea mea ar fi: ce aş putea face că să îl ajut să scape de dependenţa asta? Este clar că ceea ce consumă îl schimbă foarte mult, din moment ce a spus că visează zeităţi şi că vrea să se convertească la satanism. Nu mă înţelegeţi greşit, sufăr foarte mult, îl iubesc enorm, dar ştiu că binele lui este mai important decât al meu, dat fiind faptul că eu nu sufăr de o astfel de dependenţă. Chiar şi dacă nu vom mai fi împreună, vreau să îl ajut, pentru că sunt sigură că mă iubeşte, dar ceea ce face îl schimbă mult, şi nu realizează…[312]"

[310] TPU
[311] *Idem*.
[312] *Idem*.

„Hey TPU, am 14 ani şi mulţi de la mine din clasă fumează, aş vrea să încerc şi eu să fumez, să văd cum e, e vreo senzaţie super tare sau ceva? ce e aşa de interesant să fumezi? Vreau să ştiu ce ţigări să cumpăr şi ce să fac prima dată când ţin ţigara în gură). Nu vreau să mă apuc că e dăunător, dar vreau să văd cum e, din curiozitate, am văzut că mulţi fumează şi de ce să nu încerc şi eu?[313]*“*

HĂRŢUIRE

Încrederea adolescenţilor şi adolescentelor în răspunsurile rapide ale celor de aceeaşi vârstă de pe forumuri îi determina pe aceştia să aibă încredere şi să îşi împărtăşească poveştile în timp real. Acesta este cazul şi adolescentei care povesteşte un caz de hărţuire pe care l-a suferit în aceeaşi zi. Din analiza calitativă de conţinut a textului povestirii rezultă faptul că singurele persoane cărora fata s-a adresat în această privinţa sunt celelalte persoane de pe forum, precum şi lipsa de informaţii cu privire la posibile rezolvări în caz de hărţuire stradală.

„Salut TPU! Am 15 ani şi azi când eram în staţia de autobuz a venit un bărbat de aproximativ 30 de ani, dacă nu mai bătrân şi a început să îmi pună tot felul de întrebări personale (de exemplu la ce şcoală învăţ, dacă am „gagic“, şi îmi zicea că sunt frumoasă). Eu nu i-am răspuns şi am aşteptat în tăcere venirea autobuzului (dar eram cu mâna pe spray-ul meu cu piper pentru orice eventualitate). Tipul a plecat după un timp, dar acu îmi este frică să mă duc în staţia de autobuz din nou. Dacă o să am vreo experienţă neplăcută? Cum să evit asemenea situaţii?[314]*“*

[313] TPU
[314] TPU

CONCLUZII

Puţine femei sunt subiectul principal al ştirilor. Numărul femeilor personaje principale în cadrul articolelor este mai mic decât cel al bărbaţilor.

Majoritatea articolelor consolidează stereotipurile şi prezintă atât genurile, cât şi interacţiunea dintre genuri într-o manieră stereotipă şi tradiţionalistă, plasând femeile în sfera privată, a familiei şi a muncilor casnice.

Femeile sunt subiectul principal în articole cu subiecte cu importanţă scăzută, deşi există o tendinţă de creştere a importanţei femeilor în subiecte ce ţin de politică.

Femeile nu sunt experte decât în puţine articole şi în raport cu subiecte de interes scăzut sau în domenii umaniste.

În cazul tabloidelor se remarcă derapaje severe în ceea ce priveşte portretizarea femeilor şi a adolescentelor. De la limbaj la imagini, femeile sunt în mare parte victime, gospodine sau bombe sexy.

Problematica adolescenţilor este marginală în cadrul articolelor, iar atunci când aceştia sunt portretizaţi, sunt fie victime, fie agresori, fie suferă sau sunt maltrataţi şi abuzaţi.

Informatiile din revistele pentru adolescente se adresează mai degrabă femeilor, iar subiectele tratate în reviste nu răspund nevoilor şi cerinţelor adolescenţilor, oferind reţete unice de succes în ceea ce priveşte greutatea, aspectul fizic, relaţiile sexuale sau relaţiile sociale.

Adolescentele sunt portretizate ca fiind toate la fel, cu acelaşi tip de nevoi.

Ipostazele în care întâlnim cel mai frecvent adolescente sunt acelea de iresponsabile, ieşite de sub control, obsedate de sex şi de imaginea personală. În reviste, frecvenţa portretizărilor adolescentelor care se distrează, care încearcă să pară sau să se comporte ca şi cum ar fi mai mature, este mai mare. Cu toate acestea, numărul de articole în cadrul cărora adolescentele sunt subiecte principale este redus, iar experienţele reale, din viaţa de zi cu zi ale acestora sunt subreprezentate.

O bună oglindă a intereselor şi problemelor adolescentelor este reprezentată de forumurile de discuţii, în cadrul cărora subiecte precum depresia, virginitatea, orientări sexuale diverse, primul contact sexual, contracepţia, sau relaţia cu părinţii sunt importante şi frecvente. În urma analizei calitative de conţinut a articolelor de presă şi a revistelor pentru adolescente se remarcă faptul că aceste subiecte importante pentru adolescente şi adolescenţi nu au corespondent în cadrul subiectelor propuse de presa mainstream.

În ceea ce priveşte corpul şi greutatea fetelor, normalitatea este reprezentată de fetele slabe. Fetele supraponderale nu sunt prezentate în articole decât atunci când se vorbeşte de mâncat în exces sau de anumite boli, iar anorexia este prezentată într-un mod senzaţionalist. În portretizările

media fetele şi femeile sunt obiectificate, sunt reduse la unele părţi ale corpului lor, punându-se accentul pe sâni sau pe posterior. Consecinţele unei astfel de practici jurnalistice constă în normalizarea ideii că toate fetele trebuie să aibă o singură formă a corpului, iar prin promovarea ideii că este uşor să slăbeşti dacă urmezi anumiţi paşi fetele se pot simţi nesigure pe corpul lor, vinovate, ruşinate, le poate scădea stima de sine, se pot crea presiuni psihologice în ceea ce priveşte aşteptările celorlalţi de la ele şi de la corpul lor.

În ceea ce priveşte sexualitatea, accesibilitatea sexuală a femeilor ca şi caracteristică definitorie este conectată cu dreptul bărbaţilor asupra corpului femeilor. Această practică normalizează stereotipurile şi aduc prejudiciu imaginii femeilor, respingând discursul femeilor care nu mai are legitimitate. Cele mai multe dintre imaginile fetelor şi femeilor în ziare se concentrează pe gradul în care comportamentul femeilor se conformează privirilor masculine şi codului stereotip de feminitate acceptabil. Disponibilitatea şi accesibilitatea sexuală sunt văzute ca o caracteristică definitorie, punându-se accentul pe aceste două aspecte, ceea ce duce la promovarea ideii că femeile nu sunt singurele ce au drept asupra propriului corp. De asemenea, orice tip de manifestare a sexualităţii feminine ce nu este construită pentru a satisface ochiul privitorului nu este prezentată în articolele din presă, sexualitatea fiind adesea redusă la acţiuni pe care femeile le întreprind doar pentru bărbaţi. Acest lucru este uneori însoţit de articole care amintesc cititoarelor de modul în care acestea sunt şi „ar trebui să se comporte ca femei". Asttfel, se consolidează roluri sexiste, arhaice, tradiţionale pentru cele două sexe.

Normalizarea obiectificării sexuale a femeilor are implicaţii asupra încrederii în propriul corp, poate conduce la probleme legate de stima de sine, precum şi la atitudini şi comportamente asociate cu inegalitatea şi violenţa împotriva femeilor. Normalizarea obiectivării sexuale joacă în continuare un rol în sexualizarea copiilor, articolele fiind la îndemâna copiilor şi adolescenţilor, nefiind impusă nicio limită de vârstă.

Prin frecvenţa crescută a reţetelor şi a sfaturilor imperative se crează presiune asupra fetelor şi femeilor, care se presupune că trebuie să corespundă unei multitudini de cerinţe. Se induce ideea de artificialitate în relaţiile sociale, cele sexuale şi în raport cu propriul corp şi se crează prejudecăţi şi aşteptări false de la cei din jur în ceea ce priveşte comportamentele dezirabile din partea fetelor.

Persistenţa reducerii femeilor la anumite părţi ale corpului reprezintă o formă de discriminare pe care nu o întâlnim şi în cazul bărbaţilor. Rolul pe care îl joacă presa mainstream în normalizarea sexualizării şi a obiectificării femeilor şi a fetelor are implicaţii directe în viaţa acestora, în ceea ce priveşte scăderea încrederii în propriul corp, a problemelor legate de încrederea în sine, precum şi a unor atitudini sau comportamente asociate cu inegalitate şi violenţă împotriva femeilor. Obiectificarea în presă afectează statutul social al femeilor şi normalizează practicile de marginalizare a femeilor şi a discursului acestora.

RECOMANDĂRI

– Portretizarea echitabilă a tuturor fetelor/femeilor şi băieţilor/bărbaţilor.

– Eliminarea stigmatizării persoanelor pe bază de gen.

– Evitarea plasării femeilor şi bărbaţilor în categorii prestabilite, atât prin temele abordate, cât şi prin limbaj şi imaginile care îi înfăţişează pe aceştia.

– Evitarea prescrierii de reţete de comportamente pentru femei şi bărbaţi.

– Evitarea victimizării femeilor şi fetelor, precum şi evitarea blamării acestora în cazuri de abuz.

– Evitarea prezentării cazurilor de exploatare a femeilor într-o manieră senzaţionalistă.

– Evitarea denigrării femeilor şi a utilizării clişeelor verbale la adresa acestora.

– Luarea în considerare a categoriilor de adolescenţi existente în viaţa reală şi evitarea reducerii lor la o singură categorie, generală.

– Încurajarea jurnalistelor să se ocupe şi de subiecte de importanţă crescută.

– Acoperirea mai multor subiecte de interes pentru adolescenţi.

– Includerea subiectelor ce ţin de probleme de sănătate masculine, de probleme ale adolescenţilor băieţi.

– Evitarea întăririi stereotipurilor cu citate din opiniile experţilor sau din studii internaţionale fără fundament.

– Evitarea emiterii de informaţii contradictorii vis a vis de fete şi femei.

– Includerea portretizării echitabile a adolescenţilor.

– Evitarea prezentării femeilor reducându-le la anumite părţi ale corpului lor.

– Evitarea sugerării că femeile şi corpul acestora pot sta la dispoziţia oricui.

– Evitarea referirilor la kilograme şi alte aspecte ce ţin de înfăţişarea femeilor.

– Evitarea blamării victimelor abuzate sau traficate, precum şi emiterea judecăţilor de valoare în ceea ce le priveşte.

– Includerea mai multor articole despre nutriţie sănătoasă, diferite tipuri de corp.

– Evitarea utilizării cuvantului „trebuie“ şi a propunerii de reţete pentru un singur tip de corp.

– Includerea mai multor articole despre presiunile psihologice la care sunt supuse adolescentele în ceea ce priveşte aşteptările celorlalţi asupra corpului, asupra relaţiilor sexuale sau sociale şi cum să facă faţă acestor presiuni.

– Evitarea utilizării studiilor sau opiniilor experţilor pentru a fundamenta reţete prestabilite despre cum ar trebui să arate corpul feminin, relaţiile sexuale şi sociale şi cum ar trebui să se poziţioneze cei din exterior faţă de acestea.

– Includerea articolelor despre educaţie sexuală şi despre contracepţie, articole despre relaţii la diferite vârste, comunicare în cuplu, diferite tipuri de relaţii toxice şi pericole legate de relaţii nepotrivite, includerea articolelor despre trafic de fete şi femei în vederea exploatării sexuale, articole despre revenge porn etc.